

บทนำ

เหตุเกิดเมื่อมี ม.๑๑๒

ตั้งแต่หลังเหตุการณ์กวาดล้างปรามปรามคนเสื้อแดงครั้งใหญ่ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ จรัล ดิษฐาอภิชัย นักสิทธิมนุษยชนและหนึ่งในแกนนำ นปช.(แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ)ลี้ภัยไปต่างประเทศ ประมาณเดือน พ.ศ. ๒๕๕๓ ผมได้รับเชิญจากคุณสุนทร กุลวัฒน์วรพงษ์ บรรณารักษารณียสารโลกวันนี้ วันสุขให้เขียนบทความลงประจำใน “คอลัมน์ถนนประชาธิปไตย” แทน

ผมถือเป็นโอกาสอันดีที่จะได้มีโอกาสศึกษาสถานการณ์ ติดตามกระแสสังคมการเมือง และหวังว่าจะได้ใช้ความรู้และข้อถกเถียงทางเหตุผล ช่วยให้สังคมไทยตื่นรู้ และขับไล่อวิชชาซึ่งเป็นที่มาแห่งความมืดมนของยุคสมัยกลางในสังคมไทย นับตั้งแต่นั้นมาผมจึงกลายเป็นคอลัมน์สัปดาห์ประจำสัปดาห์ของนิตยสารนี้ แม้ผมจะเคยอยู่ในวงการหนังสือพิมพ์มาก่อน แต่หน้าที่ขณะนั้นก็คือ การทำงานในฐานะผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศ ดังนั้น การเป็นนักเขียนประจำสัปดาห์จึงเป็นครั้งแรกในชีวิต

จากนั้นผมก็เขียนเรื่อยมาเป็นเวลานานอย่างไม่น่าเบื่อ กล่าวคือ ทำอยู่ราว ๘ ปี จนกระทั่งถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ผมเกิดอาการป่วยและต้องรักษาตัว จึงขอยุติบทบาทการเป็นนักเขียนประจำสัปดาห์ ที่ผ่านมานั้นผมพบว่า บทความที่เขียนนำจะมีเกือบ ๓๕๐ บทความ ประเมินคงต้องมีบทความที่น่าสนใจและเป็น

ประโยชน์ จึงคิดว่าจะคัดเลือกบทความนำมารวมตีพิมพ์ โดยขัดเกลาสำนวนแต่พยายามรักษาเนื้อความตามฉบับเดิม เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ในระยะเวลา ๘ ปี และจะแยกจัดทำเป็น ๓ ชุด เล่มแรก ใช้ชื่อว่า “เดินฝ่าความมืด” เป็นบทความที่มีเนื้อหาด้านปัญหาการเมือง เล่มต่อมาชื่อ “ไฟไม่ลู่ลม” เป็นเรื่องเชิงวัฒนธรรมการเมืองและสะท้อนการคิดเชิงตอบโต้ความคิดอนุรักษนิยม และเล่มที่สามชื่อ “เหตุเกิดเมื่อมี ม.๑๑๒” นำบทความที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของการใช้กฎหมายมาตรา ๑๑๒ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาการเมืองการปกครองไทยไปสู่ความเป็นอารยะ

ข้อสรุปจากการอ่านบททวนสถานการณ์ ทั้งในทางสังคมและวัฒนธรรมในรอบ ๘ ปีสำหรับผู้เขียน ทำให้รู้สึกว่ สังคมไทยป่วยหนักด้านวัฒนธรรมและความคิดจนยากที่จะเยียวยา โลกทัศน์หลักของชนชั้นนำและชนชั้นกลางยังอยู่ในยุคสมัยกลาง สังคมไทยจึงยังคงจัดอยู่ในช่วง “ก่อนยุคใหม่” ในประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่ ยังไม่เคยมีกระบวนการเคลื่อนไหวด้านความคิดที่จะปฏิวัติด้วย “เหตุผล” กระแสการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมที่ก้าวหน้าเกิดขึ้นเพียง ๒ ครั้ง คือ วัฒนธรรมประชาธิปไตยเสรีนิยมในช่วงแห่งการปฏิวัติ ๒๔๗๕ และปฏิวัติภูมิปัญญาสมัย ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ที่วิพากษ์สังคมด้วยแนวคิดสังคมนิยม แต่การเคลื่อนไหวทั้งสองกระแส ในที่สุดก็พ่ายแพ้ ความคิดอนุรักษแบบดั้งเดิมกลายมาครอบงำเป็นอำนาจนำ ความเป็นไทยจอมปลอมที่สร้างเอาเองตามใจชนชั้นนำ กลายเป็นกรอบควบคุมความคิดประชาชน ระบบเหตุผลและข้อมูลหลายด้าน จึงพ่ายแพ้ต่ออคติและมายาคติ อวิชชา และข้อมูลด้านเดียว สังคมไทยถอยหลังสู่อนุรักษนิยมฝ่ายขวารุนแรงขึ้นทุกที และกลายเป็นประเทศเดียวในโลกที่ต้องมาแสวงหากันใหม่เพียงแค่เรื่อง “ประชาธิปไตยยุคดีด้าบรرف” เท่านั้น

ภารกิจของเราในวันนี้คือ ทำให้สังคมไทยก้าวพ้นจากภาวะ “ก่อนสมัยใหม่” ในทางความคิดและวัฒนธรรม มาสู่ยุคใหม่แห่งเหตุผลและประชาธิปไตย ซึ่งจะเป็นภารกิจยากลำบากสาหัส และหวังว่าหนังสือเล่มนี้ จะมีส่วนช่วยรองรับภารกิจนี้บ้าง แม้เพียงเล็กน้อยก็ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายของผู้เขียน

สุทธชัย ยิ้มประเสริฐ

ราษฎรบัณฑิต

๒๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๐

www.dailyworldtoday.com | www.facebook.com/whdthai | @whdthai

dailyworldtoday.com 01 115 224 88 88 02 318 811 811 08 831 100

ASAC
Aid to the
ASAC Campaign Committee for the Advancement of Article 112

ใครเห็นด้วย ยกมือขึ้น!

ชากรับพร้อม... สงครามโลกไม่พร้อม (๓)

ดาวน์โหลดโลก!
ใน iPad, iPhone
for iOS or Android

www.dailyworldtoday.com

ต้องช่วย
ทุกกลุ่ม
ผู้ประสบภัย
ประเทศไทย!

www.dailyworldtoday.com > 16

บ๊องรอยแท้
พระองค์เจ้า:

www.dailyworldtoday.com > 9

กระบวนการ
ล้างสมอง
ทำกัน
อย่างไร?

www.dailyworldtoday.com > 10

ผู้ฝึกภาษา
วิศวะ
ตุลาการ

www.dailyworldtoday.com > 14

5:00-7:00 P.M.
ข่าวเด่น

ทศกัญญา
ผู้พิชิต
เศรษฐศาสตร์
ผู้พิชิตโลก

www.dailyworldtoday.com > 25

หนุ่มหล่อ
ดองสน
มิชชาวทิว

www.dailyworldtoday.com > 36

คุณพี่
เป็นใคร
ลั่นกริ่งเป็น
สงกรานต์

www.dailyworldtoday.com > 39

บุนวม
มีใคร
สิงหาคม
8-2

www.dailyworldtoday.com > 32

มีข่าวพิเศษสุด!
รวมข่าว HOTISSUE
www.dailyworldtoday.com

โทร *484954321 โทรสาร

๑. ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในฐานะเครื่องมือทางการเมือง

เมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๔ นายวรวิทย์ วิชัยดิษฐ์ เลขานุการ นปช. และคณะจำนวนหนึ่ง ไปยื่นหนังสือขอให้ดำเนินคดี พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี พล.อ.อ.สิทธิ เสวตศิลา และนายอานันท์ ปันยารชุน เนื่องจากกระทำหมิ่นเหม่ต่อสถาบันเบื้องสูง และดูหมิ่นองค์รัชทายาท โดยอ้างอิงถึงข้อมูลจากเว็บไซต์ วิกิลีกส์ ที่ได้เผยแพร่เนื้อหาโทรเลขของสถานทูตสหรัฐอเมริกา ที่ส่งไปยังกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทย ข้อความดังกล่าวเป็นบทสนทนา ระหว่างบุคคลทั้งสาม กับนายอิริค จอห์น ฮิตต์เอกซ์คราซทูตสหรัฐอเมริกา โดยมีความจงใจพาดพิงต่อองค์รัชทายาท เข้าข่ายความผิดร้ายแรง

หลังจากนั้น ได้มีแถลงการณ์ของสมัชชาสังคมนักข่าวหน้าแสดงการคัดค้าน โดยเสนอให้ นปช. ทบทวนและยุติการใช้ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในการกล่าวร้ายคนอื่น โดยเสนอว่า แม้ว่าในระยะเวลาที่ผ่านมา ขบวนการ นปช. ต้องตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ โดยถูกกล่าวร้ายในเรื่องหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และล้มเจ้า แต่ไม่มีความจำเป็นใดที่ฝ่าย นปช. จะใช้ข้อหาเดียวกัน มาเล่นงานฝ่ายตรงข้าม ก็ในเมื่อข้อหาเช่นนี้ เป็นเครื่องมือที่ไม่เป็นประชาธิปไตย และฝ่ายสมัชชาสังคมนักข่าวหน้าเสนอว่า นปช. ไม่ควรเคลื่อนไหวด้วยการใช้วิธีการอะไรก็ได้ เพียงแต่ขอให้ได้รับขณะเป็นพอ โดยไม่คำนึงถึงหลักการประชาธิปไตย

โดยความเป็นมา ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพนี้ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ซึ่งมีสาระสำคัญว่า “ผู้ใดหมิ่นประมาท ดู

หมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี”

แต่ปัญหาสำคัญอยู่ที่การใช้ข้อหานี้มาตราหน้า เป็นเครื่องมือในการทำลายศัตรูทางการเมือง ซึ่งก่อให้เกิดการใส่ร้ายป้ายสี และสร้างความเสียหายอย่างมากแก่การเมืองในแบบประชาธิปไตย ดังจะเห็นได้จากในประวัติศาสตร์ เมื่อเกิดการรัฐประหารเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๐ คณะรัฐประหารก็ได้ร่วมมือกับกลุ่มอนุรักษนิยมใส่ร้ายนายปรีดี พนมยงค์ว่า อยู่เบื้องหลังกรณีสวรรคตของรัชกาลที่ ๘ และนำเรื่องนี้ไปสร้างความชอบธรรมแก่คณะรัฐประหาร สร้างภาพลักษณ์นายปรีดีให้กลายเป็นปีศาจร้าย ทั้งที่นายปรีดีเคยสร้างคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองมากมาย ผลของการใส่ร้ายป้ายสี ทำให้มีมเหศวรผู้บริสุทธิ์ ๓ คน ถูกศาลตัดสินประหารชีวิต เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งกลายเป็นจุดต่างในประวัติศาสตร์ของขบวนการตุลาการไทย และเรื่องนี้ยังทำให้นายปรีดีต้องลี้ภัยในต่างประเทศไม่ได้กลับคืนมา

ต่อมา ในกรณี ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ กลุ่มอนุรักษนิยม ก็ก่อเรื่องใส่ร้ายป้ายสีขบวนการนักศึกษาว่า หมิ่นพระบรมเดชานุภาพของศรีษทายาท แต่ก่อนที่จะมีการนำตัวนักศึกษาที่ถูกกล่าวหามาดำเนินคดีตามมาตรา ๑๑๒ กลับนำประเด็นนี้มาเป็นเครื่องมือสร้างกระแสปราบปรามนักศึกษาประชาชน จนทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก จากนั้น ก็ได้สนับสนุนให้คณะทหารก่อการยึดอำนาจ สถาปนาระบบเผด็จการ โดยให้นายธานินทร์ กรัยวิเชียร มาเป็นนายกรัฐมนตรี เพียงแต่ระบบเผด็จการนั้นอยู่ได้เพียงปีเดียว ก็ถูกคณะทหารโค่นแล้วนำมาสู่การฟื้นฟูประชาธิปไตย

ในกรณี ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๔ คณะทหาร รสช. นำโดย พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ และ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ก็ได้อ้างเหตุเรื่องกรณีปลงพระชนม์พระ

ราชวงศ์เบ็องสูงมาใส่ร้ายรัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งกลายเป็นเรื่องไร้สาระที่สุด เพราะกรณีนี้ สืบเนื่องจาก พล.ต.มัญญ รูปขจร ถูกกล่าวหาว่า ก่อกรณีลอบสังหารโดยมีเป้าหมายที่สมเด็จพระราชินีนาถ ทั้งที่เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นก่อน พล.อ.ชาติชาย จะรับตำแหน่งรัฐมนตรี และไม่มีหลักฐานใดเลยว่า พล.อ.ชาติชาย จะไปเกี่ยวข้องกับใคร อย่างไรก็ตาม คณะทหารก็ใช้โอกาสอันคลุมเครือก่อการรัฐประหารล้มล้างระบอบประชาธิปไตย แล้วนำคณะทหารมาสู่อำนาจ แต่ในที่สุด ก็เกิดเหตุการณ์พฤษภาทศวรรษ เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งแม้ว่าพลังอำนาจของฝ่ายประชาชนจะโค่นเผด็จการของ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ได้ แต่ก็แลกด้วยการบาดเจ็บล้มตายของประชาชนจำนวนมากเช่นกัน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการมีการใช้ข้ออ้างเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ มาเป็นเครื่องมือทางการเมืองเพื่อทำลายระบอบประชาธิปไตยครั้งแล้วครั้งเล่า และในกรณีบุคคลก็มี เช่น นายวีระ มุสิกพงศ์ ได้กล่าวปราศรัยในการหาเสียงเลือกตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙ มีสาระสำคัญว่า “ถ้าเลือกเกิดได้จะเลือกเกิดใ้กลางพระบรมมหาราชวัง ออกมาเป็นพระองค์เจ้าวีระ ไม่ต้องมายืนตากแดดพุดให้ประชาชนฟัง ถึงเวลาเที่ยงก็เข้าห้องเย็นสวยเสร็จก็บรรทม ตื่นอีกที่ป้ายสามโมง พอตกเย็นก็เสวยน้ำจันทน์ให้สบายอกสบายใจ” คำพูดเช่นนี้ กลับถูกฝ่ายทหารอนุรักษ์นิยมไปฟ้องศาลว่า หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และทำให้นายวีระต้องถูกตัดสินลงโทษ

พรรคประชาธิปัตย์เอง ก็เคยตกเป็นเหยื่อในข้อหาหมิ่นพระเดชานุภาพ เพราะคุณหญิงกัลยา โสภณพนิช กรรมการพรรคนำพระราชดำรัสสมาพิมพ์เป็นข้อความหาเสียงเลือกตั้งเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๘ ข้อความในสติ๊กเกอร์มีว่า “เผยแพร่สั่งในหลวง ถ้าทุจริตแม้นิดเดียวก็ขอแข่งให้มีอันเป็นไป เผยรับสั่งราชินี ความยากจนไม่ใช่เป็นสิ่งที่น่าละอาย ความชั่วช้าคดโกงนั่นแหละเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ น่าละอาย

อย่างยิ่ง” ปรากฏว่าคุณหญิงกัลยาและคณะ ๕ คนถูกฟ้องดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ซึ่งแทบจะเป็นเรื่องเหลือเชื่อ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าได้มีการใช้ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และประเด็นเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นประโยชน์ในการใส่ร้ายป้ายสีทางการเมืองแล้วก่อการรัฐประหารทำลายประชาธิปไตยหลายครั้ง จนกระทั่งครั้งล่าสุด เมื่อหลังการรัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ก็ได้มีการใช้ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ มาเป็นเครื่องมือทางการเมือง เพื่อเล่นงานฝ่ายประชาชนฝ่ายเสื้อแดง หรือกลุ่มที่ต่อต้านรัฐประหารหลายสิบคดี ที่เป็นที่ทราบกันดีเช่นคดี นางสาวดารณี ชาภูเชิงศิลป์กุล หรือ 'ดา ตอริปิโต' กล่าวที่สนามหลวง เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ โจทก์นายสนธิ ลิ้มทองกุล ที่มักอ้างอิงพระบรมเดชานุภาพ มาเป็นเครื่องมือใส่ร้ายป้ายสีทางการเมือง นายสนธิได้นำข้อความนั้นมาเผยแพร่ต่อทางสื่อมวลชนให้แพร่หลายทั่วประเทศ แล้วฟ้องนางสาวดารณีในข้อหาหมิ่นพระเดชานุภาพ แล้วทำให้ศาลชั้นต้นตัดสินจำคุกนางสาวดารณีถึง ๑๘ ปี ขณะนี้(๒๕๕๔) คดียังอยู่ในชั้นศาลอุทธรณ์

บางคนก็เป็นเรื่องของการตีความอันเหลือเชื่อ เช่น คดีปักษษัญญู ฉิ่งอินทร์ หรือ “เจี๊แดง” แกนนนำ “กลุ่มคนของแผ่นดินลูกหลานยาโม” ถูกฟ้องสืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๒ ปักษษัญญูได้นำกลุ่มเสื้อแดงโคราชประท้วงที่บริเวณลานข้างอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี โดยมีการเผาโลงศพจำลอง ระบุข้อความข้างโลงศพว่า “พระองค์ท่าน..., พลเอกเปรม..., พันธมิตร รัฐบาลใจ..., ชาตะ... มรณะ ๘ เม.ย. ๒๕๕๒” และมีภาพใบหน้า พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ รวมทั้งภาพใบหน้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี อยู่ด้านข้างโลงศพจำลอง ต่อมากลับถูกฟ้องในข้อหาหมิ่นพระเดชานุภาพ โดยอ้างว่า คำว่า “พระองค์

ท่าน"นั้น หมายความว่าถึงพระมหากษัตริย์ และที่น่าตกใจคือ ศาลชั้นต้นนครราชสีมา ก็ตัดสินให้ปักษีชนัญญ์หรือเจ้แดงมีความผิดจริงตามการตีความ

การใช้ข้อหาเหล่านี้มาเล่นงานประชาชนแล้วยังไม่พอใจ ในที่สุดในเดือน เมษายน พ.ศ.๒๕๕๓ ที่ผ่านมา ฝ่ายรัฐบาลอภิสิทธิ์ เซซาซีวะ ก็ได้ออกแผนผังล้มเจ้า มากล่าวร้ายฝ่าย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร พรรคเพื่อไทย และ นปช. อย่างเป็นทางการมากยิ่งขึ้น และเผยแพร่ข้อหา “ขบวนการล้มเจ้า” เพื่อเปลี่ยนการใส่ร้ายป้ายสี ให้เป็นความชอบธรรม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพกลายเป็นเครื่องมืออัน อับลักษณ์ ในการหาเหตุควบคุมและลงโทษประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับฝ่ายอำมาตย์ และต่อต้านรัฐบาลปัจจุบัน ดังนั้น การที่ฝ่าย นปช.จะขอยื่นขอดำเนินคดี พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ พล.อ.อ.สิทธิ เสวตศิลา และนายอานันท์ ปันยารชุน คงจะไม่ ประสบผลในทางปฏิบัติ นอกจากจะเป็นการย่ำถึงลักษณะสองมาตรฐานใน สังคมไทยอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีให้เห็นได้ว่า ถ้าเป็นชาวบ้านอย่างนางสาวดารณี หรือ ปักษีชนัญญ์ จะต้องถูกดำเนินคดี แต่ถ้าเป็นบุคคลทั้ง ๓ ท่านนี้ จะไม่ถูกดำเนินคดี ใด ๆ

ในกรณีนี้ ผู้เขียนเห็นด้วยกับฝ่ายสมัชชาสังคมก้าวหน้า ถ้าหาก ข้อหาตามมาตรา ๑๑๒ เป็นเครื่องมืออันอับลักษณ์ของชนชั้นนำ ที่สร้างความชั่วช้าในสังคม ฝ่ายประชาชนคนเสื้อแดงไม่ควรที่จะใช้เครื่องมืออัน เดียวกัน ในทางตรงข้าม ควรจะร่วมรณรงค์ให้มีการยกเลิกข้อหาเช่นนี้ และ คืนสิทธิมนุษยชนอันสมบูรณ์แก่ประชาชนจะดีกว่า

๒. คดีฝังลัมเจ้า

เรื่องคดีลัมเจ้านี้ เริ่มต้นในวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๓ เมื่อ พ.อ. สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.)ได้แถลงข่าวโดยกล่าวถึงเครือข่ายที่มีการสื่อถึงการลัมสถาบันเบื้องสูง ปรากฏว่าในแผนผังของเครือข่ายกลุ่มบุคคลที่ พ.อ.สรรเสริญกล่าวถึง ได้ปรากฏชื่อของผู้เขียนอยู่ด้วย และทำให้พี่น้อง เพื่อนฝูง โทรมาถามข่าวด้วยความแปลกใจ จากนั้น ต่อมาในวันที่ ๒๗ เมษายน รายการต่าง ๆ ทางวิทยุ และโทรทัศน์ก็นำเอาข่าวและแผนผังนี้มาเผยแพร่ และมีรายการบางรายการ ได้โจมตีกลุ่มบุคคลที่ปรากฏชื่อในแผนผังอย่างรุนแรง ซึ่งเป็นการจงใจบิดเบือนให้ร้าย โดยไม่ได้ถามที่มา หรือข้อเท็จจริงแต่อย่างใด ต่อมา นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี ก็ออกมาแถลงซ้ำว่า จะออกหมายจับบุคคลตามแผนผังนี้ด้วย

ลักษณะเครือข่ายตามแผนผังนี้ จะมี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่เป็นใจกลางหลักและมีโครงข่ายต่าง ๆ คอยแวดล้อมเชื่อมโยงอยู่ โดยหลักๆได้แก่ กลุ่ม นปช. อันประกอบด้วย นายวีระ มุสิกพงศ์ นายจตุพร พรหมพันธุ์ นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ นายสุริยะ จิ่งรุ่งเรืองกิจ นายณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ นายวิสา คัญทัพ และนายก่อแก้ว พิกุลทอง นอกจากนี้ ยังมี นายสมยศ พุกษาเกษมสุข นายอดิศร เพียงเกษ นายแพทย์เหวง โตจิราการ นายชูพงษ์ ถี่ถ้วน รวมทั้ง พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ และโยงผู้เขียนเข้าไปด้วยในฐานะที่ปรึกษาหนังสือพิมพ์ออยซ์ ออฟทักษิณ และ ผู้ประกกัน “ดา ตอริปีโต”

เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ ผู้เขียนในฐานะครูสอนประวัติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยคนหนึ่ง คิดว่ามีความจำเป็นที่จะต้องปกป้องสิทธิของตนเอง ก่อนที่จะ

ถูกลากเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องสกปรกทางการเมืองที่มากกว่านี้ จึงได้ออกคำแถลง มีสาระว่า ผู้เขียนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียกว่า “เครือข่ายที่มีพฤติกรรมล้มสถาบัน” ตามที่ ศอฉ. กล่าวอ้าง แต่ที่สำคัญผู้เขียนไม่เห็นว่าจะมีเครือข่ายอะไรในลักษณะเช่นนี้ นอกจากการใส่ร้ายป้ายสีที่ ศอฉ. สร้างขึ้นมาเอง เพื่อทำลายล้างทางการเมืองฝ่ายตรงข้ามที่กำลังต่อต้านและเรียกร้องรัฐบาลให้ยุบสภา ดังนั้นผู้เขียนจึงต้องปกป้องสิทธิโดยการดำเนินการฟ้องร้องแก่ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด และ ศอฉ. โดยจะดำเนินคดีทั้งทางอาญาและทางแพ่ง เพราะเหตุการณ์ทั้งหมด เป็นเพียงความพยายามของรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่จะใส่ร้ายป้ายสีผู้บริสุทธิ์ ทำลายสิทธิเสรีภาพของสื่อสารมวลชน และนำเอากรณีล้มล้างสถาบันมาเป็นเครื่องมือที่จะกวาดล้างปราบปรามประชาชน ซึ่งต่อมา รัฐบาลก็ได้ปราบปรามประชาชนจริง โดยก่อการเช่นฆ่าสังหาร จนทำให้ประชาชนเสียชีวิตเกือบร้อยและบาดเจ็บนับพันคน

ในวันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๔ ผู้เขียนก็เสนอให้ทนายความยื่นฟ้องต่อศาลอาญา โดยฟ้อง นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เป็นจำเลยที่ ๑ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ผอ.ศอฉ. เป็นจำเลยที่ ๒ และพ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด เป็นจำเลยที่ ๓ ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หมิ่นประมาท โดยการโฆษณา กรณี ศอฉ. เผยแพร่แผนผังเครือข่ายล้มเจ้า นอกจากนี้ ยังได้ยื่นฟ้องศาลแพ่งในข้อหาละเมิด ให้ชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๓๐๐,๕๕๔.๘๐ บาท พร้อมอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ปรากฏว่า เพียงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ศาลแพ่งก็พิจารณาไม่รับฟ้อง เพราะอ้างว่า จำเลยทั้งสามคนกระทำให้ฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากนี้ พ.ร.ก.การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๔ ก็ได้ให้อำนาจไว้ จึงถือว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ศาลพิพากษายกฟ้อง

กระทำโดยสุจริตและสมควรแก่เหตุหรือไม่ เพราะการที่จำเลยทั้งสามคือนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีในฐานะ ผอ ศอฉ. และโฆษกกองทัพบก นำเอกสารเครือข่ายล้มเจ้ามาเผยแพร่ โดยไม่ปรากฏที่มาที่ไปของเอกสารฉบับนี้ ประกอบกับข้อความในเอกสารก็ยังคงเป็นที่สงสัยว่าจะเป็นความจริงเพียงไร เพราะมีชื่ออดีตนายกรัฐมนตรี อดีตผู้บัญชาการเหล่าทัพหลายคนอยู่ในเอกสาร โดยไม่ได้มีข้อมูลหรือหลักฐานที่ชัดเจน แต่รีบนำมาแถลงเพื่อหวังผลทางการเมือง ดังนั้น จึงตีความได้ด้วยซ้ำว่า ทั้งสามคนกระทำโดยจงใจ เพื่อให้ตัวเองและพรรคพวกตนเองได้เปรียบทางการเมือง โดยไม่คำนึงข้อเท็จจริง ไม่คำนึงถึงความเสียหายของผู้ที่ถูกใส่ร้าย โดยอาศัยข้อได้เปรียบและความเคร่งครัดของกฎหมายข้างต้นมาใช้จัดการปราบปรามทางการเมืองของรัฐบาล

ในส่วนศาลอาญา ที่คดียังคงค้างอยู่ ปรากฏว่าทางศาลขอให้มีการไต่ถามเคลียยอมความ ได้มีการนัดไต่ถามเคลียถึง ๓ ครั้ง แต่ฝ่ายคุณอภิสิทธิ์ คุณสุเทพ และ พ.อ.สรรเสริญ ไม่ได้สนใจต่อคดีเลย ได้มีการตั้งพนักงานอัยการมาเป็นทนายเพื่อแก้ต่างฝ่ายจำเลย ในที่สุดเมื่อขั้นตอนการไต่ถามเคลียล้มเหลว เรื่องก็ได้ถูกนำขึ้นไต่สวนในศาล ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓ ที่ผ่านมา

แต่ปรากฏว่า ศาลอาญาเองก็ดูไม่เต็มใจที่จะให้มีการดำเนินคดี ยังคงพยายามเสนอทางไกล่เกลี่ย โดยรับฟังจากฝ่ายอัยการว่า การที่ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด เสนอแผนผังต่อสื่อมวลชน ไม่มีคำว่า “ผังล้มเจ้า” หรือ “เครือข่ายล้มสถาบัน” แต่เป็นเรื่องที่สื่อมวลชนเอาไปเติมกันเอง พ.อ.สรรเสริญยังเสนอด้วยซ้ำไปว่า แผนผังนี้เป็นเพียงข้อวิเคราะห์ที่ไม่ได้มุ่งจะกล่าวหาใคร ดังนั้น ดูเหมือนว่า ศาลต้องการให้ฝ่ายโจทก์คือผู้เขียน ถอนคดีไปเองโดยเลิกฟ้องต่อจำเลยทั้งสาม

ในกรณีนี้ ความจริงแล้ว แม้ว่าในแผนผังที่แจก พ.อ.สรรเสริญจะไม่ได้ใส่คำว่า “ฝังลัมเจ้า” ลงไป แต่สาระสำคัญในการแถลงข่าว ก็ต้องการเช่นนั้น ซึ่งเป็นการเปิดทางให้สื่อมวลชนนำไปโจมตีบุคคลที่ถูกระบุในเครือข่ายว่าเป็นพวกลัมเจ้า ส่วนที่อ้างว่า ผังนี้เป็นเพียงข้อวิเคราะห์ เพราะ พ.อ.สรรเสริญรู้ว่า ข้อกล่าวหาเป็นเรื่องเลื่อนลอยไม่มีหลักฐาน จึงได้ออกตัวไว้ก่อนเช่นนั้น

ดังนั้น การประนีประนอมจะเป็นไปได้ โดยฝ่ายรัฐบาลหรือ พ.อ.สรรเสริญ ต้องแถลงว่า ฝังลัมเจ้าดังกล่าวเป็นเรื่องเหลวไหล เป็นเรื่องของการใส่ร้ายป้ายสีทางการเมือง และชนชั้นนำต้องเลิกนำเอาข้อหาเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์มาเป็นเครื่องมือโจมตีทางการเมืองต่อฝ่ายตรงข้ามการเมืองไทยจึงยกระดับขึ้นจากวงจรรำเนาเช่นที่ผ่านมา

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒๙๗ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

๓. เขา คือ “สุรชัย แซ่ด่าน”

เมื่อเวลาราวตี ๒ ก่อนรุ่งของวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลโชคชัยได้จับกุมนายสุรชัย ด่านวัฒนานุสรณ์ หรือ สุรชัย แซ่ด่าน แกนนำกลุ่มแดงสยาม และนักต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยที่มีบทบาทสำคัญยิ่งคนหนึ่ง ในขั้นแรกตำรวจได้คุมตัวมาสอบปากคำ พร้อมแจ้งข้อหากระทำความผิดตามมาตรา ๑๑๒ ในความผิดฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในการปราศรัยที่ห้างสรรพสินค้าอิมพีเรียลเวสต์ ลาดพร้าว เมื่อปลายปี ๒๕๕๓ ตามข่าวแจ้งว่า นายสุรชัยระบุว่ายังไม่ขอให้การในชั้นพนักงานสอบสวน โดยอ้างว่ายังมีคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพอีก ๑๐ คดี ซึ่งจะขอต่อสู้คดีจนถึงที่สุด ปราบกฏว่าทางการตำรวจไม่ให้ประกันตัวและนำตัวไปคุมขังอยู่จนถึงขณะนี้ (๒๕๕๔)

ดังนั้น จึงกลายเป็นว่านายสุรชัยคือเหยื่อคนล่าสุด(๒๕๕๔)ของข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ แต่ดูเหมือนว่าจะไม่ใช่คนสุดท้าย เพราะกรมสอบสวนคดีพิเศษ(ดีเอสไอ) ได้แถลงเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ว่า จะเร่งจับกุมผู้ต้องหาคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และยังมีข่าวอีกว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษได้ขอต่อศาลออกหมายจับตามข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพอีก ๕ คน ถ้าเป็นเช่นนี้จริงการกวาดจับประชาชนตามข้อหานี้คงจะดำเนินต่อไป ทั้งที่การจับกุมตามข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพนั้นเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างยิ่ง และที่เข้าใจไม่ได้ก็คือ เหตุใดผู้ต้องหาที่ถูกจับตามคดีนี้จึงไม่ได้รับสิทธิการประกันตัว แม้ในกรณีของนายสุรชัยก็ตาม เหตุผลที่ว่ากลัวผู้ต้องหาจะหลบหนีหรือจะมาทำการที่ส่งผลกระทบต่อรูปคดีตามที่ตำรวจอ้างอยู่เสมอไม่น่าจะใช้ได้

นายสุรชัย แซ่ด่าน ซึ่งต่อมาเปลี่ยนนามสกุลเป็น “दानวัฒนานุสรณ์” นั้น เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ ที่ตำบลท่าพยา อำเภอปากพ่อง จังหวัด นครศรีธรรมราช เป็นบุตรของนายยกย่นและนางสมเช้า แซ่ด่าน จากข้อมูลเท่าที่ รวบรวมได้ นายสุรชัยประกอบอาชีพช่างซ่อมวิทยุโทรทัศน์ที่นครศรีธรรมราช ต่อมา เริ่มตื่นตัวทางการเมืองหลังจากเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ และเริ่มเป็นที่ รู้จักจากการเป็นผู้นำมวลชนในการเคลื่อนไหวกรณีเหมโก ที่คัดค้านการผูกขาดการ ผลิตแร่ในประเทศไทยของบริษัทสหรัฐอเมริกา และต่อมาก็คือกรณีประท้วงผู้ว่า ราชการจังหวัด พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งลุกลามกลายเป็นการที่ประชาชนเผาजनผู้ว่า ราชการจังหวัด กรณีนี้ทำให้นายสุรชัยถูกดำเนินคดีอาญาเป็นครั้งแรก ต่อมาเมื่อ เกิดเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ นายสุรชัยก็เดินทางเข้าสู่เขตป่าเขา ร่วมต่อสู้ กับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยเช่นเดียวกับปัญญาชนจำนวนมาก

นายสุรชัยอยู่ในเขตป่าเขาสุราษฎร์ธานี ใช้ชื่อจัดตั้งว่า “สหยาวิรัช” ทำ หน้าที่ในหน่วยข่าวและโฆษณา อยู่ในเขตป่าเขาจนถึง พ.ศ. ๒๕๒๕ ก็ถูกล่าลงให้ มาเจรจากับฝ่ายรัฐบาลที่ศาลากลางจังหวัดและถูกจับกุม ต่อมาถูกตัดสินประหาร ชีวิตในข้อหาเผาजनผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชและปล้นเงินรถไฟ แต่ได้รับ พระราชทานอภัยโทษและได้รับการปล่อยตัว ในระหว่างที่อยู่ในคุกนายสุรชัยได้ สมัครเรียนสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จนสามารถจบ การศึกษาชั้นปริญญาตรี เมื่อได้รับการปล่อยตัวใน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงบวชตาม ประเพณี ประสพการณ์การต่อสู้ทางการเมืองและการติดคุก นายสุรชัยได้เขียนเป็น หนังสือชื่อ “นักโทษประหารคนที่ ๓๑๐” ต่อมาพิมพ์ใหม่ใช้ชื่อว่า “ตำนานนักสู้ สุรชัย แซ่ด่าน”

หลังจากนั้นนายสุรชัย แซ่ด่าน ก็ได้เข้าร่วมต่อสู้ทางการเมืองในระบบรัฐสภาด้วยการเป็นสมาชิกพรรคความหวังใหม่จากการชักชวนของ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ลงสมัครสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครศรีธรรมราช และเป็นผู้สมัคร ส.ส.พรรคไทยรักไทย แต่ไม่ได้รับเลือกตั้ง อย่างไรก็ตาม นายสุรชัยยังมีบทบาททางการเมืองสม่ำเสมอ ทำให้ถูกกล่าวขานว่าเป็นนักโทษคอมมิวนิสต์คนสุดท้าย และเป็นเรื่องหนึ่งที่ฝ่ายตรงข้ามที่ไม่ยอมรับบทบาทของเขานำมาเป็นข้อโจมตีเสมอ ทั้งที่ความจริงควรจะถือว่าเขาเป็นคนที่มั่นคงทางอุดมการณ์อย่างยิ่งคนหนึ่ง เพราะนายสุรชัยเคยแถลงหลายครั้งว่าจะรื้อฟื้นพรรคคอมมิวนิสต์ หรือตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ใหม่เพื่อต่อสู้ทางรัฐสภา ถ่วงดุลกับพรรคนายทุนทั้งหลาย นอกจากนี้ นายสุรชัยมักจะปรากฏตัวโดยการสวมหมวกดาวแดงเสมอ จนทำให้หมวกดาวแดงแบบของเขากลายเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่งในกลุ่มคนเสื้อแดง

จนเมื่อหลังรัฐประหารเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ นายสุรชัยก็เข้าร่วมกับฝ่ายแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ (นปก.) เพื่อต่อต้านอำมาตยาธิปไตยเรียกร้องประชาธิปไตย และมีบทบาทเด่นอีกครั้งในฐานะนักปราศรัยที่เป็นที่ยอมรับผลงานที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ การรวบรวมกลุ่มมวลชนที่สนามหลงให้เข้าร่วมเป็นแนวร่วมกับฝ่าย นปก. เพื่อทำให้การต่อสู้มีทิศทางที่ชัดเจน ดังนั้น ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อแกนนำ นปช. รุ่นแรกถูกจับกุมในกรณีบุกบ้าน พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ นายสุรชัยก็ได้รับเลือกให้เป็นหนึ่งในแกนนำ นปช. รุ่นที่สอง ในการเลือกตั้งเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ นายสุรชัยได้กลับไปสมัครรับเลือกตั้งอีกครั้งที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เขต ๔ ในนามพรรคพลังประชาชน แต่ก็พ่ายแพ้ต่อผู้สมัครพรรคประชาธิปัตย์ นายสุรชัยยังคงมีบทบาทเป็น

ผู้นำการเคลื่อนไหวของมวลชนต่อไป และเป็นหนึ่งในกลุ่มที่มีบทบาทเข้าร่วมในการประท้วงรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ครั้งใหญ่ครั้งแรกเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

หลังจากกรณีดังกล่าว กลุ่มของนายสุรชัยเริ่มมีความเห็นที่แตกแยกกับกลุ่มนำของ นปช. มากขึ้น จนในที่สุดในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้แยกตัวมาตั้งกลุ่ม “แดงสยาม” ร่วมกับนายจักรภพ เพ็ญแข ประเด็นสำคัญเรื่องแรกที่นายสุรชัยไม่เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ นปช. (แดงทั้งแผ่นดิน) ในขณะนั้นก็คือกรณีการถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เพราะเห็นว่าเป็นการเคลื่อนไหวแบบร้องขอซึ่งเป็นการไม่ถูกต้อง นอกจากนั้นคือการวิเคราะห์สถานการณ์ที่แตกต่างกัน เพราะนายสุรชัยเห็นว่าสถานการณ์ขณะนี้ สถานการณ์ปฏิวัติกระแสดูสูงของประชาชน การเคลื่อนไหวแบบในกรอบหรือการเรียกร้องเพียงขอให้ยุบสภาและเลือกตั้งใหม่ของ นปช. (แดงทั้งแผ่นดิน) จึงเป็นข้อเรียกร้องที่อ่อนเกินไป ความขัดแย้งระหว่างนายสุรชัยกับฝ่าย นปช. (แดงทั้งแผ่นดิน) ปรากฏชัดตั้งแต่การชุมนุมใหญ่ของฝ่าย นปช. (แดงทั้งแผ่นดิน) เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งนายวิระ มุสิกพงศ์ ประธาน นปช. ได้ประกาศตัดความสัมพันธ์กับฝ่ายของนายสุรชัยอย่างเป็นทางการ และต่อมาเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ อาจารย์ธิดา ถาวรเศรษฐ์ รักษาการประธาน นปช. ได้เกิดความขัดแย้งกับนายสุรชัยที่วัดบางบำหรุ จรัญสนิทวงศ์ จนกลายเป็นข่าวทั่วไป

มาถึงวันนี้ (๕ มีนาคม ๒๕๕๔) นายสุรชัยได้ถูกจับกุมอย่างไม่เป็นธรรม ในข้อหาตามมาตรา ๑๑๒ โดยไม่เป็นที่ชัดเจนว่าหมิ่นอย่างไร จนมีคำถามกันว่ากฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเป็นกฎหมายที่ให้ประโยชน์ใดแก่ประชาชน หรือเป็นเครื่องมือของฝ่ายรัฐในการเล่นงานผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับรัฐหรือชนชั้นนำ เพราะมีหลายครั้งที่ข้อหานี้กลายเป็นเครื่องมือในการทำร้ายผู้บริสุทธิ์ เช่นฆ่าประชาชน

ตัวอย่างที่ชัดเจนคือกรณี ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ ที่ฝ่ายนักศึกษาและประชาชนถูกกล่าวหาว่าหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ จึงถูกปิดล้อมและเช่นฆ่าสังหาร อันเป็นการปฏิวัติทางสู่การรัฐประหาร

การจับกุมนายสุรชัยตามข้อหานี้ จึงถูกตั้งคำถามว่าเป็นการดำเนินการอันไม่ชอบธรรมหรือไม่ ในกรณีนี้การรณรงค์ให้เลิกมาตรา ๑๑๒ จึงเป็นเรื่องที่ชอบธรรม หรืออย่างน้อยที่สุดในระดับที่เป็นเรื่องสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน นายสุรชัยควรจะได้รับสิทธิประกันตัวมาต่อสู้อย่างยุติธรรม หลักการที่ว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้นับถือศาสนา ยังไม่ต้องรับการถูกลงโทษจนกว่าศาลจะได้ตัดสินความผิดแล้ว

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓๐๑ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๔)

๔. เรื่องของธัญญ์รัฐภูมิ ทวีวิโรดมกุล (หนู่ม เรตนนท์)

นายธัญญ์รัฐภูมิ ทวีวิโรดมกุล ชาวบ้านทั่วไปอาจจะไม่คุ้นชื่อ “ธัญญ์รัฐภูมิ” หรือ “หนู่ม เรตนนท์” เป็นราษฎรไทยอายุ ๓๗ ปี อาศัยอยู่กับบุตรชายชื่อน้องเว็บ หรือเด็กชายคุณากรอายุ ๑๑ ปี ทั้งสองคนอยู่ด้วยกันมาตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๖ หลังจากที่มารดาของเว็บ แยกทางไป นายธัญญ์รัฐภูมิเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการพัฒนาเว็บไซต์ จึงได้เปิดบริษัทขึ้นเพื่อรับจ้างพัฒนาเว็บ โดยหวังว่าการทำงานอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ที่บ้าน และได้มีเวลาอยู่ดูแลลูก ดูหนังกับลูก หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ กับลูก เพื่อจะเลี้ยงลูกชายคนเดียวให้เป็นคนดีของสังคมต่อไป

ในด้านทัศนะทางการเมืองแต่เดิมมา นายธัญญ์รัฐวุฒิก็คงอาจจะเหมือนชนชั้นกลางทั่วไปคืออยู่กับตนเอง ไม่ค่อยสนใจให้เวลากับการเมือง จนกระทั่งในกรณี พฤษภาประชาธรรม พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งขณะนั้น นายธัญญ์รัฐวุฒิก็อายุราว ๑๙ ปี ก็ได้เริ่มสนใจการเมืองบ้าง โดยมีความเห็นในเชิงสนับสนุนการต่อสู้ของ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง แต่หลังจากนั้น ก็ไม่ค่อยจะให้ความสำคัญในทางการเมืองมากนัก แม้กระทั่งการเลือกตั้งที่มีขึ้นก็มีส่วนร่วมน้อยมาก อาจจะมีเพียงแค่ พ.ศ.๒๕๔๔ ที่นายธัญญ์รัฐวุฒิกลับบ้านที่ปทุมธานี เขต ๒ เพื่อไปเลือกผู้สมัครนายชูชาติ หาญสวัสดิ์แห่งพรรคไทยรักไทย ซึ่งแข่งขันกับนายเอกพจน์ ปานแย้ม แห่งพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งครั้งนั้นปรากฏว่า นายเอกพจน์เป็นฝ่ายชนะ และหลังจาก พ.ศ.๒๕๔๔ แล้ว นายธัญญ์รัฐวุฒิก็กลายเป็นคนหนึ่งที่ชื่นชอบนโยบายใหม่ของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้จริง และสามารถช่วยคนจนได้เป็นจำนวนมาก และเป็นนโยบายที่ไม่เคยมีรัฐบาลชุดใดทำมาก่อน นายธัญญ์รัฐวุฒิจึงไม่เข้าใจว่า เหตุใดชนชั้นนำจึงต้องก่อการรัฐประหาร โค่นรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๙ และเห็นว่าการกระทำเช่นนั้น จะทำให้ประเทศไทยต้องถอยหลังไปในสายตาชาวโลก

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๕๐ นายธัญญ์รัฐวุฒิมียังคงหวังว่า สถานการณ์จะคลี่คลายไปทางที่ดี ฝ่ายรัฐประหารคงจะต้องพ่ายแพ้ และประชาธิปไตยจะกลับคืนมา เขาจึงแอบสนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และไม่เห็นว่า นักการเมืองที่ถูกตัดสินโทษ ๑๑๑ คน จะทำความผิดอะไร แต่เขายังไม่กล้าที่จะเข้าร่วมในการชุมนุมอย่างเปิดเผย จึงทำตัวเป็นนักรบไซเบอร์ เข้าไปโพสต์ความเห็นในทางประชาธิปไตยเป็นครั้งคราว ในห้องราชดำเนิน เว็บไซต์ของ “พันทิป ดอทคอม” และตรงนี้เองที่เป็น

จุดเริ่มต้นให้นายธัญญ์รัฐภูมิตัดสินใจทำงานด้านไซเบอร์ให้แก่วงการสื่อแดงอย่างเต็มตัวในเวลาต่อมา

ครั้งแรกที่นายธัญญ์รัฐภูมิกล้าออกไปร่วมชุมนุมกับคนสื่อแดงก็คือ การพา ลูกไปร่วมชุมนุมความจริงวันนี้ ที่สนามศุภชลาศัยเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๑ ซึ่งได้สร้างความประทับใจอย่างไม่รู้ลืม เพราะเห็นว่าคนสื่อแดงที่มาร่วมชุมนุมมีจำนวนมากมายมหาศาล นายธัญญ์รัฐภูมิและลูกก็ได้รับการต้อนรับจากผู้ชุมนุมคนอื่นเป็นอย่างดี

เมื่อกลับมาจากการชุมนุมที่สนามศุภชลาศัย นายธัญญ์รัฐภูมิก็ได้เริ่มคิดหาทางให้กลุ่มสื่อแดงจังหวัดนนทบุรีที่มีอยู่หลายกลุ่มให้รวมตัวกัน เขาจึงตั้งเว็บไซต์ใหม่ คือ “เรดเนท ดอทคอม” หรือ “กลุ่มแดงเนท” เพื่อรวบรวมนักรบไซเบอร์ชาวนนทบุรี ซึ่งได้รับกระแสตอบรับอย่างคึกคัก จากนั้น ก็ได้มีการนัดพบกันในกลุ่มคนสื่อแดงนนทบุรีต่อมา ทำให้นายธัญญ์รัฐภูมิต้องเปิดตัวมากขึ้น

จนกระทั่งถึงการชุมนุมใหญ่เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๕๒ กลุ่มแดงเนท ก็ได้เปิดตัวอย่างเป็นทางการที่ท้องสนามหลวง นายธัญญ์รัฐภูมิเข้าร่วมการชุมนุมด้วย แต่ต้องรีบกลับเพราะต้องดูแลน้องเว็บ นอกจากนี้บางครั้งก็จะเอาลูกไปร่วมชุมนุมด้วย และเขาจะรับหน้าที่ถ่ายรูปการชุมนุมมาเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของกลุ่มแดงเนท

หลังจากการชุมนุมเดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๕๒ รัฐบาลประชาธิปไตยเริ่มใช้นโยบายควบคุมและปิดเว็บไซต์ของคนสื่อแดง รวมทั้งเว็บไซต์แดงเนทก็ถูกปิดไปชั่วคราว ดังนั้น นายธัญญ์รัฐภูมิจึงเห็นว่า การทำเว็บไซต์เป็นเพียงการตอบสนองกลุ่มนนทบุรีซึ่งยังไม่เพียงพอ ต้องยกระดับทางไซเบอร์รองรับมวลชนสื่อแดงทั่วประเทศ และเพื่อให้ปลอดภัยจากการปิดกั้นของรัฐ จะต้องหาเซิร์ฟเวอร์ที่อยู่ในต่างประเทศ

ในที่สุด เขาก็ประสบความสำเร็จ จึงได้นำเซฟเวอร์มาเปิดเว็บไซต์เรดไทยถึง ๑๕ แห่ง ซึ่งกระจายครอบคลุมทุกภาค แล้วยังได้เข้าไปช่วยพัฒนาเว็บไซต์แนะนำให้คำปรึกษากับกลุ่มเสื้อแดงอีกหลายกลุ่มโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย นายธัญญ์รัฐภูมิสะท้อนว่าเขามีความสุขมากกับการเข้ามาทำประโยชน์ให้กับคนเสื้อแดงในงานด้านที่เขาถนัด แม้ว่าการทำงานเช่นนี้ จะทำให้เขาต้องสูญเสียโอกาสในการทำธุรกิจส่วนตัว เพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัว

ในวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๓ ในขณะที่ขบวนการเสื้อแดงแดงทั้งแผ่นดินกำลังชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภาเพื่อคืนอำนาจให้กับประชาชนนั้น ทางการตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) ก็ได้จับกุมตัวคุณธัญญ์รัฐภูมิ ทวีโรดมกุล ด้วยข้อหาว่า เป็นผู้ออกแบบเว็บไซต์ นปช.ยูเอสเอ เป็นผู้โพสต์ข้อความหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์ลงในเว็บไซต์ และเป็นผู้ให้บริการแอดมินที่ไม่ยอมลบข้อความหมิ่นพระมหากษัตริย์ซึ่งโพสต์โดยผู้อื่นอีก ๑ ข้อความ ซึ่งถือเป็นการผิดตามมาตรา ๑๑๒ ของประมวลกฎหมายอาญา จากนั้น กระบวนการยุติธรรมไทย ก็จับกุมคุมขังนายธัญญ์รัฐภูมิโดยไม่ยินยอมให้ประกันตัว ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ทำให้นายธัญญ์รัฐภูมิต้องแยกกับลูก ที่อยู่ด้วยกันตลอดมา

นายธัญญ์รัฐภูมิติดคุกอยู่เป็นเวลา ๑๑ เดือน เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคมที่ผ่านมา ศาลอาญาได้ตัดสินว่านายธัญญ์รัฐภูมิมีความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ศาลไม่รับฟังข้อต่อสู้ที่ว่า บ้านที่จรรยาจรรยาคอมพิวเตอร์จะเป็นบ้านที่คนละวันและเวลากับข้อความที่ปรากฏในเว็บ ศาลจึงตัดสินลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ให้จำคุก ๑๐ ปี และลงโทษตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อีก ๓ ปี จึงเท่ากับว่า คุณธัญญ์รัฐภูมิถูกตัดสินจำคุก ๑๓ ปี

เช้าวันที่ศาลตัดสินคดี น้องเว็บลูกชายของเขาพร้อมเพื่อนจากกลุ่มนนทบุรี มารอฟังคำพิพากษาคดีด้วยความหวัง น้องเว็บยังคงรอกอดพอดอนขึ้นศาลและมีความหวังว่าพ่อจะต้องกลับมาอยู่ด้วยกันเหมือนเดิม แต่เมื่อศาลอ่านคำพิพากษาแล้ว ก็จำต้องยอมรับตามนั้น

นายธัญญ์รัฐภูมิจึงกลายเป็นเหยื่ออีกรายหนึ่งของกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ แต่คงไม่ใช่รายสุดท้าย ตราบเท่าที่ฝ่ายอำนาจมาตยาธิปไตย ยังต้องการที่จะใช้กฎหมายนี้ไว้ลงโทษประชาชนคนสามัญที่มีความคิดไม่ตรงกับฝ่ายตน จะต้องมีการมีประชาชนผู้บริสุทธิ์อีกมากถูกลงโทษตามกฎหมายนี้ กฎหมายมาตรา ๑๑๒ จึงเป็นกฎหมายที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน และเป็นเครื่องมือลงโทษประชาชนผู้บริสุทธิ์ เป็นกฎหมายที่ไม่มีประโยชน์ใดเลยต่อสังคมไทย

ในโอกาสนี้ ผู้เขียนขอให้กำลังใจต่อการต่อสู้ของธัญญ์รัฐภูมิ และขอแสดงความหวังไปยังน้องเว็บผู้เป็นสุดที่รักของเขาด้วย

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓๐๔ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๔)

๕. ข้อเสนอแก้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพของนิติราษฎร์

เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ที่ผ่านมา อาจารย์วรเจตน์ ภาคีรัตน์ ตัวแทนกลุ่มนิติราษฎร์ได้นำเสนอประเด็นในการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้คือ

๑. ยกเลิกมาตรา ๑๑๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เพราะบทบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้รับการบัญญัติขึ้นโดยคำสั่งฉบับที่ ๔๑ ของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ปี ๒๕๑๙ จึงเป็นกฎหมายของคณะรัฐประหารที่ขาดความชอบธรรมทางประชาธิปไตย

๒. การลงโทษจากเดิมให้จำคุก ๓-๑๕ ปีให้เปลี่ยนเป็นไม่มีอัตราโทษขั้นต่ำ ลดอัตราโทษให้เป็นจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับความผิดนี้ต่อพระมหากษัตริย์, ลดอัตราโทษให้เป็นจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับความผิดนี้ต่อพระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เหตุผลข้อนี้คือ การลงโทษตามกฎหมายเดิมรุนแรงเกินไป จึงเสนอให้บทลงโทษลดลง และให้มีความต่างในการลงโทษผู้ที่หมิ่นสถานะของพระมหากษัตริย์ กับผู้ที่ละเมิดพระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการ

๓. เพิ่มเหตุยกเว้นความผิดให้การติชม แสดงความคิดเห็น หรือแสดงข้อความใดโดยสุจริต เพื่อรักษาไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อถ่วงไว้ซึ่งรัฐธรรมนูญ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ไม่มีความผิด เพราะตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๕ รับรองเสรีภาพ

ในการแสดงความคิดเห็น และการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตจึงไม่สมควรเป็นความผิดทางอาญา

๔. เพิ่มเหตุยกเว้นโทษความผิด ถ้าผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดพิสูจน์ได้ว่าข้อความนั้นเป็นความจริง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ถ้าข้อที่กล่าวหาว่าเป็นความผิดนั้นเป็นเรื่องความเป็นอยู่ส่วนพระองค์หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวแล้วแต่กรณี การพิสูจน์นั้นไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ห้ามมิให้พิสูจน์

๕. ผู้มีอำนาจกล่าวโทษเปลี่ยนจากบุคคลทั่วไปเป็นสำนักราชเลขาธิการ เพื่อป้องกันมีการนำเอาข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพไปเป็นเครื่องมือโจมตีกันในทางการเมือง และให้สำนักราชเลขาธิการได้ทำหน้าที่ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเต็มที่

อาจารย์วรเจตน์ ภาคีรัตน์ เสนอว่า ข้อเสนอของกลุ่มนิติราษฎร์นี้เป็นเพียงจุดเริ่มต้นในทางวิชาการ ที่จะนำมาซึ่งการถกเถียงแลกเปลี่ยนในประเด็นนี้อย่างจริงจัง และเป็นข้อเสนอที่ประนีประนอมที่สุด แม้ว่าจะไม่ได้แก้ปัญหาให้หมดไป แต่น่าที่จะบรรเทาปัญหาลงได้บ้าง

หลังจากนั้น อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล ได้เสนอว่า การแก้ไขกฎหมายอย่างเดียว อาจจะไม่ใช่วางแก้ที่จะทำให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น จะต้องพิจารณาถึงรากฐานทางอุดมการณ์ที่รองรับด้วย ดังนั้น การแก้กฎหมายจะต้องให้ความสำคัญแก่อุดมการณ์ที่อยู่เบื้องหลัง ในเมื่ออุดมการณ์ที่ดำเนินอยู่ยังเป็นแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ การแก้กฎหมายแต่เพียงอย่างเดียวก็ไม่ใช่เป็นประโยชน์ จึงต้องรณรงค์ให้ยกเลิกอุดมการณ์นั้นด้วย เช่นการเลิกโฆษณาเกินจริง การยกเลิกสถานะพิเศษของสำนักทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เป็นต้น จึงจะบรรลุเสรีภาพของประชาชนได้ตามระบอบประชาธิปไตย

ประเด็นของการเสนอและการถกเถียงกันในเรื่องนี้ เป็นที่น่าสนใจอย่างมาก เพราะสถานการณ์ของสังคมไทยหลังจากการรัฐประหาร พ.ศ.๒๕๔๙ ประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพได้กลายเป็นประเด็นแหลมคม จากการที่ชนชั้นนำฝ่ายอำมาตย์และองค์กรทางการเมืองฝ่ายขวา ได้นำเอาข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพมาเป็นเครื่องมือทางการเมืองในการโจมตีใส่ร้ายศัตรูทางการเมือง และทำให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์หลายคนต้องตกเป็นเหยื่อทางการเมือง เช่น กรณีดารณี ชาญเชิงศิลป์ที่ถูกจำคุกโดยไม่ได้ประกัน และถูกศาลอาญาตัดสินลงโทษถึง ๑๘ ปี กรณีบุญยืน ประเสริฐยิ่ง ถูกศาลตัดสินจำคุก ๖ ปี แต่ได้รับการอภัยโทษหลังจากติดคุกอยู่ ๑ ปี ๑๐ เดือน กรณีสุวิษา ท่าค้อ ถูกศาลตัดสินจำคุก ๖ ปี แต่ได้รับการอภัยโทษ หลังจากถูกขังอยู่ ๑ ปี ๕ เดือน กรณีรวารุช สุรนังกร และ กรณีปภัสนัญญู ฉิ่งอินทร์ที่เฝ้าโรงศพจำลองเพื่อประท้วงที่นครราชสีมา และถูกดำเนินคดีอยู่ในขณะนี้ และที่น่าสนใจคือ กรณีอำพล ตั้งนพคุณ หรืออาภอ อายุ ๖๑ ปี ถูกจับเมื่อเดือนสิงหาคมปีที่ผ่านมา(๒๕๕๓) ด้วยข้อหาส่งเอสเอ็มเอสข้อความหมิ่นพระบรมเดชานุภาพไปให้นายกรัฐมนตรี ทั้งที่นายอำพลเป็นคนสูงอายุอยู่กับบ้าน แล้วยืนยันว่าใช้เอสเอ็มเอสไม่เป็น ขณะนี้(๒๕๕๔)ยังคงดำเนินคดีในชั้นศาล

นอกจากนี้ ในขณะนี้ ยังมีกรกล่าวหาและดำเนินคดีกันอยู่อีกนับสิบคดี และยังมีฝั่งล้มเจ้าซึ่งฝ่ายรัฐบาลเผยแพร่ และกล่าวหาว่านักการเมืองฝ่ายต่อต้านมีการตั้งขบวนการล้มเจ้าเพื่อต่อต้านสถาบันพระมหากษัตริย์

ความจริงแล้ว ต้องถือว่า กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพมีปัญหาหลายประการ แม้กระทั่งในเชิงปรัชญาของกฎหมาย เพราะกฎหมายสมัยใหม่ในแบบประชาธิปไตยนั้น ต้องเริ่มต้นด้วยความเสมอภาคระหว่างมนุษย์ สถานะการเป็น

ประมุขแห่งรัฐเช่นในเยอรมนี หรือในอินเดีย ถือเป็นหน้าที่ชนิดหนึ่ง และจะไม่ก่อให้เกิดเอกสิทธิ์เหนือกว่าบุคคลอื่น การมีกฎหมายพิเศษมาคุ้มครองสถานะผู้นำแห่งรัฐจึงเป็นเรื่องที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ส่วนในเรื่องอัตราการลงโทษก็เช่นกัน การถูกลงโทษถึงขั้นติดคุกหลายปี เพียงเพราะเรื่องการใช้คำพูด เป็นสิ่งที่เกินกว่าเหตุ และเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างยิ่ง

เรื่องกระบวนการพิจารณาก็มีปัญหาเช่นกัน เพราะการกล่าวหาในคดีนี้ไม่สามารถจะเปิดเผยให้ชัดเจนได้ มิฉะนั้น ผู้ที่นำมาเปิดเผยก็จะถูกพิจารณาว่า หมิ่นพระบรมเดชานุภาพไปด้วย เกิดปรากฏการณ์เหลือเชื่อ ดังเช่น คดีของ อัมพล ตั้งนพคุณ ศาลตัดสินความว่า การส่งเอสเอ็มเอสเช่นนั้นเป็นความผิด เพราะเป็นข้อความที่ “กระทบต่อความรู้สึกของประชาชนและความมั่นคงของประเทศอย่างร้ายแรง”

ทั้งที่ประชาชนทั่วไปไม่รู้เลยว่า ข้อความที่ถูกกล่าวอ้างนั้นเป็นข้อความว่าอะไร หมิ่นพระบรมเดชานุภาพจริงหรือไม่

แต่ปัญหาสำคัญยังมาจากกระบวนการทางสังคม เพราะส่วนมาก ผู้ถูกกล่าวหาในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ มักจะถูกตัดสินล่วงหน้าแล้วว่า เป็นผู้ที่มีทัศนคติในเชิงปฏิบัติต่อสถาบัน ตั้งแต่ก่อนที่ศาลจะตัดสิน ทั้งที่เสรีภาพทางความคิดและการนับถือบุคคลใด จะต้องถือว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ต้องได้รับความเคารพ แต่ในสังคมไทยหาได้เป็นเช่นนั้นไม่

ข้อเสนอของกลุ่มนิติราษฎร์นั้น มุ่งที่จะปฏิรูปกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพให้เกิดเป็นธรรมมากขึ้น แต่ความจริงแล้ว การใช้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมา มีแต่ประชาชนผู้บริสุทธิ์ ที่ตกเป็นเหยื่อของกฎหมายนี้ โดยไม่เห็นว่า การใช้กฎหมายนี้จะมีประโยชน์แต่อย่างใด แม้กระทั่งในแนวทางที่จะปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ให้ยั่งยืนสืบไป การนำกฎหมายข้อนี้ มาเป็นเครื่องมือของชนชั้นนำการการลงโทษประชาชนให้รุนแรง อาจจะได้แต่ความหวาดเกรง คงจะไม่สามารถที่จะให้เกิดความเห็นพ้องกับชนชั้นนำโดยสุจริตใจ

การยกเลิกกฎหมายข้อนี้ไปเสียเลยน่าจะเป็นทางออกที่ดีกว่า จะทำให้ผู้บริสุทธิ์ไม่ต้องตกเป็นเหยื่อต่อไป และเป็นการปิดทางสำหรับการเมืองแบบใส่ร้ายป้ายสี นอกจากนี้สังคมไทยก็จะได้เคลื่อนไปในทางที่เป็นประชาธิปไตยและเคารพสิทธิมนุษยชนมากยิ่งขึ้น ส่วนอุดมการณ์แบบเก่าที่รองรับอยู่เบื้องหลังกฎหมายฉบับนี้ คงจะต้องรณรงคืในระยะยาวต่อไป

๖. พระพุทธรูปและมาตรา ๑๑๒

สังคมไทยเป็นสังคมพุทธศาสนา ประชาชนไทยส่วนข้างมากกราบไหว้พระพุทธรูปมาช้านาน เพราะถือว่า พระพุทธรูปเป็นรูปแทนของพระพุทธเจ้า เป็นตัวแทนของคุณงามความดี ความบริสุทธิ์ การกราบไหว้เคารพพระพุทธรูปนี้ดำเนินตลอดมาตั้งแต่ในอดีต และคนไทยส่วนใหญ่ก็คงจะกราบไหว้หรือแสดงความเคารพพระพุทธรูปไปอีกนานในอนาคต ตราบเท่าที่พระพุทธศาสนายังอยู่คู่สังคมไทย

ความสำคัญอยู่ที่ว่า การเคารพกราบไหว้พระพุทธรูปของคนไทย ดำรงอยู่ได้โดยไม่ต้องมีกฎหมายคุ้มครอง การเคารพศรัทธาพระพุทธรูปเป็นเรื่องของจิตใจ ไม่ต้องมีใครบังคับ การไม่มีกฎหมายห้ามหมิ่นพระพุทธรูป ก็ไม่ได้ทำให้การกราบไหว้บูชาพระพุทธรูปยุติลงได้ ถ้าหากมีใครกล่าววาจาหมิ่นพระพุทธรูป จาบจ้วงพระพุทธรูป ลบหลู่หรือไม่เคารพบูชาพระพุทธรูป แม้ว่าจะทำได้ แต่ก็จะไม่ก่อให้เกิดผลใด ๆ เลย เพราะไม่สามารถจะทำให้คนไทยเสื่อมศรัทธา หรือคลายความนับถือพระพุทธรูป ตราบเท่าที่พระพุทธรูปยังเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธเจ้า เป็นเครื่องหมายแทนความดี ความบริสุทธิ์ในสังคม

การไม่มีกฎหมายห้ามหมิ่นพระพุทธรูป จึงทำให้พระพุทธรูปปลอดภัยจากการตกเป็นเครื่องมือทางการเมือง ไม่มีอำนาจรัฐหรือใครสามารถที่จะใช้มาตราใดทางกฎหมายห้ามหมิ่นพระพุทธรูป ไปใส่ร้ายป้ายสีใคร ไปจับกุมใคร ไปจำคุกใคร หรือทำร้ายใครได้ ซึ่งแตกต่างจากการใช้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพมาตรา ๑๑๒ อย่างสิ้นเชิง เพราะตลอดเวลาที่ผ่านมา กฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ได้กลายเป็นเครื่องมือทางการเมืองอย่างสำคัญของรัฐและชนชั้นปกครอง ในการใส่ร้ายป้ายสีทำลายศัตรูทางการเมือง และทำให้ประชาชนจำนวนมากต้องถูกจับกุมคุมขังติดคุก

แม้กระทั่งในขณะนี้ ก็มีปัญญาชนฝ่ายค้าน และประชาชนหลายคนถูกติดคุก ถูกดำเนินคดี ทั้งที่เรื่องทั้งหมดเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเป็นการขัดกับหลักประชาธิปไตยในด้านของเสรีภาพทางการเมือง และเสรีภาพทางความคิดทั้งสิ้น

หลักฐานจากองค์กรสิทธิมนุษยชนชี้ว่า นับตั้งแต่รัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๙ เป็นต้นมาจนถึงขณะนี้ มีประชาชนถูกดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ แล้วราว ๔๐๐ คดี และเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคมที่ผ่านมา กรมสอบสวนคดีพิเศษ ก็ได้จับกุมประชาชน คือ นายเลอพงษ์ วิไชยคำ มาตย์ ชาวไทย-อเมริกันที่นครราชสีมา ในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เพราะเผยแพร่หนังสือ *The King never Smile* ทางเว็บไซต์ และผู้ต้องหาไม่ได้รับการประกันตัว จึงเป็นที่คาดหมายว่า การจับกุมและลงโทษประชาชนตามมาตรา ๑๑๒ นี้ จะไม่หยุด และนับวันจะยิ่งเพิ่มทวีขึ้น ภายใต้การดำเนินงานล่าแม่มดของกรมสอบสวนคดีพิเศษปัจจุบัน จนกระทั่ง ปัญญาชนและแม้แต่ประชาชนทั่วไปไม่มีความแน่ใจเลยว่า ในอนาคตอันใกล้จะมีผู้ตกเป็นเหยื่อกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพนี้เพิ่มขึ้นอีกเท่าใด

ข้อที่น่าสังเกตคือ ผู้ต้องหาจำนวนมากในจำนวนที่ถูกดำเนินคดีเป็นฝ่ายสนับสนุนคนเสื้อแดง กลุ่มสนับสนุนฝ่ายเสื้อเหลืองมักจะรอดพ้นจากการถูกดำเนินคดี ปรากฏว่า ผู้ถูกผู้ถูกจับกุมตามกฎหมายมาตรา ๑๑๒ เกือบทั้งหมด จะไม่ได้รับการประกันตัว เพราะศาลจะอ้างว่า เป็นคดีที่มีโทษสูง ถ้าให้ประกันตัว จำเลยจะหลบหนี ผู้ต้องหาคดี ๑๑๒ จึงต้องติดคุกทันทีที่ถูกจับกุมเสมอ จากนั้น ในจำนวนคดีมากกว่าครึ่ง ผู้ต้องหามักต้องยอมรับสารภาพ และถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด มีการต่อสู้คดีน้อยรายมาก เพราะผู้ต้องหาคดี ๑๑๒ ส่วนใหญ่จะตกเป็นจำเลยสังคม และบุตรภรรยา มักจะได้รับความเดือดร้อนไปด้วย และในรายที่ต่อสู้คดี

ก็มักถูกตัดสินว่ามีความผิดโดยการตีความของฝ่ายผู้พิพากษา ดังกรณีคดี นางสาวดารณี เชิงชาญศิลป์กุล ซึ่งเคยถูกศาลชั้นต้นพิพากษาจำคุกถึง ๑๘ ปี กลายเป็นตัวอย่างขู่ให้ผู้ต้องหาจำนวนมาก รับสารภาพไว้ก่อน แทนที่จะยืนยันความถูกต้อง เพราะวิตกกังว่า ถ้าสู้คดีแล้วจะถูกศาลตัดสินจำคุกยาว

ความจริงการตีความให้ผู้ถูกจับกุมต้องมีความผิด อาจจะเริ่มต้นตั้งแต่ขั้นสอบสวนด้วยซ้ำ เช่น กรณีจักรภพ เพ็ญแข ที่พูดเรื่องระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย ก็ถูกแก้งฟ้องในข้อหาตามมาตรา ๑๑๒ หรือ กรณีปภัสชนัญญ์ ฉิ่งอินทร์ สตรีเสื้อแดงโคราช ที่เขียนคำว่าพระองค์ท่าน พล.อ.เปรม บนโลงจำลอง แล้วเผาโลงเมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๒ ก็ถูกจับดำเนินคดีข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และศาลก็ตัดสินจำคุกโดยตีความว่าคำว่า “พระองค์ท่าน” นั้น หมายความว่าถึงพระมหากษัตริย์อันเป็นที่เคารพสูงสุดของบุคคลทั่วไป ซึ่งน่าจะถือได้ว่าเป็นการตีความเกินบริบท เพื่อจะให้ผู้ต้องหามีความผิดให้ได้

ด้วยเหตุนี้เอง องค์การนิรโทษกรรมสากล(เอไอ)จึงได้เสนอต่อรัฐบาลไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๕๓ ว่า ขอให้หยุดใช้กฎหมายมาตรา ๑๑๒ ไปก่อน จนกว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขให้ได้มาตรฐานของกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากล นอกจากนี้ยังเรียกร้องให้นักโทษที่ถูกจำคุกด้วยกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ได้รับการปล่อยตัวโดยทันที

ส่วน นพ.นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ กรรมการสิทธิมนุษยชน ก็ได้กล่าวในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ว่า การใช้มาตรการทางกฎหมาย ๑๑๒ ทำให้เกิดการลิดรอนสิทธิและละเมิดเสรีภาพ ทำให้สังคมไทยตกอยู่ใต้ความเงิบและความกลัว และยังเสนอว่า “ในการบังคับใช้มาตรา ๑๑๒ ดูเหมือนๆอาจจะดูเหมือนกับเป็นการจงรักภักดีหรือต้องการรักษาสถาบัน แต่เมื่อลงไปดูในรายละเอียด พบว่าผลกระทบ

ของการบังคับใช้ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็ น สิทธิในการประกันตัว สิทธิในการกระบวนการยุติธรรม สิทธิในชีวิตและความปลอดภัย สิทธิในการแสดงความคิดเห็นในฐานะพลเมือง ซึ่งผู้เขียนคิดว่าสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญในระบอบประชาธิปไตยเป็นอันมาก”

คำกล่าวของ นพ.นิรันดร์ดังกล่าวนี้เป็นเสมือนคำเตือนให้เห็นว่า ถ้าฝ่ายชนชั้นนำยังใช้มาตรา ๑๑๒ ทำร้ายและจับกุมคุมขังประชาชนมากยิ่งขึ้น จะแน่ใจได้อย่างไรว่า จะเป็นมาตรการอันดีในการรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ ส.ศิวรักษ์ ก็ได้เสนอเพิ่มเติมว่า หากสถาบันกษัตริย์จะดำรงรักษาอยู่ไว้ สถาบันจะต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และขอเสนอเรื่องการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ควรมีการพูดอย่างเปิดเผย และได้รับการพิจารณาอย่างจริงจัง

กล่าวโดยสรุปแล้ว ถ้าพิจารณาจากการกราบไหว้พระพุทธรูปดังที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ความจำเป็นของการใช้กฎหมายมาปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์นั้นไม่มีเลย ในประเทศเช่นอังกฤษและญี่ปุ่น ก็มีได้มีกฎหมายมาตรา ๑๑๒ กระแสจ้วงหรือล้มเจ้า ก็มีได้มีบทบาทสำคัญแต่ประการใด

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓๑๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔)

๗. เดือนรัฐบาลเพื่อไทยเรื่องมาตรา ๑๑๒

เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ที่ผ่านมา ศาลอาญากรุงเทพฯ ได้อ่านคำพิพากษาคดีพนักงานอัยการยื่นฟ้อง นางสาวดารณี ชาญเชิงศิลป์กุล หรือ ดา ตอร์ปิโดในความผิดฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ สรุปได้ว่า คุณดารณีได้ปราศรัยบนเวทีห้องสนามหลวง โดยกล่าวคำพูดจาจับจ้วงลวงเกิน เปรียบเทียบและเปรียบเปรย หมิ่นประมาท ดูหมิ่น และแสดงความอาฆาตมาดร้ายถึงองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินี ทำให้ประชาชนเข้าใจว่า ทั้งสองพระองค์ทรงเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการชุมนุมประท้วงของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ทำให้เสื่อมเสียพระเกียรติยศชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น และถูกเกลียดชัง โดยสรุปแล้ว ศาลจึงพิพากษาให้จำคุกรวม ๑๕ ปี โดยคุณดารณีถูกจับกุมตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๑ และไม่ได้รับการประกันตัวจนขณะนี้ (๒๕๕๔) จึงเท่ากับถูกจำคุกมาแล้ว ๓ ปี

นอกเหนือจากคดีคุณดา ตอร์ปิโด ยังมีคดีที่ไม่ค่อยเป็นที่ทราบกัน คือ คดีวันชัย แซ่ตัน นายวันชัยเป็นชาวสิงคโปร์ไปแจกใบปลิวในที่ชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๒ และการ์ด นปช.จับกุมส่งตำรวจ ตามประวัติเล่าว่า นายวันชัยพำนักอยู่ในประเทศไทยมานานกว่า ๓๐ ปี พูดภาษาไทยชัดเจน มีภรรยาเป็นคนไทยและมีอาชีพขายเสื้อผ้า เขาสนใจการเมืองไทย ชอบอ่านหนังสือประวัติศาสตร์ไทย จึงไม่เห็นด้วยกับการรัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๙ และรับไม่ได้กับฝ่ายพันธมิตรที่ยึดสนามบินสุวรรณภูมิเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๑ เนื่องจากเขามีอาชีพเป็นมัคคุเทศก์และได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ เขาจึงค้นคว้าสาเหตุของการรัฐประหาร และเขียนเป็น

เอกสารชื่อ “พระไตรปิฎกฉบับแก้แค้น” ซึ่งวิพากษ์วิจารณ์การเมืองหลังรัฐประหาร อย่างรุนแรง และอธิบายถึงพลังอำนาจที่สนับสนุนฝ่ายพันธมิตร เอกสารชุดแรกที่ เขียนมีความยาวถึง ๕๐ หน้า เมื่อนำไปแจกพบว่าไม่ค่อยมีผู้สนใจอ่านเอกสาร ขนาดยาวเช่นนั้น จึงไปปรับปรุงใหม่เป็นฉบับใบปลิว ๓ แผ่นจำนวน ๖ หน้า

นายวันชัยเล่าว่า รู้สึกเสียใจและโกรธ นปช.มาก เพราะตั้งแต่ถูกจับกุมตัว และถูกดำเนินคดีตามมาตรา ๑๑๒ เขาก็ถูกฝากขังและไม่ได้รับการประกันตัว โดย ศาลอ้างว่าเป็นคดีที่มีบทลงโทษสูง เขาจึงติดคุกเรื่อยมา แต่เขายืนยันว่า ข้อเขียน ของเขานั้นเป็นความจริง และเมื่อเขากียืนยันเรื่องนี้ต่อศาล ศาลก็ไม่อนุญาตให้ อธิบายและพิสูจน์ข้อเท็จจริง และยังพิจารณาคดีแบบปิดลับ แม้กระทั่งภรรยาก็ยัง ต้องออกไปนอกห้องระหว่างการพิจารณา

ด้วยความเครียดจากการถูกดำเนินคดี และจากสภาพความเป็นอยู่ใน เรือนจำ ทำให้นายวันชัยกินไม่ค่อยได้ นอนไม่ค่อยหลับ เกิดความเครียดจึงแสดง อารมณ์โกรธ และพูดจาวิพากษ์วิจารณ์รุนแรงภายในศาล ทำให้ถูกส่งไปรักษาที่ สถาบันกัลยาณิราชนครินทร์ซึ่งเป็นสถานบำบัดผู้ป่วยจิตเวช และอยู่ที่นั่น ๒ เดือน จนในที่สุด วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ และวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๓ ศาลตัดสินลงโทษ จำคุกนายวันชัย ๑๕ ปี

นอกเหนือจากนี้ ยังมีคดีจาก มาตรา ๑๑๒ คดีอื่นอีกจำนวนมาก ขอก ยกตัวอย่างคดี เช่น คดีณัฐ สัตยาภรณ์พิสุทธิ ถูกจับกุมเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ในข้อกล่าวหาว่าเผยแพร่คลิปที่หมิ่นสถาบันฯ ในบล็อก ‘StopLeseMajeste’ ศาลพิพากษาคดีตัดสินจำคุก ๙ ปี รับสารภาพ เหลือ ๔ ปี ๖ เดือน คดีธันย์สุวณี ทวี วัชรอมกุล ผู้ออกแบบเว็บไซต์คนเสื้อแดงหลายเว็บ ถูกจับกุมตัวในข้อหาหมิ่นพระ บรมเดชาณุภาพเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๓ และถูกศาลตัดสินจำคุก ๑๓ ปี คดีสุริยัน

กกเป็อย พ่อค้าขายรองเท้าว ถูกจับกุมข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ศาลตัดสินจำคุก ๖ ปี แต่หลังจากรับสารภาพได้รับลดโทษเหลือจำคุก ๓ ปี คดีปักษชนัญญู จึงอินทร์ ถูกจับกุมตัว ในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เพราะเขียนคำว่า พระองค์ ท่านลงบนโลงจำลอง ศาลตัดสินจำคุก ๓ ปี คดีสุชาติ นาคบางไทร ถูกจับกุมตัวในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพศาลตัดสินจำคุก ๖ ปี คดีอากงหรือนายอำพล ตั้งนพคุณ ถูกกล่าวหาว่าส่งข้อความหมิ่นพระบรมเดชานุภาพทางโทรศัพท์มือถือ ถูกตัดสินจำคุก ๒๐ ปี คดีเลอพงษ์ วิไชยคำมาตย์ หรือ โจ กอร์ดอน ถูกกล่าวหาว่า เขาเป็นเจ้าของบล็อกซึ่งมีเนื้อหาหนังสือ The King Never Smiles ภาคภาษาไทย ทั้งที่หนังสือเล่มนี้ เป็นหนังสือวิชาการที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของมหาวิทยาลัยเยล ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของสหรัฐอเมริกา อีกทั้งหนังสือนี้ก็มิจำหน่ายทั่วไป อีกทั้งยังสามารถสั่งซื้อได้จากอเมซอนดอทคอม แต่ศาลก็ยังตัดสินว่าจำเลยมีความผิด จึงต้องถูกจำคุก ๕ ปี แต่ลดโทษเพราะรับสารภาพ เหลือจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน

กรณีเหล่านี้ ชี้ให้เห็นสถิติที่เพิ่มขึ้นอย่างมากของคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ที่เพิ่มขึ้นอย่างมีความสัมพันธ์กับสถานการณ์รัฐประหาร และการขึ้นเป็นรัฐบาลบริหารประเทศของพรรคประชาธิปัตย์ เพราะใน พ.ศ.๒๕๔๘ ก่อนรัฐประหาร มีคดีตามมาตรา ๑๑๒ เพียง ๓๓ กระทั่ง ถึง พ.ศ.๒๕๕๒ หลังการรัฐประหาร เพิ่มขึ้นเป็น ๑๖๔ กระทั่ง เมื่อถึง พ.ศ.๒๕๕๓ ที่พรรคประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาลคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเพิ่มเป็น ๔๗๘ กระทั่ง เป็นจำนวนที่มากอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ของคดี ๑๑๒ ทั้งนี้เพราะฝ่ายอำมาตย์และรัฐบาลประชาธิปัตย์ ตั้งใจจะใช้กฎหมายข้อนี้ เป็นเครื่องมือคุกคามและปราบปรามประชาชนที่มีความคิดต่าง และผู้ที่ถูกลดโทษเกือบทั้งหมดก็เป็นฝ่ายคนเสื้อแดงหรือเป็นฝ่ายประชาธิปไตย ที่ไม่เห็นด้วยกับการใช้อิทธิพลเหนือการเมืองของพวกเขา

อำมาตย์ ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีฝ่ายเสือเหลือง หรือฝ่ายประชาธิปไตยถูกดำเนินคดีในลักษณะนี้เลย

ดังนั้น เมื่อรัฐบาลประชาธิปไตยแพ้เลือกตั้ง และพรรคเพื่อไทยเป็นรัฐบาล จึงไม่น่าที่จะมีกรณีใหม่ที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะนี้อีก แต่กลับปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ที่ผ่านมา นายสุรภักดิ์ ภูไชยแสน อายุ ๔๐ ปี เป็นโปรแกรมเมอร์อิสระ ชาวจังหวัดบึงกาฬ ถูกจับที่อพาร์ทเมนต์ ในซอยมหาดไทย ด้วยข้อหากระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ตำรวจแจ้งข้อหาว่า เป็นคนสร้างเพจ “เราจะครองแผ่นดินโดย...” กล่าวหาว่าเป็นคนใช้ชื่อว่า “ดอกอ้อ” และกล่าวหาว่าเกี่ยวข้องกับเว็บไซต์ นปช.ยูเอสเอ แต่คุณสุรภักดิ์ยืนยันว่าไม่รู้เรื่องและไม่ได้กระทำตามข้อกล่าวหาทั้งหมด กรณีคุณสุรภักดิ์ยังไม่ถึงขั้นตอนดำเนินคดีในศาล คดีนี้เป็นกรณีแรกที่ถูกจับกุมในข้อหาเช่นนี้ภายใต้รัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

จากนั้น น.อ.อนุดิษฐ์ นาครทรรพ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือ ไอซีที ก็ได้แสดงท่าทีหลายครั้งว่าจะปราบปรามและปิดเว็บไซต์ที่หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ รองนายกรัฐมนตรี ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง ก็ได้ประกาศว่า รัฐบาลชุดนี้ได้ปิดเว็บไซต์ไปแล้วจำนวนมาก และยังปรากฏต่อมาว่า เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ที่ผ่านมา นายกฤตธี ระลึกฤตาเดช เจ้าของนามแฝง “ไทยวรรษ สีสันตรสมุทรา” ถูกหมายค้นบ้านด้วยมาตรา ๑๑๒

ในที่นี่ อยากจะเสนอว่า ถ้ารัฐบาลพรรคเพื่อไทยต้องการสร้างภาพแห่งความจงรักภักดี โดยจับกุมประชาชนผู้บริสุทธิ์เข้าคุก ในลักษณะเดียวกับที่รัฐบาล

พรรคประชาธิปัตย์กระทำมาแล้ว ไม่น่าจะเป็นเรื่องถูกต้องนัก เพราะเป็นการทำลายพลังฝ่ายประชาธิปไตยที่เคยเป็นฝ่ายสนับสนุนพรรคเพื่อไทยทั้งสิ้น ในโลกปัจจุบันเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นนั้นเป็นสิ่งสำคัญ การกวาดล้างจับกุมคนที่มีความคิดเห็นต่างต่างนั้น ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และไม่เป็นที่ยอมรับของโลกนานาชาติ การปิดเว็บไซต์ของผู้ที่คิดต่าง ไม่มีประเทศประชาธิปไตยที่ไหนกระทำกัน

ยิ่งกว่านั้น มาตรา ๑๑๒ และ พ.ร.บ.คอมพิวเตอรืในวันนี้ ต่างก็เป็นกฎหมายมรดกเผด็จการ เพราะมาตรา ๑๑๒ มีการเพิ่มโทษสูงสุดเป็น ๑๕ ปีในสมัยเผด็จการธานินทร์ กรัยวิเชียร ส่วน พ.ร.บ.คอมพิวเตอรืออกในสมัยรัฐสภาแต่งตั้งยุค พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ กฎหมายเหล่านี้ อย่างน้อยที่สุดก็จำเป็นต้องทบทวน โดยการนำกลับมาผ่านการพิจารณาใหม่จากรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน

เจตนารมณ์แห่งกฎหมายนั้น คือ การรักษาสิทธิมนุษยชน ให้ประชาชนมีเสรีภาพ และให้เกิดความยุติธรรม ถ้าข้อกฎหมายใด มีส่วนส่งเสริมให้มนุษย์ตกอยู่ในความมมงายโง่เขลา และยังเป็นเครื่องมือในการทำร้ายผู้บริสุทธิ์ กฎหมายนั้น ไม่ควรด้วยหลักประชาธิปไตย จึงสมควรที่จะมีการปฏิรูปหรือยกเลิกไปเสีย จึงจะเป็นการถูกต้อง

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓๓๙ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๔)

๘. กำนธูปกลางความมืดในสังคมไทย

“แค่คิดต่างก็ต้องฆ่ากันให้ตาย ต้องประจานกันให้อาย ทั้ง ๆ ที่น้องเขาเป็นแค่เด็กผู้หญิง ไม่รู้สีกละอายแก่ใจกันบ้างหรือ รุมทำร้ายเด็กผู้หญิง ขาดศีลขาดธรรม เห็นชีวิตคนเป็นของเล่น นี่แหละหน้าประเทศไทย น่าเบื่อที่สุด!!”

นี่เป็นความเห็นของคุณinwashura๒๐๑๒ ซึ่งสะท้อนข้อเท็จจริงกรณีกำธูปในสังคมไทยได้ชัดเจนที่สุด

กำธูปเป็นนามแฝงของเด็กหญิงคนหนึ่ง ที่ตกเป็นเหยื่อของขบวนการล่าแม่มดในสังคมไทย จนต้องเผชิญปัญหาอย่างหนัก กำธูปมีชื่อเดิมว่า “ณัฐกานต์ สกุลดาราชาติ” เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ เธอเป็นนักเรียนหญิงธรรมดาที่ชอบอ่านหนังสือ ในวัยมัธยม เธอเรียนอยู่ที่โรงเรียนรัตนราชกัญรีบำรุง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ต่อมา ในชั้นมัธยมปลายได้ย้ายตามบิดามาศึกษาต่อที่โรงเรียนธารปราสาทเพชรวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ในระหว่างเรียนอยู่ชั้น ม.๕ เธอได้รับรางวัลชนะเลิศในโครงการประกวดเรียงความส่งเสริมประชาธิปไตย หัวข้อ “ประชาธิปไตยสมบูรณ์” ซึ่งเป็นความภูมิใจอย่างยิ่ง

ในเรื่องทัศนะทางการเมืองสมัยมัธยม เธอก็เหมือนคนไทยจำนวนในขณะนั้น ที่ไม่ได้นิยมชมชื่นในรัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร มากนัก และมีแนวโน้มทางความคิดที่สนับสนุนฝ่ายพันธมิตรในการต่อต้านรัฐบาลไทยรักไทย จนกระทั่งเมื่อหลังจากรัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ บ้านเมืองไทยถอยหลังไปสู่เผด็จการ ภายใต้การควบคุมของฝ่ายอำมาตยาธิปไตย กำธูปเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เธอจึงเริ่มสนใจการเมืองมากขึ้น และเข้าร่วมในการเคลื่อนไหวไม่รับรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกรณีแรก ขณะมีอายุเพียง ๑๕ ปี จากนั้น ตั้งแต่

พ.ศ.๒๕๕๒ เธอจึงสนับสนุนการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยของคนเสื้อแดง จากการที่เธอมีความสนใจและใช้คอมพิวเตอร์ได้ เธอจึงเริ่มโพสต์ข้อความแสดงความคิดเห็นในโลกอินเทอร์เน็ต แน่نون ความเห็นที่เธอโพสต์ย่อมแตกต่างกับฝ่ายกระแสหลัก ซึ่งมากด้วยความคับแคบ บีบบังคับให้คนคิดและเชื่อสิ่งเดียวกันในแบบเดียวกัน ในกรณีที่มีผู้คิดต่าง ก็มักจะต้องถูกเล่นงาน และถูกทำร้ายในลักษณะเดียวกับการล่าแม่มดในยุโรปสมัยกลาง

ด้วยเหตุนี้ เมื่อ พ.ศ.๒๕๕๒ ขณะที่ก้านธูปอายุได้เพียง ๑๗ ปี เธอก็ตกเป็นเหยื่อของขบวนการล่าแม่มด เมื่อสื่อในเครือผู้จัดการได้โจมตีก้านธูปอย่างหนักว่าเป็นพวกไม่รักสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยที่ไม่มีหลักฐานเลยว่า ก้านธูปดูหมิ่นหรืออาฆาตมาดร้ายต่อพระมหากษัตริย์ แต่การโจมตีประณามก้านธูปโยงเข้ามากับการที่เธอเคยขึ้นเวทีเสื้อแดงในนามตัวแทนเยาวชน ทั้งที่มีเยาวชนหลายคนขึ้นเวทีฝ่ายพันธมิตรเช่นเดียวกัน ในการโจมตีก้านธูป มีการใช้ข้อมูลเท็จด้วยว่า เธอถูกไล่ออกจากโรงเรียนที่บ้านโป่งเพราะหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และเมื่ออยู่ที่โรงเรียนแห่งใหม่ ก็ถูกตักเตือนเสมอเรื่องไม่รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การใส่ร้ายของสื่อในเครือผู้จัดการเช่นนี้ ได้รับการขานรับจากเว็บไซต์ และสื่อฝ่ายขวาทั้งหมด

ผลจากความคับแคบทางความคิดในสังคมไทย เริ่มส่งผลร้ายต่อก้านธูปเมื่อเธอสอบเข้ามหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๕๓ เธอสอบผ่านข้อเขียนที่จะเข้าศึกษาต่อในโครงการเอเชียศึกษา ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร แต่คณะอักษรศาสตร์ไม่รับเข้าศึกษา โดย รศ.ดร.มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ คณบดีอักษรศาสตร์ในขณะนั้นอธิบายว่า ก้านธูปสามารถทำข้อสอบได้ สอบสัมภาษณ์ผ่าน หลังจากที่สังคมไทยทราบว่ายาวชนผู้มีทัศนคติต่อต้านสถาบันฯ รายนี้สอบเข้ามาได้ ก็มีผู้ส่งข้อมูล และประวัติ เพื่อคัดค้านการรับเธอเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก และเมื่อ

พิจารณาเอกสารหลักฐาน ก็พบว่า กำนธูปขาดคุณสมบัติในข้อที่ว่า นักศึกษาต้องมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของประเทศ อันถือเป็นกฎหลักของมหาวิทยาลัย อีกทั้งยังพบว่า เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพมีปัญหา หากเข้ามาเรียน อาจเข้ากับเพื่อนไม่ได้ จึงจำเป็นต้องตัดสิทธิ์ ไม่ให้เข้าเรียน

พ.ศ. ๒๕๕๓ เธอยังได้สิทธิ์สัมภาระณที่คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แต่พวงล่าแม่หมดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เปิดเฟซบุ๊กชื่อ “มันใจ ชุมชนชาวเกษตรฯ ไม่นินดีต้อนรับคนหมิ่นพ้อชื่อธัญญานต์มาร่วมเรียนด้วย” และมีการเคลื่อนไหวต่อต้านกำนธูปอย่างหนัก โดยประกาศกันว่าจะมีการนัดชุมนุมประท้วงในวันที่กำนธูปสอบสัมภาระณ มีการปล่อยข่าวเท็จอีกว่า ถ้ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่รับกำนธูป คนเสื้อแดงจะบุกมาเผามหาวิทยาลัย ทำให้เกิดการตื่นกลัวกันทั่วไป ในที่สุด กำนธูปต้องตัดสินใจสละสิทธิ์ ไม่สอบสัมภาระณ และมีข่าวว่า เธอจะไปศึกษาต่างประเทศแทน ซึ่งก็ถูกตามใส่ร้ายป้ายสีอีกว่า พ.ต.ท.ทักษิณ เป็นคนจ่ายเงินให้กำนธูปไปเรียนต่างประเทศ

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กรณีเหล่านี้ สะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงความคับแคบในวงการการศึกษาไทย ที่ตัดโอกาสในอนาคตของเด็กผู้หญิง ๑ คน เพียงเพราะหวาดกลัวในเรื่องความคิดที่แตกต่างเท่านั้น

ปรากฏว่า ขบวนการล่าแม่หมด ยังไม่ได้ละเว้นกำนธูป เพราะมีผู้ไปแจ้งความดำเนินคดีด้วยข้อหามาตรา ๑๑๒ ที่ สน.บางเขน จากกรณีโพสต์ข้อความในเฟซบุ๊กส่วนตัว ตั้งแต่เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ทางกรมตำรวจจึงได้ทำการสอบสวน และได้ออกหมายเรียกให้กำนธูปไปให้ปากคำกับทางการตำรวจแล้ว

ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ผ่านมานี้เอง เครือข่ายผู้จัดการ ได้นำเอาเรื่องของกำนธูปมาเปิดเผย เพื่อตอบสนององจิตวิญญาณล่าแม่หมดอีกครั้ง ใน

บทความชื่อ "ธรรมศาสตร์ในวันที่อำมหิตรับก้านธูป" โดยเปิดเผยข้อมูลว่า ก้านธูปได้เปลี่ยนชื่อ และได้เข้าศึกษาที่คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเปิดเผยชื่อใหม่กับเลขประจำตัวนักศึกษาของเธอ จากนั้นได้อธิบายย้อนหลังไปถึงความเป็นมาของก้านธูปอย่างอคติ เช่น ใช้คำว่า ย้อนรอยแดงปากไม่สิ้นกลิ่นน่านม เมื่อกล่าวถึงภูมิหลังของเธอ เป็นต้น และยังคงกล่าวร้ายว่า ก้านธูปยังมีพฤติกรรมที่ไม่เคารพพระมหากษัตริย์อย่างสม่าเสมอ

ดังนั้น ในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ที่ผ่านมา กลุ่มนักศึกษา ๖ กลุ่มนำโดยสหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.) ได้ออกแถลงการณ์ประณามเครือข่ายผู้จัดการกรณีเสนอข่าวละเมิดสิทธิ "ก้านธูป" โดยเสนอข่าวอันเป็นเท็จ อันนำไปสู่การสร้างความแตกแยกในหมู่ประชาชน แต่การเสนอข่าวของกลุ่มผู้จัดการ ยังได้รับการโจมตีต่อไปจากโอเคเนชั่น ซึ่งยังสร้างข่าวเท็จในลักษณะที่ว่า ญาติผู้พี่ของก้านธูปที่เรียนอยู่ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใช้งานเป็นหญิงบริการ โจมตีว่า บิดามารดาของก้านธูปเป็นคนเสื้อแดง ที่ล้างสมองให้ก้านธูปไม่รักสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งที่บิดามารดาของเธอไม่เคยเป็นคนเสื้อแดงเลย นอกจากนี้ ยังโจมตีก้านธูปว่า เป็นต้นไม้พิษ แล้วตั้งคำถามต่อมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถึงความชอบธรรมที่รับก้านธูปเข้าศึกษา

จากนั้น ในวันที่ ๕ มกราคม ดร.เสรี วงษ์มณฑา นักพูดชื่อดังและอาจารย์คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ได้ให้ความเห็นว่า การล่าแม่มดนำมาใช้กับก้านธูปไม่ได้ เพราะไม่ใช่แม่มด แต่คืออาชญากร เพราะมีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิด ซึ่งกรณีนี้ถือว่ามีหลักฐานชัดเจนอยู่แล้ว จะเป็นกรณีเดียวกับล่าแม่มดไม่ได้

ต่อกรณีดังกล่าว ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แสดงทัศนะและจุดยืนไว้ว่า

"ไม่เห็นมีกฎข้อบังคับใดของมหาวิทยาลัยบอกว่า นักศึกษาระบบสองปี ต้องเคารพชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ถ้าหากมีกฎข้อนี้จริง หมายความว่า ระบบสองปีต้องตรวจสอบว่านักศึกษาคนนี้รักชาติ รักศาสนาหรือเปล่า นับถือศาสนาไหม คำถามเหล่านี้จะเกิดขึ้นที่" และว่า "สิ่งสุดท้ายคือ เราไม่ควรไล่ล่าแม่ มดเพราะเราไม่รู้ว่าเขาเป็นแม่มดจริงหรือเปล่า แล้วแม่เธอจะเป็นแม่มดจริง แต่แม่ มดก็สามารถอยู่ในสังคมไหนก็ได้"

ในที่นี้ คงจะต้องขอกล่าวสนับสนุน ทัศนะของอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่คิดอย่างให้อีกาสแก่นักศึกษา ไม่ตกอยู่ใต้กระแสชาวจัด ไล่ล่าบุคคลคิดต่าง ส่วนทัศนะ ดร.เสรี วงษ์มณฑา นั้นคงไม่อาจจะยอมรับได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว จะเห็นได้ว่า กรณีของก้านธูปนั้น สะท้อนภาวะ ยุคมืดแห่งพุทธิปัญญาในสังคมไทย จะต้องใช้แสงสว่างแห่งเหตุผล และ หลักการประชาธิปไตยสักเพียงใดหนอ จึงจะขับไล่ความมืดมิดเช่นนี้ใน สังคมไทยออกไปได้

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓๔๒ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๕)

๙. ย้อนอดีตคดีพระองค์เจ้าวีระ

ในระยะ ๕ ปีมานี้ มีพี่น้องประชาชนผู้บริสุทธิ์จำนวนมาก ได้ถูกจับกุมดำเนินคดีด้วยมาตรา ๑๑๒ และเป็นที่ทราบกันดีว่า หลายคนถูกศาลตัดสินจำคุกอย่างไม่เป็นธรรม ความจริงแล้ว ความไม่เป็นธรรมจากคดี ๑๑๒ ไม่ได้เพิ่งเกิดครั้งแรกหลังกรณีรัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๙ แต่ย้อนหลังไปถึง พ.ศ.๒๕๓๑ ก็มีผู้ตกเป็นเหยื่อของคดี ๑๑๒ อย่างไม่เป็นธรรมเช่นกัน นั่นคือ กรณีของนายวีระ มุสิกพงศ์

นายวีระ มุสิกพงศ์ ได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส.จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้เป็นเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ และรับตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย จนกระทั่งเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๒๙ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีได้ประกาศยุบสภาให้มีการเลือกตั้งใหม่ นายวีระ มุสิกพงศ์ได้ออกเดินทางช่วยสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์หาเสียง เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ นายวีระเดินทางไปช่วยหาเสียงให้แก่ นายพรเทพ เตชะไพบูลย์ ผู้สมัครของพรรคประชาธิปัตย์ ที่อำเภอลำปาลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และได้ปราศรัยผ่านเครื่องขยายเสียงต่อหน้าประชาชน ข้อความตอนหนึ่งมีอยู่ว่า

“ผู้เขียนถ้าเลือกเกิดเองได้ ผู้เขียนจะไปเลือกเกิดทำไม เป็นลูกชาวนาจังหวัดสงขลา จะไปเลือกเกิดอย่างนั้นทำไม ถ้าเลือกเกิดได้ก็เลือกเกิดมันใจกลาง พระบรมมหาราชวังนั้น ออกมาเป็นพระองค์เจ้าวีระชะกัหมเดีเรื่อง ไม่จำเป็นจะต้องออกมาเย็นตากแดดพุดให้พี่น้องฟัง เวลาอย่างนี้เที่ยง ๆ ก็เข้าห้องเย็น เสวยเสร็จก็บรรทมไปแล้ว ตื่นอีกที่บ่ายสามโมง ที่มาเย็นกลางแดดอยู่ทุกวันนี้ก็มีมันเลือกเกิดไม่ได้”

ในวันเดียวกัน นายวีระก็กล่าวหาเสียงด้วยข้อความคล้ายกันอีกครั้งที่อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ และข้อความที่กล่าวเช่นนี้กลายเป็นเรื่อง เพราะมีผู้สมัครผู้แทนราษฎรที่เป็นคู่แข่ง คือ นายเจ็ดชัย เพ็ชรพันธ์ พรรคสหประชาชาติไปฟ้องเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า การปราศรัยของนายวีระ มีถ้อยคำเปรียบเปรยอย่างตั้งใจดูหมิ่นพระบรมวงศานุวงศ์ในราชวงศ์จักรี ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและเกลียดชังในสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา ๑๑๒ หลังจากนั้น ก็ได้มีการประโคมข่าวใหญ่ในหนังสือพิมพ์ พรรคสหประชาชาติได้นำไปขยายผลเพื่อปลุกเร้ามหาชนให้เกลียดชังและต่อต้านนายวีระ นอกจากนี้ ลูกเสือชาวบ้าน และหน่วยปฏิบัติการพิเศษกระหิงแดง ก็ได้ออกคำแถลงโจมตีนายวีระในกรณีนี้ด้วย

อย่างไรก็ตามปัญหาใหญ่ที่กลายเป็นกรณีล่าแม่มดก็คือ พล.ท. พิจิตร กุลละวณิชย์ แม่ทัพกองทัพภาคที่ ๑ ได้อ้างเหตุว่า กองทัพภาคที่ ๑ มีหน้าที่โดยตรงในการปกป้องและรักษาไว้ซึ่งพระบรมราชานุภาพ จึงเป็นต้วการสำคัญผลักดันให้

กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบกรมตำรวจในขณะนั้น ดำเนินคดีแก่นายวีระอย่างจริงจัง ในที่สุด ทางกรมตำรวจจึงได้ดำเนินการสรุปสำนวนให้อัยการแผ่นดินยื่นฟ้องต่อศาล

ในขณะที่ถูกเคลื่อนไหวเล่นงาน นายวีระได้พยายามทำทุกวิถีทาง เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ เช่น กราบขอพระราชทานอภัยโทษต่อพระบรมสาทิสลักษณ์ที่รัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม และยังทำหนังสือขอพระราชทานอภัยโทษ โดยชี้แจงว่า “ผู้เขียนมีความจงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ และใคร่ความขอความกรุณาให้ท่านราชเลขาธิการได้โปรดนำความขึ้นกราบบังคมทูลว่า หากผู้เขียนได้กระทำการล่วงล้ำก้ำเกินไปด้วยประการใดก็ดี ผู้เขียนขอสารภาพจากใจจริงว่า ผู้เขียนมิได้มีเจตนาที่จะลบหลู่ดูหมิ่นตามที่ประชาชนเข้าใจเช่นนั้นเลย” นอกจากนี้ ยังขอต่อรัฐสภาที่จะไม่ใช้เอกสิทธิ์ตามรัฐธรรมนูญ เพื่อไม่ให้คดีล่าช้าออกไป

ในที่สุด พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ ก็ยื่นฟ้องนายวีระ มุสิกพงศ์เป็นจำเลยเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๒๙ ด้วยข้อหาดูหมิ่น หมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์ พระราชินี และรัชทายาท ตามมาตรา ๑๑๒ และศาลได้รับคำฟ้องนายวีระซึ่งเป็นจำเลยก็ได้ให้การว่า เหตุผลที่กล่าวเช่นนั้น ไม่ได้คิดที่จะหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ หากแต่เป็นเพราะคู่แข่งของนายพรเทพ เตชะไพบูลย์ คือ ผู้สมัครพรรคสหประชาธิปไตย ได้โจมตีว่านายพรเทพเป็นลูกเศรษฐี ไม่ใช่ชาวนบุรีรัมย์ จึงไม่ควรที่จะไปเลือก นายวีระจึงได้ตอบโต้คำพูดหาเสียงเช่นนั้น เพื่อจะอธิบายว่า คนเราไม่สามารถที่จะเลือกเกิดได้

ศาลชั้นต้นได้มีคำตัดสินเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๓๐ ให้ยกฟ้อง แต่พนักงานอัยการได้ยื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ได้พิพากษาลับว่า จำเลยมีความผิดจริง

ให้ลงโทษจำคุก ๖ ปี จำเลยยื่นฎีกา ในที่สุด ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๓๑ ว่า จำเลยมีความผิดจริง แต่มีเหตุให้บรรเทาโทษ จึงลดโทษหนึ่งในสาม ให้จำเลยต้องจำคุก ๔ ปี โดยในคำตัดสินของศาลอธิบายว่า

“ข้อความที่จำเลยกล่าวปราศรัยต่อประชาชนว่าถ้าจำเลยเลือกเกิดได้ จะเลือกเกิดมันใจกลางพระบรมมหาราชวัง ออกมาเป็นพระองค์เจ้าวีระ แม้จำเลยจะมีได้ระบุชื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยชัดแจ้ง แต่ข้อเท็จจริงตามที่โจทก์นำสืบก็แปลเจตนาของจำเลยได้ว่า จำเลยกล่าวโดยมุ่งหมายถึงองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร องค์รัชทายาท”

ในที่นี้ คงต้องขออธิบายว่า คำตัดสินของศาลฎีกาในกรณีนี้ ดำเนินไปโดยมิได้พิจารณาให้ความเป็นธรรมทั้งในด้านบริบทของเหตุการณ์ ทั้งในด้านตัวบทกฎหมาย ทั้งในด้านความหมายของภาษา และทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ซึ่งจะขอขยายความดังนี้

ในด้านบริบทของเหตุการณ์ นายวีระ มุสิกพงศ์ กล่าวถ้อยคำดังกล่าวในการหาเสียงต่อหน้าประชาชนหลายพันคน ไม่มีเหตุผลเลยว่า นายวีระจะมีเจตนา กล่าวหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเพื่อประโยชน์อันใดในสถานการณ์เช่นนั้น จะหวังให้คะแนนเสียงเพิ่มขึ้นก็คงไม่ใช่ แรงจูงใจที่จะก่อคดี ๑๑๒ จึงไม่มีเลย

ในด้านตัวบทกฎหมาย มาตรา ๑๑๒ ระบุฐานความผิดไว้ว่า “หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์” ไม่มีฐานความผิดในการหมิ่น “พระองค์เจ้า” เลย ดังนั้น การตัดสินให้จำเลยมีความผิด จึงเป็นการตีความของศาลเอง ซึ่งโดยหลักของวิธีการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม ถ้าหากจำเลยไม่มีสันดานเป็นผู้ร้ายที่จะก่อความผิด

ต่อไป ศาลสามารถตีความให้เป็นประโยชน์ต่อจำเลยได้ แต่การตีความของศาลฎีกา
ในกรณีนี้ จะเห็นได้ว่า มุ่งที่จะเอาผิดให้จงได้ จึงไม่ได้เป็นการตีความที่ถูกต้อง

ในทางความหมายของภาษา คำว่า “พระองค์เจ้าวีระ” เป็นคำกลาง มิได้มีความหมายในเชิงลบ หรือในเชิงหมิ่นประมาทเลย ส่วนในทางประวัติศาสตร์ เป็นที่ทราบกันดีว่า ในสังคมไทยเคยมีเจ้านายระดับพระองค์เจ้ามาแล้วมากมาย เช่น พระองค์เจ้าบวรเดช พระองค์เจ้ารัชนีแจ่มจรัส พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต เป็นต้น เพราะฐานันดรพระองค์เจ้าเป็นฐานันดรหนึ่งสำหรับเจ้านาย ดังนั้น สมมติว่านายวีระต้องการหมิ่นพระองค์เจ้า ก็ไม่ได้มีความหมายที่จะตีความได้เลยว่า หมายถึงพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่า คดีพระองค์เจ้าวีระเมื่อ พ.ศ.๒๕๓๑ นั้น เป็นคดีประวัติศาสตร์ ที่สะท้อนถึงความผิดพลาด และความไม่สมเหตุสมผลของกระบวนการยุติธรรม และยังสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการดำเนินคดีตามมาตรา ๑๑๒ ที่จะทำให้ผู้บริสุทธิ์ต้องถูกตัดสินลงโทษโดยไม่เป็นธรรม จึงเป็นเหตุเรื่องถูกต้องที่สังคมไทย จะต้องทบทวนนัยยะของการใช้กฎหมายตามมาตรานี้เสียใหม่ เพื่อมิให้ผู้บริสุทธิ์ต้องถูกลงโทษต่อไป

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓๔๓ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕)

๑๐. เมืองไทยได้กระแสชาวลั้

ปีศาจตนหนึ่ง กำลังหลอกหลอนไปทั่วสังคมไทย ทำให้ชนชั้นนำและกลุ่มฝ่ายขวาทั้งหมด ต้องผั่นกันเป็นแนวร่วมเพื่อต่อต้าน ตั้งแต่บางปีกในรัฐบาลและพรรคเพื่อไทย กลุ่มผู้นำพรรคประชาธิปัตย์ กลุ่มเนติบริกร ผู้นำกองทัพ อธิบดีกรมตำรวจ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มคนไทยหัวใจรักชาติ สยามสามัคคี กลุ่มสลิมสารพัดสี และผู้เกินกว่าราชาทั้งหลาย ต่างก็ช่วยกันกู้ร้องประสานเสียงประณามคณะนิติราษฎร์ วาดภาพให้คณะนิติราษฎร์เป็นผีปิศาจปลุกคนไทยมาต้านคณะนิติราษฎร์ บ้างก็ไปถึงขนาดข่มขู่ว่าจะสนับสนุนให้เกิดการรัฐประหาร ดูบรรยากาศน่าตกใจอย่างยิ่ง เพียงแต่สิ่งน่าตกใจว่านั่นสำหรับชนชั้นนำไทย คือ การพิจารณาแลกเปลี่ยนเชิงเหตุผลในประเด็นที่คณะนิติราษฎร์เสนอนี้น้อยมาก จึงแทบจะไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาด้านภูมิปัญญาเลย

ลองพิจารณาจากตัวอย่าง ตั้งแต่ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองนายกรัฐมนตรี ได้แถลงในวันที่ ๒๕ มกราคม ว่า ความเคลื่อนไหวในการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ของคณะนิติราษฎร์ จะเป็นการจุดชนวนความแตกแยกในบ้านเมือง และยังทำให้ประชาชนเกิดความเกลียดชังกลุ่มนิติราษฎร์ และย้ำว่าได้สั่งการให้ตำรวจสันติบาลติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มนิติราษฎร์ ซึ่งถ้าหากว่า พบการกระทำความผิดจะจับกุมดำเนินคดีทันที ปัญหาคือ ร.ต.อ.เฉลิมทำราวกับว่าการเสนอให้มีการแก้กฎหมายของนิติราษฎร์เป็นเรื่องของการก่ออาชญากรรมที่จะต้องคอยจับกุมเพื่อดำเนินคดี

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก ให้สัมภาษณ์ว่า เป็นเรื่องของความพยายามที่อาจจะไม่ปกติ อาจจะ “ทำโน่นทำนี่” โดยไม่คิดว่าอะไรควรไม่

ควร นักวิชาการเหล่านี้ จะต้องกลับไปทบทวนว่าสถาบันทรงคุณต่อแผ่นดินอย่างไร ไม่ใช่ไปบังคับ หรือผูกขาดความจริงรักภักดี แต่ต้องการให้ทุกคนระลึกอยู่เสมอว่า บ้านเมืองมีชื่อเสียงเกียรติยศในโลกนี้ ส่วนใหญ่ที่รู้จักประเทศไทย รู้จักมาจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก่อนทั้งสิ้น และว่า “ผู้เขียนเคยบอกไปหลายครั้งแล้วว่า ไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง คนทั้งแผ่นดินเคารพเทิดทูน แต่ท่านมาทำลายความรู้สึกของคนทั้งแผ่นดิน ขอถามว่าท่านจะได้อะไร อย่าให้ว่า ผู้เขียนใช้คำรุนแรง เมื่อท่านรุนแรง ผู้เขียนก็รุนแรงกับท่าน แต่ผู้เขียนอยู่ในกรอบของกฎหมาย ไม่มีการทำอะไรนอกกฎหมายทั้งสิ้น ท่านอย่าทำผิดกฎหมายก็แล้วกัน” ซึ่งในส่วนนี้ก็เป็นที่น่าแปลกใจ เพราะไม่ได้ปรากฏเลยว่า คณะนิติราษฎร์จะกล่าวสิ่งใดที่รุนแรงต่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๒๗ มกราคม นายไชยวัฒน์ สินสุวงศ์ และ พล.ร.อ.บรรณวิทย์ เก่งเรียน นำกลุ่มแนวร่วมคนไทยหัวใจรักชาติ ไปชุมนุมเผาหุ่นอาจารย์วรเจตน์ ภาคีรัตน์ นักวิชาการคณะนิติราษฎร์ บริเวณหน้าประตูทางเข้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลังจากนั้นได้นำรายชื่อประชาชนหลายหมื่นคนเสนอต่อศาลเพื่อขอให้อำนาจตุลาการเข้ารับผิดชอบในการหยุดยั้งการทำลายชาติ ตลอดจนการเคลื่อนไหวมีการปลุกเร้าให้รักชาติ และมีการเผาหุ่นนายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ “แถม”ไปด้วย แต่ไม่มีการชี้แจงโต้แย้งข้อเสนอนิติราษฎร์ในทางเหตุผลเลย

วันที่ ๒๘ มกราคม ที่บริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า นางสาวจิตภัสร์ ภิรมย์ภักดี รองโฆษกพรรคประชาธิปัตย์ พร้อมด้วยประชาชนประมาณ ๕๐ คน ร่วมชูป้ายต่อต้านคณะนิติราษฎร์ที่มีข้อความ อาทิ “ทำเพื่อพ่อขจัดนิติพระราชพวกอกตัญญูไม่รู้คุณแผ่นดิน” หรือ “นิติราษฎร์ออกไป” เป็นต้น เพื่อแสดงถึงจุดยืนคัดค้านแนวคิดของกลุ่มนิติราษฎร์ นางสาวจิตภัสร์ได้อ่านแถลงการณ์ที่มีใจความว่า เราบู๊สึกอีกอด

เสียใจ ซึ่งที่ผ่านมามีกระบวนการเคลื่อนไหวบิดเบือนความจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่รักและเคารพยิ่งของคนไทยทุกคน วันนี้จึงอยากเรียกร้องให้ทุกคนที่มีจุดยืนเดียวกันคือ รักและเทิดทูนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ช่วยกันเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง ทำความเข้าใจกับบุคคลที่อาจเข้าใจผิด หรือได้รับข้อมูลที่ผิดๆ ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่น่าแปลกคือ นางสาวจิตภัสร์ไม่ได้อธิบายในเชิงเหตุผลเลยว่า คณะนิติราษฎร์เสนออะไร ไม่ถูกต้องอย่างไร มีความเป็นไปได้ว่า เธออาจจะไม่เคยอ่านข้อเสนอนิติราษฎร์เลย

ที่เหลือเชื่อกว่าหน้านั้น คือ นายประชา ประสพดี ส.ส.สมุทรปราการ พรรคเพื่อไทย กล่าวหาว่า ความเคลื่อนไหวของคณะนิติราษฎร์ สร้างความแตกแยกให้เพิ่มขึ้นในบ้านเมือง ทั้ง ๆ ที่กำลังดำเนินไปในทิศทางที่ดี มีมาตรการอื่น ๆ ที่สมควรแก่มากมาย แต่คณาจารย์กลุ่มนี้กลับไม่เอาสมองไปคิด แต่ขอรู้อยู่ย่นย้ำว่าคณะนิติราษฎร์ไม่เกี่ยวข้องกับรัฐบาล และพรรคเพื่อไทย หรือแม้แต่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรอดีตนายกฯ และกล่าวอีกว่า นำสงสัยถึงเจตนาในการเสนอแก้ไขกฎหมายของคณะนิติราษฎร์ว่าไปรับจ๊อบ รับงานอะไรที่มีวาระแอบแฝงมาหรือไม่ ขอให้พี่น้องประชาชน รวมทั้งลูกศิษย์ของนักวิชาการกลุ่มนี้ออกมาต่อต้านกันเยอะ ๆ เชื่อว่าถ้าคณะนิติราษฎร์ยังไม่หยุด จะเจอคลื่นมหาชนแน่ นายประชาสรุปว่า "ผู้เขียนขอเตือนคณะนิติราษฎร์ให้ระวังไม่มีแผ่นดินจะอยู่ ตอนบ้านเมืองเกิดวิกฤตพวกคุณไม่เคยออกมา หายหัวหมด วันนี้ออกมาเหมือนอยู่เมืองไทยไม่สงบสุขหรืออย่างไร" จะเห็นได้ว่า คำกล่าวของนายประชาแทบจะไม่มีอะไรแตกต่างจากพวกกลุ่มฝ่ายขวา และพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวคือไม่ได้แย้งในเชิงเหตุผลเลยเช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างอีกมากมายบ่งชี้ถึงสถานการณ์รุมถล่มคณะนิติราษฎร์ โดยเฉพาะหลายคนจากพรรคประชาธิปัตย์ที่ออกมาถล่มรายวัน ซึ่งจะไม่ขอ

นำมากล่าวถึงในที่นี้ ที่น่าสังเกตคือ สื่อกระแสหลักก็ให้พื้นที่กับการรุมถล่มครั้งนี้ อย่างเต็มที่ จนอาจารย์สาวตรี สุขศรี สมาชิกนิติราษฎร์คนหนึ่ง ได้อธิบายสถานะ ของกลุ่มว่า “ใครจะได้ใช้ชีวิตคุ้มกว่าชาวคณะนิติราษฎร์ คงไม่มีอีกแล้วในพ.ศ.นี้ !!... เพราะคณะฯ เราทำหรือเป็นมาหมดแล้ว ไม่ว่าจะรับงานทักษิณ ล้มเจ้า ล้ม รัฐบาล รับงานอเมริกา เนรคุณคนให้ทุน เป็นทรอสกีอัสต์ เป็นพวกสร้าง ความแตกแยก ไร้เดียงสา วิชากิน เป็นคอมมิวนิสต์ พวกอยากดัง พวกคลั่งประชาธิปไตย พ่อแม่ไม่สั่งสอน นักวิชาการกำมะลอ สวะสังคม กินยาผิด สมองปลายเปิด ศาสตรา หรือกระทั่งปลาโลมา”

ความจริงแล้ว มาตรา ๑๑๒ เป็นเพียงมาตราหนึ่งในกฎหมายอาญา ที่ว่า ด้วยการป้องกันสถานะอันแตะต้องมิได้ของพระมหากษัตริย์ พระราชินี มกุฎราชกุมาร และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ แต่กลุ่มฝ่ายขวา พรรค ประชาธิปัตย์ และชนชั้นนำสมองปลายเปิด ได้ทำให้กฎหมายมาตรานี้ กลายเป็น เรื่องแตะต้องไม่ได้ไปด้วย แต่ไม่มีนักวิชาการฝ่ายขวาหรือนิติบริกรคนใด ย้อนไป ตำนานอำนาจเผด็จการเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๙ ที่แก้ไขมาตรา ๑๑๒ โดยพลการ ด้วยการ เพิ่มการลงโทษให้รุนแรงมากขึ้น จนชาวบ้านเดือดร้อน และทำให้ประเทศไทยมี กฎหมายป้องกันประมุขที่มีบทลงโทษสูงสุดในโลก คนเหล่านี้ พร้อมรับอำนาจเผด็จ การอย่างหน้าขึ้น แต่ไม่พร้อมจะอภิปรายในเชิงเหตุผลกับคนที่คิดแตกต่าง

การเคลื่อนไหวโจมตีคณะนิติราษฎร์ที่เกิดขึ้นในระยะ ๒ สัปดาห์นี้ จึงเป็น การสะท้อนว่า สังคมไทยยังอยู่ในยุคล่าแม่มดอย่างแน่นอน เหมือนกับช่วงปลาย สมัยกลางของประวัติศาสตร์ยุโรป ที่ชนชั้นนำในสังคมสร้างกรอบให้คนคิดและ ศรัทธาต่อพระเจ้าในแบบเดียวกัน ถ้าใครคิดต่างหรือศรัทธาพระเจ้าแบบอื่น จะถูก กล่าวหาว่าเป็นมิชฌาทิฐิ เป็นแม่มด และจะถูกลงโทษโดยการเผาทั้งเป็น ทำให้มี

การเผาทำลายชีวิตผู้บริสุทธิ์จำนวนมาก ต่อมา ในสมัยแห่งเหตุผล จึงได้มีการเสนอหลักการเรื่องเสรีภาพทางความคิด และความเชื่อ และกลายเป็นหลักการพื้นฐานของประชาธิปไตย เพราะชาวยุโรปได้สรุปทเรียนมาแล้วว่า ยุคแห่งการล่าแม่มด เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เสรีภาพในการความคิดที่แตกต่างจึงได้รับการยอมรับ และทำให้สังคมพัฒนาต่อมา

ในสังคมไทยก็เคยมีบทเรียนมาแล้ว ในกรณีชวาคลั่ง นั่นคือเหตุการณ์ช่วงหลังกรณี ๑๔ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๖ ในขณะนั้น มีการเติบโตของแนวคิดสังคมนิยม ในขบวนการนักศึกษา กลุ่มชนชั้นนำก็ตอบโต้โดยการตั้งกลุ่มชวาคลั่งขึ้นมาต่อต้าน และปลุกกระแสชาวจัดในลักษณะเดียวกัน และท้ายที่สุดก็ได้อ้างกรณีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเป็นเงื่อนไขในการสร้างกระแสการชนฆ่าปราบปรามนักศึกษาผู้บริสุทธิ์ แล้วก่อการรัฐประหารทำลายประชาธิปไตยในวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ กระแสชวาคลั่งครั้งนั้นยังเป็นบทเรียนสำคัญ ที่สร้างความเสียหายแก่สังคมไทยมากมาย ทำให้การเมืองไทยล้าหลังไปหลายปี

มาถึงวันนี้ ชนชั้นนำไทยควรจะต้องสรุปทเรียน และยอมรับในเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเสียที การคัดค้านหรือไม่เห็นด้วยกับคณะนิติราษฎร์ทำได้ โดยการแลกเปลี่ยนเหตุผล ไม่ใช่การสร้างกระแสความมาฆ่มชุกคุกคาม และถ้าหากมีการแลกเปลี่ยนด้วยเหตุผล สังคมไทยจะบรรลุมิติภาวะที่จะทำให้ประชาชนฉลาดและหลุดพ้นจากอวิชชาโดยทั่วกัน

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓๔๕ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕)

๑๑. เมื่อนักวิชาการต่างประเทศด้าน ม.๑๑๒

ในที่สุด การรณรงค์เพื่อปฏิรูปกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ หรือ มาตรา ๑๑๒ ในประมวลกฎหมายอาญาของไทย ก็ได้กลายเป็นประเด็นสากลเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา นักวิชาการ นักเขียน และนักกิจกรรมทางสังคมนานาชาติ ๒๒๔ คน ได้ร่วมลงชื่อสนับสนุนคณะรณรงค์แก้ไขมาตรา ๑๑๒ ตามข้อเสนอนิติราษฎร์ พร้อมยื่นจดหมายเปิดผนึกถึงนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร ระบุว่า ต้องแก้ไขมาตรา ๑๑๒ เพื่อ "คุ้มครองสิทธิพื้นฐานของประชาชนไทยและเสริมสร้างประชาธิปไตยและนิติรัฐในความหมายที่กว้าง"

ผู้ลงชื่อในจดหมายเปิดผนึกฉบับนี้ประกอบด้วย นักเขียนและนักกิจกรรมทางสังคมนอก ๑๖ ประเทศ ได้แก่ออสเตรเลีย, ออสเตรเลีย, แคนาดา, เดนมาร์ก, เยอรมนี, ฮังการี, ญี่ปุ่น, มาเลเซีย, เนเธอร์แลนด์, ฟิลิปปินส์, สิงคโปร์, สวีเดน, ตรินิแดดและโตเบโก, อังกฤษ และ สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นการรวบรวมรายชื่อ นักวิชาการด้านเอเชียครั้งใหญ่ และมีบุคคลสำคัญ เช่น

โนม ชอมสกี แห่งสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์

เอมิตาฟ โทช นักคิด-นักเขียนชาวอินเดีย

คริส เฮดจ์ส นักเขียน-นักข่าวสงครามชาวอเมริกัน ผู้ได้รับรางวัลพูลิตเซอร์ จากผลงานด้านการต่อต้านก่อการร้าย

แอนโทนี รีด ผู้เชี่ยวชาญประวัติศาสตร์เอเชียก่อนสมัยใหม่

โรเบิร์ต เอเบิร์ตตัน นักรัฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยมิสซิสซิปปี

บาร์บารา วัตสัน อันดาเยา ผู้เชี่ยวชาญประวัติศาสตร์อินโดนีเซีย จาก มหาวิทยาลัยฮาวาย

เบน เคียร์เนน ผู้เชี่ยวชาญประวัติศาสตร์กัมพูชา แห่งมหาวิทยาลัยเยล
 ฟรีดา บีเฮทส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยาและวิจัยการแพทย์
 มหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลน่า

ดิเบซ จักรปาศี ผู้เชี่ยวชาญเรื่องหลังอาณานิคม แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก
 ปีเตอร์ เบลล์ นักเศรษฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก

เคิร์ก เรย์โนลด์ส แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย

ชาร์ลส์ คายส์ แห่งมหาวิทยาลัยวอชิงตัน

เควิน ฮิวสัน จากมหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลน่า

แคเธอรีน บาววี แห่งมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน-เมดิสัน,

ปีเตอร์ แจ็กสัน แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย เป็นต้น

ในจดหมายเปิดผนึกที่ส่งถึงนายกรัฐมนตรีไทย คณะนักวิชาการนานาชาติได้แสดงความกังวลอย่างมากต่อการใช้มาตรา ๑๑๒ และการลิดรอนสิทธิพื้นฐานของประชาชนไทย โดยยืนยันว่า ในระยะ ๕ ปีหลังจากการรัฐประหาร จำนวนของผู้ที่ถูกฟ้องร้องและดำเนินคดีได้เพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศของการกดขี่ปราบปรามมากขึ้น ขณะที่การละเมิดสิทธิพื้นฐานของผู้ที่ถูกกล่าวหาเกิดขึ้นเสมอ นั่นคือ การไม่ให้สิทธิในการประกันตัว และการปฏิเสธสิทธิในการพิจารณาคดีอย่างเปิดเผย นอกจากนี้ ก็คือ การตัดสินใจโทษที่รุนแรงเกินควร นอกจากนี้ คณะนักวิชาการนานาชาติยังไม่เห็นด้วยต่อกระบวนการที่ให้ใครก็ได้สามารถแจ้งความกล่าวโทษบุคคลใดว่าละเมิดกฎหมายนี้ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และขณะนี้ การดำเนินคดีภายใต้มาตรา ๑๑๒ เกิดขึ้นในเงื่อนไขที่สังคมไทยมีการแบ่งเป็นฝักฝ่ายมากขึ้นตามอุดมการณ์และความเชื่อทางการเมือง มาตรา ๑๑๒ ได้กลายเป็นเครื่องมืออันทรงอิทธิพลในการที่ปิดปากคู่ขัดแย้งทางการเมือง และ

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คู่ขัดแย้งที่ถูกกล่าวหาว่าไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ในฐานะผู้สังเกตการณ์นานาชาติที่ติดตามและห่วงใยสถานการณ์ประเทศไทย คณะนักวิชาการนานาชาติประกาศว่า จะขอยื่นหยัดเคียงข้างคณะรณรงค์แก้ไขมาตรา ๑๑๒ ในการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปกฎหมายนี้ตามข้อเสนอของคณะนิติราษฎร์ เพราะเห็นว่า “เป็นสิ่งจำเป็นในการที่จะคุ้มครองสิทธิพื้นฐานของประชาชนไทยและเสริมสร้างประชาธิปไตยและนิติรัฐในความหมายที่กว้าง”

ดร.ราเชล แฮร์สัน นักวิชาการชาวอังกฤษ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทย ศึกษาแล้วว่า “เรายินดีเป็นอย่างยิ่งที่นักคิดและนักกิจกรรมทางสังคมนานาชาติจำนวนมากร่วมลงชื่อกับเราในการสนับสนุนการปฏิรูปมาตรา ๑๑๒ เป็นการแสดงให้เห็นเพื่อนชาวไทยที่กำลังเรียกร้องให้มีการปฏิรูปกฎหมายนี้เห็นว่าพวกเขาไม่ได้โดดเดี่ยว และเรื่องนี้จะถูกติดตามอย่างใกล้ชิดจากประชาคมนานาชาติ”

ปฏิกริยาตอบโต้ เห็นได้จาก ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองนายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์ว่า กรณีมีข่าวว่านักวิชาการต่างประเทศบางคนสนับสนุนให้แก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ว่า หากนักวิชาการต่างประเทศเห็นด้วยก็ให้ไปแก้ที่ประเทศของเขาเอง” และ “ผู้เขียนและพรรคเพื่อไทยไม่เห็นด้วยในการแก้ไขมาตรานี้ และจากการลงพื้นที่พบว่าประชาชนก็ไม่เห็นด้วย ไม่มีใครเอา ส่วนใครจะเห็นด้วยก็ไม่ว่ากัน”

ด้านนายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ กล่าวว่า “ทุกครั้งที่เราไปต่างประเทศและถูกสอบถามในเรื่องนี้ก็จะตอบไปทุกครั้งว่าตั้งแต่เด็ก คุณแม่จึงตนมายืนริมถนนท่าแพ เพื่อโบกรถรับเสด็จอยู่เสมอ คุณแม่ตนก็จะยกมือไหว้ทั้งสองพระองค์แล้วทุกคนก็เดินกลับเข้าบ้านด้วยสีหน้าเปี่ยมสุข และบอก

เขาด้วยว่าชีวิตของคนไทยจะให้ความเคารพสูงสุดคือสถาบัน ดังนั้นกรณีนี้ นักเขียน นักวิชาการ และนักกิจกรรมทางสังคมนานาชาติ ร่วมลงชื่อเพื่อเสนอให้มีการแก้ไข ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ก็เป็นสิทธิที่สามารถทำได้ แต่เขาอาจจะไม่มีความเข้าใจในวิถีทางแนวคิดของคนไทย และย้ำว่ารัฐบาลไม่ได้มีแนวคิดที่จะแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒”

กระแสการเรียกร้องของนักวิชาการนานาชาติเช่นนี้ ได้รับการพิจารณาจาก กลุ่มฝ่ายขวา กลุ่มพันธมิตร ผู้สนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ และพวกอภิชนาราชานิยมว่า เป็นส่วนหนึ่งของการแทรกแซงของจักรวรรดินิยม บ้างก็อธิบายไปว่า นักวิชาการเหล่านี้ เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายทักษิณ จึงเคลื่อนไหวล้มเจ้าสอดคล้องกับนิตินาษฎร์ ทั้งที่พรรคเพื่อไทยและพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ปฏิเสธการเกี่ยวข้องกับข้อเสนอนของนิตินาษฎร์ตลอดเวลา ยิ่งกว่านั้น ไม่ได้มีเหตุผลเลยว่า นักวิชาการนานาชาติจะมาล้มเจ้าไทยเพื่อประโยชน์อะไร

สาเหตุที่แท้จริงที่นักวิชาการนานาชาติดำเนินการเช่นนี้ก็คือ การสะท้อนว่า กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ นั้น เป็นกฎหมายป่าเถื่อนล่าหลัง ละเมิดหลักนิติธรรม ตั้งแต่เรื่องการลิดรอนสิทธิการประกันตัวผู้ต้องหา เรื่องการตีความข้อกฎหมายเกินบริบท การห้ามพิสูจน์ความจริง และที่ร้ายแรงคือการลงโทษอันรุนแรง เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศที่ยังหลงเหลือสถาบันกษัตริย์อยู่นั้น จะพบว่า ประเทศญี่ปุ่นไม่มีกฎหมายลักษณะนี้เลย มีแต่กฎหมายหมิ่นประมาทบุคคลธรรมดา ส่วนในอังกฤษกฎหมายหมิ่นประมาทนั้นไม่มีโทษจำคุก มีเพียงโทษปรับเท่านั้น ส่วนในประเทศยุโรปอื่นที่มีกษัตริย์ เช่น เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก นอร์เวย์ สวีเดน สเปน ส่วนมากก็ลงโทษเพียงการปรับ ประเทศที่มีการลงโทษตามกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพสูงสุดคือ โมร็อกโก ก็

มีโทษจำคุก ๕ ปี หรือปรับเท่านั้น ในประเทศไทยเองสมัยก่อน พ.ศ.๒๕๕๑ กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพก็มีโทษจำคุกเพียงไม่เกิน ๓ ปี ขณะที่บทลงโทษตามมาตรา ๑๑๒ ขณะปัจจุบัน คือ จำคุก ๓-๑๕ ปี ซึ่งสูงที่สุดในโลก และยังหนักกว่าบทลงโทษของคดีบางประเภท เช่น การทำอนาจารเด็กต่ำกว่า ๑๕ ปี การทำร้ายผู้อื่นอย่างสาหัส หรือการฆ่าคนตายโดยประมาท มีโทษสูงสุดจำคุก ๑๐ ปีเท่านั้น

การแก้ไข หรือปฏิรูปกฎหมายมาตรา ๑๑๒ จึงเป็นเรื่องที่ถูกต้องชอบธรรม หรือหากจะให้ถูกต้องที่สุดแล้ว ควรยกเลิกไปเสียเลยจะดีกว่า เพราะการรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ให้ยั่งยืนนานต่อไปนั้น ควรจะต้องใช้พระคุณ สร้างคุณงามความดีให้แก่ประชาชน มากยิ่งกว่าการที่จะจับประชาชนที่คิดต่างไปติดคุก ซึ่งเป็นมาตรการทำร้ายประชาชนที่เป็นทรัพยากรอันมีค่าของประเทศ

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓๔๖ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕)

๑๒. จาก ครก.ถึงตุลาการ และพรรคเพื่อไทย

ในระยะ ๑ เดือนที่ผ่านมา เป็นระยะเวลาแห่งการรวบรวมรายชื่อประชาชนของคณะรณรงค์แก้ไขมาตรา ๑๑๒ เพื่อที่จะให้มีการปฏิรูปกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ซึ่งถือว่าเป็นการเคลื่อนไหวใหญ่ครั้งแรกในประวัติศาสตร์ไทย แม้ว่าจะเป้าหมายของการรณรงค์จะเป็นไปเพื่อสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย และเพื่อให้สังคมไทยเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แต่ที่น่าสังเกตคือ รัฐบาลและพรรคเพื่อไทยได้แสดงท่าทีไม่สนับสนุนการเคลื่อนไหว และบางส่วนถึงกับแสดงท่าทีคัดค้าน แต่การเคลื่อนไหวของ ครก.๑๑๒ และคณะนิติราษฎร์ก็ยังคงดำเนินต่อไป

ความจริงแล้ว การแสดงท่าทีไม่สนับสนุนและไม่เห็นด้วยของพรรคเพื่อไทย ในกรณีปฏิรูปกฎหมายมาตรา ๑๑๒ นั้นไม่ใช่เรื่องแปลก กลับเป็นการตอกย้ำด้วยซ้ำไปว่า ปัญหาเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการทำร้ายประชาชนผู้บริสุทธิ์ ด้วยกฎหมายมาตรา ๑๑๒ นั้น เป็นปัญหามากกว่าเรื่องของกฎหมาย แต่เป็นปัญหาของโครงสร้างทางความคิดของชนชั้นนำไทย ที่ครอบงำประชาชนด้วยแนวคิดอนุรักษนิยมเจ้า (royalist conservative) ซึ่งมีลักษณะนิยมเจ้าเกินจริงยิ่งกว่าราชา เน้นความศรัทธายิ่งกว่าเหตุผลและความชอบธรรม และทำให้เกิดการตีความกฎหมายจนเกินขอบเขต จึงก่อให้เกิดความวิตกและหวาดกลัวในทุกเรื่องที่จะไปแตะต้องเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์

ด้วยเหตุนี้จึงกลับกลายเป็นว่า ทั้งที่กฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ มีเป้าหมายเพียงการคุ้มครอง พระมหากษัตริย์ พระราชินี องค์รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแผ่นดินให้อยู่ในฐานะล่วงละเมิดมิได้ แต่พวกเขาอนุรักษนิยม ตีความให้กฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ เป็นสิ่งแตะต้องไม่ได้ไปด้วย รัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร จึง

ไม่กล้าแตะต้อง และพรรคเพื่อไทยแสดงท่าทีไม่สนับสนุน เพราะเมื่อคณะนิติราษฎร์เสนอข้อเสนอนี้ ก็ถูกพวกสลิ่มสารพัดสี พวกแมงสาบ และพวกอนุรักษนิยมขว้างจรวดลั่นโหม่งตีด้วยข้อหาล้มเจ้าโดยทันที ดังนั้น ถ้าหากว่า รัฐบาลหรือพรรคเพื่อไทยแสดงท่าทีสนับสนุนการรณรงค์ ก็จะถูกโจมตีทันทีว่าเข้าร่วมขบวนการล้มเจ้า และจะเป็นการ “เรียกแขก” มาถล่มรัฐบาลแทน ซึ่งมีผลต่อเสถียรภาพ ทำให้ชนชั้นนำไทยมีข้ออ้าง ที่จะล้มรัฐบาลประชาธิปไตยก่อนวาระ ด้วยวิธีการอันไม่ศิวิไลซ์ทั้งหลาย

แต่ที่เหลือเชื่อก็คือ แม้ว่าฝ่ายพรรคเพื่อไทย จะแสดงท่าทีปฏิเสธการรณรงค์ของ ครก.๑๑๒ มาแต่แรก พวกสลิ่ม พวกแมงสาบและพวกขว้างจรวด ก็ยังอุตสาหุ่ใจเต็มตัวว่า ครก.กับพรรคเพื่อไทยเป็นกลุ่มเดียวกันอยู่นั่นเอง โดยอ้างว่า ทั้งนิติราษฎร์ พรรคเพื่อไทย รัฐบาลยิ่งลักษณ์ และกลุ่มคนเสื้อแดง นปช. ต่างก็เป็นเครือข่ายทักษิณ การดำเนินการของนิติราษฎร์เป็นเพียงยุทธศาสตร์ “แยกกันเดิน รวมกันตี” เพื่อล้มเจ้าตามแนวคิดทักษิณ ทั้งที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เองก็ไม่เคยแสดงท่าทีแม้แต่ครั้งเดียว ที่จะเห็นด้วยกับนิติราษฎร์ ข้อกล่าวของพวกขว้างจรวดนี้ จึงเป็นข้อกล่าวที่ไม่ได้ยืนอยู่บนหลักฐานและข้อเท็จจริงแม้แต่น้อย

นอกจากการที่รากฐานแนวคิดแบบนิยมเจ้าเกินกว่าราชา (ultra royalism) วางรากฐานอยู่บนศรัทธาต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยอารมณ์ความรู้สึกยิ่งกว่าเหตุผลและข้อเท็จจริงเช่นนี้เอง จึงทำให้การต่อต้านข้อเสนอของคณะนิติราษฎร์ในระยะ ๑ เดือนที่ผ่านมา จึงแทบจะไม่ได้มีการผลิตคำอธิบายหรือเหตุผลที่เป็นระบบมาอธิบายตอบโต้ข้อเสนอของคณะนิติราษฎร์ได้เลย และต่อมาในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เมื่อ อาจารย์ธงชัย วินิจจะกุล ศาสตราจารย์ด้านประวัติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน เสนอปาฐกถาในหัวข้อ “ระบบสังคมการเมืองที่ขัดแย้ง

การเปลี่ยนแปลง คืออันตรายที่แท้จริง” ซึ่งให้เห็นว่าปัญหาทางการเมืองปัจจุบันที่เกิดจากการที่พวกกษัตริย์นิยมขัดฉีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยลัดทอนหลักประชาธิปไตย แล้วเพิ่มพระราชอำนาจ และจะเป็นอันตรายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เอง ก็มีได้มีนักวิชาการฝ่ายขวาคนใดมาตอบได้ในทางเหตุผลให้เกิดความกระจ่างแจ้งเลย

ความจริงแล้วในประวัติศาสตร์ ผลร้ายของความศรัทธาอย่างมกมายก็มีตัวอย่างที่ชัดเจนมาแล้ว เช่น กรณี ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ ที่ขบวนการนักศึกษาถูกกล่าวหาว่า จัดทำละครหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ กลไกรัฐและกลุ่มฝ่ายขวาได้ปลุกระดมประชาชนขึ้นมา ก่อการทำร้ายนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และนำกำลังตำรวจปฏิบัติการพิเศษเข้ามาดำเนินการกวาดล้างปราบปราม จนทำให้มีนักศึกษาผู้บริสุทธิ์ถูกสังหารชีวิตด้วยวิธีการอันเหี้ยมโหด จำนวนกว่า ๔๐ คน การเช่นฆ่าสังหารเกิดขึ้น โดยไม่ต้องไต่ถามเหตุผล และโดยไม่ต้องพิจารณาเลยว่า นักศึกษาคนใดถูกฆ่านั้นเป็นผู้กระทำผิด หรือเกี่ยวข้องกับกรณีพระบรมเดชานุภาพหรือไม่ หรือถ้าเกี่ยวข้องจริง ในฐานะที่บ้านเมืองปกครองด้วยกฎหมาย การใช้ศาลเตี้ยฆ่าคนเสียเองเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ และการเช่นฆ่านักศึกษาในเช้าวันที่ ๖ ตุลาคม นั้น เป็นเงื่อนไขนำมาสู่การก่อรัฐประหารล้มล้างประชาธิปไตยในเย็นวันเดียวกัน ซึ่งเป็นการสถาปนาระบอบเผด็จการขวาจัดที่สุดในประวัติศาสตร์ไทย คือ รัฐบาลธานินทร์ กรัยวิเชียร และคณะรัฐประหารชุดนี้เอง ที่ออกคำสั่งเผด็จการเพิ่มโทษในกฎหมายมาตรา ๑๑๒ ให้เป็นโทษสูงเช่นในปัจจุบัน ปัญหาคือเมื่อเวลาผ่านไป ก็เป็นที่ทราบกันชัดเจนว่า กรณีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพของฝ่ายนักศึกษานั้น เป็นเหตุการณ์ไม่จริง เป็นเรื่องของการใส่ร้ายป้ายสี แต่การเช่นฆ่าสังหารก็เกิดขึ้นไปแล้ว การรัฐประหารก็ผ่านไปแล้ว ผู้บริสุทธิ์ที่ถูกฆ่าเมื่อ ๖ ตุลา ยังไม่ได้รับการชดเชย

จนถึงทุกวันนี้ และชนชั้นนำไทยก็ไม่เคยสรุปบทเรียน จึงทำให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ยังต้องตกเป็นเหยื่อของมาตรา ๑๑๒ เรื่อยมา

ประเด็นต่อมา ด้วยหลักคิดแบบอนุรักษนิยมเจ้าจนเกินงามนี้เอง ได้ครอบงำความคิดของศาลไทย ทำให้กระบวนการยุติธรรมเกิดการไขว่เขวบิดเบือนอย่างหนักไปด้วย เพราะบรรดาผู้พิพากษาทั้งหลาย ต่างก็ถูกครอบงำด้วยความคิดกษัตริย์นิยมอันแน่นแต่ศรัทธาและอารมณ์ความรู้สึกภักดี จึงไม่เคยมีใครเลยในกระบวนการ ที่จะออกมาวิพากษ์ความบกพร่องและความไม่เป็นธรรมของกฎหมายมาตรา ๑๑๒ ทั้งที่เป็นกฎหมายเผด็จการ เป็นผลผลิตของการรัฐประหาร มีระบบคำอธิบายที่ไร้เหตุผล และมีมาตรการลงโทษที่สูงเกินจริง ผู้พิพากษาทั้งหลายต่างก็ยอมรับอย่างหน้าขึ้นตาบาน และนำเอาหลักกฎหมายป่าเถื่อนเช่นนี้ ไปตัดสินลงโทษประชาชนผู้บริสุทธิ์ครั้งแล้วครั้งเล่า และยังใช้เป็นเครื่องมือในการลิดรอนสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนผู้บริสุทธิ์ โดยเฉพาะสิทธิการประกันตัว คณะตุลาการกลายเป็นพวกใจดำอำมหิต เห็นการติดคุกของประชาชนผู้บริสุทธิ์เป็นเรื่องที่ต้องก้มหน้ายอมรับ

ประเด็นปัญหาของรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และพรรคเพื่อไทยต่อกรณีนี้ก็เป็นเช่นเดียวกัน คือ ทางฝ่ายพรรคเพื่อไทยที่ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอนิรโทษกรรม ก็ไม่สามารถที่จะอธิบายในเชิงเหตุผลในการโต้แย้งกับนิรโทษกรรมได้เลย จึงกลายเป็นว่า ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองนายกรัฐมนตรีที่แสดงบทบาทในการคัดค้านนิรโทษกรรมมากที่สุด ก็ต้องไปนำเอาเหตุผลแบบพวกขวาจัดมาใช้ ทำให้จุดยืนของพรรคเพื่อไทยในเรื่องนี้ ไม่มี ความแตกต่างกับพรรคประชาธิปัตย์และฝ่ายพันธมิตร นอกจากนี้ ก็คือการประกาศเพียงแต่ว่า จะไม่รับข้อเสนอนิรโทษกรรม แต่จะมายื่นต่อรัฐสภา พวก ส.ส.ทั้งหลายก็จะไม่พิจารณา

ในวันนี้ พรรคเพื่อไทยได้ผลักดันร่างกฎหมายแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร โดยเสนอให้แก้มาตรา ๒๙๑ ของรัฐธรรมนูญปัจจุบัน เพื่อให้มีการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญ ที่เรียกกันว่า สสร. ในข้อเสนอของพรรคเพื่อไทย จะให้ สสร. นั้น มาจากการเลือกตั้ง ๗๗ จังหวัด เป็น ๗๗ คน และให้มีนักวิชาการด้านกฎหมายและรัฐศาสตร์อีก ๒๒ คน ต้องขอกล่าวว่า พรรคเพื่อไทยไม่รู้จักขีด เพราะข้อเสนอบแบบนี้ ก็จะเปิดทางให้พวกเนติบริกร และรัฐศาสตร์บริกรหน้าเดิม ที่เคยรับใช้เผด็จการ และร่างรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๕๐ กลับมาใหม่ คือถ้าไม่มีมาตรการป้องกัน ก็จะได้ นักกฎหมายอนุรักษ์นิยมเจ้า และนักวิชาการฝ่ายขวามาแก้รัฐธรรมนูญเช่นเดิมอีก และบางส่วนยังพยายามเสนอด้วยว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญจะไม่มี การแก้ไขหมวดพระมหากษัตริย์ ซึ่งถ้าหากเป็นเช่นนี้ การแก้ไขรัฐธรรมนูญแทบจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในทางประชาธิปไตยเลย เพราะถ้าหากว่าไม่มีการยุบเลิกองคมนตรี ก็จะเป็นการเปิดทางให้อภิสิทธิ์ชนพวกนี้ อ้างสถาบันแล้วหนุนฝ่ายทหารก่อการรัฐประหารทำลายประชาธิปไตยได้อีก

ต่อกรณีมาตรา ๑๑๒ รัฐบาลยิ่งลักษณ์ และรัฐบาลเพื่อไทย ที่ย้าในจุดยืนว่า จะไม่สนับสนุนการแก้ไข แต่ไม่เคยแสดงท่าทีหรืออธิบายเลย ว่าต่อประชาชนที่ตกเป็นเหยื่อ ที่ต้องติดคุกและถูกลงโทษอย่างไม่ถูกต้อง จะมีการช่วยเหลือหรือไม่ และอย่างไร อย่างลืมนว่า ผู้ที่ต้องคดี ๑๑๒ จำนวนมาก ก็เคยต่อสู้มาด้วยกัน การวางเฉยต่อประชาชนที่ตกเป็นเหยื่อเช่นนี้ จะให้ความหมายว่าอย่างไร

๑๓. ไทยยุคบ้านป่าเมืองเถื่อน

แม้ว่า จะมีมิตรสหายหลายคนแล้ว ที่เขียนถึงกรณี อาจารย์วรเจตน์ ภาคีรัตน์ อาจารย์ฝ่ายนิติราษฎร์ ถูกคนร้ายดักชก เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ที่คณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่ผู้เขียนก็ยังอยากจะกล่าวถึง เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยของเราได้ถอยไปจากความเป็นอารยะ ย้อนกลับไปเป็นบ้านป่าเมืองเถื่อนมากขึ้นทุกที

ย้อนกลับไปทบทวนเหตุการณ์คือ ได้มีคนร้าย ๒ คนดักรออาจารย์วรเจตน์ ที่บริเวณคณะนิติศาสตร์ ในเวลาราวเที่ยง เมื่ออาจารย์วรเจตน์มาถึงที่จอดรถของคณะ คนร้ายคนหนึ่งก็ตรงเข้าทำร้ายทันที ส่วนอีกคนหนึ่งได้นำรถมอเตอร์ไซด์มาคอยรับ และพากันหลบหนีไป เสียดายที่ คนร้ายไม่ได้ติดต่อการกระทำการละเมิดกฎหมายเช่นนี้ เพราะยังประกาศท้าทายว่า “ถ้าอยากรู้ว่าเป็นใครให้ไปดูในวิดีโอ” ผลของการถูกทำร้ายทำให้อาจารย์วรเจตน์บาดเจ็บเล็กน้อย แวนตาแตก และใบหน้าบวมซ้ำ

หลังจากข่าวนี้แพร่ออกไป ปรากฏว่า พวกสลิ่ม และฝ่ายพันธมิตรกลับแสดงความสะใจ บ้างก็ว่าน้อยไป แต่ที่ร้ายกว่านั้น คือการกล่าวหาว่า ฝ่ายอาจารย์วรเจตน์จัดฉากทำร้ายตนเอง เช่น รายหนึ่งใช้นามแฝงว่า “เกลียดแมว+เสื้อแดง” ให้ความเห็นว่า “ไฉ่วรเจตน์เองแหละ ไปจ้างพวกมันมาชกตัวเอง เพื่อสร้างข่าวสร้างราคา ขึ้นค่าตัวจากไอ้แมว ถ้าเป็นคนที่เกลียดมันจริง ๆ เค้าไม่ไปชกในที่แจ้ง กลางวันแสด ๆ อย่าง มธ.หรือ ก.เค้าดักชกมันหน้าบ้านหรือริมถนนตรงไหนก็ได้ หรือไม่ก็ยิงมันทิ้งไปแล้ว” ส่วนผู้ใช้นามว่า วรกร จาติกวณิช ได้โพสต์ว่า “ข่าวแว่ว ๆ มาแล้วว่า คนต่อยวรเจตน์คือ เพื่อนสมัยมัธยมที่ไม่ชอบหน้ากันมา งานนี้อำมาตย์

ไม่เกี่ยว สลิมก็ไม่เกี่ยว..." โดยนางวรรณไม่ได้อ้างอิงแหล่งที่มาของข่าวหรือข้อมูลเลย ว่า ทราบมาได้อย่างไร หรือว่าจะเป็นคนนั่นเองที่เป็นผู้ที่จ่ายเงินจ้างคนร้ายมาชก

วันรุ่งขึ้นที่ ๑ มีนาคม คนร้าย ๒ คน ก็เข้ามาขอตัวต่อทางการตำรวจที่โรงพัก ขณะสงคราม คือ นายสุพจน์ และนายสุพัฒน์ ศิลารัตน์ อายุ ๓๐ ปี เป็นพี่น้องฝาแฝด ผู้ต้องหาทั้ง ๒ คนไม่ได้ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว และเมื่อถูกถามก็ตอบในเชิงกวนประสาทว่า "อยากเตะนักข่าว" ทั้งที่อยู่ต่อหน้าตำรวจ แต่ พล.ต.ท.วินัย ทองสอง ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลแถลงว่า มูลเหตุที่จูงใจให้ก่อเหตุในครั้งนี้เกิดจากความไม่พอใจและเห็นต่างในความคิดเห็น ซึ่งก็มาจากเรื่องที่อาจารย์วรเจตน์และคณะนิติราษฎร์เสนอแนวคิดแก้มาตรา ๑๑๒ นั่นเอง ทางกรมตำรวจจึงได้แจ้งข้อหาร่วมกันทำร้ายร่างกาย เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจโดยไตร่ตรองไว้ก่อน รวมทั้งพิมพ์ลายนิ้วมือและทำการลงบันทึกประวัติไว้เป็นหลักฐาน แต่เนื่องจากผู้ต้องหาทั้งสองได้เข้ามาขอตัว จึงได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว แล้วนัดใหม่ในวันที่ ๑๒ มีนาคม เพื่อจะดำเนินการต่อไป

จะเห็นได้ว่า ท่าทางของคนร้ายทั้งสองไม่ได้แสดงเลยว่า จะเกรงกลัวกฎหมาย หรือวิตกในอาชญากรรมที่ตนก่อขึ้น เพราะคงเป็นที่ทราบทั่วกันว่า โทษในทางกฎหมายของการทำร้ายร่างกายผู้อื่นไม่ใช่โทษรุนแรง เพราะไม่ใช่มาตรา ๑๑๒ และในกรณีที่มีขอตัวและรับสารภาพเช่นนี้ ศาลก็คงจะให้ความเมตตาปราณี น่าจะลงโทษปรับ หรือถ้าจำคุกก็คงรอการลงอาญา เพราะทำไปภายใต้ข้ออ้างของความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์

เมื่อข่าวการขอตัวแพร่ออกไป สื่อฝ่ายขวาและเฟซบุ๊กสลิมยังคงแสดงปฏิกิริยาในโหมกระหน่ำโจมตีคณะนิติราษฎร์ โยงเข้ากับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

บ้างก็โจมตีว่า อาจารย์วรเจตน์ฉวยโอกาสสร้างราคาให้ตัวเอง ทั้งที่กระแสตกไปแล้ว ในทางตรงข้าม กลับแสดงท่าทีเชิงบวกต่อคนร้ายทั้งสอง บางส่วนยกย่องราวกับว่า ทั้งสองเป็นวีรบุรุษ บ้างก็แสดงเจตนาที่จะบริจาคเงินช่วยเหลือ จนกระทั่ง ๑ ใน ๒ คนร้ายได้ใช้นามว่า “สุพจน์รักในหลวง” โฟสต์ข้อความขอบคุณต่อผู้แสดงน้ำใจดี เหล่านั้น และยืนยันว่า “ทำเพื่อชาติ เพื่อสถาบัน ที่ผู้เขียนรัก” และขอไม่รับเงินช่วยเหลือ เพราะ “อดเยี่ยงอย่างเสีย...สงวนศักดิ์ โชกี้เซาะใส่ท้อง...หาเนื้อกินเอง”

ด้วยเหตุนี้กระมังที่สื่อผู้จัดการได้อธิบายว่า “ปกติแล้วสองฝาแฝดที่ตกเป็น ผู้ต้องหาทำร้ายอาจารย์วรเจตน์เป็นคนที่มีอุปนิสัยดี ไม่เคยเห็นทั้งสองไปเคลื่อนไหวทางการเมือง เมื่อก่อนทำงานส่งของทั่ว ๆ ไป หลังเกิดเหตุผู้นำท่วมไม่ได้ทำงานอีก มาทราบข่าวอีกทีว่าไปก่อเหตุชกอาจารย์ธรรมศาสตร์ รุ้สี๊งง เนื่องจากธรรมดาแล้ว คนที่ก่อเหตุอย่างนี้น่าจะเข้าร่วมเคลื่อนไหวทางการเมือง” และลงท้ายจากรายงานข่าวต่อมอล่าสุดขณะที่เขียนบทความนี้ ปรากฏว่า ทนายความของผู้ต้องหาทั้งสอง แจ้งว่า “ระหว่งนี้ สุพจน์, สุพัฒน์ และครอบครัวจะไปพักผ่อนที่ฮาวาย และจะบิน กลับมาวันที่ ๑๑ มีนาคมนี้ ช่วงนี้จึงจะไม่เข้ามาโพสต์ในเว็บครับ”

สรุปแล้ว การดำเนินการทั้งหมดนี้ เกิดขึ้นเพราะผู้ต้องหาทั้งสองมั่นใจว่า ถ้ากระทำเพราะความรักในหลวงแล้ว ก็เป็นเรื่องถูกต้อง ผู้สนับสนุนด้วยความสะใจ ก็เพราะรักในหลวง ที่จะช่วยกันบริจาคให้คนร้ายก็เพราะรักในหลวง ที่โจมตีใส่ร้าย คณะนิติราษฎร์ก็เพราะรักในหลวง จึงเป็นไปตามที่โบตองแห่ง ตั้งคำถามใน บทความชื่อ “รักในหลวงต้องคลัง” ด้วยข้อความว่า “นี่รักในหลวงแบบไหนกัน ทำไม ความรักในหลวงต้องมาพร้อมกับความโกรธ เกลียดชัง คลั่งแค้นผู้ที่มีความเห็นต่าง มาพร้อมกับความคับแค้น ไร้สติ ไม่ฟังอะไรทั้งสิ้น” สะท้อนให้เห็นความคิดในแบบ เดียวกับมวลชนฝ่ายขวา ที่ถูกปลุกในข้ออ้างเรื่องปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

แล้วลุกขึ้นมาเช่นฆ่านักศึกษาเมื่อกรณี ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ และเป็นไปตามที่นักเขียน คือ คำผกา สะท้อนให้เห็นความหน้าไหว้หลังหลอกของสังคมว่า “แผดคูนั่นและกองเชียร์ของเขาคือผลผลิตของสังคมอุดมปัญญา สังคมเชิดชูคุณธรรม สังคมจิตอาสา สังคมล้างถนน สังคมที่เต็มไปด้วยเพลงรักอ่อนหวาน สังคมที่ขอลือเป็นกลางแต่ไม่ยืนข้างความจริง”

กล่าวให้ชัดเจนขึ้นคือ การทำร้ายอาจารย์วรเจตน์ เกิดขึ้นหลังจากที่สื่อมวลชนฝ่ายขวา พวกสลิ้มสารพัดดี พลพรรคแมลงสาบ สื่อกระแสหลัก และแม้กระทั่งบางปีกในพรรคเพื่อไทย ได้พยายามสร้างกระแสใส่ร้ายป้ายสีว่า คณะนิติราษฎร์เป็นพวกล้มเจ้า คนที่เสนอให้แก้ไขมาตรา ๑๑๒ เป็นพวกไม่จงรักภักดี และมีการข่มขู่คุกคาม ปลุกกระดมให้ทำร้ายมาก่อนหน้านี้แล้ว โดยไม่เคยเสนอให้ชัดเจนเลยว่า คณะนิติราษฎร์เสนออะไร และที่ไม่เห็นด้วยนั้น มีเหตุผลอย่างไร มีแต่การปลุกเร้าความรู้สึกให้ชิงชังต่อต้านพวกล้มสถาบัน เป็นในลักษณะที่เกษียร เตชะพีระใช้คำว่า “หวานเพาะเชื้ออวิชชา มุสาวาทาและความเกลียดชังเพิ่มพูนขึ้นแก่สังคมไทย” ซึ่งถ้าพิจารณาในลักษณะนี้ คนร้ายทั้งสองคนนี้ คือเหยื่อของการปลุกกระดมในลักษณะนี้ด้วยซ้ำ มีความเป็นไปได้ว่า ทั้งสองคนนี้ ไม่เคยอ่าน และไม่รู้อย่างจริงจังในข้อเสนอละเหตุผลของฝ่ายนิติราษฎร์ มีแต่ความเกลียดชังว่า อาจารย์วรเจตน์จะมามีสิ่งที่เขารักและหวงแหน เขาจึงต้องตอบโต้ และกระทำด้วยความภาคภูมิใจ

กระแสทั้งหมดนี้ เป็นเรื่องเดียวกับเหตุผลที่ยอมรับในความชอบธรรมของรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ใช้กำลังทหารเช่นฆ่าประชาชนคนเสื้อแดงเมื่อเดือนเมษายนและพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓ โดยอ้างกันว่า “เพราะคนเสื้อแดงเผาบ้านเผาเมือง” หรือแกล้งเชื่อในข้อมูลแบบสุเทพ เทือกสุบรรณที่ว่า ทหารไม่ได้สังหาร

ประชาชน แต่เป็นคนซูดดำเป็นผู้ชนฆ่าจึงทำให้เกิดการเสียชีวิตถึง ๙๓ ศพ คำอธิบายในลักษณะดังกล่าว ได้ก้าวข้ามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นจำนวนมากโดยไม่ต้องตั้งคำถาม เช่น การที่เกิดเพลิงไหม้อาคารทั้งหลาย เกิดขึ้นก่อนหรือหลังการชนฆ่าคนเสื้อแดง หรือถ้ามีคนซูดดำมาฆ่าคนกลางเมือง เหตุใดทหารจึงเสียชีวิตน้อยมาก และกระสุนของกองทัพที่ใช้ไปนับแสนนัด นำไปใช้ทำอะไร

เหตุผลอันกลับหัวกลับหางเหล่านี้ ทำให้เหยื่อต้องกลายเป็นผู้กระทำผิด ขณะที่ฆาตกรลอยนวล และที่สำคัญเป็นการชี้ว่า สังคมไทยย้อนกลับไปสู่ยุคบ้านป่าเมืองเถื่อน การใช้กำลังชนฆ่าสังหาร หรือทำร้ายคนที่คิดต่างจึงกลายเป็นความชอบธรรมของสังคม นี่เป็นเรื่องที่น่าสลดหดหู่ยิ่งนัก

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓๕๐ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๕)

๑๔. ชะตากรรมของฝั่งล้มเจ้า

ในที่สุด ก็เป็นที่แน่นอนว่า คดีฝั่งล้มเจ้า ก็ได้มาถึงจุดจบ เพราะมีแนวโน้มอันชัดเจนว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ ดีเอสไอ จะปิดสำนวนสั่งไม่ฟ้องคดีนี้

เหตุการณ์ชัดเจนเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม เมื่อ พ.อ.วิจารณ์ จดแจ้งผู้อำนวยการส่วนกฎหมายกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ได้เดินทางมาให้ปากคำกับดีเอสไอ ในเรื่องเกี่ยวกับการกระทำผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐด้วยการล่องละเมิดสถาบันกษัตริย์ พ.อ.วิจารณ์ เป็นหนึ่งในเจ้าหน้าที่ที่สำคัญ ในศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งนำเสนอเรื่องฝั่งล้มเจ้า พ.อ.วิจารณ์ได้ให้ปากคำอยู่ราว ๒ ชั่วโมง และได้นำเอกสารมามอบให้เป็นหลักฐาน ๑ ลัง และ ซีดี ๘ แผ่น แต่หลังจากนั้น พ.ต.อ.ประเวช มูลประมุข รองอธิบดีดีเอสไอ กลับแถลงว่า ดีเอสไอ ได้สอบสวนพยานครบทุกปากแล้ว และจากการตรวจสอบข้อมูลทั้งหมด ก็ยังไม่สามารถระบุตัวผู้กระทำผิดได้ เนื่องจากพยานหลักฐานไม่ชัดเจน จึงจะสั่งไม่ฟ้องคดีนี้ และจะสรุปคดีให้เสร็จก่อนสงกรานต์

พ.ต.อ.ประเวศน์ มูลประมุข ยังอธิบายรายละเอียดว่า ไม่ปรากฏว่ามีพยานคนไหนให้การว่าใครเป็นคนจัดทำแผนล้มเจ้าขึ้นมา ประกอบกับข้อมูลที่กล่าวหา กลุ่มบุคคลในผัง ก็ไม่ปรากฏชัดเจนว่ากลุ่มบุคคลดังกล่าวได้ร่วมกันกระทำผิด ที่ไหน เมื่อใด ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า "เรื่องนี้ไม่มีความชัดเจนมาตั้งแต่เริ่มต้นที่รับเป็นคดีพิเศษมานานเป็นปีแล้ว และเมื่อมีการเปลี่ยนคณะทำงานสอบสวนฯ ผู้เขียนก็พยายามจะทำให้มันมีอะไร แต่จนถึงขณะนี้ผู้ที่กล่าวหา ก็ยังไม่มีความชัดเจนให้ดีเอสไอ"

ไอน่าไปขยายผลสืบสวนหาคนผิดได้ หรือที่พูดกันในภาษาชาวบ้านว่าการกล่าวหา
ลอย ๆ"

พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกของ ศอฉ.

ย้อนหลังกลับไปตั้งแต่วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๓ พ.อ.สรรเสริญ แก้ว
กำเนิด โฆษกของ ศอฉ. ได้แถลงข่าวโดยเสนอถึงแผนผังเครือข่ายที่บุคคลที่ พ.อ.
สรรเสริญอ้างว่า เป็นเครือข่ายที่สื่อถึงการล้มล้างสถาบันเบื้องสูง จากรายชื่อใน
แผนผัง จะมี ชื่อของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นใจกลาง และมีโครงข่ายต่าง ๆ คอย
แวดล้อมเชื่อมโยงอยู่ โดยหลัก ๆ ได้แก่ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ
แห่งชาติ (นปช.) อันประกอบด้วย นายวีระ มุสิกพงศ์ นายจตุพร พรหมพันธุ์ นาย
จักรภพ เพ็ญแข นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ นายณัฐวุฒิ
ไชยเชื้อ นายวิสา คัญทัพ และนายก่อแก้ว พิกุลทอง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีนายสม
ยศ พฤกษาเกษมสุข นายอดิศร เพียงเกษ นายแพทย์เหวง โตจิราการ นายชูพงษ์ ด้
ถ้วน รวมทั้ง พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ และโยงถึงนักวิชาการ
เช่น อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล เข้าไปด้วย

หลังจากนั้น สื่อมวลชนกระแสหลัก กลุ่มฝ่ายขวา และสลิ้มสารพัดสี ได้มุ่งเสริมกระแสและโจมตีบุคคลเหล่านี้ โดยอ้างกันว่าเป็นเครือข่ายของขบวนการล้มเจ้า ซึ่งเป็นการจงใจบิดเบือนให้ร้ายผู้ที่ปรากฏชื่อในผังล้มเจ้า และนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี ก็ออกมาแถลงข่าวว่าจะออกหมายจับบุคคลตามแผนผังนี้ด้วย แต่ต่อมา นายสุเทพก็ไม่ได้ดำเนินการเช่นนั้น เพียงแต่ในทางความเป็นจริงเรื่องผังล้มเจ้านี้ ก็เป็นส่วนหนึ่งของกระแสในการนำมาสู่การปราบปรามกวาดล้างประชาชนคนเสื้อแดง จนทำให้มีผู้เสียชีวิต ๙๓ คน และบาดเจ็บนับพันคน และมีประชาชนถูกจับกุมติดคุกอีกนับร้อยคน

เรื่องผ่านไปจนถึงวันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๔ เนื่องจากมีการฟ้องร้องดำเนินคดี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำให้ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด ต้องยอมรับต่อศาลว่า การเผยแพร่ “ผังล้มเจ้า” มีขึ้นด้วยเหตุ ๓ ประการคือ

ประการที่หนึ่ง ศอช. ในขณะนั้นเชื่อมั่นว่ามีขบวนการที่จ้องจะล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์จริง

ประการที่สอง ในช่วงเวลานั้น มีข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอินเทอร์เน็ตกล่าวหาในลักษณะทำนองว่า ท่านผู้หญิงจริงใจดี ซึ่งเป็นราชเลขาธิการในพระองค์ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ไทรศัพทมาสั่งการ ศอช. อยู่ตลอดเวลา ให้ดำเนินการนานปีการ กับกลุ่มผู้ชุมนุม ซึ่งข้อเท็จจริงมิได้เป็นเช่นนั้น ซึ่งหมายความว่า มีความพยายามจะสร้างภาพให้สังคมเห็นว่า พระองค์ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องการเมือง ซึ่งมีได้เป็นความจริง ศอช. ก็มีความจำเป็นที่ต้องชี้แจงข้อมูลข่าวสารให้สังคมได้รับทราบความจริงเป็นเช่นไร

ประการที่สาม เป็นไปตามมติของ ศอช. ที่ต้องการจะให้นำเสนอข้อมูลข่าวสารแก่สังคมเป็นลายลักษณ์อักษร พ.อ.สรรเสริญอธิบายต่อไปว่า เอกสารที่ไปแจกนั้นมิได้หมายความว่าผู้ที่มีชื่อในเอกสารเป็นผู้เกี่ยวข้องในฐานะอยู่ในขบวนการล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ แต่เป็นความเกี่ยวข้องของสัมพันธ์ในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งให้สังคมพิจารณาและวินิจฉัยเอาเอง ซึ่งมีรายละเอียดอยู่ในเอกสาร ว่าแต่ละคนเกี่ยวข้องกันในฐานะอะไร เช่น เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในฐานะญาติพี่น้อง เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในฐานะผู้ทำธุรกิจร่วมกันอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งมีได้แถลงเลยว่า บุคคลทั้งปวงเหล่านั้นมีความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้อยู่ในขบวนการ แต่หลังจากนั้นมีสื่อมวลชนนำเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ไปขยายผล ขยายความกันเอง

สรุปแล้วจากคำแถลงของ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด ต่อศาล ก็เป็นที่ชัดเจนว่า ผังล้มเจ้าเป็นเพียงการแสดงเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เรื่องขบวนการล้มเจ้าเป็นเพียงความเชื่อ จึงไม่เคยปรากฏเลยว่า ฝ่าย ศอช. และรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ เสนออะไรที่เป็นหลักฐานอันมีน้ำหนักในกรณีเรื่องนี้ หรืออธิบายได้อีกลักษณะหนึ่งว่า คดีผังล้มเจ้าเป็นเพียงความพยายามของรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่จะใส่ร้ายป้ายสีผู้บริสุทธิ์ โดยการนำเอากรณีล้มล้างสถาบันมาเป็นเครื่องมือในการกล่าวหาศัตรูทางการเมืองของพวกเขา และสร้างความชอบธรรมในหมู่ประชาชนด้วยการสร้างเรื่องโกหกระดับชาติขึ้นมานั่นเอง

แม้ความจริงเป็นเช่นนี้แล้ว แต่ดีเอสไอ. ในขณะนั้น ก็ยังยืนยันที่จะดำเนินคดีล้มเจ้าต่อไป โดยพยายามอ้างว่า มีหลักฐานแน่นอนหาที่จะดำเนินคดี แต่ปรากฏว่า ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๔ พรรคเพื่อไทยมาเป็นรัฐบาล แนวโน้มของดีเอสไอ จึงมีการเปลี่ยนท่าทีต่อคดีล้มเจ้าอย่างมีนัยยะสำคัญ เช่น การนำเสนอที่จะเรียกตัว นายถวิล เปลี่ยนศรี อดีตเลขาธิการสภาความมั่นคง และนายสุเทพ

เทือกสุบรรณในฐานะผู้อำนวยการ ศอช. มาให้การในกรณีฝั่งล้มเจ้า และอ้างกันว่า นายสุเทพเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการจัดจกทำฝั่งล้มเจ้าเอง จนทำให้นายสุเทพ ต้องตอบได้ว่า ดีเอสไอซักจะทำอะไรเลอะเทอะ ไม่มีจุดยืนในการทำงาน “เพราะกรณีนี้ทั้งหมดเป็นเรื่องที่ทางเจ้าหน้าที่ได้รวบรวมพยาน หลักฐาน ที่แสดงพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลที่มีเจตนาร้ายต่อสถาบัน และนำไปเสนอต่อ ศอช.” แต่วันนี้มาออกข่าวในลักษณะเหมือนจะกล่าวหาว่าตนเป็นต้นเรื่อง

ถ้าเป็นดังนี้ จึงกลายเป็นเรื่องแปลก เพราะในที่สุด ไม่รู้ว่าใครเป็นต้นเรื่อง แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้น จากการใส่ร้ายป้ายสี คงเลี่ยงไม่ได้ ที่นายสุเทพ รัฐบาล อภิสิตธิ เวชชาชีวะ และ ศอช. จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ แต่ก็ต้องกล่าวว่า กรณีนี้ได้สะท้อนให้เห็นอีกครั้งของความเหลวไหลของชนชั้นนำไทย เป็นตัวอย่างของการใส่ร้ายป้ายสี ที่มุ่งทำลายฝ่ายตรงข้ามโดยไร้คุณธรรม

บทความนี้จะลงท้ายด้วยความเห็นในโลกไซเบอร์ เช่น ความเห็นหนึ่งเสนอว่า “มั่วแม่ป ล้มเจ้า ความจริงเริ่มปรากฏ ที่แท้ก็เป็นวิธีการใส่ความฝั่งตรงข้ามแบบมั่ว ๆ และแล้ว ฝั่งล้มเจ้า จาก ศอช. ในยุคนั้น มีแนวโน้มว่าจะเป็นคดีปาหี่ เอาฮา ในที่สุด” หรือ ฝั่งล้มเจ้า ที่ได้รับการเปิดเผยโดยโฆษก ศอช. ในขณะนั้น ได้รับการกล่าวขานมากกว่า “ใครแม่มั่งทางในเขียน”

และอีกรายหนึ่งเสนอว่า “ไม่แน่นอนะ ในวันสองวันนี้เราอาจเห็นพนักงานสอบสวนในคดีนี้ เชิญจิตแพทย์ร่วมสอบการให้ปากคำ คำให้การของนายอภิสิตธิ และนายสุเทพ ก็เป็นไปได้ ใครจะไปรู้”

๑๕. อากง ผู้บริสุทธิ์

ในโลกไซเบอร์ของพวกสลิม มีสมาชิกผู้หนึ่งได้โพสต์ข้อความอย่าง หงุดหงิดว่า “อากงก็เป็นชาวบ้านธรรมดา ทำไมถึงให้ความสำคัญกันมากนัก” แต่ปรากฏว่า ฝ่ายเอสทีวีผู้จัดการ และกลุ่มฝ่ายขวา พยายามจะโจมตีว่า “ทักษิณ-เพื่อไทย-นปช.” เป็นฝ่ายที่พยายามเอาศพอากงมาหากิน โดยพยายามสร้างให้ชาวบ้านธรรมดาอย่างอากงกลายเป็น “ผู้เสียสละตลอดกาล”

ความจริงแล้ว ไม่ได้เกี่ยวกับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร พรรคเพื่อไทย หรือนปช.เลย ที่ทำให้ “ชาวบ้านธรรมดา” แบบอากง กลายเป็นคนสำคัญที่ถูกเอ่ยถึงอยู่ในสื่อมวลชน แต่เป็นเพราะอากง หรือ นายอำพล ตั้งนพคุณ เป็นผู้บริสุทธิ์ แต่ถูกดำเนินการภายใต้กระบวนการใส่ร้ายป้ายสี ถูกละเลยสิทธิการประกันออกมารักษาตัวทั้งที่ป่วยหนัก และในที่สุดอากงก็ถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็งในเรื้อนจำเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ที่ผ่านมา ความตายของอากงนี้เอง กลายเป็นสิ่งที่จะท่อนความชั่วร้ายของมาตรา ๑๑๒ ความอามัหิตของศาลไทย และความล้มเหลวของระบบราชทัณฑ์ นอกจากนี้ ยังเป็นสิ่งสะท้อนความมงายมืดบอดทางปัญญาของพวกสลิมฝ่ายขวาในสังคมไทยอีกด้วย

กรณีนี้ย้อนหลังกลับไปตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓ พล.ต.ท.ไถงปราศจากศัตรู ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ได้นำกำลังตำรวจหลายสิบคน ไปจับกุมนายอำพล ตั้งนพกุล หรือ “อากง” ที่บ้านพัก จังหวัดสมุทรปราการ ในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ ทั้งนี้เพราะในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ขณะที่รัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กำลังกวาดล้างประชาชนคนเสื้อแดง ได้มีบุคคลลี้ลับส่งข้อความทางโทรศัพท์ หรือเอสเอ็มเอส เป็นข้อความหมิ่นสถาบัน

พระมหากษัตริย์ไปยังบุคคลในคณะรัฐบาล ต่อมา นายสมเกียรติ ครอบงำวัฒนสุข เลขาธิการของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี จึงได้แจ้งความต่อทางการ ตำรวจ และเมื่อได้มีการสืบหาตัวคนร้ายแล้ว ทางกรมตำรวจพบว่า นายอำพลคือผู้ต้องสงสัย จึงได้ดำเนินการจับกุม

นายอำพล หรืออากง ในขณะนั้นมีอายุ ๖๐ ปี แต่มีสถานะเป็นเพียงผู้สูงอายุคนหนึ่ง ที่เลี้ยงหลานอยู่กับบ้าน ไม่ได้ประกอบอาชีพเพราะสุขภาพไม่ดีนัก มีโทรศัพท์ไว้ใช้ติดต่อกับลูกหลานเป็นหลัก อากงได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาว่าตั้งแต่ต้น โดยยืนยันว่าเป็นผู้ที่จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ เมื่อ พ.ศ.๒๕๕๑ เคยพาหลานไปลงนามถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่โรงพยาบาลศิริราช และยังอธิบายว่า ตนเองส่งเอสเอ็มเอสไม่เป็น และไม่เคย์รู้จักหรือทราบเบอร์โทรศัพท์ของเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเลย อย่างไรก็ตาม ในชั้นสอบสวนชั้นแรก อากงถูกควบคุมตัวในเรือนจำ ๖๓ วัน จนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๓ หลังจากที่ทนายความขอขึ้นประกันครั้งที่สอง ศาลก็อนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราว โดยให้เหตุผลว่าหลักประกันน่าจะถือได้ว่าจำเลยจะไม่หลบหนี

ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๔ เมื่ออัยการยื่นฟ้องนายอำพลต่อศาล อากงก็เดินทางมาศาลตามนัดหมาย แต่กลับถูกศาลถอนประกันตัว โดยอธิบายว่า “ข้อเท็จจริงตามข้อหาการกระทำความผิดตามฟ้องกระทบต่อความรู้สึกของประชาชนและ ความมั่นคงของประเทศอย่างร้ายแรง คดีอยู่ในชั้นพิจารณา หากผลการพิจารณาสืบพยานมีหลักฐานมั่นคงจำเลยอาจหลบหนี” ตั้งแต่นั้นมา อากงก็ต้องถูกกักขังอยู่ในเรือนจำจนถึงวันสุดท้ายของชีวิต

ในวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๔ ศาลชั้นต้นก็ตัดสินว่า อากงมีความผิดคือ เป็นผู้ส่งข้อความหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ๔ ครั้ง ศาลจึงตัดสินจำคุก

กระทั่ง ๕ ปี รวมแล้วเป็น ๒๐ ปี ในที่นี้จะขออธิบายว่า ศาลตัดสินลงโทษในคดีนี้ ทั้งที่หลักฐานอ่อนมาก โดยศาลเชื่อว่า โทรศัพท์ที่ใช้ส่งข้อความหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเป็นเครื่องเดียวกับโทรศัพท์ของอากง เพราะมีเลขอีมี่ของเครื่องตรงกัน ทั้งที่สืบสวนได้ว่า ผู้ส่งข้อความหมิ่นพระบรมเดชานุภาพนั้นใช้เบอร์โทรศัพท์ของดีแทค ส่วนเบอร์ที่อากงใช้อยู่เป็นของทรูมูฟซึ่งเป็นคนละเบอร์ แต่ศาลก็อ้างว่าโทรศัพท์ที่อากงใช้ ก็เป็นโทรศัพท์ ๒ ซิมการ์ด อากงจึงสามารถใช้ ๒ เบอร์สลับกันได้ ศาลไม่รับฟังคำอธิบายว่าในเดือนที่เกิดเหตุ นั้น อากงเอาโทรศัพท์ไปซอม จึงไม่ได้เป็นผู้ส่งข้อความ โดยหักล้างว่า จำเลยไม่สามารถยืนยันได้ว่าเอาโทรศัพท์ไปซอมที่ร้านไหน

ในประเด็นสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงความบริสุทธิ์ของอากง ก็คือ การที่โจทก์ไม่สามารถสืบพยานได้เลยว่ามีใครรู้เห็นเหตุการณ์ว่าอากงส่งเอสเอ็มเอส แต่ศาลอธิบายเกลื่อนประเด็นนี้ว่า “แม้โจทก์จะไม่สามารถนำสืบพยานให้เห็นได้อย่างชัดแจ้งว่าจำเลยเป็นผู้ที่ส่งข้อความตามฟ้อง ... แต่ก็เพราะเป็นการยากที่โจทก์จะสามารถนำสืบได้ด้วยประจักษ์พยาน เนื่องจากจำเลยซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดดังกล่าวย่อมจะต้องปกปิดการกระทำของตนมิให้บุคคลอื่นได้ล่วงรู้ จึงจำเป็นต้องอาศัยเหตุผลประจักษ์พยานแวดล้อม ที่โจทก์นำสืบเพื่อชี้ชัดให้เห็นเจตนาที่อยู่ภายใน” คำอธิบายลักษณะนี้ ชัดกับหลักการของกฎหมายเบื้องต้นที่ว่า ในการตัดสินให้จำเลยมีความผิด ศาลจะต้องมีข้อพิสูจน์ให้เห็นอย่างสิ้นสงสัยว่าจำเลยเป็นผู้กระทำการ

ดังนั้น การตัดสินลงโทษอากงให้ถูกจำคุกถึง ๒๐ ปี จึงเป็นทั้งเรื่องของความไร้เหตุผลของมาตรา ๑๑๒ และเป็นการตัดสินคดีที่เกินกว่าเหตุ เพราะจำเลยไม่มีประวัติเป็นอาชญากรมาก่อนเลย และไม่มีหลักฐานที่จะยืนยันว่าเป็นผู้ร้ายโดยสันดาน ไม่ได้ก่ออาชญากรรมอันใดที่ร้ายแรง เพราะการส่งข้อความเอสเอ็มเอสจาก

คนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งนั้นเป็นเรื่องส่วนตัวของผู้ส่งสารกับผู้รับสารเพียง ๒ คน ไม่ได้เป็นการก่ออาชญากรรมต่อสังคมแต่ประการใด นอกจากผู้รับข้อความแล้วไม่มีใครทราบข้อความนั้น จึงไม่มีอะไรที่จะไปกระทบความมั่นคงต่อพระราชอาณาจักร แต่ นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ โฆษกศาลยุติธรรม ได้อธิบายไว้ในวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔ ว่า อากงนั้น เป็น

“...บุคคลที่เจนโลก โขกโชน สันดานเป็นโจรผู้ร้าย มีเจตนาทำร้ายสังคม สถาบันหลักของประเทศชาติและองค์พระประมุข อันเป็นที่เคารพสักการะของคนในชาติให้เกิดความหลงผิดก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวง ผู้เขียนเชื่อว่า ไม่มีใครอยากให้คนเช่นนี้ลอยนวลอยู่ในสังคมเพื่อสร้างความเสียหายต่อเนื้อหรือแก่ผู้อื่นอีก เพราะสักวันคนใกล้ตัวของคนเหล่านี้ อาจตกเป็นเหยื่อด้วยก็ได้ มาตราการที่เหมาะสมจึงควรตัดโอกาสในการกระทำผิด ลงโทษให้หลายจำสาสมไม่ให้ป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่น...”

ในที่สุด เมื่ออากงเสียชีวิตในเรือนจำแล้ว ศาลฎีกาโจมตีอย่างหนัก เรื่องการละเมิดสิทธิการประกันตัวของผู้ต้องหา จึงทำให้อากงต้องถึงแก่กรรมในคุก นายทวี ประจวบลาภ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา ได้ออกมาแก้ต่างว่า คดีนี้ศาลอาญามีคำพิพากษาไปแล้ว ฝ่ายจำเลยได้ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ เนื่องจากประสงค์จะให้คดีสิ้นสุด และจะได้ใช้สิทธิยื่นถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษ ดังนั้นเมื่อถอนอุทธรณ์ให้คดีถึงที่สุดแล้ว จำเลยก็ไม่สามารถยื่นประกันตัวอีกได้ ดังนั้น ความรับผิดชอบในเรื่องการเสียชีวิตของอากง จึงเป็นเรื่องความผิดพลาดของราชทัณฑ์ ไม่ได้เกี่ยวกับความรับผิดชอบของศาล แต่เหตุผลนี้ถูกตอบโต้โดยทันทีจาก นายอานนท์ น้าภา ทนายของอากง ซึ่งชี้แจงว่า ทนายได้ขอยื่นประกันมาแล้ว ๘ ครั้ง แต่ศาลก็ไม่อนุญาตให้ประกัน และการไม่ได้ประกันตัวนี้เอง

ทำให้อาการตัดสินใจถอนอุทธรณ์ เพื่อให้คดีสิ้นสุด ทั้งที่อาการยืนยันเสมอว่าไม่ได้เป็นผู้ส่งข้อความ หมายถึงว่ากระบวนการยุติธรรมไทยนั้น บีบบังคับให้จำเลยยอมจำนน ทั้งที่จำเลยยังยึดมั่นว่า ตนไม่ได้กระทำความผิด

กรณีอาการถึงแก่กรรมในเรือนจำจึงกลายเป็นเรื่องใหญ่ ที่สื่อมวลชนและองค์กรสิทธิมนุษยชนต่างประเทศให้ความสนใจอย่างมาก โดยการเสนอข่าวของสื่อต่างประเทศมักพุ่งไปที่สามประเด็นหลัก คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรมของไทย ปัญหาที่เกิดจากการใช้มาตรา ๑๑๒ และประเด็นเกี่ยวกับสถานะของสถาบันกษัตริย์ในยุคปัจจุบัน ขณะที่สื่อมวลชนกระแสหลักของไทยยังเล็งเห็นว่ากล่าวถึงประเด็นเหล่านี้ ดังนั้น พวกสลิ้มและสื่อมวลชนฝ่ายขวาทั้งหมด พยายามจะเสนอประเด็นว่า นักวิชาการฝ่ายก้าวหน้า และคนเสื้อแดง พยายามเอาศพออกมากินกินเพื่อจะเคลื่อนไหวยกเลิกมาตรา ๑๑๒ เพื่อล้มเจ้า

ในกรณีนี้ อาจารย์พวงทอง ภวัครพันธุ์ ผู้ประสานงาน ครก.๑๑๒ อธิบายว่า “ไม่มีใครอยากให้อาการเสียชีวิต เพียงหวังให้ มาตรา ๑๑๒ เป็นประเด็นที่สังคมกลับมาถกเถียงกันอีก คนปกติทั่วไปที่มีสามัญสำนึกดีจะไม่มีความคิดแบบนี้ นี่เป็นการโยนโยนโยนที่ไร้เหตุผลที่สุด แล้วน่ารังเกียจที่สุด มีแต่คนที่ชิงชังรังเกียจและตามีเดบอดต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๑๒ เท่านั้น ที่จะตั้งข้อสงสัยแบบนี้ได้”

นี่คือความมืดมนอนธกาลของสังคมไทย !

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓๖๐ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕)

๑๖. ปราบกฏการณ์ ๑๑๒ ริกเตอร์

เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ที่ผ่านมา คณะกรรมการรณรงค์ปฏิรูปมาตรา ๑๑๒ (ครก.๑๑๒) ได้จัดงานที่หอประชุมศรีบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อเป็นการสรุปการรณรงค์ในรอบ ๑๑๒ วัน เพื่อรวบรวมรายชื่อประชาชนให้ได้มากกว่า ๑๑,๒๐๐ รายชื่อ เพื่อขอแก้ไขประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ตามข้อเสนอของนิติราษฎร์ การรณรงค์นี้เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคมที่ผ่านมา โดยมีการรวบรวมรายชื่อประชาชนทั่วไป ให้สนับสนุนข้อเสนอปฏิรูป มาตรา ๑๑๒ ภายใต้หลักการ ๖ ประการดังนี้

๑. มาตรา ๑๑๒ มีที่มาจากระบอบเผด็จการ มีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย
๒. ให้แก้ไขบทลงโทษที่รุนแรงกว่าเหตุ
๓. ไม่อนุญาตให้ใครก็ได้มีสิทธิฟ้องร้องกล่าวโทษต่อเจ้าหน้าที่ แต่ควรให้สำนักราชเลขาธิการเป็นผู้กล่าวโทษแทน
๔. ให้แยกแยะการวิจารณ์โดยสุจริต ออกจากการดูหมิ่นเหยียดหยามและคุกคาม
๕. ให้มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงของข้อความที่ถูกกล่าวหา
๖. เปลี่ยนมาตรา ๑๑๒ จากหมวดความผิดต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ไปเป็นหมวดเฉพาะว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับพระเกียรติของพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และเกียรติยศของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ปรากฏว่าการเคลื่อนไหวของ ครก.๑๑๒ ได้รับความสนใจตอบรับอย่างมากจากมวลประชาชนคนเสื้อแดง แต่ถูกต่อต้านอย่างหนักจากพวกสลิ่ม เสื้อสารพัดสี กลุ่มพันธมิตร และ พรรคประชาธิปัตย์ ยิ่งกว่านั้น ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และพรรคเพื่อไทย และ กลุ่มแนวร่วมประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หรือ นปช. ก็ไม่เข้าร่วมในการรณรงค์ แม้ว่าจะไม่คัดค้าน และล่าสุด เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคมที่ผ่านมา นายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ก็แถลงว่า รัฐบาลจะไม่เข้าไปแก้ไขมาตรา ๑๑๒ หน้าที่ของรัฐบาลในขณะนี้ คือการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ก่อนหน้านี้ รองนายกรัฐมนตรีเฉลิม อยู่บำรุง ก็ได้แถลงหลายครั้งว่า ไม่สนับสนุนการแก้ไขมาตรา ๑๑๒ ตามข้อเสนอนิติราษฎร์ ล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ร.ต.อ.เฉลิมกล่าวว่า พรรคเพื่อไทยไม่แก้มาตรานี้เด็ดขาด “ใครแก้ ผู้เขียนคำนี้” และว่า “ที่นี่ประเทศไทยมีความสุขสบายมาได้ เพราะพระมหากษัตริย์คุณ ไม่มีงานทำกันหรือ”

เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มที่คัดค้านข้อเสนอของครก.๑๑๒ ไม่เคยมีเหตุผลทางวิชาการที่มีน้ำหนักเลย มีแต่การใส่ร้ายป้ายสีว่า ผู้ที่เสนอขอแก้ไขมาตรา ๑๑๒ เป็นพวกล้มเจ้า ไม่รักดีต่อสถาบัน บ้างก็ไล่ไม่ให้อยู่บ้านพอ ให้ไปอยู่บ้านคนอื่น บ้างก็อ้างถึงความไม่บังควร เพราะจะไปละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ นายแพทย์ศุภชัย สิริธินวมวงศ์ ที่เป็นแกนนำในการล่ารายชื่อคัดค้าน ครก.๑๑๒ ก็อธิบายว่า ต้องการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะการแก้ไขมาตรา ๑๑๒ จะก่อให้เกิดการวิจารณ์พระมหากษัตริย์ได้อย่างเสรี และที่ไปไกลมากก็คือ นายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้กล่าวเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคมว่า “คณะนิติราษฎร์ และกลุ่มนักวิชาการกว่าร้อยคนที่ยืนชื่อร่วมกันในการแก้ไข “รัฐธรรมนูญประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒” มี

บางคนที่ได้รับเงินจากองค์กรต่างชาติมาเคลื่อนไหวเพื่อล้มสถาบัน” และตั้งคำถามว่า “ทำไมคนพวกนี้ต้องมาทำร้ายในหลวง แทนที่ชาวซึ่งบุญคุณ แต่กลับมาหาเรื่อง”

จะเห็นได้ว่า ข้อตอบโต้ของพวกเขาฝ่ายขวาล้วนยืนยันอยู่บนศรัทธาความเชื่อแบบอนุรักษนิยมเจ้า ไม่มีระบบเหตุผลรองรับ และหลักความคิดเช่นนี้ทำให้มาตรา ๑๑๒ กลายเป็นกฎหมายศักดิ์สิทธิ์ที่ไม่อาจแก้ไขได้ ข้อกล่าวหาแบบที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล อ้างก็มี得有หลักฐานรองรับ และจะมีองค์กรต่างชาติไหนที่อยากจะมีล้มสถาบันในประเทศไทย ข้อตอบโต้เหล่านี้ ส่วนหนึ่งมาจากการตั้งธงไว้ก่อนว่า การแก้ไขมาตรา ๑๑๒ คือ การละเมิดสถาบัน ทั้งที่มาตรา ๑๑๒ เป็นเพียงกฎหมายข้อหนึ่งในประมวลกฎหมายอาญา และจะเห็นได้ว่า ข้อเสนอทั้ง ๖ ข้อของนิติราชฎรนั้น ไม่มีข้อใดที่จะไปแก้ไขล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์เลย ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่า มาตรา ๑๑๒ นั้น ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการใส่ร้ายป้ายสีศัตรูทางการเมืองของรัฐ และเป็นกฎหมายละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นเครื่องมือของกระบวนการยุติธรรม ในการนำคนบริสุทธิ์มาเข้าคุก ผู้ต้องหาและผู้ถูกตัดสินคดี ๑๑๒ ทั้งหมด คือเหยื่อของการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยรัฐและสังคม การปฏิรูปมาตรา ๑๑๒ คือ การแก้ไขความผิดปรกติของสังคมไทยเช่นนี้ และจะทำให้สังคมไทยก้าวหน้าในทางประชาธิปไตยต่อไป

ในคำแถลงของ ครก.๑๑๒ อธิบายว่า นับแต่การรัฐประหาร ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีผู้ถูกดำเนินคดีด้วยกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ เป็นจำนวนมากจากการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ด้วยการตีความกฎหมายบนอุดมการณ์ที่ผิดหลักการประชาธิปไตย และตีความการกระทำผิดอย่างกว้างเกินกว่าเหตุ จนแม้แต่การแปลหนังสือก็กลายเป็นการกระทำผิด ในการดำเนินคดี ได้ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาและนักโทษคดีการเมือง ๑๑๒ ถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพอย่างต่อเนื่อง เช่น ไม่ได้รับการสืบพยานอย่างเพียงพอ ไม่ได้รับสิทธิในการปล่อยตัวชั่วคราว ใต้สวนคดี

โดยปิดลับ เป็นต้น การกระทำเช่นนี้ ได้สร้างความสะเทือนใจให้กับผู้รักความเป็นธรรม และผู้ที่เรียกร้องต้องการประชาธิปไตยจำนวนมาก จึงมีผู้เรียกร้องให้มีการยุติการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนด้วยกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ มาอย่างต่อเนื่องนับแต่ปี ๒๕๕๓ เช่น การเรียกร้องให้ยกเลิกกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ โดยกลุ่ม ๒๔ มิถุนายน และกลุ่มแดงสยาม กระทั่งต้นปี ๒๕๕๔ คณะนิติราษฎร์ได้เสนอร่างแก้ไขกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ขึ้นมา และเกิดกระแสเรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมายโดยกลุ่มปัญญาชน นักวิชาการ และนักเขียน และนำมาสู่การตั้งครก.๑๑๒ และถึงขณะนี้ คณะ ครก.๑๑๒ สามารถรวบรวมประชาชนที่มาลงชื่อได้ ๓๙,๑๘๕ คน และจะทำการยื่นรายชื่อต่อสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

สำหรับ “ปรากฏการณ์ ๑๑๒ ริกเตอร์” นั่นคือ ปรากฏการณ์ที่สั่นสะเทือนสังคมไทย เพราะนี่เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ไทยที่การเคลื่อนไหวทางอุดมการณ์เพื่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้แผ่ซ่านลงลึกไปถึงผู้คนรากหญ้า ประชาชนเข้าใจเรื่องของมาตรา ๑๑๒ เนื่องจากพวกเขาได้เห็นถึงปัญหาที่ใหญ่กว่าตัวบทกฎหมาย นั่นคือปัญหาของการตั้งเอาสถาบันกษัตริย์ลงมายุ่งเกี่ยวกับการเมือง ปัญหาของการแทรกแซงการเมืองระบอบประชาธิปไตยโดยอำนาจนอกระบบ และปัญหาของวงจรอุบาทว์ทางการเมืองของภาครัฐประหาร ปรากฏการณ์ ๑๑๒ ริกเตอร์จึงสั่นสะเทือนเลือนลั่นจากดินถึงฟ้า

ดังนั้น ปรากฏการณ์ ๑๑๒ ริกเตอร์จึงเป็นการสะท้อนความเป็นจริงทางสังคมที่ว่า ประชาชนไทยไม่สามารถยอมรับสถานะไพร่ฟ้าฝูงสัตว์ได้อีกต่อไป เพราะแม้ว่าจะมีการต่อต้านจากชนชั้นนำ และปราศจากการสนับสนุนจากพรรคเพื่อไทย ประชาชนก็ยังยืนยันที่จะเดินหน้าร่วมกับครก. ๑๑๒ เพื่อรวบรวมชื่อเสนอให้รัฐสภา

แก้ไขกฎหมาย นี้แสดงให้เห็นเป็นอย่างดีว่า ประชาชนเป็นตัวของตัวเอง ปราบฏกาการณ ๑๑๒ รีกเตอรจิงแสดงให้เห็นพัฒนาการอีกชั้นหนึ่งของระบอบ ประชาธิปไตยในสังคมไทย ที่อุดมการณ์สิทธิเสรีภาพได้หยั่งรากลึกลงยิ่งขึ้น ดังนั้น นักการเมืองจึงควรเข้าใจด้วยว่า ประชาชนไม่ได้เพียงต้องการนโยบายประชานิยม แต่ยังต้องการสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานอีกด้วย

อาจารย์วรเจตน์ ภาคีรัตน์ได้อธิบายปราบฏกาการณ ๑๑๒ รีกเตอร ว่า หมายถึงสัญญาณว่าสามัญชนกำลังจะลุกขึ้นยืนตัวตรง โอกาสที่จะแก้ไขหรือปฏิรูป หรือยกเลิกมาตรา ๑๑๒ เป็นเรื่องสำคัญที่ไม่ใช่แค่เรื่องนักโทษการเมืองเท่านั้น แต่รวมถึงการพัฒนาประเทศในอนาคตต่อไปด้วย ปัญหาการเมืองที่เกิดขึ้นวันนี้จะ ละเลยเรื่องมาตรา ๑๑๒ ไม่ได้ ขณะนี้สังคมไปไกลมากแล้วและดำเนินมาถึงทาง แยกสำคัญ อาจารย์วรเจตน์ย้ำว่า

“เราพยายามลุกขึ้นยืนตรง และเรายืนตรงคนเดียวไม่พอ เราต้องพยายาม ชวนคนในสังคมให้ลุกขึ้น มีคนจำนวนไม่น้อยพอใจที่จะนั่งพับเพียบต่อไป เรา อาจจะต้องบอกกับเขาว่านั่งพับเพียบนาน ๆ มันเมื่อย และอธิบายให้เขาเข้าใจถึง การยืนตัวตรง และในที่สุดปราบฏกาการณ ๑๑๒ รีกเตอรจะได้เปลี่ยนสังคมไทย ปรับ ทัศนะสถาบันกษัตริย์ ศาล และกองทัพให้อยู่ร่วมกันได้โดยสันติและปลดดวงจรความ สูญเสียเสียที่”

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๖๒ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๕)

๑๗. กลุ่มญาติผู้ประสพภัย ๑๑๒

เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองอันสำคัญ คือ การเปิดตัวของเครือข่ายญาติและผู้ประสพภัยจากมาตรา ๑๑๒ ซึ่งเป็นกลุ่มที่รวมเอาครอบครัวและญาติพี่น้องของผู้ต้องขังและผู้ต้องหาในคดีกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ เครือข่ายนี้มีจุดประสงค์เพื่อรณรงค์ให้มีการปล่อยตัวผู้ต้องขังในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพโดยเร็วที่สุด รวมถึง การรณรงค์เรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่ผู้ต้องขังที่เป็นนักโทษการเมืองควรได้รับ เช่น สิทธิในการประกันตัว สิทธิในการรักษาพยาบาล และให้ความช่วยเหลือด้านการเยียวยาสภาพจิตใจผู้ประสพภัย เป็นต้น

นางสุกัญญา พุกษาเกษมสุข ผู้ประสานงานเครือข่าย กล่าวถึงจุดประสงค์ของการตั้งเครือข่ายว่า เป็นไปเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังในคดี ๑๑๒ เนื่องจากผู้ถูกจับกุมส่วนใหญ่จะได้รับโทษสูง ไม่ได้รับการประกันตัวและไม่สามารถต่อสู้คดีด้วยตนเองได้อย่างเต็มที่ เหล่าครอบครัวและญาติจึงเห็นความจำเป็นของการรวมกลุ่มกันเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ผู้ต้องขัง

ส่วนนายซีเกียง ทวีโรดมกุล กรรมการอีกคนหนึ่ง กล่าวว่า "เราเห็นว่องค์กรต่าง ๆ มาช่วยเรา ถ้าเราไม่ออกมาช่วยด้วยมันจะยังไง มีองค์กรมีเพื่อน ๆ ออกมาทำกันเยอะแยะเลย ขนาดเขาไม่ได้เป็นอะไรเขายังมาช่วยเรา แล้วเราเป็นหนึ่งในที่ ได้รับผลกระทบในนั้นก็ต้องออกมาช่วย ก็ไม่กลัวตายแล้ว อายุมากแล้ว จะเอาไปต้มยำทำแกงก็เอาไป"

การเคลื่อนไหวนี้เป็นจังหวะก้าวสำคัญที่สะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยยังมีปัญหาในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างมาก ตราบเท่าที่ยังมีประชาชนผู้บริสุทธิ์กลุ่มหนึ่ง

ตกเป็นเหยื่อของการใส่ร้ายป้ายสีด้วยมาตรา ๑๑๒ เราจึงมี นางสาวดารณี ชาญเชิง ศิลปกุล ซึ่งอยู่ในคุกมาแล้วเกือบ ๔ ปี ด้วยความผิดในข้อกล่าวหาอันเหลือเชื่อ ผนวกกับการได้รับการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมจากศาล และเราจึงมีนายสุรชัย ดำน วัฒนานุสรณ์ ที่ถูกต้องติดคุกในเรื่องราวเชิงใส่ร้ายป้ายสี นายสมยศ พุกษาเกษม สุขถูกขังคุกฟรีในข้อหาอันไม่เป็นความผิด และมีพี่น้องอีกหลายคนที่ถูกจองจำอยู่ในคุกอย่างไม่เป็นธรรม เช่น นายสุชาติ นาคบางไทร นายธันย์รัฐวุฒิ ทวีโรดมกุล นายเลอพงษ์ วิไชยคำมาตย์ นายสุริยันต์ กกเปื่อย นายณัฐ สัตยาภรณ์พิสุทธิ นายเสถียร รัตนวงศ์ นายวันชัย แซ่ตัน และนายสุรภักดิ์ ภูไชยแสง เป็นต้น รวมทั้งผู้ที่ต้องถูกขังจนถึงแก่กรรมในคุกอย่างไร้ความผิด เช่น นายอำพล ตั้งนพคุณ ซึ่งถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เราคงต้องทบทวนกันว่า กฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ที่มีข้อความว่า “ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย ต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ สามปีถึงสิบห้าปี” ซึ่งถูกวิจารณ์ว่าเป็นกฎหมายล่าหลัง ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกล่าวร้ายผู้บริสุทธิ์ และการอนุญาตให้ใครก็ฟ้องได้ รวมทั้งการที่ไม่อนุญาตให้ พิสูจน์ความจริงตามข้อกล่าวหา ทำให้กลายเป็นเครื่องมือของการละเมิดสิทธิ มนุษยชนอย่างง่ายดาย การที่มาตรามีบทลงโทษที่สูงเกินความสมควร เพราะแม้แต่ ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ บทลงโทษสูงสุด มีเพียงการจำคุกไม่เกิน ๓ ปี แต่ เมื่อเกิดการรัฐประหาร ๒ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้ออกคำสั่งแก้กฎหมาย โดยเพิ่มโทษตามข้อความปัจจุบัน และเมื่อคณะเผด็จการ แก้ไขกฎหมายแล้ว ศาลก็ใช้หลักกฎหมายเผด็จการนี้ ดำเนินคดีผู้บริสุทธิ์ตลอดมา ดังนั้นกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ นี้จึงเป็นมรดกตกทอดจากยุคเผด็จการ

ในระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีข้อเรียกร้องให้ยกเลิกกฎหมายนี้มาแล้วโดยกลุ่ม ๒๔ มิถุณา และนักวิชาการ เช่น อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล เป็นกลุ่มรณรงค์สำคัญ และเมื่อไม่นานมานี้ กลุ่มคณะกรรมการรณรงค์ปฏิรูปมาตรา ๑๑๒ หรือ ครก.๑๑๒ ก็ได้รวบรวมรายชื่อประชาชนกว่า ๓ หมื่นชื่อ เสนอต่อรัฐสภา ให้พิจารณาปฏิรูปกฎหมายนี้ ซึ่งการเคลื่อนไหวเหล่านี้ส่วนหนึ่งก็มีเป้าหมายที่จะช่วยเหลือและปลดปล่อยความทุกข์ยากของผู้ตกเป็นเหยื่อของมาตรา ๑๑๒ แต่กระนั้น ทั้งรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และรัฐสภายังคงวางเฉย ปล่อยให้กลุ่มเหยื่อของมาตรา ๑๑๒ ต้องรับชะตากรรมอันไม่เป็นธรรมต่อไป

ความไม่ธรรมที่ผู้ต้องขังกรณี ๑๑๒ ได้รับอาจจะไม่ได้เป็นทราบกันมากนัก แต่เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคมที่ผ่านมา ได้มีการเผยแพร่จดหมายของหนุ่มเรดเนทท์ ที่ต้องติดคุกด้วยคดี ๑๑๒ ได้เล่าถึงความทุกข์ยากในคุกของนายอำพล ตั้งนพคุณ หรืออากง ก่อนที่จะถึงแก่กรรม เนื่องจากนายอำพลนั้นป่วยหนักและได้รับความทุกข์ทรมานสาหัส แต่ไม่ได้รับความใส่ใจจากทางราชทัณฑ์หรือได้รับการดูแลจากแพทย์อย่างที่ควรจะเป็น หนุ่มเรดเนทท์เล่าว่า อากงไม่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองใด ๆ หนังสือพิมพ์ก็ไม่อ่านเพราะสายตาไม่ดี อยู่บ้านเลี้ยงหลานแล้วถูกจับข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ทั้งที่อากงไม่เคยมีพฤติกรรมในเชิงไม่เคารพพระมหากษัตริย์เลย เช่น ในจดหมายเล่าว่า

“แกจะยกมือไหว้พระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงที่ตั้งอยู่ที่แดน ๘ ทุกครั้งที่เดินผ่าน ผู้เขียนแน่ใจว่าแกทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ อีกทั้งเรื่องที่อากงเล่าให้ฟังว่า แกพาหลาน ๆ ของแกไปลงนามถวายพระพรในหลวงที่ศิริราชอยู่หลายครั้ง เวลาไปซื้อป๊อปปิ้งกับหลาน ๆ แล้วเห็นโต๊ะที่เปิดให้มีการลงนามถวายพระพร ตาม

ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ อาจจะมีชวณหาน ๆ ร่วมลงนามถวายพระพรทุกครั้ง ผู้เขียนจึงแทบไม่เชื่อว่าชาวคนนี้จะถูกกล่าวหาไม่จงรักภักดีต่อสถาบัน”

ดังนั้น การฟ้องร้องนายอำพลหรืออากง โดยนายสมเกียรติ ครอบวัฒน์สุขเลขานุการนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และการที่ศาลห้ามประกันตัว จึงเป็นการก่อกวนอาชญากรรมอันเหี้ยมโหดทั้งทางร่างกายและจิตใจของนายอำพลโดยตรง

ความยากลำบากหลายประการที่ผู้ต้องโทษ ๑๑๒ ต้องเผชิญเช่นนี้ ในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ผู้ต้องขังคดี ๑๑๒ ทั้งหมด ๘ คน นำโดย นายสุรชัย ตำนวัฒน์ นุสรณ์ อายุ ๖๙ ปี ได้เขียนจดหมายจากเรือนจำถึงนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เพื่อเรียกร้องให้ดำเนินการเรื่องขอพระราชทานอภัยโทษแก่พวกเขา โดยระบุว่า

“บัดนี้พวกข้าพเจ้าทั้งหมดรู้สึกสำนึกผิดด้วยความเสียใจยิ่ง ต่อการกระทำที่ผิดพลาด จึงไม่ขอต่อสู้คดี ยอมรับสารภาพให้ศาลตัดสินใจลงโทษจนคดีถึงที่สุด และใช้สิทธิยื่นเรื่องขอพระราชทานอภัยโทษ จึงร้องทุกข์ต่อท่านนายกรัฐมนตรี ได้โปรดพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือพวกข้าพเจ้าให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษ หลุดพ้นจากความทุกข์ทรมานด้วยเถิด”

แต่กระนั้น เมื่อเวลาผ่านไปแล้ว ๔ เดือน ข้อเสนอนี้ก็ยังคงถูกวางเฉย

ในงานเปิดตัวเครือข่ายญาติและผู้ประสบภัยจากมาตรา ๑๑๒ นายสุลักษณ์ ศิวรักษ์ ปัญญาชนสยามและอดีตผู้ต้องหาคดี ๑๑๒ ให้ข้อเสนอแนะว่า การให้ความเข้าใจต่อสาธารณะเป็นเรื่องที่จำเป็นมาก โดยเฉพาะผ่านทางสื่อมวลชน กระแสหลัก ซึ่งต้องให้สังคมเข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ของคนในเรือนจำและปัญหาอื่น ๆ ของมาตรา ๑๑๒ และยังคงอยากเสนอว่า ในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม

๒๕๕๕นี้ ควรเสนอขอพระราชทานอภัยโทษแก่นักโทษในคดีหมิ่นฯ ทั้งหมด เพื่อเป็นพระมหากรุณาธิคุณ

ส่วน นายจอน อึ้งภากรณ์ สมาชิกคณะอนุกรรมการศึกษากฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) กล่าวในวงเสวนาว่า กฎหมายหมิ่นฯ ทำให้เกิดปัญหาการละเมิดสิทธิของประชาชนอย่างร้ายแรง จึงจะพยายามผลักดันให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนออกมาพูดเรื่องนี้ และให้ข้อเสนอแนะแก่รัฐบาล เนื่องจากหากมีองค์กรของรัฐออกมาเสนอแนะ รัฐบาลอาจให้ความสนใจมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

เมื่อมาถึงขณะนี้ ภาระหน้าที่ปัจจุบันของรัฐบาลพรรคเพื่อไทยที่ยังคงอยู่ ก็คือ การดำเนินการให้มีการปล่อยตัวนักโทษการเมืองและนักโทษที่ต้องคดีอาญา มาตรา ๑๑๒ ทันที โดยให้รวมนักโทษที่ต้องคดี ๑๑๒ เป็นนักโทษการเมืองด้วย และต้องทบทวนการแก้ไขกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ตามข้อเสนอของนิติราษฎร์ และผลพวงจากกรณีนี้ก็ คือ การปรับปรุงความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในเรือนจำ ให้สมฐานะแห่งความเป็นมนุษย์มากขึ้น เช่น การแก้ไขเรื่องการรักษาพยาบาล การจัดอาหารให้เพียงพอ การจัดที่พักไม่ให้แออัดเกินไป เป็นต้น

ในกรณีนี้เช่นนี้ ศาลควรจะให้ความร่วมมือ เช่น การให้ผู้ต้องหาได้ประกันตัวตามหลักสิทธิมนุษยชน และการตัดสิ้นความที่ให้ประโยชน์แก่จำเลยไม่ใช่โทษ แต่การเรียกร้องต่อศาลให้มีความเมตตาปราณีคงจะเป็นเรื่องเหลือวิสัย คงจะต้องคอยการปฏิรูปศาลแบบถอนรากถอนโคนแต่เพียงอย่างเดียว สังคมไทยจึงจะมีความเป็นธรรมมากขึ้นได้

๑๘. มาตรา ๑๑๒ กับการล่าแม่มดครั้งใหม่

ในสมัยกลางของยุโรป เมื่อคริสตศาสนายังคงเป็นความคิดอันครอบงำ ชนชั้นปกครองและพระชั้นสูงในสมัยนั้น รักษาอำนาจโดยการอ้างอิงตนเองว่า เป็นผู้ศรัทธาต่อพระเจ้าอันแท้จริง และกล่าวหาคนที่คิดต่างว่า เป็นพวกแม่มด ต้องถูกลงโทษโดยการเผาทั้งเป็น ผลจากกรณีนี้ทำให้มีประชาชนผู้บริสุทธิ์จำนวนมาก ถูกสอบสวนและถูกลงโทษ เมื่อเวลาผ่านไป มาตรการล่าแม่มดเช่นนี้ ถือว่าเป็นมาตรการป่าเถื่อนจึงถูกยกเลิก เสรีภาพในด้านความคิดความเชื่อจึงเป็นที่ยอมรับ และชาวยุโรปก็จะเลิกบังคับให้คนคิดและศรัทธาในแบบเดียวกัน

ในกรณีของประเทศไทย การล่าแม่มดยังคงดำเนินการอยู่ กรณีล่าสุดเริ่มต้นเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ศาลรัฐธรรมนูญจะอ่านคำวินิจฉัยกรณีศาลเองไปทำการละเมิดอำนาจนิติบัญญัติ ด้วยการใช้อำนาจให้รัฐสภายุติการพิจารณาการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๙๑ ที่จะต้องมีการลงมติในวาระที่สาม ในวันนั้น กลุ่มประชาชนฝ่ายขวาหลายกลุ่มที่สนับสนุนศาลรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะกลุ่มที่เรียกตนเองว่า กองทัพปลดแอกประชาชน ได้ไปชุมนุมกันที่บริเวณด้านหน้าสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ โดยอ้างเหตุผลว่าจะปกป้องศาล ซึ่งในที่สุด ศาลรัฐธรรมนูญก็ได้เสนอข้อวินิจฉัยออกมาชุดหนึ่ง แต่ปัญหาของเหตุการณ์ไม่ได้อยู่ที่คำวินิจฉัย หากแต่อยู่ที่เหตุการณ์หน้าศาล ดังที่เอเอสทีวีรายงานว่

“ในระหว่างที่กลุ่มกองทัพปลดแอกประชาชน จะให้สื่อมวลชนบันทึกภาพ ในพิธีอัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาร่วมในการ บันทึกภาพ ได้เกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันเมื่อมีหญิงสูงอายุคนหนึ่ง ทราบชื่อภายหลัง นางจิวตินันท์ แก้วจันทร์วานนท์ อายุ ๖๓ ปี ได้เดินฝ่าฝูงชนเข้ามาตรงไปยังผู้ที่ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ ก่อนที่จะกระทำการอันมิบังควรกับพระบรมฉายาลักษณ์ซึ่งผู้ถือได้ชูอยู่เหนือศีรษะ สร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มผู้ชุมนุมที่เห็น เหตุการณ์เป็นอย่างมาก”

เหตุการณ์นี้เองได้กลายเป็นที่มาของการล่าแม่แมดครั้งใหม่ เพราะกลุ่มพลัง ฝ่ายขวาทั้งหลายได้ถือโอกาสนำมาเป็นเรื่อง สร้างกระแสติดตามและสำแดงพลัง คุกคาม โดยส่วนหนึ่งก็ได้นำเรื่องนี้มาโจมตีกล่าวหาฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ และโจมตี ไปถึง พล.ต.อ.เพ็ญพันธ์ ดามาพงศ์ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ กล่าวหาว่า ไม่ สนใจติดตามตัวนางจิวตินันท์มาดำเนินคดี แม้ว่าจะมีรายงานข่าวว่า นางจิวตินันท์เป็น บุคคลไม่ปกติ มีอาการทางประสาท ทั้งเป็นผู้สูงอายุแล้ว แต่กลุ่มฝ่ายขวาก็ยังคงไม่ ละเว้น ยังคงกระหึ้นกระหือหรือที่จะเล่นงานคุณจิวตินันท์ให้เป็นเหยื่อกรณี ๑๑๒ อย่างปราศจากความเมตตา และยังโจมตีไปถึงสื่อกระแสหลัก เช่น ไทยรัฐ มติชน และ โททัศน์ช่องต่าง ๆ รวมไปถึงรายการของนายสรยุทธ สุทัศนะจินดา ว่ามิได้อ นานาร้อนใจต่อพฤติกรรมมิบังควรของหญิงชวรารายนี้

เหตุผลในการติดตามไล่ล่านางจิวตินันท์ครั้งนี้ กลุ่มฝ่ายขวาก็กระทำเช่นเดิม คือโจมตีนางจิวตินันท์ว่าเป็นคนชั่ว หนังสือพิมพ์เอเอสทีวีผู้จัดการ นำรูปมาขึ้นปก แล้วเปรียบเทียบกับเป็น “เห็บหมา” พวกฝ่ายขวาพยายามอ้างตนเองเป็นผู้มีความ จงรักภักดีอย่างสุดซึ้งยิ่งกว่าใคร และได้แสดงความเห็นในทางที่ไม่เชื่อว่า นาง จิวตินันท์เป็นผู้มีอาการป่วย แต่กล่าวหาไปว่า ทางกรมตำรวจใช้ข้ออ้างนี้ในทางที่จะ

ไม่ดำเนินคดี เช่นในการชุมนุมเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม กลุ่มผู้ชุมนุมฝ่ายขวาได้นำหุ่นแทนตัว พล.ต.อ.เพรียวพันธ์ ใส้โลงศพจำลอง มายังบริเวณหน้าสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก่อนทำการฉกฉวยปืนยิง ด้วยการฉีดสารเคมีแทนการเผาหุ่น เพื่อแสดงเชิงสัญลักษณ์ว่าไม่ต้องการผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่ไม่ดำเนินคดีกับกลุ่มคนที่กระทำการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

ในการติดตามไล่ล่าแม่มดครั้งนี้ ได้นำเอาประวัติของนางฐิตินันท์มาเปิดเผยว่า เป็นชาวอำเภอพล ขอนแก่น และเปิดร้านอาหารที่เมืองโคราชเชียร์สประเทศนิวซีแลนด์ อ้างกันว่ามีเพชฌัญญูในโลกไซเบอร์ และมีการกดไลค์เพจของนายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ เป็นเพื่อนกับนายอดิศร เพียงเกษ และนายขวัญชัย ไพรพนา มีรายการดนตรีโปรดปรานของศิลปินที่ชื่อวิสา คัญทัพ และยังคงคลิคลิค์เพจ “รวมพลังสนับสนุนการทำงานของ ร.ต.อ.ดร.เฉลิม อยู่บำรุง” ทั้งที่ทั้งหมดนี้ก็ไม่ได้เป็นพฤติกรรมอันผิดกฎหมายแต่ประการใด

กรณีที่คุณถามอย่างมากที่สุดคือ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม กลุ่มฝ่ายขวาจำนวนหนึ่งได้ไปรวมกลุ่มกันถึงสนามบินสุวรรณภูมิ เมื่อได้ข่าวว่านางฐิตินันท์จะเดินทางกลับนิวซีแลนด์ ผู้ชุมนุมฝ่ายขวาอ้างว่า ต้องการไปยุติการเดินทาง เพราะทราบมาว่า นางฐิตินันท์จะเดินทางด้วยเครื่องบินของการบินไทยในเวลา ๑๘.๕๐ น. และยังคงกระแสข่าวระบุนว่า กัปตันของการบินไทยที่ทำหน้าที่ในไฟลด์บินดังกล่าวได้ประกาศว่า เขาและลูกเรือจะไม่ทำการบิน หากนางฐิตินันท์มีรายชื่อเป็นผู้โดยสาร เพราะถือว่าเป็นบุคคลลึกลับจริต ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ควบคุมสถานการณ์อยู่ได้บอกต่อประชาชนที่มาประท้วงว่า นางฐิตินันท์ ไม่ได้มาเช็คอิน แต่อยู่โรงพยาบาลซึ่งเมื่อแน่ใจว่า นางฐิตินันท์ไม่ได้เดินทางกลับนิวซีแลนด์ ประชาชนที่ไปรวมตัวถกธอนางฐิตินันท์ จึงสลายตัวในเวลาต่อมา

พ.ต.อ.พงษ์ สังข์มรินทร์ ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง ยืนยันว่า ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาหมิ่นสถาบัน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ต่อนางฐิตินันท์แล้ว พร้อมควบคุมตัวส่งโรงพยาบาลศรีธัญญา เนื่องจากมีประวัติการรักษาที่โรงพยาบาลดังกล่าว ต่อมาได้นำตัวส่งสถาบันกัลยาณิศราช นครินทร์และอายัดตัวไว้เพื่อตรวจสอบสภาพจิต จึงไม่สามารถเดินทางออกนอกประเทศได้ ประกอบกับพาสปอร์ตของนางฐิตินันท์ยังอยู่กับพนักงานสอบสวน ส่วนตัวเครื่องบินเดินทางไปประเทศนิวซีแลนด์ นั้นเป็นการซื้อตั๋วแบบไป – กลับ ราคาประหยัด หากไม่ได้เดินทาง ก็จะเป็นการยกเลิกไปโดยปริยาย และมีการสอบปากคำพยานที่อยู่ในเหตุการณ์ไปแล้ว ๓ ปาก รวมถึงสอบปากคำสามี และบุตรชายของนางฐิตินันท์ ซึ่งระบุว่า ช่วงหลัง นางฐิตินันท์ไม่ค่อยรับประทานยา พร้อมนำตัวอย่างยามอบให้พนักงานสอบสวนด้วย

กรณีนี้จึงอธิบายได้ว่า นางฐิตินันท์ก็ตกเป็นเหยื่ออีกกรณีหนึ่งของกรณี มาตรา ๑๑๒ ที่เริ่มต้นจากฝ่ายพันธมิตรประชาชนโดย นายสนธิ ลิ้มทองกุล ที่อ้างเอาชื่อเสียงของสถาบันพระมหากษัตริย์มาเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มของตน เพื่ออ้างอิงผูกขาดความภาคภูมิใจ และใช้ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเป็นเครื่องมือในการโจมตีฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองและใส่ร้ายบุคคลที่มีความคิดต่าง และต่อมาในสมัยรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะก็มีการขานรับการดำเนินการของฝ่ายเสื้อเหลือง โดยกวาดจับประชาชนจำนวนมากด้วยความผิดตามข้อหามาตรา ๑๑๒

พร้อมกันนั้น สื่อมวลชนของฝ่ายเสื้อเหลืองและฝ่ายพรรคประชาธิปัตย์ ก็ได้ใช้วิธีปลุกระดมประชาชนให้เกิดความเคียดแค้นชิงชังผู้ที่มีความคิดต่าง โดยดึงสถาบันเบื้องสูงมาเป็นข้ออ้างตลอดเวลา ในระยะเวลาที่ผ่านมาจึงมีผู้บริสุทธิ์จำนวนมาก ต้องตกเป็นเหยื่อตามข้อกล่าวหาในมาตรานี้

ปัญหาคือ การเคลื่อนไหวปลูกเร้าประชาชนลักษณะนี้ไม่ได้ก่อให้เกิดอุบัติเหตุใดๆ แต่ยังไม่เป็นผลดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ แต่กลับยังทำให้เกิดความมั่งงายคับแคบ คิดและศรัทธาแบบเดียวตายตัว เห็นคนที่คิดต่างเป็นศัตรูที่ต้องกวาดล้างทำลาย ย้อนกลับไปเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๙ กลุ่มฝ่ายขวาของสมัยนั้นก็ดำเนินการลักษณะเดียวกันในการปลุกปั่นให้เกิดความเข้าใจผิดและความเกลียดชังต่อขบวนการนักศึกษา โดยกล่าวหาว่าเป็นพวกที่ไม่จงรักภักดี และผลจากการเคลื่อนไหวปลูกกระแสเช่นนั้น ก็นำมาสู่การฆ่าประชาชนผู้บริสุทธิ์จำนวนมากในกรณี ๖ ตุลาคม ซึ่งเป็นรอยมลทินครั้งใหญ่ประวัติศาสตร์มาจนถึงปัจจุบัน

คำถามก็คือ หากคิดอย่างมีสติแล้ว สังคมไทยจะได้คุณประโยชน์อย่างใดหรือ ถ้าจะต้องจับเอาผู้สูงอายุเช่นนางฐิตินันท์มาเป็นจำเลย หรือต้องต่อแถวจำคุกอีกคนหนึ่ง ในจำนวนนักโทษการเมืองผู้บริสุทธิ์ที่ถูกดำเนินคดีอยู่ในขณะนี้

(โลกวันนี้ วันสุข ฉบับที่ ๓๗๐ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

๑๙. ปฏิญญาหน้าศาลเรื่องปัญหาสิทธิมนุษยชนไทย

ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจอย่างหนึ่งในสังคมไทยขณะนี้ ก็คือ การเกิดของกลุ่มการเคลื่อนไหวที่เรียกว่า “ปฏิญญาหน้าศาล” โดยผู้มีบทบาทสำคัญในการประสานงานก็คือ อาจารย์สุดา รังกูพันธ์ โดยมีผู้สนับสนุนสำคัญ เช่น กลุ่มλεύซ่าย กลุ่มประกายไฟ ญาติผู้ประสบภัยจากมาตรา ๑๑๒ และกลุ่มอื่น ๆ กลุ่มนี้เริ่มต้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๕ นี้เอง จากการที่ นายปณิธาน พุกษาเกษมสุข เคลื่อนไหวเชิงสัญลักษณ์ ด้วยการอดอาหาร ๑๑๒ ชั่วโมง ที่หน้าศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก เพื่อประท้วงความไม่เป็นธรรมจากศาล จากการที่ศาลไทยกลายเป็นกลไกสำคัญในการละเมิดสิทธิมนุษยชน และนำตัวผู้บริสุทธิ์ไปจำคุกจำนวนมาก โดยเฉพาะกรณีของนายสมยศ พุกษาเกษมสุข ผู้เป็นบิดา ในที่สุดก็ไม่ได้ผล เพราะศาลยังคงเมินเฉย ไม่ได้ยินเสียงทุกข์ร้อนของประชาชนที่พยายามร้องเรียน

แต่กระนั้น กลุ่มปฏิญญาหน้าศาลก็ยังไม่ยอมแพ้ และได้จัดการเคลื่อนไหวเชิงสัญลักษณ์สืบเนื่องมา โดยจัดการชุมนุมบนบาทวิถีหน้าศาล และให้มีการเสวนาทางวิชาการแทบทุกสัปดาห์ในเวลาบ่ายวันอาทิตย์ นอกจากบางสัปดาห์ที่มีภารกิจอื่น เช่น ในวันอาทิตย์ที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ กลุ่มปฏิญญาหน้าศาลไปร่วมเป็นเจ้าภาพในการจัดงานฌาปนกิจศพของอากงหรือนายอำพล ตั้งนพคุณ ที่วัดลาดพร้าว จึงงดการจัดกิจกรรมบนบาทวิถีหน้าศาล

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ที่ผ่านมา กลุ่มปฏิญาณหน้าศาลได้จัดเสวนาในหัวข้อ “นักโทษการเมืองกับสิทธิมนุษยชน” โดยมี นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ อนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มาเป็นวิทยากร นายแพทย์นิรันดร์ได้เริ่มต้นโดยการกล่าวถึงนิยามว่า นักโทษการเมือง คือนักโทษที่ถูกลงโทษจากความคิดเห็นที่แตกต่าง ทั้งที่ในระบอบประชาธิปไตยโดยทั่วไปนั้น ถือว่า ความคิดเห็นที่แตกต่างเป็นเรื่องที่ดี และสะท้อนความเป็นประชาธิปไตย ถ้ากำหนดให้คิดเหมือนกันนั่นคือระบอบเผด็จการ แต่ในกรณีของประเทศไทย ที่มีปัญหาการมีคนคิดเห็นแตกต่างแล้วต้องเข้าไปอยู่ในคุก โดยใช้กระบวนการยุติธรรมเป็นเครื่องมือ นั่น ถือได้ว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งสิ้น

นายแพทย์นิรันดร์เล่าด้วยว่า ในอดีตของประเทศไทย คนที่เห็นต่างทางการเมืองหรือเห็นต่างในเรื่องนโยบายสาธารณะ ก็มักถูกกล่าวโทษด้วยกฎหมายอาญา เช่น กรณี ๔ รัฐมนตรีจากภาคอีสานสมัยทศวรรษ ๒๕๔๐ ก็ถูกกล่าวหาว่าจะแบ่งแยกดินแดน ผลก็คือถูกสังหารโดยรัฐ ต่อมา นักศึกษาสมัย ๖ ตุลาคม ก็ถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์และหมิ่นพระบรมเดชานุภาพแล้วถูกสังหาร รวมทั้งพี่น้องภาคใต้ เช่น กรณีหะยีสุหลง ก็มีความเห็นต่างทางนโยบายให้สามจังหวัดภาคใต้มีอิสระในการจัดการนโยบายตนเอง ก็ถูกกล่าวหาว่าแบ่งแยกดินแดน และถูกฆ่าตายเช่นเดียวกัน

ดังนั้น การต่อสู้ในเรื่องความเห็นที่แตกต่างทางการเมืองจึงมีมาโดยตลอด และในรอบ ๔-๕ ปีนี้มีหลายกรณีที่ทำให้เกิดการละเมิดสิทธิคนที่มีความเห็นแตกต่าง อันทำให้เกิดนักโทษการเมือง เช่น การใช้ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ กฎหมายความมั่นคง กฎหมายการชุมนุมต่าง ๆ เป็นต้น

โดยเฉพาะกรณีมาตรา ๑๑๒ นายแพทย์นิรันดร์เห็นว่า ปัญหาของกฎหมายนี้คือการบังคับใช้ และคนที่ใช้อำนาจ เช่น ตำรวจ อัยการ และตุลาการ จุดอ่อนสำคัญของกฎหมายคือใครไปแจ้งความก็ได้ ทำให้เกิดกรณีว่ามีผู้ที่กล่าวหานำสถาบันมาใช้ทำลายล้างฝ่ายตรงข้าม คู่ต่อสู้ทางการเมือง หรือคนที่คิดเห็นต่างทางการเมือง

ประเด็นที่สำคัญของการแก้ปัญหามาตรา ๑๑๒ คือการสร้างความชัดเจนให้เกิดความสมดุลระหว่างเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นกับการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ต้องแยกให้ออกว่าตรงไหนคือเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น แบบไหนคือการดูหมิ่น หมิ่นประมาท อาฆาตมาดร้าย รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์กับพื้นที่สาธารณะ ต้องแยกให้ออก ถ้าแยกไม่ออกจะเป็นช่องทำให้คนนำสถาบันมาทำลายล้างกัน และจะทำให้สถาบันเสื่อมเสียเสียเอง ส่วนการนำมาตรา ๑๑๒ ไปใช้ฟ้องไปกับ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ แล้วปิดเว็บไซต์หลายหมื่นเว็บมีผลกระทบต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนเป็นจำนวนมาก

นายแพทย์นิรันดร์ยังกล่าวถึงการใช้อำนาจความมั่นคง เช่น พ.ร.บ.ความมั่นคง หรือ พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ ทั้งในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้และในการชุมนุมทางการเมือง ว่าล้วนเป็นการแก้ปัญหาไม่ถูกจุดและทำให้ยิ่งแก้ไม่ได้ เพราะนำไปสู่การใช้อำนาจละเมิดสิทธิต่าง ๆ ทำให้มีการใช้แนวทางการทหารมาจัดการเมือง ทั้งที่ปัญหาต่าง ๆ ล้วนเป็นปัญหาทางการเมือง ดังนั้น มาตรการเหล่านี้ไม่ควรประกาศใช้ไม่ว่ารัฐบาลไหนทั้งสิ้น และต้องเน้นการคุ้มครองสิทธิในการชุมนุมอย่างสงบ การชุมนุมทางการเมือง

ส่วนในหลายกรณีที่ถูกจำคุกไปแล้ว ก็ต้องเน้นที่สิทธิในกระบวนการยุติธรรม เช่น การถูกพิจารณาเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่นกว่าศาลจะตัดสิน การให้สิทธิการ

ประกันตัว สิทธิการดูแลสุขภาพ และกระบวนการพิจารณาที่รวดเร็ว ซึ่งสิทธิเหล่านี้ รัฐธรรมนูญล้วนคุ้มครองไว้ทั้งสิ้น แต่ในทางปฏิบัติกลับไม่ได้เป็นเช่นนั้น

กรณีที่นายแพทย์นิรันดร์กล่าว ได้สะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยมีปัญหาสิทธิมนุษยชนขั้นรุนแรง และถ้ากล่าวเฉพาะกรณีสลายการชุมนุมคนเสื้อแดงเมื่อเดือน เมษายน-พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓ จนเวลาผ่านไปแล้ว ๒ ปีเศษ(๒๕๕๕) มีแต่ฝ่ายประชาชนคนเสื้อแดงเท่านั้นที่ตกเป็นเหยื่อถูกดำเนินคดีและติดคุกอยู่ในขณะนี้อีกนับสิบคน แต่ฝ่ายมาตรการผู้ก่อเหตุการณ์สังหาร ยังไม่มีใครเลยที่ถูกนำตัวมาพิจารณาคดีตามหลักยุติธรรม ซึ่งคงจะต้องกล่าวซ้ำในที่นี่อีกครั้งว่า ความยุติธรรมที่มาช้านั้น ก็คือความยุติธรรม

ตั้งศพนายอำพล ตั้งนพคุณ ที่วัดลาดพร้าว

กรณีของนายอำพล ตั้งนพคุณ หรืออาจถูกจับดำเนินคดีข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ แล้วถูกศาลตัดสินลงโทษจำคุกแล้วถึงแก่กรรมใน

คุกเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นอีกกรณีหนึ่งที่ชัดเจนถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ดำเนินการโดยศาล ในกรณีนี้ เห็นได้ชัดด้วยซ้ำว่า การดำเนินการของศาลขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ ที่เสนอว่า ให้สันนิษฐานว่าทุกคนเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะมีการตัดสินโดยศาล ดังนั้น จึงเป็นหลักทั่วไปว่าเมื่อเป็นผู้บริสุทธิ์ก็ต้องได้รับประกันตัว การห้ามประกันตัวโดยอ้างว่า “ข้อเท็จจริงตามข้อหาการกระทำความผิดตามฟ้องกระทบต่อความรู้สึกประชาชนและความมั่นคงของประเทศอย่างร้ายแรง” หมายความว่า ศาลเชื่อล่วงหน้าแล้วว่า จำเลยเป็นผู้กระทำผิดตั้งแต่ยังไม่สืบพยานเลย และยังอ้างต่อไปได้ด้วยว่า “หากผลการพิจารณาสืบพยานหลักฐานมั่นคงจำเลยอาจหลบหนี” หมายถึงศาลคาดการณ์ล่วงหน้าแล้วว่า จำเลยจะหลบหนี ซึ่งเป็นการคาดหมายที่ให้ผลด้านลบต่อผู้ต้องหาและขัดหลักการพิจารณาความอย่างยุติธรรม

ในที่สุด ความผิดพลาดเห็นได้ชัดในคำพิพากษา ที่ศาลระบุว่า “แม้โจทก์ยังไม่สามารถนำสืบพยานอย่างชัดแจ้งว่า จำเลยเป็นผู้ส่งข้อความตามฟ้อง” แสดงว่าโจทก์เองไม่สามารถสืบพยานให้ชัดแจ้งได้ กรณีอย่างนี้ศาลต้องตัดสินว่าจำเลยไม่มีความผิด แต่ศาลกลับตัดสินให้จำเลยถูกลงโทษจำคุก จนในที่สุดจำเลยก็ถึงแก่กรรมในคุก ซึ่งเป็นการประจานคำตัดสินอันผิดพลาดของศาล

ดังนั้น งานฉกฉวยโอกาสทางการเมืองหรือนายอำพลที่กำลังจะมีขึ้นจึงเป็นเสมือนพิธีกรรมไว้อาลัยต่อความยุติธรรม และยังเป็นเครื่องชี้ชัดด้วยว่าประเทศนี้ยังมีปัญหาสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง

๒๐. ความกล้าหาญทางจริยธรรม

ในคืนวันที่ ๒๕ สิงหาคม ก่อนพิธีสถาปนาภิเศกพนายอำพล ตั้งนพคุณ ที่วัดลาดพร้าว อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล อาจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ขึ้นกล่าวคำไว้อาลัย โดยกล่าวถึงเรื่อง “Moral Courage” หรือความกล้าหาญทางจริยธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดแคลนยิ่งนักสำหรับกลุ่มชนชั้นนำในสังคมไทย อาจารย์สมศักดิ์ได้ยกตัวอย่างให้เห็นจากประวัติศาสตร์ เช่น กรณีสวรรคตของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้มีการกล่าวหาว่า นายปรีดี พนมยงค์ อยู่เบื้องหลัง และมีการจับกุมขนาดเล็ก คือ นายชิต สิงหเสนี นายบุศย์ ปัทมศรินทร์ และนายเฉลียว ปทุมรส และในที่สุด ศาลตัดสินลงโทษประหารชีวิตจำเลยทั้งสามคน ทั้งที่หลักฐานอ่อนมาก และไม่อาจพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้เลย แต่ในบรรดาผู้พิพากษาทั้งหมดสามศาล มีเพียงหลวงบริพันธ์พจนพิสุทธิเพียงคนเดียว ที่ยืนยันว่าจำเลยไม่มีความผิดและต้องปล่อยตัว และในที่สุด สังคมไทยใช้เวลามากกว่า ๓๐ ปี จึงเป็นที่ยอมรับกันว่า มหาดเล็กทั้งสามคนเป็นผู้บริสุทธิ์ และนายปรีดีก็ไม่เกี่ยวข้อง การตัดสินที่ผิดพลาดของศาลเช่นนี้ ยังไม่ได้ถูกพิจารณา มีการขอโทษ หรือเปลี่ยนแปลงคำตัดสินอย่างเป็นทางการ

กรณีเรื่องปัญหาจริยธรรมของสังคมยังเห็นได้อีกหลายกรณี เช่น กรณี ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ ฝ่ายนักศึกษาถูกกล่าวหาว่า เป็นคอมมิวนิสต์ และหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ถูกเช่นฆ่าสังหารในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จนมีผู้เสียชีวิตหลายสิบคน แต่กลับกลายเป็นว่า ฝ่ายนักศึกษาที่เป็นเหยื่อถูกจับกุมดำเนินคดีอีกเป็นเวลานานถึง ๒ ปี โดยที่ฝ่ายฆาตกรที่เป็นฝ่ายเช่นฆ่าไม่ถูกดำเนินคดีแต่อย่างใด เมื่อมีการออกกฎหมายนิรโทษกรรม ก็เป็นการนิรโทษกรรมทั้งหมดทุกฝ่าย โดยไม่ต้อง

พูดกันว่าใครถูกใครผิด และใครจะต้องรับผิดชอบในการสังหารหมู่ประชาชนกลางเมือง

กรณีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินที่ผิดพลาดของศาลอีกกรณีหนึ่งก็คือ คดีนายวีระ มุสิกพงศ์ เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๓๑ ถูกศาลฎีกาตัดสินว่า มีความผิดในกรณีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ ต้องถูกจำคุก ๔ ปี ทั้งที่หลักฐานและสภาพแวดล้อมเหตุการณ์ไม่สามารถสรุปให้นายวีระมีความผิดได้เลย และจนถึงขณะนี้ ก็ยังไม่มีกรณียอมรับในความผิดพลาดในการตัดสินอย่างเป็นทางการ

หลังการรัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๙ เราจะพบกรณีที่เกี่ยวข้องกับความกล้าหาญในด้านจริยธรรมอีกหลายเรื่อง ที่เกิดขึ้นแล้วคือ กรณีของคดีนายอำพล ตังนพคุณ หรือ อากง ซึ่งเป็นผู้บริสุทธิ์ แต่ถูกศาลตัดสินจำคุก ๒๐ ปี ในกรณีความผิดตามมาตรา ๑๑๒ และในที่สุดก็ถึงแก่กรรมในคุก อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุลได้อธิบายความผิดพลาดในเรื่องนี้ชัดเจนว่า

“ในระดับตุลาการที่ตัดสินอากง ตั้งแต่การไม่ให้อากงประกัน ตุลาการต้องรู้แน่ ๆ ว่าการไม่ให้ประกันมันผิด เหตุผลที่ว่าอากงอายุ ๖๐ จะหนี เป็นเหตุผลที่ว่าผิดแน่ ๆ ถ้าตุลาการไปอ้างเหตุผลแบบนี้ แต่ไม่กล้าจะบอกว่าคนนี่ไม่หนีหรอกแล้วให้ประกัน แล้วการตัดสินศาลก็ยอมรับว่าไม่มีหลักฐานพอที่อากงเป็นคนส่ง SMS ในภาษากฎหมายเขามีศัพท์ว่า “Burden of Proof” ภาระในการพิสูจน์ไม่ได้อยู่ที่จำเลย ไม่ได้อยู่ที่ตัวโจทก์ ถ้าพิสูจน์ไม่ได้ว่าจำเลยส่งจริง ศาลก็ต้องปล่อยจำเลยไป และกรณีที่ต่อให้อากงยอมรับว่าส่ง SMS จากเครื่องนี้จริง แต่พิสูจน์ไม่ได้ว่าอากงในการกดส่ง ตามหลักภาระในการพิสูจน์ศาลก็ต้องปล่อยอากง แต่ศาลก็ไม่กล้าตัดสิน ในสังคมซึ่งมีความเป็นมนุษย์อยู่ ตุลาการที่นั่งบัลลังก์ไม่อนุมิตประกันอากง เขาต้องรู้แน่ ๆ ว่าการไม่อนุมิตให้อากงประกันไม่ถูก เขาต้องรู้แน่ ๆ ว่าการตัดสินแบบนี้มัน

ผิดหลักกฎหมายแต่ก็ไม่ได้ให้ประกัน ตัดสินเสรีจก็ไม่ได้ให้ประกัน อ้างเรื่องกลัวหนีอีก นี่
คือสิ่งที่ผู้เขียนไม่มีความกล้าหาญทางคุณธรรม อย่างน้อยควรจจะรู้อะไรผิด อะไร
ถูก”

ในกรณีนี้ อาจารย์ปิยะบุตร แสงกนกคุณ อาจารย์คณะนิติศาสตร์
ธรรมศาสตร์ได้อธิบายว่า “โคกนาฏกรรมที่เกิดขึ้นกับอากงและครอบครัว ไม่ใช่
ปัญหาเรื่องกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น ไม่ใช่ปัญหาเรื่องสิทธิในการได้รับการ
สันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าศาลพิพากษาเท่านั้น ไม่ใช่ปัญหาเรื่องสิทธิในการ
ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวเท่านั้น ไม่ใช่ปัญหาเรื่องสิทธิของผู้ถูกจับกุมคุมขังเท่านั้น
และไม่ใช่ปัญหาเรื่องมาตรฐานและคุณภาพชีวิตในเรือนจำเท่านั้น แต่โคกนาฏกรรม
นี้แสดงให้เห็นถึงอับลักษณ์ของมาตรา ๑๑๒ ในทุกมิติ”

กรณีของนายสมยศ พุกษาเกษมสุข ที่ศาลกำลังจะอ่านคำพิพากษาใน
เดือนกันยายนนี้(๒๕๕๕)ก็เป็นเช่นเดียวกัน นายสมยศถูกจับกุมในข้อหาหมิ่นพระ
บรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ โดยอ้างหลักฐานคือ บทความที่นายสมยศไม่ได้
เป็นผู้เขียน แต่อ้างว่านายสมยศต้องมีความผิดเพราะเป็นบรรณาธิการของวารสาร
นั้น ทั้งที่กฎหมายจดแจ้งการพิมพ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันระบุว่า บรรณาธิการไม่ต้อง
รับผิดชอบต่อข้อเขียนในวารสาร เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั่นเอง
แต่เมื่อถูกจับกุม ศาลก็อ้างเหตุว่า นายสมยศจะหลบหนี จึงห้ามการประกันตัว นาย
สมยศจึงติดคุกฟรีมานานมากกว่า ๑ ปี ทั้งที่เป็นผู้บริสุทธิ์ เพราะผู้พิพากษาขาด
ความกล้าหาญทางจริยธรรมที่จะบอกว่า คุณสมยศไม่มีความผิด เหตุผลในการห้าม
การประกันตัวก็อ้างกันจนเป็นแผ่นเสียงตกร่อง ศาลต้องรู้ดีในหลักการทาง
นิติศาสตร์สากลว่า ผู้ถูกกล่าวหาถือว่า ยังไม่มีความผิด และโดยหลักการทั่วไปต้อง
ให้ประกันตัว นอกจากนี้ จำเลยจะมีส่วนไปยุ่งเกี่ยวกับหลักฐาน ซึ่งในกรณี

หลักฐานคือ บทความในวารสาร นายสมยศคงจะไปแก้ไขทำลายไม่ได้ ยิ่งกว่านั้น ศาลก็ไม่มีคำถามล้าทายพอที่จะพิจารณาว่า นายสมยศไม่เคยประกอบความผิดมาก่อน มีอาชีพที่แน่นอนชัดเจน และยังมีมั่นใจว่าตนเองไม่ได้ทำความผิด จึงไม่มีเหตุผลอันใดเลยที่นายสมยศจะหลบหนี กรณีจับนายสมยศเข้าคุก จึงเป็นเรื่องอัปยศอีกครั้งหนึ่งของวงการตุลาการไทย

เรื่องที่ยากกว่านั้นก็คือ ไม่มีตุลาการคนใดเลยที่จะประกาศว่า กฎหมายมาตรา ๑๑๒ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นผลพวงของการรัฐประหารเมื่อ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้ออกประกาศเพิ่มโทษในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๑๒ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ จึงไม่เคยผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรที่มาจาก การเลือกตั้งสมัยไหนเลย ถ้าหากคณะตุลาการมีจริยธรรมเพียงพอ ต้องบอกว่า กฎหมายแบบนี้ใช้ไม่ได้ การตัดสินพิจารณาดำเนินคดีตามกฎหมายมาตรานี้ทั้งหมดที่ผ่านเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นความไม่ศิวิไลซ์ทางด้านกฎหมาย

อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุลได้ถามถึงความรับผิดชอบของทุกฝ่ายต่อกรณีการเสียชีวิตของผู้บริสุทธิ์อย่างนายอำพล โดยชี้ว่าในทุกวงการไม่มีใครมีความกล้าหาญทางจริยธรรมเพียงพอ และความไม่กล้าหาญเช่นนี้เอง ได้ทำลายคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ของชนชั้นนำในสังคมลงไปด้วย

การวิจารณ์ในลักษณะเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ถูกต้องอย่างยิ่ง ในด้านหนึ่งก็เป็นการสะท้อนความชั่วร้ายของฝ่ายอำมาตย์ พรรคประชาธิปไตย ฝ่ายขบวนการเสื้อเหลือง และศาล ที่ร่วมกันละเมิดสิทธิมนุษยชน ปลุกกระแสคลั่งเจ้า เอาคนบริสุทธิ์เข้าคุก

ในอีกด้านหนึ่ง คงจะต้องสะท้อนฝ่ายรัฐบาลเพื่อไทยเอง ที่ช่วยเหลือความทุกข์ยากของคนที่ถูกดำเนินคดีตามมาตรา ๑๑๒ น้อยเกินไป หรือไม่กล้าพูดว่ากรณีเหล่านี้คือความไม่เป็นธรรม การใช้กฎหมายแบบนี้ไม่ถูกต้อง มักอ้างกันว่าเป็นเรื่องของศาลสถิตยุติธรรม แต่ในกรณีศาลไม่ได้ให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชน เช่นนี้ รัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตรก็ยังคงจวนกับศาลมากเกินไป จนไม่สามารถมีมาตรการใดที่จะนำไปสู่การปฏิรูปศาลได้เลย และในที่สุดประชาชนคนสามัญนั่นเอง ก็จะตกเป็นเหยื่อของความอยุติธรรมที่เกิดขึ้น

และนี่คือปัญหาเรื่องความกล้าหาญทางจริยธรรมในสังคมไทยที่สังคมไทยต้องการ

(โลกวันนี้วันสุข ฉบับที่ ๓๗๕ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕)

๒๑. มาตรา ๑๑๒ กฎหมายป่าเถื่อน

เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคมที่ผ่านมา(๒๕๕๕) ศาลอาญาได้อ่านคำพิพากษาคดีที่นายสุรศักดิ์ ภูไชยแสง เป็นจำเลยในความผิดตามมาตรา ๑๑๒ (กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ)และความผิดตามกฎหมายคอมพิวเตอร์ แต่ก็เป็นที่น่ายินดีว่าศาลพิพากษายกฟ้อง โดยให้เหตุผลว่า พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบ “ยังมีความสงสัยว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ จึงยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย” คุณสุรศักดิ์จึงได้รับอิสรภาพในวันเย็นนั่นเอง

คดีนี้ ย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๔ เจ้าพนักงานชุดจับกุมของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในชุดนอกเครื่องแบบประมาณ ๑๐ คน ได้บุกเข้าจับกุมนายสุรภักดิ์ ภูไชยแสง วัย ๔๐ ปี โปรแกรมเมอร์อิสระ ชาวจังหวัดบึงกาฬ ที่ห้องพักในซอยมหาดไทย ลาดพร้าว โดยกล่าวหาว่านายสุรภักดิ์กระทำความผิดเพราะเป็นเจ้าของเฟซบุ๊กชื่อ “เราจะปกครองแผ่นดินโดยทำรัฐประหาร” ซึ่งมีกรโพสข้อความหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ทางกรมตำรวจได้ตรวจยึดคอมพิวเตอร์แบบพกพา คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ แอร์การ์ด รวมทั้งแผ่นซีดีไปด้วย กรณีนี้ เป็นการจับกุมผู้ต้องหากรณี ๑๑๒ ครั้งนี้ เป็นคดีที่สองในสมัยรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร หลังจากคดีนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หลังการจับกุม ได้มีการอ้างจากกลุ่มล่าแม่มดทางคอมพิวเตอร์ที่ใช้ชื่อ “เครือข่ายเฝ้าระวังพิทักษ์และปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์” ว่าเป็นผู้แจ้งความเพื่อให้เกิดการจับกุม จากนั้น ได้โพสข้อความในสนทนาการเมืองเสรีไทยว่า

“วันนี้สิ่งที่สังคมต้องเรียนรู้ให้เท่าทัน ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ไม่เคยส่งผลทำร้ายประชาชนคนไทยที่เป็นปกติชนเลย แต่กฎหมายนี้จะบังคับใช้ได้ก็ต่อเมื่อมีคนคลั่ง กลุ่มคน ที่มีจิตใจ มีพฤติกรรมในการหมิ่นประมาท แสดงความอาฆาตมาดร้ายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามที่เราเคยได้รับแจ้งมาไม่ว่าจะเป็นการติดต่อภาพที่ไม่เหมาะสม การเผยแพร่คลิปเสียงที่เป็นข้อมูลที่ผิดและบิดเบือนมาเผยแพร่ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ กฎหมายมาตรานี้จึงจะมีผลบังคับใช้ ฉะนั้นแล้วก็อย่ามาโอดครวญ จงก้มหน้ายอมรับโทษกับผลกรรมที่ตัวเองได้ทำไว้”

แม้วันนี้ศาลจะยกฟ้องกรณีนายสุรภักดิ์แล้ว ไม่รู้ว่ากลุ่มล่าแม่มดทางอินเทอร์เน็ตจะมีความสำนึกอะไรหรือไม่

แม้ว่าในวันนี้ศาลจะยกฟ้องและได้รับการปล่อยตัว แต่ปัญหาที่เกี่ยวกับกรณีนี้ยังมีอยู่หลายประการ ตั้งแต่เรื่องการติดคุกฟรี เพราะนายสุรภักดิ์ถูกคุมขังตั้งแต่หลังการจับกุม และศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัว จึงเท่ากับว่า นายสุรภักดิ์ต้องถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำโดยปราศจากความผิดมาแล้ว ๑๔ เดือน นายสุรภักดิ์ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า การประกันตัวเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่มาตราต่าง ๆ ในรัฐธรรมนูญกลับกับมีค่าไม่เท่ากัน การไม่ได้รับการประกันตัวทำให้เขามีความยากลำบากในการต่อสู้คดีอย่างมาก การถูกคุมขังทำให้สูญเสียทุกอย่างไม่ว่าจะเป็น การงาน ครอบครัว ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่อาจเยียวยาได้ ทั้งที่รัฐไทยมีงบประมาณปกป้ององค์กรต่าง ๆ มากมายแต่กลับไม่มีการปกป้องประชาชนผู้บริสุทธิ์

ปัญหาที่มากกว่านั้นก็คือ ในโลกนานาชาติ คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์สมัยใหม่แห่งเสรีภาพทางความคิด ไม่มีประเทศที่ก้าวก่ายและเป็นประชาธิปไตย ประเทศไหน จะมีการปิดกั้นเสรีภาพทางความคิดทางคอมพิวเตอร์เช่นนี้ นอกจากประเทศอย่าง เมียนมา จีน และเกาหลีเหนือ เป็นต้น ดังนั้น การใช้กฎหมายคอมพิวเตอร์ร่วมกับกฎหมายมาตรา ๑๑๒ มาควบคุมความคิดของประชาชนจึงเป็นเรื่องล้าหลัง และมาจากรากฐานความคิดแบบด้านเดียว

ปัญหาของมาตรา ๑๑๒ โดยรากฐานแล้วเป็นกฎหมายป่าเถื่อน เพราะมีบทลงโทษที่หนักเกินจริง และกลายเป็นเครื่องมือทำร้ายประชาชนผู้บริสุทธิ์ ต้องย้ำอีกครั้งว่ากฎหมายมาตรานี้เป็นผลพวงของเผด็จการ เพราะแต่เดิมมา กฎหมายนี้มีบทลงโทษให้จำคุกไม่เกิน ๗ ปี แต่หลังจากการรัฐประหารในกรณี ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ ซึ่งเป็นการยึดอำนาจหลังการกวาดล้างขบวนการนักศึกษาอย่างป่าเถื่อน คณะผู้ยึดอำนาจซึ่งใช้ชื่อว่า คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้ออกคำสั่งฉบับที่ ๔๑ ให้มีการเพิ่มโทษในมาตรา ๑๑๒ เป็น “จำคุกตั้งแต่ ๓ ปีถึง ๑๕ ปี”

ประเด็นสำคัญคือ กฎหมายนี้ ได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการปราบปรามประชาชนที่คิดแตกต่าง โดยเฉพาะตั้งแต่หลังจากรัฐประหาร พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นมา ที่มากเป็นกรณีพิเศษคือ ในรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีการกลั่นแกล้ง กล่าวหา และกวาดล้างประชาชนด้วยข้อหาตามมาตรา ๑๑๒ มากที่สุด จนทำให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์จำนวนมากถูกจับกุม และศาลก็ได้ร่วมมือในการใช้กฎหมายเผด็จการนี้ ด้วยการห้ามการประกันตัวผู้ถูกกล่าวหาในคดีนี้แทบทั้งหมด

เมื่อเป็นเช่นนี้ ในระยะต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๕ นี้ นักวิชาการกลุ่มหนึ่ง ที่นำโดยกลุ่มนิติราษฎร์ ได้จัดตั้งเป็นคณะกรรมการรณรงค์เพื่อให้มีการปฏิรูปกฎหมายมาตรา ๑๑๒ เพื่อรวบรวมรายชื่อประชาชนในเวลา ๑๑๒ วัน เพื่อให้มีการพิจารณาปฏิรูปกฎหมายมาตรา ๑๑๒ ให้ลดความป่าเถื่อนและเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ในที่สุด ก็สามารถรวบรวมเสียงประชาชนได้ ๓๙,๑๘๕ รายชื่อ และเสนอต่อประธานรัฐสภาให้พิจารณาเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

จากนั้น เรื่องในรัฐสภาก็เงียบหายไป จนกระทั่งมีรายงานข่าวเมื่อปลายเดือนตุลาคม จากเว็บไซต์รัฐสภาว่า ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่องนี้เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ เนื่องจากนายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ ประธานรัฐสภาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงจะไม่มีกรรมาธิการเรื่องนี้ ในวาระการประชุมรัฐสภา

ปรากฏว่า มีปฏิกริยาไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการของประธานสภา จากนักวิชาการคณะกรร.๑๑๒ และ สื่อมวลชนบางส่วน บ้างก็ตั้งคำถามต่อกรณีที่ประธานสภาคนเดียวมีข้อวินิจฉัยมากกว่าเสียงประชาชนที่ลงชื่อหลายหมื่นคน ดังนั้น นายวัฒนา เซ่งไพเราะ โฆษกประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงได้แถลงเมื่อวันที่

๖ พฤศจิกายนนี้ว่า การขอแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากขัดรัฐธรรมนูญ และอธิบายว่า ประธานสภาผู้แทนราษฎร ตัดสินใจในเรื่องนี้เพียงคนเดียวไม่ได้ ข้อสรุปที่เกิดขึ้นผ่านการพิจารณาจากฝ่ายข้าราชการประจำ อีกทั้งนายนิคม วัชรไพฑิธิ ประธานวุฒิสภา ก็ได้ให้ความเห็นในทำนองเดียวกัน จึงใคร่ขอเรียกร้องให้บุคคลที่ออกมาแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชนหยุดการแสดงความคิดเห็นในลักษณะผิด ๆ เพื่อไม่ให้ประชาชนเกิดความเข้าใจผิดและขาดความศรัทธาในระบบรัฐสภาของไทย

อย่างไรก็ตามปัญหาที่ประธานสภานายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ และนายวัฒนา เซ่งไพเราะ ไม่ได้อธิบายคือ ผลกระทบที่กฎหมายป่าเถื่อนฉบับนี้กลายเป็นเครื่องมือลงโทษผู้บริสุทธิ์ และยิ่งกว่านั้น ข้อเสนอปฏิรูปกฎหมาย ๑๑๒ ของคณะนิติราษฎร์ นับว่าเป็นข้อเสนอที่อ่อนและเป็นไปตามหลักประชาธิปไตยมากที่สุด สมควรที่จะพิจารณาที่สุด และตราบเท่าที่กฎหมายป่าเถื่อนเช่นนี้ ไม่ได้ถูกแก้ไขหรือยกเลิก สังคมไทยก็คงจะได้ชื่อว่าเป็นสังคมแห่งความมืดในด้านสิทธิมนุษยชนต่อไป

(โลกวันนี้วันสุข ฉบับที่ ๓๘๕ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕)

๒๒. สมศักดิ์กับมาตรา ๑๑๒

เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายนที่ผ่านมา ก็เป็นที่ชัดเจนว่า อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล อาจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และนักคิดที่ก้าวหน้าคนหนึ่งของสังคมไทย ได้รับหมายเรียกตัวจากสถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้งให้ไปรายงานตัว และเป็นที่ทราบต่อมาว่า ทางสถานีตำรวจได้มีมติให้ส่งเรื่องให้อัยการแผ่นดิน ดำเนินการฟ้องร้อง อาจารย์สมศักดิ์ในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ตามกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ซึ่งจะ使他ตกเป็นเหยื่อรายล่าสุดของกฎหมายป่าเถื่อนฉบับนี้

กรณีการดำเนินคดีอาจารย์สมศักดิ์ครั้งนี้ ได้สะท้อนให้เห็นปัญหาสำคัญของมาตรา ๑๑๒ ทั้งในด้านของตัวบทและการใช้กฎหมาย เริ่มต้นจากการที่กฎหมายนี้เปิดทางให้ใครก็ได้สามารถแจ้งความ จึงเป็นการเปิดโอกาสสำหรับการใส่ร้ายป้ายสีและทำร้ายประชาชนผู้บริสุทธิ์โดยกลไกรัฐเสมอ เช่น กรณีของอาจารย์สมศักดิ์ ผู้กล่าวโทษแจ้งความก็คือ กองทัพบก ซึ่งเป็นองค์กรที่มีบทบาทในการชนหน้าประชาชนเมื่อเดือนเมษายนและพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓ มาแล้ว และจากการที่กองทัพบกเป็นผู้แจ้งความนี้เอง น่าจะเป็นแรงผลักดันสำคัญให้ทางการตำรวจต้องมีมติส่งเรื่องให้อัยการฟ้อง

อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล เป็นนักต่อสู้ที่มีบทบาทมาตั้งแต่ก่อนกรณี ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ และเคยถูกจับกุมคุมขังอย่างไม่เป็นธรรมในกรณี ๖ ตุลาคมมาแล้ว ต่อมา ก็ได้ประกอบอาชีพเป็นอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ และมีผลงานทางวิชาการที่น่าสนใจ เช่น เรื่อง *ประวัติศาสตร์ที่เพิ่งสร้าง* (๒๕๔๔) ซึ่งแสดงให้เห็นความสามารถทางวิชาการตามแบบฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการใช้ข้อมูล

และการอธิบายทางประวัติศาสตร์การเมืองไทยสมัยใหม่ ที่เข้าถึงข้อเท็จจริงได้ลึกซึ้งกว่างานประวัติศาสตร์โดยทั่วไปอย่างมาก

นอกจากนี้ ก็คือการแสดงบทบาทเป็นนักวิจารณ์ทางสังคมชนิดไม่เลือกหน้าอินทร์หน้าพรหม ซึ่งเป็นการสร้างศัตรูจำนวนไม่น้อยทั้งในวงการวิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชน อย่างไรก็ตาม ความสามารถทางวิชาการของอาจารย์สมศักดิ์ ก็เป็นที่ยอมรับ และถือได้ว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญอย่างลึกซึ้งทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่หลายเรื่อง เช่น เรื่องประวัติศาสตร์ขบวนการนักศึกษา ขบวนการคอมมิวนิสต์ไทย และเรื่องประวัติศาสตร์ของสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นต้น สำหรับนักศึกษาที่เคยเรียนกับอาจารย์สมศักดิ์ ยังทราบกันดีว่า สมศักดิ์มีความเชี่ยวชาญในอีกหลายเรื่อง เช่น ทฤษฎีสำนักลัทธิมาร์กซ์และประวัติศาสตร์ขบวนการสังคมนิยมโลก ประวัติศาสตร์สหภาพโซเวียต และด้านปรัชญาประวัติศาสตร์

ด้วยความเป็นนักวิชาการกระแสใหม่ที่สนใจในเรื่องสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการเป็นผู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากกรณี ๖ ตุลา ทำให้อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล เป็นคนแรก ๆ ที่มีบทบาทเด่นชัดในการรณรงค์คัดค้านการใช้มาตรา ๑๑๒ เป็นเครื่องมือทางการเมืองในการทำร้ายผู้บริสุทธิ์ และต่อมา เขาก็ได้รวบรวมความคิดที่ตกผลึก มานำเสนอมาตรการในการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ให้สอดคล้องกับประชาธิปไตยดังเช่นนานาประเทศ ข้อเสนอทั้งหมดมี ๘ ข้อดังนี้

๑. ยกเลิกรัฐธรรมนูญมาตรา ๘ เพิ่มมาตราในลักษณะเดียวกับรัฐธรรมนูญ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๕ คือให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถพิจารณาเรื่องฟ้องร้อง กษัตริย์ได้

๒. ยกเลิกประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒

๓. ยกเลิกองคมนตรี

๔. ยกเลิก พ.ร.บ.จัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ พ.ศ.๒๕๙๑

๕. ยกเลิกการประชาสัมพันธ์ด้านเดียว และการให้การศึกษาด้านเดียวเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ทั้งหมด

๖. ยกเลิกพระราชอำนาจ ในการแสดงความเห็นทางการเมืองของ พระมหากษัตริย์ทั้งหมด

๗. ยกเลิกพระราชอำนาจในเรื่องโครงการหลวงทั้งหมด

๘. ยกเลิกการบริจาค/รับบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลทั้งหมด

อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุลอธิบายว่า การปฏิบัติตามข้อเสนอนี้ ผลลัพธ์ ไม่ใช่การล้มสถาบันกษัตริย์ แต่ทำให้สถาบันมีลักษณะเป็นสถาบันสมัยใหม่ ในลักษณะไม่ต่างจากยุโรป เช่น สวีเดน เนเธอร์แลนด์ เป็นต้น และด้วยข้อเสนอนี้ ทำให้อาจารย์สมศักดิ์ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของกลุ่มนิรโทษกรรมที่เรียกร้องการปฏิรูป

มาตรา ๑๑๒ อาจารย์สมศักดิ์เห็นว่า การปฏิรูปกฎหมายอย่างเดียวไม่เพียงพอ แต่จะต้องแก้ที่อุดมการณ์อันเป็นรากฐานแห่งความไม่เป็นธรรมนั้นด้วย

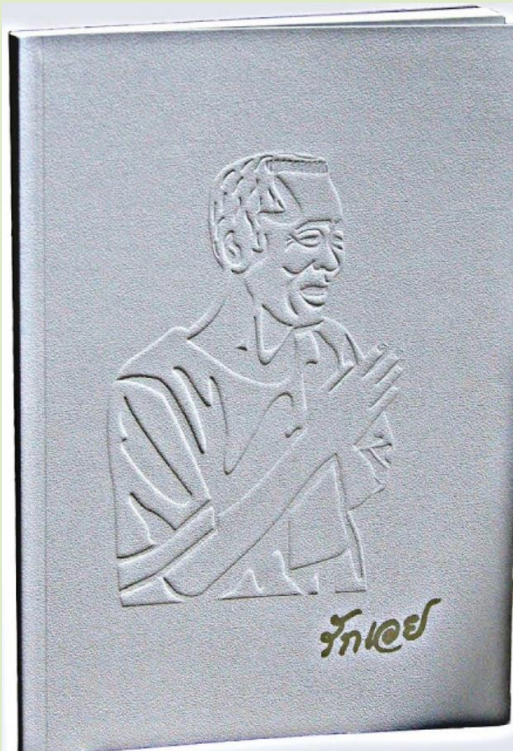
ไม่ว่าจะเห็นด้วยกับข้อเสนอของอาจารย์สมศักดิ์หรือไม่เพียงใด ก็ต้องยอมรับว่าการเสนอข้อเสนองาน ๘ ข้อนี้ คือความกล้าหาญอย่างยิ่งในทางวิชาการและในทางสังคม ถ้าหากว่าในแวดวงปัญญาชนไทยทุกฝ่าย นำเอาข้อเหล่านี้มาศึกษาและถกเถียง ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาสถาบันประชาธิปไตยในประเทศไทย และจะทำให้ประเทศก้าวหน้าไปในด้านสิทธิมนุษยชน โดยการเลิกใส่ร้ายและทำร้ายกันด้วยความเห็นที่แตกต่าง

ทว่าเป็นที่น่าเสียดายที่กระแสหลักในสังคมไทย ต้องการสังคมแบบปิดหูปิดตา ไม่ยอมให้เนื้อที่กับความคิดแตกต่าง กองทัพบกไทยจึงได้หาเรื่องมาดำเนินคดีกับอาจารย์สมศักดิ์เช่นนี้

(โลกวันนี้วันสุข ฉบับที่ ๓๘๗ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕)

๒๓. รักเอ๋ยในฐานะวรรณกรรมเพื่อชีวิต

เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคมที่ผ่านมา(๒๕๕๕) สำนักพิมพ์อ่านจัดสัมมนาวิชาการ เรื่องเล่าและความทรงจำในงานวรรณกรรมบันทึก กรณีศึกษา “รักเอ๋ย” โดยมีผู้ร่วม สัมมนาจากหลายสาขา ทำให้หนังสือเล่มนี้กลับมาเป็นที่สนใจอีกครั้ง

“รักเอ๋ย” ผลงาน ของรสมาลิน ตั้งนพกุลหรือ “ป้าอุ๋” เพื่อเป็นหนังสืองาน ศพของนายอำพล ตั้งนพ คุณ หรืออาจเป็นผู้เป็นสามีที่ ได้ทำพิธีฌาปนกิจศพไป แล้วตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

คุณอำพลนั้นตก เป็นเหยื่อจากความไม่เป็น ธรรมของมาตรา ๑๑๒ ต้อง ได้รับชะตากรรม คือ ติดคุก โดยปราศจากความผิด และ ถึงแก่กรรมในคุก การตาย ของอาจงกลายเป็นเครื่อง

ประจักษ์ความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมไทย และเป็นความมัวหมองอีกครั้ง หนึ่งในประวัติศาสตร์ของศาลไทย

ในหนังสือเล่มนี้ บ้าอุ้เล่าว่า ที่ใช้ชื่อ “รักเคย” เพราะเป็นเพลงที่คุณอำพลขอให้บ้าอุ้ร้องในวันแต่งงานของทั้งสองคน เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๑๑ บ้าอุ้เล่าถึงคุณอำพลว่า เกิดในครอบครัวคนเชื้อสายจีน มีชื่อจีนว่า อาปอ เกิดเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๔๙๓ ที่อำเภอบางบ่อ สมุทรปราการ เตี้ยเป็นคนขายกาแฟ มีลูก ๘ คน นายอำพลจึงมีพื้นฐานครอบครัวที่ยากจน จบประถมศึกษา ๗ และต้องไปทำงานเป็นลูกจ้างในโรงไม้ที่จังหวัดชลบุรี ส่วนบ้าอุ้เป็นคนกรุงเทพฯ เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ พ่อเป็นนายทหารชั้นผู้น้อย ยากจนมากเช่นเดียวกัน บ้าอุ้เรียนจบเพียงประถม ๔ ต้องออกมาเลี้ยงน้อง และช่วยแม่ทำงาน ต่อมาได้ไปทำงานที่โรงไม้ ได้รู้จักนายอำพล

บ้าอุ้ได้เล่าถึงการพบกันและรักกันอย่างเป็นธรรมชาติมาก ซึ่งเป็นการสะท้อนชีวิตของคนธรรมดาสามัญที่เป็นคนยากจนในสังคมไทย เช่น บ้าอุ้เล่าว่าไม่เคยมีห้องส่วนตัว ที่บ้านไม่มีอะไรเป็นส่วนตัว ต้องอยู่กับน้องหลายคน ดังนั้น ก่อนไปทำงาน บ้าอุ้ชอบตีจักรยานชายทะเล ตรงที่เรียกว่าหน้าศาล แล้วตะโกนเสียงดังเพื่อให้ทะเลรับรู้ความอึดอัดคับแค้น บางครั้งก็ระบายอารมณ์ด้วยการปาหินลงไปในท้องทะเล ไปจับปู พื้นที่ชายทะเลที่นั่นจึงกลายเป็นโลกส่วนตัวของเธอ การมีโลกเช่นนี้คงเป็นเรื่องธรรมดาของลูกหลานคนยากจน แต่ลูกหลานชนชั้นกลางคงนึกไม่ถึง และชายทะเลแห่งนี้ยังเป็นที่นัดพบกับอากาศหรือนายอำพล และบ้าอุ้ยังคงจำถ้อยคำที่แสดงความรักของอากาศที่เปรียบความรักกับทะเลว่า ทะเลเป็นพยานรักไม่ได้ เพราะทะเลไม่แน่นอน เหตุเพราะมันมีขึ้นมีลง ในที่สุดทั้งสองก็แต่งงานกันด้วยความรัก ขณะนั้นบ้าอุ้มีอายุเพียง ๑๖ ปี

ป้าอุ้เล่าถึงการใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน มีทั้งความสุขและความทุกข์ มีเรื่องทะเลาะกันบ้าง เขียนต่อกันผ่านกระຈก เดียวก็ดีขึ้น อากงชอบร้องเพลงร่วมสมัย โดยเฉพาะเพลงของชรินทร์ นันทนาคร นอกจากนี้ก็ยังชอบเพลงพระราชนิพนธ์แสงเทียน ส่วนป้าอุ้ชอบเพลงพระราชนิพนธ์ชะตาชีวิต ที่ขึ้นว่า “นกน้อยคล้อยบินมาเดี่ยวดาย...” ทั้งสองคนมีลูกถึง ๗ คน เป็นหญิง ๕ คน ชาย ๒ คน จึงต้องขยันทำมาหากินอย่างหนัก และมีหนี้มีสินเหมือนคนจนทั่วไป ที่ต้องดิ้นรนหาเงินเลี้ยงลูกจนลูกโตและมีครอบครัวไปหมด

จนกระทั่ง พ.ศ.๒๕๕๐ เมื่อลูก ๆ โตหมดแล้ว อากงจึงหยุดทำงานเพื่อมาดูแลแม่ที่ชราภาพ และเลี้ยงหลาน ๕ คน จึงเป็น “อากง” ของหลาน ๆ ส่วนเงินที่ใช้จ่ายก็มาจากลูก และมาจากการที่ป้าอุ้ทำขนมขาย อากงใช้เงินอย่างประหยัด เพื่อนำเงินที่เหลือมาซื้อนมวัวแดงให้หลานกิน ทั้งสองใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันมายาวนานถึง ๔๔ ปี จนกระทั่งเกิดเหตุไม่คาดฝันขึ้น

ป้าอุ้เล่าว่า เธอเป็นคนชอบอ่านหนังสือ ตอนวัยรุ่นก็อ่านหนังสือศาลาคคนเศร้า นอกจากนั้น ก็อ่านสามก๊ก จออยู่ยงเหม็ง แต่ต่อมามีลูกหลายคนไม่ค่อยมีเวลาอ่าน เคยเขียนบันทึกหลายครั้ง แต่หายหมด และชีวิตประจำวันก็ไม่เอื้อต่อการเขียนหนังสือ ก่อนหน้านี้ เรื่องการเมืองทั้งหลายไม่เคยอยู่ใกล้ การดำเนินชีวิตก็เป็นธรรมดาเหมือนชาวบ้านทั่วไป

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๙ เป็นต้นมา สถานการณ์ทางการเมืองไทยรุนแรงมากขึ้น อากงก็เคยใช้เวลาว่างไปติดตามดูทั้งฝ่ายเสื้อแดงเสื้อเหลือง ในซอยบ้านที่สำโรงก็เป็นถิ่นของคนเสื้อแดง อากงเองก็ชอบนโยบายของคุณทักษิณมาก เพราะเขาเคยผ่าตัดมะเร็ง โดยใช้สิทธิ์สามสิบบาทรักษาทุกโรค ทำให้มีชีวิตรอดมาได้ และยังชอบนโยบายการปราบปรามยาเสพติด แต่ก็ไม่ได้มีความชัดเจนนัก ชีวิต

ครอบครัวก็ดำเนินไปเช่นปกติธรรมดา จนกระทั่งวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓ อากังก็ถูกจับในข้อหาส่งเอสเอ็มเอสหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ถึงเลขานุการ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ป้าอุ๊เล่าว่าตำรวจมากันตั้งแต่เช้ามีด มาเคาะประตู อากังยังนอนหลับอยู่ ทั้งตำรวจและนักข่าวมากันเต็มไปหมด หลาน ๆ ตกใจร้องไห้กันระงม ตำรวจมากันทั้งบ้าน โดยไม่รู้ว่มาค้นหาอะไร พออากังแต่งตัวเสร็จ ตำรวจก็ใส่กุญแจมือ ป้าอุ๊ถามว่า “ลื้อไปทำอะไร ลื้อได้ทำมัย” อากังตอบว่า “อ๊วไม่ได้ทำ อ๊วไม่รู้เรื่อง” ขณะที่อากังถูกจับแล้ว ป้าอุ๊ก็ยังไม่รู้เลยว่า มันรุนแรงและเลวร้ายแค่ไหน จนเวลาผ่านไปเป็นเดือน จึงได้ติดต่อกับคุณปลา ซึ่งเป็นผู้สื่อข่าวประชาไท และได้ติดต่อให้นายอานนท์ นำภา และนางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ มาเป็นทนายความให้ ต่อมาอากังได้รับอนุญาตให้ประกันตัว ทั้งสองคนจึงตัดสินใจย้ายบ้าน เพราะไม่อยากจะอยู่กับความทรงจำแบบวันที่ถูกจับอีก

วันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๔ อากังถูกเรียกตัวไปศาล ตั้งแต่วันนั้น ก็ไม่ได้กลับมาอีกเลย เพราะศาลสั่งถอนประกัน ให้นำอากังเข้าคุก ขอประกันตัวหลายครั้งก็ไม่อนุญาต ภาวะที่หนักอยู่แล้วก็หนักยิ่งขึ้นอีก ป้าอุ๊ต้องรับส่งหลานไปโรงเรียนแทน และยังต้องจัดเวลาไปเยี่ยมอากัง จนกระทั่งวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๔ ศาลก็ตัดสินจำคุกอากัง ๒๐ ปี ป้าอุ๊เล่าว่า ความรู้สึกในขณะนั้นทั้งเคืองคว้างทั้งคับแค้น เหมือนคนเสียสติ ต่อมานายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ โฆษกศาลเขียนบทความว่า “อากังปลงไม่ตก” โจมตีอากัง และยืนยันความถูกต้องของศาล ทำให้ป้าอุ๊สติแตก รู้สึกว่าจะต้องตอบได้ แต่ก็ไม่สามารถเขียนได้ตั้งใจ

เมื่ออาจารย์วรเจตน์ ภาคีรัตน์ถูกทำร้าย จากการรณรงค์ต่อสู้เรื่องมาตรา ๑๑๒ ป้าอุ๊ได้เขียนจดหมายไปให้กำลังใจ อากังทราบข่าวก็ภูมิใจมาก ในระหว่างที่

อยู่ในคุก อากงแสดงความห่วงใยหลาน ๆ เสมอ หลาน ๆ ก็คิดถึงอากง และได้เขียนจดหมายและวาดรูปถึงอากง บ้าอุ๊กก็ได้นำมาตีพิมพ์ในหนังสือ*รักเอ๋ย*นี้ด้วย

ด้วยปัญหาหลายประการ อากงจึงตัดสินใจเลิกต่อสู้คดี ทั้งที่ไม่ได้ทำความผิด เพื่อเตรียมการขอพระราชทานอภัยโทษ เพื่อจะได้ออกมาอยู่กับหลาน ๆ แต่ก็ไม่ทันกาล เพราะถึงแก่กรรมในโรงพยาบาลของกรมราชทัณฑ์เสียก่อนเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๕

การถึงแก่กรรมของอากง แม้จะเป็นการได้อิสรภาพที่ต้องแลกกับชีวิต ไม่ต้องรับโทษทัณฑ์จากความอ้ำหืดของมาตรา ๑๑๒ ต่อไป แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า ยังมีคนไทยผู้บริสุทธิ์อีกหลายคน ที่ยังคงเป็นเหยื่อของมาตรานี้

ในที่นี้ขอเสนอความคิดเห็นว่า เรื่อง “รักเอ๋ย” เป็นวรรณกรรมเพื่อชีวิตที่สะเทือนใจ ในยุคสังคมไทยยังก้าวไปไม่ถึงความเป็นสมัยใหม่ และมีคุณค่ายิ่งกว่าวรรณกรรมที่ส่งประกวดรางวัลซีไรต์ทั้งหมดในปีนี้ เพราะเป็นวรรณกรรมที่สะท้อนชีวิตและสังคมที่เป็นจริงของผู้ถูกกระทำโดยไม่มีทางสู้ ในสังคมไทย จนทำให้ความตายกลายเป็นจุดสิ้นสุดของชีวิตทั้ง ๆ ที่ยังไม่ยอมแพ้

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๘ ฉบับ ๓๙๐ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕)

๒๔. เรื่องเหลือเชื่อของศาลกับมาตรา ๑๑๒

เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ที่ผ่านมา(๒๕๕๖) ศาลอาญาได้อ่านคำพิพากษาในคดีที่นายยศวิศ ฐุก่อม หรือ เจ้ง ดอกจิก เป็นจำเลยในความผิดฐานหมิ่นประมาท ดูหมิ่น แสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ในกรณีที่นายยศวิศถูกกล่าวหาว่า กล่าวถึงสถาบันเบื้องสูงด้วยถ้อยคำไม่เหมาะสม บนเวทีชุมนุมของแนวร่วมประชาธิปไตยแห่งชาติ(นปช.)ที่เชิงสะพานผ่านฟ้าลีลาศ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๓ ในที่สุด ศาลก็ตัดสินว่า นายยศวิศมีความผิดตามที่ถูกกล่าวหา จึงให้จำคุก ๓ ปี แต่จำเลยให้การเป็นประโยชน์จึงลดโทษ ๑ ใน ๓ ให้จำคุก ๒ ปี โดยไม่รอลงอาญา

การตัดสินคดีนายยศวิศนี้ เป็นการสะท้อนให้เห็นความไม่ชอบธรรมจากศาลอีกครั้งหนึ่ง เหมือนเช่นกรณีที่ฝ่ายคนเสื้อแดงถูกดำเนินการในคดี ๑๑๒ กรณีอื่น ในที่นี้จะขอยกใจความตอนสำคัญที่ศาลอ้างในความผิดของนายยศวิศ ดังนี้

"ศาลพิเคราะห์คำเบิกความและพยานหลักฐานทั้งสองฝ่าย ที่นำสืบหักล้างกันแล้วเห็นว่า การที่จำเลยกล่าวถึง พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ ทำนองว่า พล.อ.เปรม ไม่ยอมให้ยุบสภาและกล่าวต่อว่าอาจมีเหนือกว่านั้นก็ดี พล.อ.เปรม อาจจะไม่มื่ออะไร แต่จะมีอะไรอยู่เบื้องหลัง พล.อ.เปรม ก็ดี คำว่า "อาจมีเหนือกว่านั้น" และคำว่า "มีอะไรอยู่เบื้องหลัง พล.อ.เปรม" ซึ่งการที่จำเลยกล่าวปราศรัยในลักษณะให้ผู้ฟังเข้าใจว่า พระเจ้าอยู่หัวทรงอยู่เบื้องหลัง พล.อ.เปรม จึงเท่ากับว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงไม่ยินยอมให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีขณะนั้นยุบสภา โดยสั่งการผ่านทาง พล.อ.

เปรม จึงเป็นการใส่ความว่า ทรงยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ...ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่า จำเลยกระทำผิดตามฟ้องจริง"

ในที่นี้ผู้เขียนคงจะต้องขอแสดงความไม่เห็นด้วยกับคำตัดสิน เพราะจะเห็นได้ว่า คำปราศรัยของนายศรวิศตามที่ศาลอ้างทั้งหมด ไม่ได้กล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเลย แต่มุ่งจะโจมตี พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ และฝ่ายอำมาตยาธิปไตย ที่เข้ามาแทรกแซงทางการเมือง คำว่า "อาจจะมีเหนือกว่านั้น" นายศรวิศก็ไม่ได้ระบุว่าคืออะไร เป็นการถูกต้องหรือไม่ที่ศาลจะเป็นผู้ตีความเสียเองว่าหมายถึงอะไร และก็ตัดสินลงโทษตามที่ศาลตีความ กรณีนี้จึงเป็นตัวอย่างอีกครั้งหนึ่งว่า การตีความของศาลนั่นเอง เป็นที่มาของการนำเอาผู้บริสุทธิ์ไปเข้าคุก

กรณีคำตัดสินของศาลในคดี ๑๑๒ ที่มีปัญหาอย่างมากเกิดขึ้นแล้วตั้งแต่คดีของนายอำพล ตั้งนพคุณ ซึ่งศาลตัดสินเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๔ เพื่อแย้งในกรณีไม่มีหลักฐานพยานที่จะพิสูจน์ได้เลยว่า คุณอำพลกระทำผิดตามที่กล่าวหา แต่ศาลก็อธิบายว่า "แต่ก็เพราะเป็นการยากที่โจทก์จะสามารถนำสืบด้วยประจักษ์พยาน เนื่องจากผู้ที่กระทำผิดที่มีลักษณะร้ายแรงดังกล่าวย่อมจะต้องปกปิดการกระทำของตนมิให้บุคคลอื่นได้ล่วงรู้ ทั้งจะอาศัยโอกาสกระทำเมื่อไม่มีผู้ใดรู้เห็น จึงจำเป็นต้องอาศัยเหตุผลจากพยานพฤติเหตุแวดล้อมกรณีที่โจทก์นำสืบเป็นเครื่องชี้วัดให้เห็นถึงการกระทำและเจตนาซึ่งอยู่ภายใน" ซึ่งถ้าใช้คำตัดสินเช่นนี้เป็นบรรทัดฐาน ต่อไปฝ่ายโจทก์ก็ไม่จำเป็นต้องหาประจักษ์พยานพิสูจน์ว่าจำเลยกระทำผิดอีกต่อไป เพราะศาลสามารถหาความผิดของจำเลยจากหลักฐานแวดล้อมได้

ลองเปรียบเทียบกับอีกคดีหนึ่ง ที่ศาลพิจารณาคดีตัดสินเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕ ในคดีที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล ถูกฟ้องว่ากระทำผิดตามมาตรา

๑๑๒ ทั้งนี้ สืบเนื่องจากการที่นายสนธิได้กล่าวปราศรัยในเวทีการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๑ โดยนำคำปราศรัยของ นางสาวดารณี ชาญเชิงศิลป์กุล หรือ ดา ตอริปีโต ที่ถูกกล่าวหาว่าหมิ่นพระบรมเดชานุภาพมาเผยแพร่ซ้ำ คำตัดสินของศาลเป็นดังนี้

“ศาลพิเคราะห์คำเบิกความและพยานหลักฐานทั้ง ๒ ฝ่ายแล้วเห็นว่า การพูดของจำเลยสืบเนื่องมาจากการที่ นางสาวดารณี ชาญเชิงศิลป์กุล พูดบนเวทีปราศรัยที่ท้องสนามหลวง เป็นการพูดโดยถอดข้อความบางตอนมาสรุปให้ประชาชนฟัง โดยจำเลยเห็นว่า คำพูดของ นางสาวดารณี เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายต่อพระมหากษัตริย์ และพระราชินี จึงเรียกร้องให้ พล.ต.อ.พัชรวาท วงศ์สุวรรณ ผบ.ตร.ขณะนั้น ให้ดำเนินคดีกับ นางสาวดารณี จึงเห็นได้ว่าการที่จำเลยสรุปคำพูดของ นางสาวดารณี เมื่อฟังโดยรวมแล้วเป็นการแสดงให้เห็นว่า จำเลยมีเจตนาที่จะเรียกร้องให้มีการดำเนินคดีกับนางสาวดารณี การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นการขยายคำพูดของ นางสาวดารณี อันมีเจตนาโดยตรงเพื่อหมิ่นประมาท หรือดูหมิ่นพระมหากษัตริย์และพระราชินี การกระทำของจำเลยจึงไม่มีความผิดตามฟ้อง ให้พิพากษายกฟ้อง”

ที่ยกตัวอย่างคำพิพากษาของศาลในกรณีนี้มา ไม่ได้หมายความว่า ต้องการให้นายสนธิ ลิ้มทองกุล ตัดคุกในคดีนี้ เพราะไม่ว่าใครจะถูกดำเนินคดีตัดคุกตามข้อหาในมาตรา ๑๑๒ ผู้เขียนก็ไม่เห็นด้วยทั้งสิ้น ยิ่งนางสาวดารณีถูกจำคุกโดยไม่มีบรรณมาจนถึงขณะนี้ นานกว่า ๔ ปีแล้ว การยกกรณีคดีนายสนธิในที่นี้ เพียงแต่อยากให้ศาลใช้บรรทัดฐานอันผ่อนปรนในลักษณะเดียวกับกรณีนายสนธิ ยกประโยชน์ให้จำเลยในกรณีอื่นด้วย เพราะการกล่าวหากันด้วยความผิดตามมาตรา ๑๑๒ ทั้งหมดล้วนเป็นเรื่องการใส่ร้ายป้ายสีกันทางการเมือง ยิ่งกว่านั้น

กฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ก็เป็นกฎหมายผิดใจการ แก้ไขให้ลงโทษสูงตามคำสั่ง
คณะรัฐประหารเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๙ กฎหมายนี้จึงไม่มีความชอบธรรมแต่อย่างใด

ในที่นี้จะขอเล่าถึงคดีตามมาตรา ๑๑๒ อีกกรณีหนึ่งกล่าวคือในวันที่ ๖
พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓ นายยุทธภูมิ มาตรนอก อาชีพรับจ้าง ได้ถูกนายธนะวัฒน์
มาตรนอก พี่ชายแท้ ๆ ของตนเอง แฉงจับในความผิดข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุ
ภาพตามมาตรา ๑๑๒ ต่อมา นายยุทธภูมิได้มามอบตัว และยืนยันว่าไม่ได้กระทำ
ความผิด แต่เกิดจากการกลั่นแกล้งของพี่ชาย โดยได้แสดงหลักฐานเป็นบันทึกการ
แจ้งความไว้เป็นหลักฐานว่าพี่ชายเคยจะใช้มีดทำร้ายและหนังสือข่มขู่ อย่งไรก็
ตาม ศาลก็รับฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕ และขณะนี้ นายยุทธภูมิ
ยังคงถูกขังอยู่ในคุก เพราะศาลไม่ให้ประกันตัว

ในกรณีนี้ จะเห็นได้ว่า กฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ นั้น นอกจากจะเป็น
เครื่องมือกลั่นแกล้งทางการเมืองแล้ว บัดนี้ได้กลายเป็นอาวุธที่ใช้ประหัตประหารกัน
ในระดับครอบครัวเพื่อต่อสู้ชิงผลประโยชน์กันแล้ว

**ถึงเวลาของสังคมไทย ที่จะต้องพิจารณาแก้ไข หรือยกเลิกมาตรา
๑๑๒ อย่างเป็นทางการ เพราะสังคมไทยรำลึกไปว่านี่ไม่ได้อีกแล้ว**

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๙๖ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๖)

๒๕. คดีประหลาดยิ่งจริงยิ่งหมิ่น

เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม (๒๕๕๖) ที่ผ่านมานี้ ศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก ได้อ่านคำพิพากษาคดีนายเอกชัย หงส์กังวาน ที่ถูกฟ้องในความผิดฐาน หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระราชินี รัชทายาท ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ และ พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ คือ การประกอบกิจการจำหน่ายวีดิทัศน์โดยไม่ได้รับอนุญาต ในที่สุด ศาลก็ตัดสินว่า จำเลยมีความผิดตามฟ้อง จึงให้ลงโทษจำคุก ๕ ปี และปรับ ๑ แสนบาท แต่เนื่องจากจำเลยเบิกความเป็นประโยชน์ลดโทษให้ ๑ ใน ๓ คงเหลือโทษจำคุก ๓ ปี ๔ เดือน และปรับ ๖๖,๖๖๖ บาท และหลังจากนั้น นายเอกชัยก็ถูกนำตัวเข้าคุกทันที

คดีนี้เป็นอีกกรณีหนึ่งของข้อถกเถียงในทางวิชาการเรื่องความไม่เป็นธรรมที่เกิดจากการตัดสินของศาล เพราะความจริงแล้ว ในทางเหตุผลและหลักฐานไม่อาจจะอธิบายได้เลยว่า นายเอกชัยมีความผิดในคดีนี้

นายเอกชัย หงส์กังวาน เดิมมีอาชีพขายหอยบนดิน หลังรัฐประหารใน พ.ศ. ๒๕๕๙ เขาเริ่มสนใจการเมือง และเริ่มเข้าฟังการปราศรัยทางการเมืองเป็นระยะ เหตุการณ์การจับกุมนายเอกชัย หงส์กังวาน เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ในขณะที่มีการชุมนุมของกลุ่มแดงสยามที่บริเวณอนุสาวรีย์ท้าวสุทศิวงค์ สนามหลวง นายเอกชัยได้นำซีดีที่บันทึกการโทรทัศน์ของสำนักข่าวเอบีซี (the Australian Broadcasting Corporation) ของออสเตรเลีย และข้อมูลของวิกิลีกส์มาจำหน่าย ทางตำรวจจาก สน.ชนะสงคราม คือ พ.ต.ท.สมยศ อุดมรักษาททรัพย์ เห็นว่าเป็นเรื่องหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ จึงได้มอบหมายให้ ดาบตำรวจนคร คงกลิ่นได้ล่อซื้อซีดีที่เขาขายราคาแผ่นละ ๒๐ บาท จากนั้นก็จับกุมโดยแจ้งข้อหาคดีตาม

ความผิดตามมาตรา ๑๑๒ ยังได้ยึดของกลางเป็นวีซีดีอีก ๑๔๑ แผ่น พร้อมเอกสาร
วิกิลีกส์อีก ๒๖ ฉบับ นายเอกชัยถูกขังอยู่ ๘ วัน จึงได้รับการประกันตัวออกไป แต่ก็
ยังถูกดำเนินคดีในเวลาต่อมา

ประเด็นสำคัญคือ โนซีดีที่เป็นหลักฐานนี้ เป็นรายการสารคดีเกี่ยวกับ
สถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย โดยสำนักข่าวเอบีซี ซึ่งเผยแพร่ในออสเตรเลียเมื่อ
วันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๓ ซึ่งเป็นเรื่องข้อมูลธรรมดาที่เผยแพร่ทั่วไป และไม่มี
คำหยาบหรือหมิ่นประมาทใครเลย ส่วนที่ถูกกล่าวหาว่าหมิ่นองค์รัชทายาท ก็เป็น
เพียงภาพเคลื่อนไหวที่เรียกกันว่า คลิปริมสระ ซึ่งเป็นไปในทางชื่นชมพระบารมีของ
สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายและพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา ที่ประทับในงานเลี้ยงริมสระ
แห่งหนึ่ง แต่ พ.ต.ท.สมยศ ผู้ดำเนินการจับกุมอธิบายว่า การนำคลิปริมสระมาออก
รายการ และการตั้งคำถามถึงความเหมาะสมขององค์รัชทายาทและราชินีองค์ต่อไป
เป็นการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ โดยเฉพาะขับไตเติลที่กล่าวถึงการมีชายาหลาย
พระองค์ ซึ่งถือเป็นการเสื่อมเสียพระเกียรติ

ในกรณีนี้ มีข้อโต้แย้งต่อไปว่าในเมื่อรายการสถานีโทรทัศน์ของออสเตรเลีย
ครั้งนี้ไม่เคยถูกประกาศที่ใดให้เป็นรายการที่ผิดกฎหมายไทย นอกจากนี้ คงจะต้อง
ย้ำว่า ในคำบรรยายของรายการที่เป็นภาษาอังกฤษ ก็เป็นไปโดยสุภาพและไม่ได้มี
การหมิ่นประมาทผู้ใดเลย ดังนั้น การเผยแพร่รายการนี้ จึงไม่น่าจะเข้าข่ายผิด
กฎหมาย เพราะนายเอกชัยก็ไม่ได้ผลิตรายการนี้เอง หรือถ้าจะผิด ก็คงต้องให้สำนัก
ข่าวออสเตรเลียฟ้องเรื่องลิขสิทธิ์เสียมากกว่า

นอกจากนี้ การอ้าง พ.ต.ท.สมยศที่ว่า ในรายการของเอบีซี มีภกรกล่าวถึง
เรื่อง การมีพระชายาหลายคนเป็นเรื่องเสื่อมเสียพระเกียรติ ก็เป็นเรื่องเข้าใจผิดของ
ทางตำรวจเอง เพราะพระมหากษัตริย์ของไทยในอดีตนั้น มีชายามากเป็นเรื่อง

ธรรมดา ดังจะเห็นได้จากสมัยรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ เป็นต้น พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ ก็ได้เคยอธิบายเรื่องนี้ไว้ในเรื่อง เจ้าชีวิต ว่า การมีชายนามากก็เป็นเรื่องปกติของกษัตริย์ในเอเชียด้วยซ้ำ เช่น กษัตริย์จีนในอดีตก็มีชายนามากเช่นกัน ดังนั้น การมีชายนามากในสายตาของเจ้านายจึงไม่ใช่เรื่องเสื่อมเสีย สรุปแล้ว การที่คุณเอกชัยนำเอกสารการโทรศัพท์ของออสเตรเลียมาเผยแพร่จึงไม่น่าที่จะมีความผิดได้

ในส่วนที่สองเป็นส่วนข้อมูลรั่วไหลของวิกิลีกส์ ซึ่งเป็นคำปรารภด้วยความห่วงใยบ้านเมืองของบุคคล ๓ คน พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ พล.อ.อ.สิทธิ เสวตศิลา และ อานันท์ ปันยารชุน ต่อเอกอัครทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย ในเรื่องเกี่ยวกับองครักษ์ ทายาท การรัฐประหาร พ.ศ.๒๕๔๙ และอนาคตทางการเมืองไทย เป็นที่น่าแปลกอย่างมากว่า ทางการตำรวจไม่เคยมีการดำเนินการล่อซื้อหรือจับกุมบุคคลทั้ง ๓ คน เพื่อมาดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นพระเดชานุภาพเลย รวากับเป็นที่ยอมรับกันว่า บุคคลทั้งสามมีสิทธิพิเศษทางกฎหมายเหนือกว่านายเอกชัย และผู้พิพากษาในคดีนี้เอง ก็ยืนยันสิทธิพิเศษนี้ เพราะในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๕ นายจำเลยได้ยื่นเรื่องขอให้ศาลเชิญ พล.อ.เปรม พล.อ.สิทธิ และนายอานันท์ มาเป็นพยานในศาลอย่างเป็นทางการ เพื่อต่อสู้ในเชิงข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง ผู้พิพากษาได้หักท้วงเรื่องนี้เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๕ โดยเฉพาะผู้พิพากษาที่ชื่อนายอภิสิทธิ์ วีระมิตรชัย ได้แย้งกับนายจำเลยว่า การพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีนี้ไม่มีความจำเป็นต่อการต่อสู้คดีเลยเพราะ “ยิ่งจริงยิ่งหมิ่น” การเชิญทั้งสามคนนั้นมาจึงไม่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี ด้วยท่าทีของผู้พิพากษาในลักษณะนี้ ทำให้นายจำเลยจำต้องถอนคำร้อง

อย่างไรก็ตาม คงต้องอธิบายว่า การที่ศาลไม่เอาความผิดบุคคลทั้งสามในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ดังนั้นการดำเนินคดีเพื่อเอาความผิดต่อบุคคลอื่นที่นำคำพูดของบุคคลทั้งสามมาเผยแพร่ ย่อมเป็นเรื่องที่ไม่สมเหตุผล

แต่กระนั้นศาลไทยก็ยังตัดสินว่า จำเลยมีความผิดโดยอ้างว่า “รัฐและประชาชนมีหน้าที่ต้องรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์มาตั้งแต่ครั้งโบราณกาล ผู้ใดจะล่วงละเมิดหรือใช้สิทธิเสรีภาพให้เป็นปฏิปักษ์ในทางหนึ่งทางใดมิได้” แต่ข้อความในคดีและในเอกสารวิกิลีกส์ ศาลเห็นเองว่า เป็นการดูหมิ่น หมิ่นประมาทของศิรัชทายาท และยังกล่าวหาว่า พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรี และสมเด็จพะบรมราชินีนาถ ว่ามีความเชื่อมโยงกับการรัฐประหารพ.ศ.๒๕๔๙ และเกี่ยวข้องกับความยุ่งเหยิงของการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งมีลักษณะจบบ้างลวงเกิน หรือเสียดสีเปรียบเปรยทำให้พระองค์เสียพระเกียรติ ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง นายเอกชัยผู้เผยแพร่จึงถือว่ามีความผิด

ในคำพิพากษายังอธิบายด้วยว่า แม้ว่าจะอธิบายได้ว่า สำนักข่าวต่างประเทศเผยแพร่ข่าวสารจากประเทศไทย”มีความน่าเชื่อถือ มีมุมมองเชิงลึก และเป็นกลาง” ซึ่งหมายถึงว่าสำนักข่าวต่างประเทศนั้น ไม่ได้ตั้งใจหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ แต่ศาลเห็นว่าจะพิจารณาในลักษณะนี้ไม่ได้ “ต้องดูความเข้าใจของวิญญาณชนทั่วไปที่ได้อ่านข้อความนั้น” ซึ่งเหตุผลของศาลในข้อนี้ ต้องถือเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เพราะคำว่า “วิญญาณชนทั่วไป” คงจะให้ความหมายได้ยาก ในกรณีที่บุคคลมีความเห็นแตกต่างกัน อย่างน้อยพยานโจทก์และพยานจำเลยก็มีความเห็นต่างกัน ถ้าอธิบายตามคำพิพากษาของศาล ย่อมหมายถึงว่า พยานโจทก์ที่ปรักปรำจำเลยให้มีความผิดเท่านั้นที่เป็น “วิญญาณชน” หรืออธิบายใหม่ว่า วิญญาณคือคนที่

ความเห็นสอดคล้องกับคณะผู้พิพากษา การพิจารณาคดีจึงไม่ได้ถือหลักนิติปรัชญาอันถูกต้องแต่ประการใด

นอกจากนี้ ในส่วนโทษปรับที่ศาลก็ขาดความสมเหตุสมผลอย่างมาก เพราะจากข้อมูลก็จะเห็นได้ว่า นายเอกชัยขายซีดีเพียงแผ่นละ ๒๐ บาท แต่ศาลปรับข้อหาขายซีดีไม่ได้รับอนุญาตกว่า ๖.๖ หมื่นบาทเป็นมูลค่าของซีดีมากกว่า ๓ พันแผ่น ถ้าพิจารณาว่า คนขายซีดีในประเทศไทยจำนวนมากก็ไม่มีใบอนุญาตจากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มาตรฐานการปรับจำนวนเช่นนี้จึงเป็นการลงโทษคนยากจนโดยไม่เป็นธรรม

ดังนั้น การตัดสินให้นายเอกชัยถูกลงโทษ จึงเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องและสะท้อนความไม่เป็นธรรมและการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากศาลเอง และเป็นการสะท้อนอีกครั้งว่า คำพิพากษาของศาลนั้นขาดความยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง

(โลกวันนี้วันสุข ฉบับที่ ๔๐๖ วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๖)

๒๖. หน้ากากอากงและหน้ากากสมยศ

ในระบอบสืบทอดที่ผ่านมามีประเด็นที่น่าสนใจเรื่องหนึ่งคือ การที่ฝ่ายสลิ้มและสื่อเหลืองที่ต่อต้านรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้ริเริ่มใช้หน้ากากกายฟอรัลส์สีขาวเป็นสัญลักษณ์ในการรณรงค์ และคาดหวังที่จะสร้างกระแสประชาชนจำนวนมากให้เข้าร่วมต่อต้านรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ด้วยการชูคำขวัญที่จะ “ล้มล้างระบอบทักษิณ” ให้จงได้ในฉับพลันทันที

แต่ในขณะนี้ ต้องการจะอธิบายให้เห็นว่า การเคลื่อนไหวทางการเมืองโดยใช้หน้ากากเป็นสัญลักษณ์หลังจากการรัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๙ มีมาก่อนหน้านี้อแล้ว ตั้งแต่การชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (นปช.) ก็มีประชาชนสวมหน้ากากทักษิณ มาเข้าร่วมการชุมนุมเสมอ ดังนั้น หน้ากากทักษิณน่าจะเป็นสัญลักษณ์แรกสุดด้วยซ้ำ แต่ในบทความนี้ ต้องการที่จะเน้นถึงหน้ากาก ๒ แบบ ที่ประชาชนได้ใช้เป็นสัญลักษณ์แห่งการต่อสู้เพื่อความไม่เป็นธรรมในสังคมไทย นั่นคือ หน้ากากอากง และหน้ากากสมยศ

ทำไมจึงต้องเป็นหน้ากากอากงและหน้ากากสมยศ เพราะทั้งสองเป็นเหยื่อของความไม่เป็นธรรมจากการถูกกล่าวหาด้วยมาตรา ๑๑๒ และเป็นกรณีที่ประชาชนความยุติธรรมของกระบวนการศาลไทย ที่มีแต่อคติและความลำเอียง

อากง หรือ นายอำพล ตั้งนพคุณ ถูกจับกุมข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และถูกศาลตัดสินจำคุกถึง ๒๐ ปี ทั้งที่หลักฐานการกล่าวหาอ่อนมาก ไม่สามารถพิสูจน์ความผิดของนายอำพลได้เลย ดังนั้นประชาชนจำนวนหนึ่งได้รวมตัวกันเพื่อยืนยันว่าอัยการกระบวนการยุติธรรมที่หน้าศาลอาญา เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔ โดยสวมหน้ากากอากงเป็นสัญลักษณ์ ปรากฏว่า โฆษกศาลได้เขียนบทความเรื่อง

“อาจงปลงไม่ตก” ออกเผยแพร่ในสัปดาห์ต่อมา เพื่อยืนยันความถูกต้องของศาล และซ้ำเติมชะตากรรมของนายอำพล จนในที่สุดนายอำพลก็ถึงแก่กรรมในคุกเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๕ การเสียชีวิตของนายอำพลก็ยังคงกลายเป็นกรณีที่น่าพิงถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยศาลมาจนถึงขณะนี้

กรณีของนายสมยศ พุกษาเกษมสุขก็เช่นเดียวกัน เพราะนายสมยศถูกจับดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ด้วยหลักฐานคือ บทความ ๒ เรื่อง ที่นายสมยศไม่ได้เป็นผู้เขียน แต่ถูกดำเนินคดีในฐานะที่เป็นบรรณาธิการ ทั้งที่มีกฎหมายเจตจำนงการพิมพ์ที่ระบุว่า บรรณาธิการไม่ต้องรับผิดชอบ แต่คุณสมยศก็ถูกจับติดคุกล่วงหน้า เพราะศาลอ้างเหตุไม่ให้ประกันตัวทั้งที่เป็นการขัดกับหลักความยุติธรรม และในที่สุดศาลอาญาก็ตัดสินจำคุกคุณสมยศถึง ๑๐ ปี

กรณีนี้ จึงได้มีการทำหน้ากากสมยศมารณรงค์หลายครั้ง เพื่อแสดงความบริสุทธิ์ของนายสมยศ และประท้วงความไม่เป็นธรรมโดยศาล ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๖ กลุ่มนิติม่อนและนักเรียนห้องเรียนประชาธิปไตยเชียงใหม่ เปิดฉากรณรงค์ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่บริเวณศาลาธรรม โดยมีการจัดขบวนรณรงค์สวมหน้ากากสมยศเข้าร่วมงาน โดยมีเป้าหมายที่จะเผยแพร่ให้เห็นความอยุติธรรมของมาตรา ๑๑๒ ในกรณีของนายสมยศ

ต่อมา เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ กลุ่มนักศึกษาในนาม “เสรีธรรมศาสตร์ประชาธิปไตย” และ “ประชาคมจุฬาเพื่อประชาชน” สวมหน้ากากสมยศไปในงานฟุตบอลประเพณีจุฬา-ธรรมศาสตร์ที่สนามศุภชลาศัย เพื่อฟ้องความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นให้เพื่อนนิสิตนักศึกษาได้ทราบ โดยระหว่างเดินร่วมขบวนไปนั้น

กลุ่มกิจกรรมดังกล่าวได้แจกแถลงการณ์และปราศรัยเกี่ยวกับเสรีภาพในการแสดงออก และเรียกร้องให้คนรุ่นใหม่เข้าร่วมกันรณรงค์การปล่อยนักโทษการเมือง

การรณรงค์หน้ากากสมยศ

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ กลุ่มนักศึกษาเชียงใหม่ ได้สวมหน้ากากสมยศ เข้าร่วมงานเสวนาในหัวข้อ "สิทธิมนุษยชนของอาเซียนและความท้าทายรูปแบบใหม่ในความมั่นคงระหว่างประเทศ" ที่คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อประท้วงต่อนางอมรา พงศาพิชญ์ ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ที่วางเฉยต่อการละเมิดสิทธิของประชาชนในกรณี มาตรา ๑๑๒ ในกรณีนี้ นางอมราได้ถ่ายรูปคู่กับกลุ่มรณรงค์หน้ากากสมยศด้วย

วันที่ ๓๐ มีนาคม ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๖ กลุ่มหน้ากากระดมยศสวมเสื้อลายขาวดำราว ๑๐ คนได้ปะปนมาเที่ยวในงานนี้ด้วย ในครั้งนี้ ผู้ริเริ่มกิจกรรมได้เชิญชวนผู้เข้าร่วมผ่านทางเฟซบุ๊ก "สมยศเที่ยวงานสัปดาห์หนังสือฯ" เป้าหมายหลักคือการส่งสารเรื่องเสรีภาพในการอ่าน เขียน พิมพ์ พุดเผยแพร่ โดยใช้กรณีที่สมยศ พุกษาเกษมสุข ถูกดำเนินคดีในฐานะบรรณาธิการนิตยสาร เป็นประเด็นในการขับเคลื่อน นี่คือการใช้น้ำกากระดมยศเคลื่อนไหวในลักษณะป่วนวัฒนธรรม

ในส่วนของการใช้น้ำกากระดมยศต่อต้านระบอบทักษิณ เริ่มในโลกไซเบอร์ และกลายเป็นเรื่องโด่งดังมากขึ้นเมื่อกลุ่มสลิมและเสื้อเหลืองแทบทุกกลุ่มขานรับ แต่กรณีนี้ความจริงแล้ว เป็นการนำเอาหน้ากากระดมยศมาใช้ในความหมายที่ผิด เพราะกากระดมยศเป็นชื่อของผู้ที่ต่อต้านกษัตริย์อังกฤษและนิกายแองกลิคัน และหวังที่จะฟื้นฟูคาทอลิกในเกาะอังกฤษ เขาได้วางแผนระเบิดรัฐสภาอังกฤษเมื่อ ค.ศ.๑๖๐๕ แต่ถูกจับได้เสียก่อนและถูกประหารชีวิต ต่อมา ภาพยนตร์เรื่อง *V for Vendetta* (๒๐๐๕) ได้นำเอาหน้ากากระดมยศมาเป็นสัญลักษณ์ในการต่อสู้กับระบอบเผด็จการอำนาจเบ็ดเสร็จ ภาพยนตร์เรื่องนี้ประสบความสำเร็จ และต่อมาทำให้หน้ากากระดมยศกลายเป็นสัญลักษณ์แห่งการต่อสู้กับระบอบที่กดขี่และเผด็จการ

การนำเอาหน้ากากระดมยศมา เป็นสัญลักษณ์ในการต่อสู้ทางการเมืองในสังคมไทย ย่อมเป็นสิ่งที่กระทำได้ เพียงแต่ว่า รัฐบาลเพื่อไทยปัจจุบัน ก็ชนะเลือกตั้งมาถูกต้องตามกฎหมาย และก็ไม่ได้มีลักษณะกดขี่หรือเผด็จการ ข้อเสนอล้มล้างรัฐบาลพรรคเพื่อไทยกลางวาระ ก็เป็นเรื่องอันเหลวไหลไร้เหตุผล และไม่มีทางที่จะสร้างกระแสได้สำเร็จ เพียงแต่อยากตั้งข้อสังเกตว่า ผู้ดำเนินการและ

ผู้สนับสนุนก็เป็นพวกก่อวินาศกรรม ที่ต่อต้านรัฐบาลยิ่งลักษณ์มาตั้งแต่แรก เพียงแต่เปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนวิธีการ แล้วสร้างสัญลักษณ์ใหม่มาต่อสู้อย่างนี้ก็ไม่เคยได้รับการสนับสนุนจากประชาชนส่วนใหญ่มานานแล้ว

วันที่ ๒ มิถุนายน ที่สถานรถไฟฟ้าย่านทีเอสสยาม กลุ่ม "อุลตราแดง แดงสยิว" ได้นำประชาชนกลุ่มหนึ่งมารวมตัวกันโดยสวมหน้ากากกายพอร์คส์สีแดง เพื่อแสดงการสนับสนุนรัฐบาล และต่อต้านการใช้สัญลักษณ์หน้ากากกายพอร์คส์สีขาว แต่ที่ดูจะไม่ค่อยได้เรื่องคือ กลุ่มหน้ากากแดงนี้ โจมตีกลุ่มที่ใช้หน้ากากกายพอร์คส์สีขาวว่า เป็นพวกล้มเจ้าและชูข้อความ เช่น ปกป้องสถาบันชาติ ประชาชน ฯลฯ

นาย จ.เจตน์ แกนนำของกลุ่มหน้ากากแดงกล่าวว่า กลุ่มคนหน้ากากแดงคือกลุ่มคนที่ต้องการความถูกต้องและระบบระเบียบชัดเจนในบ้านเมือง รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งอย่างน้อยต้องอยู่ในระบบรัฐสภาให้ครบ ๔ ปี ใช้ระบอบประชาชนเสียงข้างมากตัดสิน ทางกลุ่มหน้ากากแดงจึงขอเป็นกลุ่มหนึ่งที่ขอออกมาแสดงพลังประชาชนว่า คนในสังคมไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมหน้ากากขาว

ในบทความนี้ขอเสนอว่า แทนที่คนเสื้อแดงจะใช้หน้ากากกายพอร์คส์แดงมารณรงค์ น่าจะหันมาใช้หน้ากากอากาศ หรือหน้ากากสมยศจะดีกว่า เพราะเป็นสัญลักษณ์ที่เรากำหนดได้เอง และเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ที่ตรงเป้าแห่งความไม่เป็นธรรมในสังคม และจะสื่อความหมายกับประชาชนได้รู้เรื่องมากกว่า

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๔๑๕ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๖)

๒๗. วันชัย แซ่ตันและคดี ๑๑๒

เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายนที่ผ่านมา ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ นายวันชัย แซ่ตัน สัญชาติสิงคโปร์ซึ่งถูกคุมขังจากความผิดตามมาตรา ๑๑๒ ได้รับการอภัยโทษและปล่อยตัว โดยมีภรรยา เพื่อน และประชาชนจำนวนหนึ่ง รวมทั้งน.ส.สุดา ริงกูพันธุ์ จากกลุ่มปฏิญญาหน้าศาลคอยรอให้กำลังใจ แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า นายวันชัย ไม่ได้มีโอกาสสัมผัสอิสรภาพบนผืนแผ่นดินไทยเลย เพราะตำรวจจาก ส.น.ดุสิต เจ้าของคดีได้มารับตัวเขาไปส่งยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และดำเนินการเนรเทศนายวันชัยกลับประเทศสิงคโปร์เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน

ทั้งนี้ นายวันชัย แซ่ตัน หรือ อาฮง อายุ ๕๕ ปี เป็นชาวสิงคโปร์ที่อยู่ในประเทศไทยมา ๓๖ ปี พูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้ เดิมมีอาชีพมัคคุเทศก์ และมีภรรยาเป็นชาวไทยมีอาชีพค้าขายเสื้อผ้า ด้วยความที่เป็นมัคคุเทศก์ จึงชอบอ่านหนังสือประวัติศาสตร์ไทย และมีความชื่นชมสมเด็จพระเจ้าตากสิน เมื่อเกิดการรัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๙ นายวันชัยไม่เห็นด้วย และยิ่งรับไม่ได้กับการชุมนุมของฝ่ายพันธมิตร ที่เป็น“มีอบมีเส้น”ยึดทำเนียบรัฐบาลและสนามบิน ทำให้กิจการท่องเที่ยวตกต่ำลง เขาจึงเข้าร่วมการชุมนุมกับฝ่ายคนเสื้อแดงมาตั้งแต่แรก

รายงานเล่าว่า คุณวันชัยได้ค้นคว้าสาเหตุของการรัฐประหารและเขียนเป็นเอกสารชื่อ “พระไตรปิฎกฉบับแก้แค้น” ซึ่งวิพากษ์วิจารณ์การเมืองหลังรัฐประหารอย่างรุนแรง และอธิบายถึงพลังอำนาจลับที่สนับสนุนฝ่ายพันธมิตรฯ เอกสารชุดแรกที่เขาเขียนหนาถึง ๕๐ หน้า แต่พบว่าเมื่อเอาไปแจกไม่ค่อยมีใครอ่าน จึงทำเป็นฉบับย่อเหลือ ๖ หน้า แล้วนำไปแจกเมื่อมีการชุมนุมของฝ่ายคนเสื้อแดง

เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๒ ขณะที่นายวันชัยนำเอกสารไปแจกในที่ชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่บริเวณทำเนียบรัฐบาล เขาถูกจับกุมโดยการ์ดของ นปช. และได้ถูกคุมตัวมาส่งให้แกนนำ ขณะนั้นพบว่า เอกสารที่นายวันชัยแจก น่าจะมีเนื้อหาหมิ่นเบื้องสูง ทางฝ่าย นปช. ต้องการแสดงตนว่า ไม่มีความเกี่ยวข้องกับนายวันชัยและเอกสารดังกล่าว จะเป็นเหตุให้ถูกใส่ร้ายป้ายสีว่า ไม่มีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ จึงได้นำตัวนายวันชัยมาแถลงข่าว และแจ้งให้ตำรวจ สน.ดุสิต มานำตัวนายวันชัยไปดำเนินคดี นายวันชัยจึงสิ้นอิสรภาพตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา

นายวันชัยเล่าว่า รู้สึกเสียใจและโกรธ นปช. มาก ที่ทำเช่นนั้น ตั้งแต่ถูกจับกุมตัวและถูกดำเนินคดีตามมาตรา ๑๑๒ เขาก็ถูกฝากขังและไม่ได้รับการประกันตัว โดยศาลอ้างว่าเป็นคดีที่มีบทลงโทษสูง จึงติดคุกเรื่อยมา นายวันชัยยืนยันว่า ข้อเขียนของเขานั้นเป็นความจริง และเมื่อเขายืนยันเรื่องนี้ต่อศาล ศาลก็ไม่อนุญาตให้อธิบายและพิสูจน์ข้อเท็จจริง อีกทั้งยังพิจารณาคดีแบบปิดลับ แม้กระทั่งภรรยาก็ต้องออกไปนอกห้องระหว่างการพิจารณา ด้วยความเครียดจากการถูกดำเนินคดีและจากสภาพความเป็นอยู่ในเรือนจำ ซึ่งนายวันชัยระบุว่ากินไม่ค่อยได้นอนไม่เคยหลับ ทำให้เขาแสดงอารมณ์โกรธและพูดจาวิพากษ์วิจารณ์รุนแรงภายในศาล กระทั่งถูกส่งไปสถานบำบัดยาณราชนครินทร์ ซึ่งเป็นสถานบำบัดผู้ป่วยจิตเวช และอยู่ที่นั่น ๒ เดือน

ในที่สุด ศาลก็ตัดสินลงโทษนายวันชัยจากเหตุการณ์แจกเอกสารที่ทำเนียบรัฐบาลดังกล่าว ให้จำคุก ๑๐ ปี และยังถูกตัดสินความผิดจากอีกคดีหนึ่งในข้อหาเดียวกัน กรณีนำไปปลิวทางการเมืองไปวางไว้ในบริเวณโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศาลพิพากษาจำคุก ๕ ปี รวมแล้ว คุณวันชัยถูกตัดสิน

จำคุก ๑๕ ปี แต่ศาลพิจารณานายวันชัยให้การรับสารภาพและคำให้การเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาทางคดีอยู่บ้าง จึงลดโทษให้หนึ่งในสามเหลือจำคุก ๑๐ ปี

นายวันชัยตัดสินใจที่จะไม่สู้คดี จึงไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาล นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับนักโทษในคดี ๑๑๒ ที่นำโดย คุณสุรชัย ด้านวัฒมนานุสรณ์ คุณธัญญ์สุวิมล ทวีโรดมกุล ทำเรื่องขอพระราชทานอภัยโทษ ในจดหมายถึงนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เพื่อเรียกร้องให้ดำเนินการเรื่องขอพระราชทานอภัยโทษ ลงวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ มีข้อความตอนหนึ่งระบุว่า

“ดังนั้นพวกข้าพเจ้า ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่ถูกพิพากษาจำคุกในคดีเดียวกัน อันเป็นความผิดจากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ของบ้านเมือง หรือบางคนใช้ความรู้สึกคึกคะนองอย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นการใช้เสรีภาพอย่างผิดพลาด มิได้เป็นอาชญากรชั่วร้ายแต่อย่างใด

บัดนี้พวกข้าพเจ้าทั้งหมดรู้สึกสำนึกผิดด้วยความเสียใจยิ่ง ต่อการกระทำที่ผิดพลาด จึงไม่ขอต่อสู้คดี ยอมรับสารภาพให้ศาลตัดสินใจลงโทษจนคดีถึงที่สุด และใช้สิทธิยื่นเรื่องขอร้องขอพระราชทานอภัยโทษ จึงร้องทุกข์ต่อท่านนายกรัฐมนตรี ได้โปรดพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือพวกข้าพเจ้า ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษ หลุดพ้นจากความทุกข์ทรมานด้วยเถิด”

ในที่สุดนายวันชัยได้รับพระราชทานอภัยโทษหลังจากที่ถูกจำคุกมานานกว่า ๔ ปี ขณะที่นักโทษรายอื่นยังไม่ได้รับการปล่อยตัว เช่น นายสุรชัย ด้านวัฒมนานุสรณ์ ที่ถูกศาลตัดสินจำคุก ๑๒ ปี และถูกจำคุกมาแล้วราว ๒ ปีครึ่ง และนายธัญญ์สุวิมล ทวีโรดมกุล ที่ถูกตัดสินจำคุก ๑๓ ปี และถูกขังมาแล้วกว่า ๓ ปี นอกจากนี้ ยังคงมีผู้ต้องขังรายอื่นคือ นายสมยศ พุกษาเกษมสุข ที่ศาลตัดสินจำคุก ๑๐ ปี และถูกขังมาแล้วกว่า ๒ ปี กับ นางสาวดารณี ชาญเชิงศิลป์กุล ถูกศาล

ตัดสินจำคุก ๑๕ ปี และติดคุกมาแล้วเกือบ ๕ ปี ทั้งสองคนต่อสู้คดี และขณะนี้อยู่ระหว่างอุทธรณ์ ส่วนนายยุทธภูมิ มาตรนอก ที่ถูกพี่ชายแจ้งความจับ อยู่ระหว่างพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น

แม้ว่าคุณวันชัย แซ่ตัน จะพ้นจากคดี ๑๑๒ แล้ว แต่ยังมีคดีลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายค้างอยู่อีกคดีหนึ่ง จึงได้ถูกเนรเทศ ทั้งที่นายวันชัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน และมีภรรยาเป็นคนไทย มีความพยายามในการช่วยเหลือเพื่อเรียกร้องต่อกรมการสิทธิมนุษยชนให้ใช้สิทธิไม่พรกกจากครอบครัว เพื่อให้คุณวันชัยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้ต่อไป แต่ยื่นเรื่องไม่ทันเพราะตำรวจตรวจคนเข้าเมือง รีบส่งตัวนายวันชัยไปประเทศสิงคโปร์ทันที

กรณีของนายวันชัย แซ่ตัน จึงเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สะท้อนถึงชะตากรรมอันน่าเศร้าร้ายของประชาชนผู้ตกเป็นเหยื่อของมาตรา ๑๑๒ แต่กระนั้น ความพยายามที่จะใช้กฎหมายนี้เป็นเครื่องมือในการต่อสู้ทางการเมืองก็ยังคงมีอยู่ต่อไป ดังจะเห็นได้จากรายงานข่าวเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ที่ผ่านมามีกลุ่มคนเสื้อเหลืองที่ใช้ชื่อว่า "คณะคนรักในหลวงจังหวัดพิษณุโลก" ไปแจ้งความกล่าวหาว่า มีบุคคลใช้เฟซบุ๊กกรายหนึ่งลงข้อความ-รูปภาพ เข้าข่ายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ จึงขอให้ตำรวจตรวจสอบและดำเนินคดี ปรากฏว่า นพ.วรงค์ เดชกิจวิกรม ส.ส.พิษณุโลกพรรคประชาธิปัตย์ ได้แสดงท่าทีสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว

ต่อมาวันที่ ๓๑ พฤษภาคม นายสาธิต ปิตุเตชะ ส.ส.ระยอง พรรคประชาธิปัตย์ ได้แจ้งความดำเนินคดีกับ นายวรินทร์ อัฐนาท หนึ่งในคณะที่ปรึกษา นายกรัฐมนตรีด้านการแก้ปัญหาความยากจน และเป็นแกนนำคนเสื้อแดง มุกดาหาร โดยกล่าวหาว่ามีการโพสต์ข้อความลงเฟซบุ๊กผิดตามมาตรา ๑๑๒ และยังมีเจตตีด้วยว่า กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ดำเนินการ

ปิดกันและดำเนินคดีต่อความผิดหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในโลกไซเบอร์ไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ใช้

อย่างไรก็ตาม ในความเห็นของนายจาคอบ แมทธิว ประธานสมาคมสื่อหนังสือพิมพ์และผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์โลก ถือว่า มาตรา ๑๑๒ ในสังคมไทยนั้น สร้างบรรยากาศให้เกิดความหวาดกลัว และขัดหลักการของเสรีภาพสื่อมวลชน ประเด็นสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมก็คือ การที่ใครก็ได้สามารถร้องทุกข์กล่าวโทษต่อใครก็ได้ที่เชื่อว่าคนผู้นั้นกระทำการหมิ่นเบื้องสูง

เมื่อเป็นเช่นนี้ น่าจะถึงเวลาของสังคมไทย ที่จะต้องพิจารณาผลร้ายจากมาตรา ๑๑๒ อย่างเป็นจริง และหาทางยกเลิกเสีย ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือประชาชนผู้บริโภคอีกไม่น้อย ที่จะต้องถูกดำเนินคดีและติดคุกอย่างไม่เป็นธรรม อีกทั้งทำให้สถานะด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยดีขึ้นและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๔๑๖ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๖)

๒๘. ห่าปี ดา ตอริปิโด

วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๑ อาจจะเป็นวันธรรมดาวันหนึ่งในปฏิทิน แต่สำหรับนางสาวดารณี ชาญเชิงศิลปกุล หรือ “ดา ตอริปิโด” วันนั้นเป็นจุดเปลี่ยนของชีวิต เพราะเป็นวันที่เธอถูกตำรวจจากโรงพักขณะสงครามจับกุมที่ห้องพัก ในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ และตั้งแต่วันนั้น เธอก็สูญเสียอิสรภาพ เพราะถูกนำตัวเข้าคุกทันที และต้องอยู่ในคุกเรื่อยมาจนถึงวันนี้ นับเป็นเวลา ๕ ปีเต็ม ทำให้ดา ตอริปิโด กลายเป็นเหยื่อของมาตรา ๑๑๒ ที่ถูกจำคุกนานที่สุดในประวัติศาสตร์ของศาลไทยสมัยใหม่

ตามประวัติ นางสาวดารณี ชาญเชิงศิลปกุล เกิดราว พ.ศ.๒๕๐๖ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จบการศึกษาจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำงานเป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ และสื่อหลายฉบับ ตั้งแต่วัฏจักร พิมพ์ไทย ไทยสกายทีวี จนกระทั่ง เมื่อเกิดการรัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๙ ตามข่าวเล่าว่า นางสาวดารณีไม่ยอมรับการรัฐประหาร จึงลาออกจากอาชีพนักข่าว โดยอธิบายว่า "ไม่อยากเป็นสื่อมวลชนที่ถูกครอบงำ อยากทำงานอย่างอิสระ วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล และคณะรัฐประหาร เพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยได้อย่างเต็มที่ ตรงไปตรงมา ไม่ต้องมีใครกลัวใคร"

ตั้งแต่หลังรัฐประหาร นางสาวดารณีจึงกลายเป็นหนึ่งในกลุ่มคนชุดแรก ๆ ที่ตั้งกลุ่มชุมนุมสนามหลวง เพื่อแสดงการสนับสนุนฝ่าย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และคัดค้านรัฐประหาร โดยตั้งเป็นเครือข่ายสภาประชาชนเรียกร้องประชาธิปไตย ประเด็นในการรณรงค์ก็คือ การเรียกร้องให้มีการฟื้นฟูประชาธิปไตย โดยการนำรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๔๐ กลับมาใช้ ด้วยรูปแบบการปราศรัยที่ดูเด็ด ใช้ถ้อยคำอัน

รุนแรง เธอจึงได้ฉายาว่า “ดา ตอร์ปิโด” และในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๐ ขณะที่กลุ่มพีทีวี ชุมนุมอยู่ที่สนามหลวง เพื่อต่อต้านรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ คุณดาร์ณีได้เปิดเวทีเล็ก แล้วปราศรัยโจมตีคณะรัฐประหาร ตุลาการรัฐธรรมนูญ และ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เธอได้ถูกแม่ค้าปากคลองตลาดฝ่ายนิยมพันธมิตร เชื้อ นางยุพา อิ่มแดง ปาอุจจาระใส่ ทำให้เธอเริ่มเป็นที่รู้จักในหน้าสื่อมวลชนกระแสหลัก และอีกกรณีหนึ่งคือ เมื่อคืนวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๐ คุณดาร์ณีได้นำมวลชนราว ๑๐๐ คน ไปประท้วงและขว้างปาสิ่งของที่หน้าบริษัทของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ที่ถนนพระอาทิตย์ จึงทำให้คุณดาร์ณีกลายเป็นศัตรูสำคัญของของกลุ่มผู้จัดการและนายสนธิ ลิ้มทองกุล

ต่อมาหลังจากการเลือกตั้ง เดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๐ รัฐบาลพรรคพลังประชาชน นำโดยนายสมักร สุนทรเวช ได้เข้ามาทำหน้าที่บริหารประเทศ ทำให้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยลุกขึ้นมาประท้วงขับไล่ โดยอ้างว่าเป็นรัฐบาลที่เป็นเครือข่ายของระบอบทักษิณ นางสาวดาร์ณีก็ร่วมกับประชาชนกลุ่มอื่นในการเคลื่อนไหวต่อต้านฝ่ายพันธมิตร และสนับสนุนรัฐบาลนายสมักร สุนทรเวช

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๑ ดา ตอร์ปิโด ขึ้นปราศรัยที่เวทีสนามหลวง โดยโจมตีกลุ่มพันธมิตรฯ ฝ่ายอำมาตย์ และ เผด็จการทหารด้วยถ้อยคำรุนแรง และมีข้อความบางตอนที่จะถูกวิจารณ์ว่าเป็นการพาดพิงถึงเบื้องสูง ต่อมาวันที่ ๒๐ กรกฎาคม นายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำกลุ่มพันธมิตรได้ขึ้นปราศรัยที่เวทีเชิงสะพานมัชฆวานรังสรรค์โจมตีดา ตอร์ปิโดอย่างรุนแรงในข้อหาว่าหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ โดยนำเอาข้อความที่กล่าวว่าเป็นคำพูดของดา ตอร์ปิโด มาเผยแพร่ต่อสาธารณชนในวงกว้าง เพื่อจะปลุกกระแสคลั่งเจ้า และเล่นงานนางสาวดาร์ณี

การดำเนินการของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้นำมาสู่การออกหมายจับและจับกุมนางสาวดารณี แต่มีข่าวอีกกระแสหนึ่งว่า ทางกองทัพบกมีหนังสือถึงผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ให้ดำเนินคดีต่อดา ตอริปิโด โดยที่รัฐบาลสมัคร สุนทรเวช ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการแต่อย่างใด

หลังจากการจับกุม ได้มีความพยายามใช้สิทธิตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล เพื่อที่จะขอประกันตัวนางสาวดารณี ชาญเชิงศิลป์กุลในทันที แต่ศาลไม่ยินยอมให้ประกันตัว โดยให้เหตุผลว่า ฝ่ายพนักงานสอบสวนคัดค้านการประกัน และคดีนี้เป็นคดีที่มีโทษสูง ถ้าให้ประกันตัวผู้ต้องหาอาจจะหลบหนี จากนั้น ได้มีความพยายามยื่นขอประกันตัวอีกนับสิบครั้ง แต่ศาลก็ปฏิเสธทุกครั้งด้วยข้ออ้างแบบเดิม ซึ่งกรณีนี้นายประเวศ ประกานุกูล ทนายความของนางสาวดารณีอธิบายว่า ข้ออ้างของศาลนั้นไม่ถูกต้อง เพราะเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้อง

ค่านการประกันแทบทุกคดี จึงเอามาใช้เป็นเหตุผลไม่ได้ แม้จะมีบุคคลหลายฝ่ายพร้อมยืนยันว่า นางสาวดารณีจะสู้คดีไม่หลบหนี ศาลก็ไม่รับฟัง ส่วนการอ้างว่าเป็นคดีที่มีโทษสูงจึงไม่ให้ประกัน หมายความว่า ศาลตัดสินล่วงหน้าไปแล้วว่า จำเลยมีความผิดตั้งแต่ยังไม่มีการไต่สวน ซึ่งเป็นการขัดกับหลักรัฐธรรมนูญที่ระบุว่าผู้ต้องหาถือเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าศาลจะได้ตัดสินแล้วว่ามี ความผิดจริง ยิ่งกว่านั้น ศาลก็ยังไม่ยอมพิจารณาในลักษณะที่ว่า จำเลยไม่เคยถูกพิพากษาโทษ และไม่เคยกระทำผิดกฎหมายมาก่อน และไม่ใช้ผู้มีอิทธิพลที่จะไปทำลายหลักฐานรูปคดี จึงควรที่จะให้ประกันตัวไปสู้คดีได้

อย่างไรก็ตาม เบื้องหลังที่เป็นจริงของการห้ามประกันตัว คือ การที่ศาลจัดให้คดีความผิดตามมาตรา ๑๑๒ เป็นคดีความมั่นคง ที่จะคุกคามต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ศาลจึงห้ามประกันตัวไว้ก่อนเสมอ ถ้าผู้ต้องหาเป็นฝ่ายประชาชนคนเสื้อแดง ซึ่งรวมถึงกรณีนายสุรชัย ตำนานวัฒนาอนุสรณ์ และนายสมยศ พฤกษาเกษมสุข ทั้งที่ในทางความเป็นจริง การวิจารณ์ใด ๆ ก็ไม่อาจจะสร้างความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ได้ การนำประชาชนมาเข้าคุกกักขังในคดีมาตรา ๑๑๒ แล้วห้ามการประกันตัวจึงเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

เหตุผลหนึ่งที่นางสาวดารณี ชาญเชิงศิลป์กุล ต้องติดคุกต่อเนื่องมายาวนานเช่นนี้ เพราะเธอยืนยันเสมอที่จะสู้คดีให้เป็นบรรทัดฐานของเหยื่อคดี ๑๑๒ ได้มีผู้หวังดีหลายคนเสนอให้เธอยอมสารภาพ ยุติการสู้คดีทั้งหมด และทำหนังสือขอพระราชทานอภัยโทษต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หากได้รับการพระราชทานอภัยโทษ ก็จะได้ออกจากคุกได้เร็วกว่ากำหนด แต่นางสาวดารณีไม่ยินยอม เธอเห็นว่าคดีตามมาตรา ๑๑๒ เป็นความไม่ชอบธรรมของสังคมไทย และจะต่อสู้จนถึงที่สุด ความจริงเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลเป็นรัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เมื่อเดือน

สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓ นางสาวดารณีเคยมีความหวังว่า เธอจะมีโอกาสได้รับความช่วยเหลือ และได้รับความเป็นธรรมจากรัฐบาลที่เธออธิบายว่า “เป็นพวกเดียวกันเอง” แต่มาถึงวันนี้ นางสาวดารณีไม่มีความหวังอะไรหลงเหลืออีกแล้ว ในการที่จะได้รับความเป็นธรรมจากฝ่ายพรรคเพื่อไทย เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่า ต่อให้มีการผลักดันกฎหมายนิรโทษกรรมประชาชน ก็จะไม่รวมนักโทษมาตรา ๑๑๒

ความคับหน้าล่าช้าสุดจากคดีดา ตอริปิโด ก็คือการตัดสินของศาลอุทธรณ์ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๖ ที่ศาลชี้ว่า พฤติกรรมของนางสาวดารณีเป็นการหมิ่นเบื้องสูง ทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์เสื่อมเกียรติยศ ควรต้องลงโทษสถานหนักเพื่อไม่ให้เป็นที่เยี่ยงอย่าง จึงตัดสินยืนตามศาลชั้นต้น ให้จำคุกนางสาวดารณี ๑๕ ปี

ขั้นตอนขณะนี้(๒๕๕๖) นางสาวดารณีเตรียมการที่จะต่อสู้ไปถึงศาลฎีกา ให้เป็นที่สิ้นสุด เราคงจะต้องเอาใจช่วยเธอในการต่อสู้กับความอยุติธรรม และคงต้องยกย่องในจิตใจที่เข้มแข็งยืนหยัด ทั้งที่สภาพในคุกหญิงนั้นเลวร้ายยิ่งนัก การต่อสู้ของเธอจะเป็นประวัติศาสตร์ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นความชั่วร้ายของกฎหมายมาตรา ๑๑๒ ที่ทำลายชีวิตของประชาชนผู้บริสุทธิ์ในนามของความอนุรักษนิยมสุดขั้วของสังคมไทย

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๔๒๒ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖)

๒๙. บัณฑิต อาเนีย กับ มาตรา ๑๑๒

เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๘ สิงหาคม ที่ผ่านมา ที่อนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา ได้มีการจัดงานชื่อ “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหา ๑๑๒” ซึ่งเป็นงานมุทิตาจิตที่จัดให้แก่ลุงสมอลล์ บัณฑิต อาเนีย ในโอกาสครบรอบอายุ ๗๒ ปี ซึ่งครั้งนี้ น่าจะเป็นการจัดงานวันคล้ายวันเกิดที่ใหญ่ที่สุดในชีวิตของเขาทีเดียว และเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้า ก่อนที่ศาลฎีกาจะอ่านคำพิพากษาในวันที่ ๒๑ สิงหาคม นี้ ในคดีที่ลุงบัณฑิตถูกฟ้อง-คดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒

ลุงบัณฑิต อาเนีย เดิมชื่อ จื่อเซ็ง แซ่ไคว้ เกิดที่หมู่บ้านห่อซัง ตำบลแต่เอี้ยย จังหวัดแต้จิ๋ว ประเทศจีน เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๔ เดินทางมาอยู่ที่นครราชสีมาตั้งแต่อายุได้ ๖ ขวบ และอยู่ในประเทศไทยมาจนถึงปัจจุบัน มารดาของลุงบัณฑิตชื่อ ใ้ฉ่นเยี ถูกเตี้ยของเขาตบตีทำทารุณกรรมจนมีอาการทางจิต และถูกส่งเข้าโรงพยาบาลประสาทจนเสียชีวิตในโรงพยาบาล ลุงบัณฑิตเติบโตขึ้นมาในสภาพที่บิดาไม่รัก จึงได้เรียนหนังสือแค่ประถม ๔ และหนีออกจากบ้านไปบวชเป็นสามเณร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ ทำให้เขาได้มีเวลาที่จะศึกษาความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่เขาศึกษาเองจนถึงขั้นแปลหนังสือได้ ขณะบวชเป็นสามเณรเขาได้รับรู้ถึงความหน้าไหว้หลังหลอกในวงการสงฆ์ จึงตัดสินใจลาสิกขาเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๘ แล้วมาชีวิตเป็นนักเขียน ดำรงชีวิตอย่างยากไร้ แต่เขามีงานเขียนมากกว่า ๔๐ เล่ม ส่วนมากขายไม่คืนกโนตลาดหนังสือ

จากพื้นฐานทางครอบครัวและสังคม ทำให้ลุงบัณฑิตกลายเป็นคนนอกคอก คิดนอกกรอบสังคม ปฏิเสธรัฐและกระแสหลัก เขาจึงถูกถือว่าเป็นนักเขียนกึ่งบ้า นักเขียนต่างประเทศคนสำคัญที่เขาแปลงานเขียนออกเป็นภาษาไทย คือ ปิ.ทรา

เวน ก็เป็นเพียงนามปากกาของนักเขียนลึกลับ ที่ต่อต้านสังคม และมีแนวคิดแบบอนาธิปไตย แต่ในกรณีของสังคมไทยที่ถูกครอบงำด้วยความคิดอนุรักษนิยมเจ้า ปิดกั้นความคิดต่างเพื่อให้คนทั้งสังคมต้องรักใคร่บูชาในสิ่งเดียวกัน ลักษณะความคิดและพฤติกรรมของลุงบัณฑิต อานีญา จึงไม่มีที่อื่นในสังคม เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๘ เขาเคยไปกางมุ้งนอนหน้าสถานทูตโซเวียต เพราะเห็นว่าสังคมคอมมิวนิสต์โซเวียตดีกว่าสังคมไทย เขาจึงถูกจับส่งโรงพยาบาลศรีธัญญา ต่อมา แม้ว่าเขาจะเป็นนักเขียนที่เขียนหนังสือสม่าเสมอ แต่ก็ถูกปฏิเสธจากกลุ่มนักประพันธ์กระแสหลัก และในที่สุดเขาก็ถูกฟ้องเล่นงานในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒

กรณีนี้เกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๖ ในการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของลุงบัณฑิต ต่อการประชุมสัมมนาของคณะกรรมการเลือกตั้ง(กกต.)ร่วมกับศาลรัฐธรรมนูญที่จัดขึ้นในหัวข้อ “กฎหมายพรรคการเมือง: โอกาสและข้อจำกัดในการส่งเสริมและพัฒนาพรรคการเมือง” ในงานนี้ เขานำเอกสารชุดละ ๒๐ บาทไปขาย ๒ ชุด ในชื่อว่า “สรณิพนธ์เพื่อชาติ (ฉบับตัวอย่าง)” และ “วรสุนทรพจน์ (ฉบับร่าง) เนื่องในพิธีสาบานตนเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร” ในที่สุด พล.ต.อ.วาสนา เพิ่มลาภ ประธาน กกต. ได้ยื่นฟ้องเขาในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และถูกจับกุมเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ถูกคุมขังในเรือนจำ ๙๘ วันก่อนที่จะได้รับการประกันตัว ด้วยความช่วยเหลือของ ดร.ปีเตอร์ โคเรท นักวิชาการอิสระชาวอเมริกันที่สนใจศึกษาประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งเคยมีงานเขียนเรื่องเกี่ยวกับนายวินรินทร์ กลิ้งออกเป็นภาษาอังกฤษ

คดีนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาเป็นการลับ แต่ต่อมาคำพิพากษาของศาลเป็นที่เปิดเผยว่า ลุงบัณฑิตได้กล่าวข้อความว่า “ในศาลยุติธรรมของทุกประเทศในโลก

ควรอย่างยิ่งที่จะมีเพียงตราฐูเท่านั้นที่ติดไว้เหนือบัลลังก์ศาล เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความยุติธรรม นอกจากนี้แล้วไม่ควรที่จะเอารูปอื่นใดหรือรูปบุคคลใดไปติดไว้ในศาลนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ควรเป็นอย่างยิ่งที่จะเอารูปของผู้ปกครองที่มีอำนาจอยู่เหนือกฎหมายไปติดไว้ในศาลยุติธรรมโดยเด็ดขาด” ซึ่งข้อความนี้ ศาลวินิจฉัยแล้วเห็นว่า เป็นข้อความที่หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ นอกจากนี้ คือ การที่ลูกบัณฑิตเขียนเรื่อง “หมาสูงกว่าคน” ศาลก็ตีความว่า ลูกบัณฑิตต้องการเปรียบเทียบเรื่องหมาทองแดง ซึ่งเป็นการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ดังนั้น เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๙ ศาลชั้นต้นจึงพิพากษาให้จำคุกลูกบัณฑิต ๔ ปี แต่เนื่องจากจำเลยสูงอายุและป่วยเป็นโรคจิต ศาลจึง “เห็นควรให้โอกาสจำเลยบำบัดรักษาเพื่อจะได้หายเป็นปกติและเป็นพลเมืองดีต่อไป โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๓ ปี ให้คุมความประพฤติจำเลยไว้”

ต่อมา วันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๐ ศาลอุทธรณ์เห็นว่าจำเลยมีความผิดและยังคงมีสติสมบูรณ์จึงกลับคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๒ ปี ๘ เดือน โดยไม่รอการลงโทษ แต่ลูกบัณฑิตยังได้รับการประกันตัวออกมาสู่คดีในชั้นฎีกา ที่น่าสนใจคือ ฝ่ายจำเลยไม่ได้ฎีกาคัดค้านคำตัดสินความผิด แต่ฎีกาเพียงขอให้ศาลมีความเมตตารอการลงโทษไว้ “เพื่อให้โอกาสจำเลยได้รับการรักษาและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีต่อไปในช่วงบั้นปลายชีวิต”

ก่อนอื่นผู้เขียนคงต้องแสดงความเห็นต่างกับคำพิพากษาของศาลว่า คำกล่าวของคุณบัณฑิตเช่นนั้น ไม่ได้เป็นการหมิ่นหรืออาฆาตมาดร้ายต่อใครเลย สถาบันพระมหากษัตริย์ย่อมไม่อาจเสื่อมพระเกียรติเพียงเพราะคำพูดลักษณะนี้ และยิ่งไม่เป็นการสมควรที่จะนำเอาผู้สูงอายุในลักษณะนี้ไปจำคุกด้วยคดีอันไม่เป็นธรรมเช่นคดี ๑๑๒

ในที่สุด คุณเวียง-วชิระ บัวสนธิ์ แห่งสำนักพิมพ์สามัญชน ได้ทำหน้าที่สื่อถึง คณะผู้พิพากษาแห่งศาลฎีกา เรื่อง ขอความเมตตาต่อคดี ‘บัณฑิต อาเนียยา’ โดย อธิบายว่า บัณฑิต อาเนียยาเป็น “นักเขียนนักแปลที่เชื่อมั่นในอำนาจวรรณกรรม เขา จึงอาศัยมันทำหน้าที่สื่อความในใจไปยังสังคมวงกว้าง เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้อ่าน ร่วมยุคสมัยตระหนักถึงความไม่ชอบมาพากลต่าง ๆ นานาที่ดำรงอยู่ในบ้านเมือง ของเราตลอดมา พูดอีกนัยหนึ่งก็อาจสรุปได้ว่า ท่านผู้นี้เพียงทำหน้าที่จุดโคมเล็ก ๆ ดวงหนึ่งท่ามกลางความมืดที่ตนเองแลเห็นว่ามันเป็นเช่นนั้น” และขณะนี้ ลุงบัณฑิตก็เป็น “ชายชราวัยไม่ไกลฝั่ง หากสุขภาพของเขาก็ถือว่าอยู่ในขั้นย่าแย่ กระเพาะปัสสาวะ ถูกตัดออกไปนานแล้ว เช่นเดียวกับที่เหลือไตแค่ข้างเดียว” คุณเวียงจึงหวังในความ มีมนุษยธรรมของผู้พิพากษาแห่งศาลฎีกาให้มีความเมตตากรุณาต่อจำเลยผู้นี้ด้วย

เราคงต้องร่วมกันเอาใจช่วย “คนนอก” แบบคุณบัณฑิต อาเนียยาให้รอดพ้น จากภัยร้ายของมาตรา ๑๑๒ และยังหวังว่าในระยะยาวสังคมไทยจะได้สติ และ นำมาสู่การยกเลิกมาตรา ๑๑๒ อย่างจริงจังต่อไป เพื่อจะได้ไม่ต้องมีใครมาติดคุก ในข้อหาเช่นนี้อีก

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๔๒๖ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๖)

๓๐. ลัทธิไล่ล่าสมศักดิ์เจียม

ในระยาะนี้ ลัทธิไล่ล่าหวับุคคลที่เห็นต่างด้วยกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชาณุภาพ ตามมาตรา ๑๑๒ ได้หวนกลับมาสู่กระแสสูงอีกครั้ โดยบุคคลที่ตกเป็นเป้าหมายในครั้นี้ก็คือ อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล อาจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งถือเป็นนักวิชาการหัวแข็งระดับแนวหน้าคนหนึ่งของสังคมไทย

ทั้งนี้เริ่มจากวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา พ.อ.วินัย สุวารี รองโฆษกกองทัพบก ได้แถลงข่าวว่า กองทัพบกได้ตรวจพบการเผยแพร่ข้อความผ่านเฟซบุ๊กของอาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล ว่า อาจมีบางข้อความที่อาจเข้าข่ายเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และด้วยข้ออ้างที่ว่า กองทัพบกเป็นส่วนราชการที่มีหน้าที่ปกป้องสถาบันและดำรงพระเกียรติยศ ทางกองทัพบกจำเป็นต้องให้ฝ่ายกฎหมายดำเนินการพิจารณาว่าข้อความใดเข้าข่ายหมิ่นหรือจาบจ้วงล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์หรือไม่ ควบคู่กับการใช้มาตรการทางสังคมเพื่อกดดันและปฏิเสธพฤติกรรมกระทำที่ไม่ถูกต้อง

ข้อสังเกตต่อขาวนี้ก็คือ กองทัพบกยังไม่ได้มั่นใจว่า การโพสต์เฟซบุ๊กของอาจารย์สมศักดิ์จะเข้าขาวหมิ่นพระบรมเดชาณุภาพหรือไม่ ต้องให้ฝ่ายกฎหมายของกองทัพตรวจสอบก่อน แต่กองทัพบกอ้างสิทธิ์ของความเป็นหน่วยราชการที่ภักดี ที่มุ่งเป้าโจมตีไปที่อาจารย์สมศักดิ์ ซึ่งในกรณีนี้ อาจารย์สมศักดิ์ได้โพสต์ข้อความอธิบายว่า “ไม่ทราบว่ กองทัพบกอ่านภาษาไทยอย่างไรนะครั้ คนรักเจ้าอยู่ภายใต้การคุ้มครองของ ๑๑๒ ตั้งแต่เมื่อไร และการที่ผู้เขียนล้อเลียนวิจารณ์คน

รักเจ้าและการรักเจ้าแบบเอาเจ้าเป็นศูนย์กลางจักรวาล ไม่รู้จักการตื่นรู้เตรียมปรับตัว เป็นการละเมิด ๑๑๒ ไปได้อย่างไร”

ต่อมา วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ก็มีกลุ่มราชินิกุล ๒๑ คน เดินทางไปที่กองปราบเพื่อร้องทุกข์ให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริง และติดตามบุคคลที่เข้าข่ายกระทำความผิดฐานหมิ่นเบื้องสูง ตามกฎหมายมาตรา ๑๑๒ กลุ่มนี้มุ่งเป้าการโจมตีไปที่รัฐบาลและตำรวจว่า ปลอ่ยปละให้มีการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ โดย ม.ล.สุทธิฉันท์ วรวิฒิ ได้ยกตัวอย่างว่า “เราได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมด และมีการตรวจสอบก่อนทั้งกรณีของอาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล เมื่อก่อนก็โพสต์มาตลอด แต่ทำแล้วไม่มีอะไรเกิดขึ้นก็เลยเปิดเผยมากขึ้นและโพสต์ถี่ขึ้น เพื่อให้คนอื่นเข้ามาร่วม”

ในระหว่างนี้ ได้มีการโพสต์เลขที่บ้าน และเลขทะเบียนรถยนต์ของนายสมศักดิ์ในสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อปลุกเร้าให้เกิดการเกลียดชังและคุกคาม และเหตุการณ์ก็เกิดขึ้นในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ เวลาเที่ยงครึ่ง การลงมือก็เป็นรูปธรรมมากขึ้น เพราะมีคนร้าย ๒ คนขี่จักรยานยนต์มาจอดหน้าบ้านตะโกนพึงไม่ได้ศัพท์และด่าทอ ขว้างก้อนอิฐ โยนขวดใส่น้ำมันก๊าด แล้วยิงปืนใส่บ้านและรถของอาจารย์สมศักดิ์ที่รามอินทรา ทำให้กระจกบ้านแตกและรถยนต์เสียหาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการใช้ความรุนแรงคุกคามโดยตรง

ตามประวัติที่รวบรวมได้ อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๐๑ มีชื่อเรียกเล่นกันว่า “หิวโต” จบการศึกษาชั้นมัธยมจากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เริ่มทำกิจกรรมมาตั้งสมัยนักเรียน และเป็นหนึ่งในผู้จัดทำนิตยสารสามมิตร ฉบับ “ศึก” ที่เป็นที่วิจารณ์ของยุคสมัย ต่อมา ได้เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๙ และเข้าร่วมการเคลื่อนไหวกับขบวนการนักศึกษา ทำหน้าที่เป็นโฆษกในการชุมนุม ในขณะที่ฝ่ายชนชั้นปกครองก่อการ

ปราบปรามนักศึกษาประชาชนและก่อการรัฐประหารในกรณี ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ อาจารย์สมศักดิ์ได้ถูกจับกุมคุมขัง และถูกดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นพระบรมราชานุภาพและคอมมิวนิสต์ เขาต้องถูกจองจำโดยปราศจากความผิดนานถึง ๒ ปี จึงได้รับการนิรโทษกรรมเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๑ จึงถือได้ว่า อาจารย์สมศักดิ์เป็นหนึ่งในกลุ่มคนเดือนตุลาด้วย

หลังจากนั้น อาจารย์สมศักดิ์ก็ได้กลับมาเรียนหนังสือจนจบการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาวิชาประวัติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากนั้น ก็จบการศึกษาระดับปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยโมนาช ประเทศออสเตรเลีย เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๕ แล้วกลับมารับราชการเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่นานนัก แล้วย้ายมา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๗

อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุลถือว่าเป็นนักคิดและนักประวัติศาสตร์ ที่มีความสนใจในประวัติศาสตร์และการเมืองไทยสมัยรัชกาลที่ ๙ เป็นพิเศษ และมีผลงานการศึกษาค้นคว้า และการตีความประวัติศาสตร์จำนวนมาก โดยเฉพาะ การศึกษาบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ตั้งแต่การปฏิวัติ ๒๔๗๕ กรณีสวรรคตของรัชกาลที่ ๘ พ.ศ.๒๔๘๙ เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๖ และ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ หนังสือที่ตีพิมพ์คือเรื่อง “ประวัติศาสตร์ที่เพิ่งสร้าง” ก็เป็นงานค้นคว้าที่น่าสนใจอย่างมาก และถือได้ว่า อาจารย์สมศักดิ์เป็นผู้เชี่ยวชาญในความรู้เรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์ในอันดับต้นๆ ในสังคมไทย เพียงแต่ว่า ทศนะการนำเสนอและข้อมูลที่อธิบายนั้น เป็นทศนะและข้อมูลอีกด้านหนึ่ง ที่ขัดกับสิ่งที่ถ่ายทอดให้เชื่อกันอย่างฝังหัวในสังคมไทย อาจารย์สมศักดิ์ได้อธิบายว่า เขาต้องการเสนอปัญหาในจุดยืนที่ให้มีการปฏิรูปสถาบัน

พระมหากษัตริย์ให้เปิดกว้างมากยิ่งขึ้น และให้ยกเลิกการใส่ร้ายป้ายสีผู้บริสุทธิ์ด้วย มาตรา ๑๑๒ ซึ่งประเด็นเหล่านี้ ไม่ใช่เรื่องผิดกฎหมาย เพราะเขาไม่เคยด่าแบบ หยาบคาย หรือใช้ข้อความโจมตีตัวบุคคล แต่เสนอด้วยเหตุผลและข้อมูลแบบอารยชน และเรียกร้องให้ฝ่ายคนรักเจ้าตอบโต้ด้วยการใช้เหตุผลและข้อมูลด้วยซ้ำ

โดยส่วนตัวแล้ว สำหรับนักศึกษาและเพื่อน ถือว่า สมศักดิ์เป็นอาจารย์ที่ทำงานง่ายและมีอัธยาศัยดีคนหนึ่ง แต่ในทางการเคลื่อนไหววิชาการ สมศักดิ์นั้น มีลักษณะ"บินเดี่ยว"อย่างยิ่ง ไม่เชื่อมกับใคร ไม่ร่วมทางวิชาการกับใคร เพราะมีลักษณะวิจารณ์แบบขวานผ่าซากไม่สร้างมิตร จนขัดแย้งกับนักวิชาการก้าวหน้ารายอื่นเสียแทบทั้งหมด ทั้งรุ่นเล็กและรุ่นใหญ่ เช่น ขัดแย้งกับ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ นิธิ เอียวศรีวงศ์ เกษียร เตชะพีระ ธงชัย วินิจจะกุล อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์ ใจ อึ๊งภากรณ์ พวงทอง ภวัครพันธ์ พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ สุดา รังกุพันธุ์ เคยทะเลาะอย่างรุนแรงกับ บุญส่ง ชัยสิงห์กานานนท์ กำพล จำปาพันธ์ และโชติศักดิ์ อ่อนสูง เป็นต้น

แต่กระนั้น ข้อเสนอที่น่าสนใจและผลงานค้นคว้าที่มีคุณภาพ ก็ทำให้อาจารย์สมศักดิ์มีประชาชนคนรุ่นใหม่เป็นผู้ติดตามจำนวนไม่น้อย และถือว่าเป็นนักคิดที่มีบทบาทสำคัญคนหนึ่ง สำหรับในทางการเมือง แม้ว่า อาจารย์สมศักดิ์จะมีแนวโน้มอย่างมากในการสนับสนุนขบวนการคนเสื้อแดง แต่ไม่ถือได้ว่าเป็นแนวร่วมใด ๆ ของพรรคเพื่อไทย และไม่มี ความเกี่ยวข้องพันกับรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร หรือ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เลย

แต่กระนั้น ในสังคมไทยกระแสหลัก ที่มีความคับแคบทางความคิด และคุ้นเคยกับการมองสรรพสิ่งแบบด้านเดียว กลับมีความเห็นว่าการนำเสนอแบบอาจารย์สมศักดิ์เป็นการกระทำที่ผิด ฝ่ายนิยมเจ้าเสียอีกที่ใช้วาจาเกลียดชัง (hate speech) ใช้ความหยาบคายตอบโต้เสมอ และยังหาทางที่จะใช้กฎหมายมาตรา ๑๑๒ มาเล่นงานหวังให้นักวิชาการที่คิดต่างอย่างอาจารย์สมศักดิ์เข้าคุกให้จงได้ รวมถึงการใช้วิธีการรุนแรงไร้เหตุผลมาเล่นงาน ซึ่งเป็นการประจานถึงความป่าเถื่อนของฝ่ายนิยมเจ้าเอง

ดังนั้น สำหรับบุคคลที่ฉลาดและตื่นรู้ จะต้องร่วมกันประณามการใช้ความรุนแรงข่มขู่คุกคามต่ออาจารย์สมศักดิ์ในลักษณะเช่นนี้ ต้องยืนยันว่า การนำเสนอสรรพสิ่งอย่างรอบด้านนั้น สอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตยของโลก เรื่องเสรีภาพทางความคิดเป็นเรื่องที่ได้รับการรับรองตามปฏิญญาสิทธิมนุษยชน ในทางตรงข้ามการรับหรือเชื่ออย่างฝังหัวแบบด้านเดียว พร้อมทั้งจะให้ร้ายคนอื่น เป็นการแสดงความอัปมงคลทางปัญญาอย่างยิ่งของสังคมไทย ที่ควรจะต้องขจัดให้หมดสิ้นไป

๓๑. ไล่ล่าสุดขอบฟ้าโกตี

ในท่ามกลางความขัดแย้งทางการเมืองของสังคมไทยเช่นนี้ กลับกลายเป็นเรื่องแปลกที่ทั้งสองฝ่าย คือ ทั้งฝ่ายรัฐบาลและพรรคประชาธิปัตย์ กลับมีท่าทีในทิศทางเดียวกันในกรณีหนึ่ง คือการไล่ล่าติดตามแกนนำของคนเสื้อแดงคนหนึ่ง ที่มีชื่อเล่นเรียกกันว่า “โกตี” โดยเหตุผลสำคัญในการเล่นงานก็คือ ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ จึงเท่ากับว่า ทั้งรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตรและฝ่ายต่อต้านประชาธิปัตย์ ต่างก็ต้องลงเรือร่วมขบวนการ“ล่าแม่มด”ลำเดียวกัน

โกตีมีชื่อจริงว่า นายวุฒิพงษ์ กษรธรรมคุณ แต่เดิมก็คือชาวบ้านธรรมดา แต่เริ่มต้นตัวเข้ามามีบทบาททางการเมือง เพราะไม่อาจยอมรับการรัฐประหาร พ.ศ. ๒๕๔๙ และเห็นว่า มีการจงใจใส่ร้ายทำลาย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อย่างไม่เป็นธรรม เขาเข้าร่วมขบวนการเสื้อแดงเพราะต้องการต่อสู้ให้บ้านเมืองเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง จึงได้รวบรวมประชาชนก่อตั้งกลุ่มปทุมธานีรักประชาธิปัตย์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อต่อต้านรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และต่อมาเขามีบทบาทชัดเจนขึ้นหลังจากการล้อมปราบคนเสื้อแดงเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ ในฐานะหนึ่งในแกนนำเสื้อแดงอิสระนอกกลุ่ม นปช. โกตีสร้างฐานมาจากการเป็นโฆษกในสถานีวิทยุชุมชน จากการแสดงท่าทีที่ตรงไปตรงมาขวานผ่าซาก จึงถูกโจมตีว่าเป็นฝ่ายเสื้อแดงสายฮาร์ดคอร์ นิยมความรุนแรง และเป็นที่เชื่อกันมากในสื่อมวลชนฝ่ายขวา พวกสลิมและกลุ่มนิยม กปปส. ทั้งที่ยังไม่เคยปรากฏหลักฐานด้วยซ้ำว่าโกตีไปก่อความรุนแรงเรื่องใดในสถานการณ์ใด แต่ในระยะหลังจากที่ กลุ่ม กปปส. จัดชุมนุมก่อกวนบ้านเมืองแล้วเกิดความรุนแรง ชื่อโกตีจะเป็นหนึ่งในกลุ่มคนที่ถูกกล่าวหาก่อนเสมอ

เหตุการณ์หนึ่งที่โกตี่ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย คือ กรณีไล่ยิงคนเสื้อแดงของการดของฝ่าย กปปส. ที่นำโดยพุทธอิสระที่หลักสี่ในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ในเหตุการณ์นี้ มือปืนของฝ่าย กปปส. ยิงประชาชนคือ นายอาเกว แซ่จั้น บาดเจ็บทุพพลภาพ นอนอยู่ในโรงพยาบาล (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว) กลายเป็นว่าโกตี่ก็ถูกพาดพิงว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการปะทะ ถูกกล่าวหาเป็นจำเลยแทนสุเทพ เพื่ออกุสุบรรณและพุทธอิสระซึ่งเป็นผู้ก่อความรุนแรงตัวจริง ทั้งที่โกตี่ปฏิเสธด้วยว่าไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์เลย และคงจะไม่สามารถบงการ “มือปืนป๊อบคอร์น” ของฝ่ายนายสุเทพให้ยิงประชาชนได้

กรณีที่เป็นเรื่องใหญ่ต่อมา คือ ในวันที่ ๖ มีนาคม พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก ได้แถลงว่า รัฐบาลและศูนย์รักษาความสงบ(ตรส.) จะต้องเร่งดำเนินคดีกับโกตี่ที่ขึ้นป้ายผ้าแบ่งแยกประเทศ ซึ่งมาจากการที่โกตี่ขึ้นป้ายผ้ามีข้อความว่า “อยู่กันด้วยความสามัคคีไม่ได้...ก็แบ่งแยกกันอยู่...” และมีตัวหนังสือสีขาวด้านล่างข้อความ “มึงกับกู...แยกแผ่นดินกันเลย..” โดยโกตี่อธิบายว่า การขึ้นป้ายนั้นเป็นการประท้วงที่กองทัพและองค์กรอิสระไม่ดำเนินการอะไรเลยกับ ฝ่าย กปปส. ที่เป็นกบฏก่อวินวินบ้านเมือง แต่กลับมาลิดรอนสิทธิเสียงของประชาชน

กรณีที่น่ามาสู่การกล่าวหาโกตี่ตามมาตรา ๑๑๒ มาจากการเผยแพร่คลิปวิดีโอในวันที่ ๗ เมษายน โดยการที่สำนักข่าวไวซนิว (Vice News) ที่เป็นสำนักข่าวอิสระในแคนาดา ได้สัมภาษณ์นายวุฒิพงศ์เกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศไทย สำนักข่าวอิสร้าได้รายงานข่าว ในคลิปวิดีโอดังกล่าวตอนหนึ่งถึงเหตุผลที่คนเสื้อแดงต้องมาออกต่อสู้นั้นว่า “เพื่อเรียกร้องให้เขายุติในการก่อกบฏกัน เรียกร้องให้มีระบอบการเลือกตั้ง เพราะคุณบอกว่ารักษาดี แต่คุณทำลายชาติ เศรษฐกิจ

เสียหายย่อยยับ แต่ผู้เขียนผู้ระบอบที่ครอบงำในเมืองไทยมาชั่วนาตาปีแล้ว สูเทพ
แค่ตัวละคร” ก่อนจะชี้มือขึ้นข้างบน และถามผู้สื่อข่าวกลับว่า “เข้าใจความหมายใช้
ใหม่” และยังคงกล่าวต่อไปว่า “คนอื่นไม่กล้าพูด แต่ผมกล้าพูด”

การให้สัมภาษณ์ลักษณะนี้ ถูกตีความทันทีว่า โกตีเหิมเกริมจาบจ้วง
สถาบันเบื้องสูงและจงใจหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ สื่อมวลชนฝ่ายขวาต่างระดม
โจมตีโกตีเป็นการใหญ่ แพทย์ฝ่าย กปปส.อย่าง พล.ต.เหรียญทอง แน่นหนา ผอ.รพ.
มงกุฎวัฒนะ ก็ได้ระบุนผ่านเพชฌฆาตตัวเรียกร้องให้ทหารในกองทัพจัดการกับโกตี
เนื่องจากที่ผ่านมามีความชัดเจนว่ารัฐบาลเพื่อไทยและหน่วยงานที่มีอำนาจตาม
กฎหมายนั้นจงใจปล่อยปละละเลย และไม่ดำเนินการเอาผิดกับคนที่จาบจ้วง
สถาบันแต่อย่างใด

วันที่ ๙ เมษายน พรรคประชาธิปัตย์ก็ได้ส่งทีมกฎหมายเข้าแจ้งความ
ดำเนินคดีกับโกตีในข้อหาหมิ่นพระเดชานุภาพ โดยพาดพิงสถาบันว่าอยู่เบื้องหลัง
การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนายสุเทพ เทือกสุบรรณ จากนั้น นางสาวยิ่งลักษณ์
ชินวัตร ปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรี ก็ได้สั่งให้นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ เลขาธิการ
นายกรัฐมนตรี ทำหนังสือถึง พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
(ผบ.ตร.) เพื่อขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีเอาผิดกับ โกตี ส่วนนายสุรพงษ์ โต
วิจิตรชัยกุล ประธานที่ปรึกษาศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย(ศอ.รล.)
ก็แถลงต่อมาว่า ได้สั่งการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเร่งติดตามตัวมาดำเนินคดี
แล้ว และถึงแม้จะมีข่าวว่า “โกตี” หนีออกนอกประเทศก็ยังสามารถขอความร่วมมือ
ส่งตัวในลักษณะผู้ร้ายข้ามแดนได้

ก่อนอื่นคงต้องอธิบายว่า การมุ่งเล่นงานโกตีครั้งนี้ ส่วนหนึ่งก็มีเป้าหมายที่
ยืนยันข้อกล่าวหาที่สื่อมวลชนกระแสหลักสร้างกระแสกันมานานในเรื่อง “แดงล้ม

เจ้า” ทั้งที่คำสัมภาษณ์ทั้งหมดของโกตี้อ้าเป็นจริง ก็ไม่ได้เป็นการหมิ่นหรือล่วงละเมิดผู้ใด หรือเป็นการสื่อว่าจะมีการล้มล้างสถาบันแต่อย่างใด การอธิบายว่าการเคลื่อนไหวของนายสุเทพ มีผู้มีอำนาจเหนือกว่าอยู่เบื้องหลัง ก็เป็นที่พูดกันทั่วไป การนำเอามาตรา ๑๑๒ มาเล่นงานกันจึงไม่ต่างจากขบวนการล่าแม่มดในสมัยกลาง และข้อสังเกตคือ ลักษณะการโจมตีไล่ล่าโกตี้อ้าที่เกิดขึ้นนี้ ไม่ต่างจากกรณีคุกคามไล่ล่านางสาวดารณี ขาญเชิงศิลป์กุล หรือ ดา ตอริบโด เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๑ ซึ่งส่งผลให้นางสาวดารณีกลายเป็นเหยื่อรายสำคัญของมาตรา ๑๑๒ ต้องถูกจับติดคุกมานานกว่า ๕ ปีจนถึงทุกวันนี้

ดังนั้น ขบวนการโจมตีไล่ล่าโกตี้อ้า ก็คือกระบวนการสร้างเรื่อง ใส่ร้ายป้ายสี เอกภพหมายมาตรา ๑๑๒ มาเป็นเครื่องมือ ทำลายฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง ซึ่งเป็นกระบวนการที่พรรคประชาธิปัตย์เคยทำอยู่เสมออันเนื่อง กระบวนการใส่ร้ายป้ายสีของฝ่ายขวาค้างนี้ยังพุ่งเป้าไปที่ พล.ต.ท.คำรณวิทย์ ฐูปกระจ่าง ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ที่ถูกเอ่ยถึงว่าอาจจะเป็นผู้ที่ให้ที่หลบภัยแก่โกตี้อ้า เพราะถือว่าเป็นคนใกล้ชิดเพราะ “เคยถ่ายรูปร่วมกัน” ทำให้ พล.ต.ท.คำรณวิทย์ต้องออกมาแถลงเร่งให้มีการดำเนินคดีและขอให้โกตี้อ้ามาขอตัวแก่ทางการตำรวจ

กรณีไล่ล่าโกตี้อ้าทั้งหมดนี้ จึงสะท้อนอีกด้วยว่า สังคมไทยยังเป็นสังคมที่ปราศจากเหตุและผล เชื่ออะไรตามกันโดยขาดการตรวจสอบ จึงสามารถปล่อยให้กฎหมายมาตรา ๑๑๒ ถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองเล่นงานฝ่ายตรงข้ามได้ครั้งแล้วครั้งเล่า

นายจักรภพ เพ็ญแข ได้อธิบายกรณีนี้อย่างชัดเจนว่า กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพก็ไม่ใช่เกมของขบวนการประชาธิปไตย หากแต่เป็นเกมของระบอบอำมาตย์ศักดินา ดังนั้น เนื้อความที่โกตี้อ้าใช้ในการให้สัมภาษณ์นั้น ผิดหรือถูกไม่ใช่

ประเด็นของเรื่อง เพราะ “พูดชัดหรือไม่ชัดเขาก็เอาผิดได้ทั้งนั้นถ้าเขาจะเอา” แต่ปัญหาคือระบบการบังคับใช้กฎหมายไทยมีความอ่อนแอเป็นพิเศษกับเรื่องของพระบรมเดชานุภาพ ประเด็นปัญหาไม่ได้อยู่ที่คนพูด แต่อยู่ที่ตัวกฎหมายที่ขาดความเป็นธรรมและขัดต่อหลักนิติธรรมสากลต่างหาก

และนี่คือประเด็นสำคัญของการไล่ล่าโกตี

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๙ ฉบับ ๔๖๐ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๗)

๓๒. ปล่อยตัว “ไผ่ ดาวดิน”

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นจากการเสด็จขึ้นครองราชย์ของพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์ใหม่ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๙ วันรุ่งขึ้นสำนักข่าวบีบีซีไทย ได้เผยแพร่บทความเรื่อง ‘พระราชประวัติกษัตริย์พระองค์ใหม่ของไทย’ ซึ่งเป็นบทความที่ได้รับความนิยมอย่างมาก เพราะเพียงไม่นานหลังการเผยแพร่บทความ มีประชาชนเข้ามากดไลก์ ๒๗,๐๐๐ ครั้ง มีการแชร์ ๒,๔๗๘ ครั้ง และมีคอมเมนต์ถึง ๑,๐๒๔ คอมเมนต์

แม้ว่าบทความนี้ถูกสื่อมวลชนฝ่ายขวาวิจารณ์ว่า มีเนื้อหาเชิงลบต่อสถาบันกษัตริย์ไทย แต่ทางการตำรวจไทยก็ได้มีการฟ้องร้องเอาผิดต่อสำนักข่าวบีบีซีไทย กลับกลายเป็นว่า ในวันที่ ๓ ธันวาคม นั้นเอง ทางการตำรวจของแก่น ได้ขออนุมัติต่อศาลให้จับกุม “ไผ่ ดาวดิน” หรือ นายจตุภัทร์ บุญภัทรรักษา นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ ความผิด ตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ เพราะแชร์บทความจากบีบีซีไทยดังกล่าว

กรณีการจับกุมดำเนินคดี “ไผ่ ดาวดิน” ตามข้อหาตามมาตรา ๑๑๒ ครั้งนี้จึงถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากว่า เป็นการตั้งข้อหาตามอำเภอใจ เพราะเมื่อไม่มีการดำเนินคดีบีบีซีไทย ผู้เผยแพร่บทความ และไม่มีคดีผู้กดไลก์กดแชร์คนอื่นเลย ดำเนินคดีเฉพาะ “ไผ่ ดาวดิน” คดีนี้จึงเท่ากับว่า เป็นการหาเรื่องเล่นงานเฉพาะบุคคล เพราะ “ไผ่ ดาวดิน” เป็นนักศึกษาคนสำคัญในขบวนการประชาธิปไตยใหม่อีสาน ที่แสดงท่าทีเคลื่อนไหวต่อต้านเผด็จการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ(คสช.)มาโดยตลอด จนถูกดำเนินคดีมาแล้ว ๕ คดี ซึ่งเป็นคดีเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวประชาธิปไตยทั้งสิ้น

เหตุการณ์นี้ผู้ฟ้องคลายลงเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม เพราะศาลจังหวัดขอนแก่น ให้ประกันตัว "ไผ่ ดาวดิน" ด้วยหลักทรัพย์ ๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยยกเหตุผลว่า ผู้ต้องหาไม่เคยมีพฤติกรรมหลบหนี อีกทั้งในวันที่ ๘ ธันวาคม ผู้ต้องหาไม่สอบหนึ่งวิชา หากไม่ได้เข้าสอบวิชาดังกล่าวจะส่งผลให้เขาเรียนไม่จบตามหลักสูตร ศาลจึงพิจารณาให้ประกันตัว

อย่างไรก็ตาม เมื่อถึงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ศาลจังหวัดขอนแก่นกลับสั่งถอนประกัน "ไผ่ ดาวดิน" และนำตัวกลับเข้าคุก โดยอ้างเหตุว่า นายจตุภัทร์ไม่ลบโปสต์ ชาวบีบีซีไทยที่เป็นเหตุแห่งคดี และยังโปสต์เหยียดหยันอำนาจรัฐ ด้วยข้อความว่า "เศรษฐกิจมันแย่มากแต่เงินประกัน" ซึ่งข้อความนี้ ถูกตีความว่า ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ เมื่อเป็นเช่นนี้ ทนายความของ "ไผ่ ดาวดิน" ยื่นอุทธรณ์ คำสั่งถอนประกันถึงศาลอุทธรณ์ภาค ๔ โดยอธิบายว่า นายจตุภัทร์ไม่เคยผิดเงื่อนไขประกัน และไม่มีแนวโน้มจะก่อความเสียหาย ดังนั้น ข้อวินิจฉัยของศาลจังหวัดขอนแก่นคลาดเคลื่อน จึงขอให้มีคำสั่งยกเลิกการถอนประกัน แต่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ก็ยกคำร้องอุทธรณ์และยื่นตามคำสั่งของศาลชั้นต้น โดยอ้างว่า ผู้ต้องหาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขประกันและไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และหากมีการปล่อยตัว ผู้ต้องหาอาจไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานได้

ปัญหาสำคัญคือ การถอนประกันของศาลจังหวัดขอนแก่น ถูกวิจารณ์อย่างหนักว่า เป็นการดำเนินการที่มีความคลาดเคลื่อน และเหตุผลที่ศาลใช้พิจารณาไม่ได้เป็นไปตามหลักกฎหมาย เพราะการให้ประกันตัวผู้ต้องหานั้น อยู่ภายใต้หลักการทางกฎหมายว่า "บุคคลผู้ถูกกล่าวหาต้องได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าศาลจะได้พิจารณาตัดสิน" และตามวิธีพิจารณาคดีความอาญา สิทธิประกันตัวสามารถยกเว้นได้ตามเงื่อนไข เช่น ผู้ต้องหาจะหลบหนี หรือจะไปยุ่ง

เหยิงกับกับพยานหลักฐาน จะไปก่อเหตุอันตราย หรือจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล

ทว่าการเพิกถอนประกัน “ไผ่ ดาวดิน” ศาลได้อ้างเหตุผลที่ไม่มีในตัวบทกฎหมายเลย เช่น การอ้างว่า ผู้ต้องหาไม่ได้ลบข้อความที่ถูกกล่าวหาเป็นคดีนี้ในสื่อสังคมออนไลน์ เป็นการอ้างเหตุผลที่ไม่ได้อยู่ในเงื่อนไขการประกันตัวแต่แรก และความจริงแล้ว เมื่อฝ่ายตำรวจอ้างการโพสเฟซบุ๊กนี้เป็นหลักฐาน การลบข้อความเสียอีกที่จะตีความได้ว่า ไปกระทำ “ยุ้งเหยิง” ต่อพยานหลักฐาน และการอ้างเหตุว่าผู้ต้องหาได้แสดงออกถึงพฤติกรรมในสื่อสังคมออนไลน์ในเชิงสัญลักษณ์เย้ยหยันอำนาจรัฐ โดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง และก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ ก็เป็นการอ้างนอกเหนือไปจากกรอบกฎหมาย เพราะไม่มีกฎหมายใดเลยที่บอกว่า การกระทำ “เย้ยหยันอำนาจรัฐ” เป็นความผิด

ดังนั้น เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม กลุ่มพลเมืองได้กลับจึงรวมตัวจัดกิจกรรม “กินข้าวหลามเฉย ๆ” บริเวณหน้าหอศิลป์กรุงเทพฯ เพื่อแสดงออกโดยสันติว่าไม่เห็นด้วยกับการที่ศาลจังหวัดขอนแก่นพิจารณาเพิกถอนประกันไผ่ ดาวดิน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รวมตัวกินข้าวหลามและขายข้าวหลามที่บรรจู่ในกระบอกไม้ไผ่ เพื่อเป็นการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์ถึงนายจตุภัทร์ ก่อนที่จะสลายตัวกลับบ้าน

ต่อมา ก็ได้มีเคลื่อนไหวของเครือข่ายนักวิชาการเพื่อสิทธิพลเมือง ที่ออกแถลงการณ์คัดค้านการคุมขัง “ไผ่ ดาวดิน” โดยเสนอว่า การดำเนินการของศาลจังหวัดขอนแก่น เป็นการบังคับใช้กฎหมายในทางที่จะเป็นเครื่องมือทางการเมืองในการปิดกั้นความคิดเห็นที่แตกต่าง จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม และเสนอว่า องค์การตุลาการควรเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตามที่ได้รับการรับรองในรัฐธรรมนูญและได้รับ

การรับรองโดยกติการะหว่างประเทศที่ผูกพันประเทศไทย องค์การตุลาการจึงไม่ควรทำตัวเสมือนเป็นผู้พิทักษ์อำนาจรัฐอันไม่ชอบธรรม และเมื่อพิจารณาว่า นายจตุรภัทร์ไม่ได้ทำความผิดใด ก็ควรที่จะปล่อยตัวชั่วคราวเป็นอย่างน้อย เพื่อให้สิทธิในการต่อสู้คดี

อาจารย์สาวตรี สุขศรี อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญกฎหมายอาญาให้สัมภาษณ์อย่างชัดเจนว่าการกล่าววิพากษ์วิจารณ์ระบบเศรษฐกิจ หรือวิพากษ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับการเรียกเงินประกัน หรือหลักประกันใดในคดีอาญา ไม่เป็นความผิดตามกฎหมายใด และทั้งไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ และยังไม่เข้าข่ายความผิดฐาน “หมิ่นประมาท” ใครด้วย ตรงกันข้ามการวิพากษ์วิจารณ์อำนาจรัฐ ถือเป็นเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน

สรุปความแล้ว การจับกุมและการตั้งข้อหาหนักแก่ “ไผ่ ดาวดิน” ก็เป็นส่วนหนึ่งที่รัฐเผด็จการ ต้องการที่จะควบคุมการเคลื่อนไหวของฝ่ายประชาธิปไตย ปัญหาของเรื่องนี้ คือการใช้กลไกศาลเป็นเครื่องมือ นำเอาเรื่องที่ไม่ควรเป็นความผิดมาดำเนินคดี แล้วยังอ้างเหตุผลนอกกรอบกฎหมายมาห้ามการประกันตัว

ดังนั้นการเคลื่อนไหวเรียกร้องให้ปล่อยตัว “ไผ่ ดาวดิน” จึงเป็นความชอบธรรม

(โลกวันนี้วันสุข ปีที่๑๘ ฉบับ ๕๙๘ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๐)

dailyworldtoday.com

โลกวันนี้วันสุข

โลกวันนี้ วันสุข

40 บาท

นักโทษ
ทวงถามเมือง
นักโทษ
ทางความคิด
และความผิด
มาตรา ๑๑๒

เมื่อไทย
เล่นหมา
เก้าอี้
รัฐธรรมนุญ

ความ
ยุติธรรม
คดี
"สมยศ"?

เมื่อไทย
ใช้โทษรวม
นักโทษ
การเมือง

ปัญหา
ทางออก
ปรชภค
และพรรค

ละครคืนเมฆ
พาดฝน
สุดท้าย
อำเภอนิยม

03-03-2013 387

Hall of FRAMES

484954321 *48666081001

SM SHOT NEWS

๓๓.มหากาพย์สมัยศ พฤชาเกษมสุขกับ ม.๑๑๒

บรรพที่ ๑ เหี้ยอธรรมนาม “สมัยศ พฤชาเกษมสุข

เมื่อใดก็ตาม เมื่อบ้านเมืองไม่เป็นประชาธิปไตย จะตามมาด้วยเรื่องที่
รัฐบาลคุกคามและจับกุมนักหนังสือพิมพ์ นักสิทธิมนุษยชน และปัญญาชนฝ่ายค้าน
ดังกรณีล่าสุดนี้(๒๕๕๔) ก็คือ การจับกุมนายคุณสมัยศ พฤชาเกษมสุข โดยกรม
สอบสวนคดีพิเศษ

สงครามครั้งสุดท้าย

หิวแต่ไม่อิ่มใจ แต่ข้างในใกล้สูญพัง
 เทวหรือเทววัง ไม่อาจยังพึ่งหลาย
 วิกฤตกำลังเกิด ผู้ก็เกิดมิตรสหาย
 สงครามครั้งสุดท้าย ถึงจุดหมายใจสมปอง
 อวยพรวันปีใหม่ ขออวยชัยไทยทั้งผอง
 สูญสิ้นความหม่นหมอง มีความสุขทุกคนเทอญ

สมัยศ พฤชาเกษมสุข ๑๑๓ |
 นิตยภัททางความคิด น.112 - ปลายธันวาคม 57

สมัยศ พฤชาเกษมสุข (แดน 1) เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร 33 ถ.งามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้น เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๔ เวลาประมาณบ่าย
สองโมง ขณะที่นายสมัยศ พฤชาเกษมสุข ซึ่งประกอบอาชีพธุรกิจท่องเที่ยวใน
ประเทศกัมพูชา และธุรกิจการพิมพ์ กำลังอยู่ในระหว่างขอเดินทางออกนอกประเทศ

เพื่อไปทำธุรกิจตามปกติ ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองที่อรัญประเทศ ได้แจ้งให้ทราบว่า นายสมยศมีหมายจับในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ตามมาตรา ๑๑๒ ของ ประมวลกฎหมายหมายอาญา จึงได้ขอควบคุมตัวเพื่อสอบสวน และได้เรียกให้กรมสอบสวนคดีพิเศษหรือดีเอสไอ.มารับตัวไป

นายสมยศนั้นเป็นแกนนำของกลุ่ม ๒๔ มิถุนาประชาธิปไตย เป็นอดีตบรรณาธิการของนิตยสารเสียงทักษิณ และเป็นบรรณาธิการนิตยสารเรดพาวเวอร์ เป็นผู้ที่มิชอบทางทางการเมือง ในด้านการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยมาเป็นเวลานาน ตามประวัตินายสมยศเกิดเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๔ จบการศึกษาชั้นมัธยมจากโรงเรียนเทพศิรินทร์ และจบชั้นอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง จากนั้น ก็เข้ามาทำงานเป็น NGO ด้านกรรมกร และมีบทบาทสำคัญหลายครั้งในการต่อสู้ของกรรมกร และถือได้ว่านายสมยศเป็นนักเคลื่อนไหวฝ่ายสหภาพแรงงานที่สำคัญคนหนึ่ง

เมื่อเกิดรัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๙ นายสมยศเริ่มมีบทบาทในการเคลื่อนไหวคัดค้านรัฐประหาร และต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย โดยออกหนังสือ นิตยสารชื่อ *สยามปริทัศน์* เพื่อเป็นสื่อในการเรียกร้องประชาธิปไตย ต่อมา เมื่อมีการตั้งกลุ่มแนวร่วมประชาชนต่อต้านเผด็จการ (นปก.) นายสมยศและกลุ่มสยามปริทัศน์ก็เข้าร่วมด้วย และได้เป็นหนึ่งในแกนนำรุ่นที่ ๒ หลังจากทีแกนนำชุดแรกถูกจับกุมในกรณีบุกบ้าน พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ต่อมา นายสมยศได้ตั้งกลุ่ม ๒๔ มิถุนาประชาธิปไตย เพื่อสืบทอดอุดมการณ์คณะราษฎร ต่อสู้เรียกร้องให้สังคมไทยเป็นประชาธิปไตยสมบูรณ์ กลุ่ม ๒๔ มิถุนานั้น ถือเป็นหนึ่งในขบวนการของคนเสื้อแดงที่ต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย ต่อมา

ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๒ ได้เป็นบรรณานิการนิตยสารเสียงทักษิณ ซึ่งเป็นหนึ่งในนิตยสารที่ต่อสู้เรียกร้องประชาธิปไตย และสนับสนุนแนวทางของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อย่างไรก็ตามนิตยสารนี้ถูกสั่งปิดโดยศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓ และในครั้งนั้นนายสมยศก็ถูกจับกุมเป็นครั้งแรก

เหตุการณ์ที่ถูกจับกุมนั้น ไม่ได้มาจากการที่คุณสมยศเป็นแกนนำ หรือไปร่วมชุมนุมกับ นปช.ที่ผ่านฟ้าหรือราชประสงค์ แต่มาจากการที่คุณสมยศไปแถลงข่าวเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ประณามรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่เข่นฆ่าสังหารประชาชน และเรียกร้องให้ยกเลิกพระราชกำหนดภาวะฉุกเฉิน นายสมยศจึงถูกคุมตัวเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม และนำไปขังไว้ที่ศูนย์ทหารม้า ค่าขอดิศรเป็นเวลา ๒๑ วัน โดยตำรวจได้ตั้งข้อหาว่า นายสมยศชุมนุมทางการเมืองเกิน ๕ คน และยุยงประชาชนให้กระด้างกระเดื่อง ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชกำหนดภาวะฉุกเฉิน แต่ต่อมาอัยการสั่งไม่ฟ้อง คดีนี้จึงสิ้นสุดลง

หลังจากถูกปล่อยตัว เมื่อเดือนกรกฎาคม นายสมยศจึงได้ออกนิตยสารใหม่ ชื่อ *เรดพาวเวอร์* เพื่อสืบสานการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยของขบวนการคนเสื้อแดงต่อไป และ*เรดพาวเวอร์*ยังคงออกเผยแพร่จนถึงขณะนี้(๒๕๕๔)แม้ว่าจะถูกคุกคามจากอำนาจรัฐมาหลายครั้งเช่นเดียวกัน เช่น เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๕๔ ทางกรมตำรวจไปคุกคามปิดโรงพิมพ์ไกลเดนพาวเวอร์ ซึ่งรับพิมพ์หนังสือ*เรดพาวเวอร์* จนทำให้ไม่สามารถดำเนินการพิมพ์ต่อไปได้ ต้องเสาะหาโรงพิมพ์แห่งใหม่เพื่อให้ นิตยสารตีพิมพ์อย่างต่อเนื่อง ต่อมานายสมยศและกลุ่ม ๒๔ มิถุนาประชาธิปไตย เสนอโครงการรณรงค์อย่างจริงจังที่จะเคลื่อนไหวให้มีการเลิกกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ โดยตั้งใจจะรวบรวมรายชื่อประชาชนหมิ่นชื่อ

เพื่อเสนอต่อรัฐสภาให้พิจารณา ในระหว่างการดำเนินงานเขาก็ถูกจับกุมด้วยข้อหา
มาตรา ๑๑๒ ที่เขากำลังรณรงค์ให้ยกเลิกนี้เสียเอง

วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๔ ทางกรมตำรวจได้ขอร้องต่อศาลให้ฝากขัง
นายสมยศ ขณะที่นายจำเลยได้ยื่นหลักทรัพย์ขอประกันตัว ปรากฏว่าศาล
พิจารณาแล้วไม่ให้ประกัน คำสั่งศาลมีดังต่อไปนี้

“ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีมีอัตราโทษสูง ตามข้อหาเป็นความผิด
เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์
พฤติการณ์แห่งคดีและลักษณะการกระทำ นำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อสถาบัน
พระมหากษัตริย์ อันเป็นที่เกิดทุนและเคารพสักการะ กระทบกระเทือนจิตใจของ
ประชาชนโดยรวม ประกอบกับผู้ต้องหาถูกจับกุมขณะกำลังจะเดินทางออกนอก
ราชอาณาจักร ถือว่ามีพฤติกรรملอบหนี่ หากให้ปล่อยชั่วคราวเกรงว่าผู้ต้องหาจะ
หลบหนี จึงไม่อนุญาตให้ปล่อยตัวผู้ต้องหา ยกคำร้อง”

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การจับกุมนายสมยศในข้อหาตามมาตรา ๑๑๒ เป็น
การกระทำที่ละเมิดสิทธิของสื่อมวลชนอีกครั้งหนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า การจับกุม
ดำเนินคดีประชาชนด้วยข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพหลังรัฐประหาร ๑๙
กันยายน พ.ศ.๒๕๔๙ มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากนายสุรชัย ด้านวัฒนานุสรณ์ นัก
ต่อสู้คนสำคัญอีกคนหนึ่ง ก็ถูกจับกุมคุมขังในขณะนี้ ด้วยข้อหาตามมาตรา ๑๑๒
เช่นกัน ต่อมาเดือนเมษายนที่ผ่านมา ยังปรากฏรายงานข่าวว่า ฝ่ายผู้บัญชาการ
ทหารบก มอบให้นายทหารพระธรรมนูญไปฟ้องเพื่อดำเนินคดีนายจตุพร พรหม
พันธุ์ในข้อหาตามมาตรา ๑๑๒ นอกจากนี้อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล ก็ถูกคุม
คามในลักษณะเดียวกัน และยังมีรายงานข่าวอีกด้วยว่า มีการพิจารณาคดีลับที่ศาล

ทหาร กรุงเทพฯ เพื่อดำเนินคดีกับนายทหารอากาศยศนาวาอากาศตรีรายหนึ่ง ที่ถูกกล่าวหาว่าไปโพสต์ข้อความหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในเฟซบุ๊ก

นายสมยศได้แถลงต่อสื่อมวลชนว่า การจับกุมครั้งนี้ ภาครัฐน่าจะมีการเตรียมการเป็นอย่างดี ทำอย่างมีจังหวะจะโคน และมีการแบ่งงานกันทำ เช่น ให้กองทัพจัดการกับ นปช. ให้กองปราบจัดการกับนายสุรชัย แซ่ด่าน และให้ดีเอสไอจัดการกับเขาและกลุ่มอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม นายสมยศยืนยันว่าไม่ได้คิดจะหลบหนีดังที่ดีเอสไอให้ข่าว แต่ที่จะเดินทางไปกัมพูชาเพราะต้องไปเตรียมการจัดนำเที่ยว นครวัดซึ่งจัดเป็นประจำ และกลุ่มที่ร่วมคณะท่องเที่ยวก็คือผู้สนใจที่เห็นโฆษณานำเที่ยวที่ลงในนิตยสาร*เรดพาวเวอร์*

บทความนี้ จึงขอให้กำลังใจแก่นายสมยศ และขออย่าในเจตนารมณ์ที่นายสมยศเคยกล่าวในการถูกจับกุมครั้งที่แล้วว่า

“ผมยอมสูญเสียอิสรภาพและยอมใช้ชีวิตที่ยากลำบากอยู่ในคุกตะรางในยุคมีดยุคนี้ แต่ผมจะไม่ยอมเสียมโนธรรมสำนึกความเป็นคน และความรักความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์”

บรรพที่สอง ปณิธานอดอาหารเพื่อพ่อ

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๑๖.๐๐ น. “ไท” หรือ นายปณิธาน พกษาเกษมสุข บุตรชายของ นายสมยศ พกษาเกษมสุข ได้เริ่มอดอาหารประท้วงที่หน้าศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก เป็นเวลา ๑๑๒ ชั่วโมง โดยมีผู้สนับสนุนราว ๕๐ คนมาให้กำลังใจ รวมทั้งนางสาวจิตรา คชเดช ผู้นำกรรมกรหญิง และ ส.ศิริรักษ์ นักคิดคนสำคัญ ก็ได้มาพูดคุยให้กำลังใจพร้อมทั้งมอบหนังสือธรรมะให้ศึกษา จากนั้น ในวันต่อมา ก็มีผู้มาให้กำลังใจ เช่น ส.ส.สุนัย จุลพงศธร

อาจารย์โคทม อารียา อาจารย์พิชญ์ พงศ์สวัสดิ์ สุดา รั้งกุพันธ์ และคนอื่น ๆ นอกจากนี้ คุณผู้สติ งามขำ ซึ่งเป็นสตรีเสื้อแดงคนสุดท้ายที่อยู่ในที่ชุมนุมเมื่อเดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓ ก็ได้มาร่วมอดอาหารประท้วงเป็นเพื่อนด้วย พร้อมกลุ่มนักศึกษาอีกจำนวนหนึ่งที่มาให้กำลังใจและอยู่เป็นเพื่อน

นายปณิธาน พุกษาเกษมสุข อายุ ๒๐ ปี เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ประกาศว่าเขาจะเริ่มอดอาหารเพื่อเรียกร้องสิทธิในการประกันตัวของบิดา ซึ่งถูกจับกุมด้วยกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ดังนั้น นายปณิธานก็จะอดอาหารประท้วงเป็นเวลา ๑๑๒ ชั่วโมง การประท้วงครั้งนี้ จัดโดยกลุ่มนักศึกษารวมศาสตร์เสรีเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งจะมีกิจกรรมถึงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ จากนั้น จะเดินทางไปยังหนังสือต่อกระทรวงยุติธรรม และเข้าเยี่ยมนายสมยศ พุกษาเกษมสุขที่เรือนจำพิเศษ กรุงเทพฯ

การอดอาหารประท้วง ๑๑๒ ชั่วโมง นี้ เคยมีนายมิตร ใจอินทร์ ซึ่งเป็นศิลปินอยู่จังหวัดเชียงใหม่ ได้กระทำมาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๔ ที่ผ่านมา แต่เป้าหมายของนายมิตร ใจอินทร์ เพื่อแสดงการต่อต้านมาตรา ๑๑๒ โดยมุ่งที่จะชี้ให้เห็นผลกระทบของกฎหมายนี้ในทางวัฒนธรรม ในระดับการใช้ชีวิตประจำวัน และกระทบต่อจินตนาการของการดำเนินชีวิต นายมิตร ใจอินทร์ เสนอว่าการแก้ไข-ยกเลิกกฎหมายมาตรา ๑๑๒ ต้องเกิดจากกิจกรรมในพื้นที่ของวัฒนธรรมและพื้นที่ของชีวิตคู่ขนานกับมิติทางนิติศาสตร์

ส่วนกรณีของนายปณิธาน ได้ออกแถลงการณ์ มีข้อความสำคัญว่า

“ปัจจุบัน ด้วยการดำเนินคดีความอย่างไม่เป็นธรรม พ่อของข้าพเจ้าถูกจับกุมและคุมขังระหว่างพิจารณาคดี อีกทั้งยังถูกย้ายเรือนจำไปเกือบทุกภูมิภาคใน

ประเทศไทยเพื่อการสืบพยานไม่กี่ปากคำ และไม่มีเหตุผลรองรับที่เหมาะสมใด ๆ ที่จะกล่าวอ้างในการล่องละเมิดต่อเสรีภาพของบุคคลมากมายเพียงเช่นนี้

ในคำกล่าวทางนิติศาสตร์มีหลักว่า ปล่อยคนผิด ๑๐๐ คน ดีกว่าการจับคนบริสุทธิ์เพียง ๑ คน พ่อของข้าพเจ้ากำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาคดีความ ซึ่งย่อมยังไม่เป็นผู้กระทำผิดจนกว่าคำพิพากษาของศาลสูงสุดจะลงโทษให้เป็นผู้กระทำผิด นี่เป็นหลักการพื้นฐานทั่วไปที่บุคคลผู้เป็นพลเมืองทุกคนควรได้รับอย่างเท่าเทียม และเสมอภาคกันในฐานะประชาชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญ

ด้วยเหตุนี้ ศาลจึงควรอนุญาตให้ประกันตัวพ่อข้าพเจ้าเพื่อให้การต่อสู้ดำเนินคดีเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม แต่ศาลได้กล่าวอ้างความร้ายแรงของคดีและความหวาดกลัวที่จะหลบหนีเป็นข้ออ้างในการไม่อนุญาตให้พ่อข้าพเจ้าประกันตัวเสมือนกับว่าศาลได้พิพากษาพ่อของข้าพเจ้าไว้ตั้งแต่ล่องหน้า และด้วยคดีนี้ศาลได้ละเมิดหลักการที่ผู้ต้องขังกล่าวหาจะยังถือว่ายังไม่เป็นผู้กระทำผิดจนกว่าจะมีคำพิพากษาสูงสุด นี่เป็นเหตุผลที่เพียงพอหรือไม่ที่คนคนหนึ่งจะถูกกระทำละเมิดต่อเสรีภาพมากมายเช่นนี้ ฤ ว่าในนามของความจงรักภักดี ความยุติธรรมทั้งหมดจะต้องสยบยอมเสียสละอย่างนั้นหรือ”

ความจริงแล้ว ข้อเสนอเรื่องสิทธิการประกันตัวนั้น เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนพื้นฐาน และเป็นไปตามหลักรัฐธรรมนูญปัจจุบัน ตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง ที่ระบุไว้ว่า “ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” ดังนั้น การให้ประกันตัวจึงเป็นสิ่งที่ถูกต้อง การที่ศาลไม่ให้ประกันตัวนายสมยศ จึงถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยศาลไทยอีกครั้งหนึ่ง

นายสมยศ พุกษาเกษมสุข ถูกจับกุมที่จังหวัดสระแก้วเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๔ ในขณะที่กำลังจะนำคณะทัวร์ไปท่องเที่ยวยังประเทศกัมพูชา นายสมยศซึ่งเป็นบรรณารักษารนิตยสาร*เวดพาวเวอร์* ได้อธิบายในขณะนั้นว่า ตนประกอบอาชีพธุรกิจทัวร์ท่องเที่ยวไปกัมพูชา และเดินทางไปกัมพูชาเป็นประจำ โดยไม่ทราบว่าถูกตั้งข้อกล่าวหาคดีอาชญากรรมร้ายและหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์ตามมาตรา ๑๑๒ เพราะถ้าทราบว่าถูกแจ้งข้อหานี้ก็คงไปมอบตัวสู้คดีแล้ว เมื่อถูกแจ้งข้อหาก็ไม่คิดหลบหนี และพร้อมที่จะสู้คดีตามขั้นตอน

วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๔ ศาลอาญาได้ยกคำร้องขอประกันตัวของนายสมยศ พุกษาเกษมสุข โดยอ้างว่า “เนื่องจากคดีมีอัตราโทษสูงเกรงว่าจำเลยจะหลบหนี อีกทั้งยังเป็นคดีเกี่ยวกับการหมิ่นสถาบันสูงสุดของชาติและจำเลยถูกจับกุมได้ขณะกำลังพยายามจะเดินทางออกนอกประเทศ จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราวของจำเลย” หลังจากนั้น ทนายความของนายสมยศ ก็ได้มีความพยายามในการยื่นขอประกันตัวอีก ๖ ครั้ง แต่ศาลก็ปฏิเสธทุกครั้งด้วยข้ออ้างลักษณะเดิม

ต่อมา วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๔ พนักงานอัยการ ได้ยื่นฟ้องนายสมยศ พุกษาเกษมสุข เป็นจำเลยในคดีหมิ่นสถาบันกษัตริย์ โดยอ้างว่า นายสมยศกระทำความผิด เพราะเป็นบรรณารักษารนิตยสาร*เวดพาวเวอร์* ฉบับวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๓ มีผู้เขียนบทความนามปากกาว่า จิตร พลจันทร์ เขียนเรื่อง “แผนองเล็ดกับยิงข้ามรุ่น” และ ฉบับวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๓ มีบทความเรื่อง “๖ ตุลา แห่ง พ.ศ.๒๕๕๓” ของจิตร พลจันทร์ เช่นเดียวกัน บทความทั้ง ๒ เรื่องนี้ มีลักษณะที่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ คุณสมยศ

ในฐานะที่เป็นบรรณาธิการ ทำการจัดพิมพ์ จำหน่ายและเผยแพร่นิตยสารนี้ จึงต้อง
รับผิดชอบ

ผู้เขียนขอตั้งข้อสังเกตว่า พฤติกรรมที่ต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดตาม
คำฟ้องคือ ผู้ที่ใช้นามปากกาว่า “จิตร พลจันทร์” ซึ่งไม่ได้มีข้อพิสูจน์เลยว่าเป็นคน
เดียวกับนายสมยศ แม้กระทั่งอัยการก็ไม่ได้ฟ้องว่า “จิตร พลจันทร์” เป็นนามปากกา
ของนายสมยศ ต่อมา ก็ได้มีพยานโจทก์ให้การว่า “จิตร พลจันทร์” น่าจะเป็น
นามปากกาของนายจักรภพ เพ็ญแข คำถามคือ ศาลให้หลักการข้อใด มาจำกัดสิทธิ
ในการประกันตัวของนายสมยศในข้อกล่าวหาที่เห็นได้ชัดว่า นายสมยศไม่ได้เป็น
ผู้กระทำ อันที่จริงแล้ว คดีเช่นนี้ไม่ควรที่จะรับฟ้องนายสมยศเสียด้วยซ้ำ ควรจะต้อง
ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหาทางจับกุมตัว ผู้ใช้นามปากกาว่า “จิตร พลจันทร์” แล้วไป
ดำเนินคดีผู้นั้น หากแน่ใจว่าบทความของจิตร พลจันทร์ หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ
จริง

การไม่ได้ประกันตัวของนายสมยศ พกษาเกษมสุข ทำให้เขาต้องติดคุก
มาแล้วถึง ๑๐ เดือนด้วยข้อกล่าวหาที่ตนเองไม่ได้เป็นผู้กระทำ และขณะนี้ ก็ยังคง
อยู่ในชั้นพิจารณาคดี ยังไม่ได้มีการตัดสินว่า นายสมยศกระทำผิดจริง คำถามที่ควร
ถามคือ กระบวนการที่ดำเนินไปเช่นนี้เป็นสิ่งที่ถูกต้องตามหลักยุติธรรมหรือไม่

ดังนั้น การอดอาหารเพื่อประท้วงของนายปณิธานผู้เป็นบุตรชาย จึงชอบ
ธรรมไม่ใช่เพราะเป็นการต่อสู้เพื่อบุพการี เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการต่อสู้เพื่อหลัก
ยุติธรรม เตือนสติคณะตุลาการในศาลไทยมิให้ก่อกรรมทำเข็ญแก่ผู้บริสุทธิ์ครั้งแล้ว
ครั้งเล่า

ในกรณีของนายสมยศ องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ และกลุ่มสิทธิ
มนุษยชนในต่างประเทศหลายองค์กร ได้เรียกร้องให้ปล่อยตัว รวมทั้งเรียกร้องให้มี

การปฏิรูปกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ อันเป็นต้นเหตุหนึ่งของปัญหาด้วย มีแต่ชนชั้นนำไทย พวกสลิ่ม พวกผู้เกินกว่าราชา(อุลตรารอยัลลิสต์) พวกจงรักภักดีสิ้นเกิน (จนไปทำร้ายผู้อื่น) เท่านั้น ที่ยังคงสนับสนุนอย่างไม่แปรเปลี่ยน

ไม่ว่าจะมีพลังอันใดที่พยายามจะยึดจุดจุดกระชาก แต่ในที่สุดประวัติศาสตร์จะต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่ทิศทางที่ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพมากยิ่งขึ้น แต่เป็นเรื่องน่าเศร้าที่สังคมแห่งความเสมอภาคและภราดรภาพห่างไกลเกินกว่าไดโนเสาร์ล้านปีและเหล่าแมลงสาบทั้งปวงจะจินตนาการไปถึง

บรรพที่สาม ทศกกาลผู้บริสุทธิ์

เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๔ ขณะที่นายสมยศ พุกษาเกษมสุข นักกิจกรรมด้านแรงงาน และประธานกลุ่ม ๒๔ มิถุนาประชาธิปไตย ซึ่งประกอบธุรกิจด้านการนำเที่ยวกัมพูชา กำลังดำเนินการตามขั้นตอนของการตรวจคนเข้าเมืองที่อรัญประเทศ เพื่อที่จะนำคณะท่องเที่ยวไปยังกัมพูชา ก็ได้ถูกตำรวจตรวจคนเข้าเมืองควบคุมตัว โดยเจ้าหน้าที่อ้างว่า นายสมยศถูกออกหมายจับโดยกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในข้อหาตามมาตรา ๑๑๒ ของประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ หลังจากนั้น ทนายความของนายสมยศก็ได้ยื่นขอประกันตัว แต่ในที่สุดศาลไม่พิจารณาให้ประกันตัว นายสมยศจึงต้องอยู่ในเรือนจำตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา

การจับกุมนายสมยศในขณะนั้น เป็นการดำเนินการภายใต้รัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่เห็นนายสมยศเป็นศัตรูทางการเมืองของตน และนี่เป็นการจับกุมครั้งที่ ๒ หลังจากที่ถูกควบคุมตัวครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓ ในข้อหาละเมิดภาวะฉุกเฉิน แล้วคุมขังอยู่ ๒๑ วัน ดูเหมือนว่า การจับกุมครั้งนี้เป็นการดำด

เนินการตามใบสั่ง เพราะนายธาริต เพ็งดิษฐ์ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษอธิบายว่า ส่วนสืบสวนสะกดรอยของดีเอสไอ เข้าจับกุมนายสมยศ ที่ได้กระทำผิดในคดีต่อความมั่นคงของรัฐ ด้วยการล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งมีลักษณะการกระทำผิดเป็นเครือข่ายโดยใช้เครื่องมือสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต แต่ท้ายที่สุด ดีเอสไอ ไม่ได้ฟ้องในเรื่องอินเทอร์เน็ตเลย แต่ฟ้องในฐานะที่นายสมยศเป็นบรรณาธิการนิตยสารเสียงทักษิณ ฉบับที่ ๑๕ ซึ่งตีพิมพ์บทความเรื่อง“แผนนองเลือด” ในคอลัมน์ คมความคิด ซึ่งผู้เขียนใช้นามแฝงว่า “จิตร พลจันทร์” และถูกตีความว่าเข้าข่ายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

การจับกุมนายสมยศดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการจงใจใช้อำนาจรัฐในการคุกคามสื่อมวลชนฝ่ายค้าน โดยอาศัยมาตรา ๑๑๒ เป็นเครื่องมือ แต่ที่ร้ายแรงยิ่งกว่านั้น ก็คือการลิดรอนสิทธิในการประกันตัว ซึ่งเป็นหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ถือว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิด จนกระทั่งศาลได้ตัดสินว่ามีความผิดแล้ว ซึ่งหลักการนี้ได้รับการรับรองในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒ ดังนั้น ผู้ถูกกล่าวหาควรที่จะต้องมิสิทธิประกันตัวมาสู่คดี และในปีที่ผ่านมา ก็ได้มีการยื่นขอประกันตัวนายสมยศถึง ๘ ครั้ง แต่ศาลก็ยื่นกรานที่ไม่ให้ประกันตัว โดยอ้างอย่างเดียวว่าเป็นคดีที่มีอัตราโทษสูง หากให้ประกันตัวเกรงว่าผู้ต้องหาจะหลบหนี

เดือนมีนาคมที่ผ่านมา(๒๕๕๔) นายปณิธาน พุกษาเกษมสุข บุตรชายของนายสมยศ ก็ได้ขออาหารประท้วงที่หน้าศาลอาญา ๑๑๒ ชั่วโมง เพื่อเรียกร้องสิทธิประกันตัวของบิดา แต่ศาลก็ยังคงเมินเฉยอยู่นั่นเอง

กรณีจับกุมนายสมยศด้วยข้อหา ๑๑๒ ในทางระหว่างประเทศ ถือว่าเป็นเรื่องละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง และขัดหลักนิติธรรมระหว่างประเทศ องค์กรสิทธิมนุษยชนและองค์การกรรมการนานาชาติจึงเคลื่อนไหวเรียกร้องให้ปล่อยตัวนาย

สมัยศออย่างไม่มีเงื่อนไข เช่น วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๔ สหภาพแรงงานประเทศเนปาล ได้ส่งจดหมายถึงนายกรัฐมนตรีของไทยให้ปล่อยตัวคุณสมยศโดยทันที และล่าสุดวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๕ นี้ สหภาพแรงงานกลางของเกาหลีใต้และสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจต่อเรือ ประเทศออสเตรเลีย ก็ยื่นหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีและประธานศาลฎีกาไทย ให้ปล่อยตัวนายสมยศทันทีอย่างไม่มีเงื่อนไข

เรื่องที่น่าเจ็บปวดไปกว่านั้นก็คือ นายสมยศถูกจับกุมดำเนินคดี ในข้อหาที่ตนเองไม่ได้เป็นผู้กระทำ แต่ถูกทำให้เป็นนักโทษตัวแทนที่ต้องรับผิดชอบในฐานะบรรณารักษ์ที่นำสนใจก็คือ ในระหว่างการดำเนินคดี นายสมยศถูกค้นแก้ม โดยให้เดินทางไปสืบพยานต่างจังหวัด เช่น จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๔ ที่จังหวัดเพชรบูรณ์เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ที่จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ และที่จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๕ ต่อมา จึงเลื่อนมาสืบพยานที่กรุงเทพฯ เนื่องจากพยานอยู่กรุงเทพฯ

การย้ายที่คุมขังและการสืบพยานลักษณะนี้ สร้างความลำบากอย่างมากแก่ผู้ต้องขัง เพราะการเดินทางในฐานะนักโทษไม่ได้มีแต่ความยากลำบาก และต้องไปปรับการใช้ชีวิตใหม่ในเรือนจำต่างจังหวัด การดำเนินการเช่นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการละเมิดสิทธิของนายสมยศ การตระเวนส่งตัวไปสืบพยานยังหลายจังหวัดเช่นนี้ แทบไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนเลยในการพิจารณาคดีในประเทศไทย

การคุมขังนายสมยศด้วยความผิดตามมาตรา ๑๑๒ นี้ เป็นการสะท้อนถึงความอยุติธรรม และการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในสังคมไทย จนกลายเป็น

เรื่องปกติ ดังเป็นที่ทราบกันดีว่า มีประชาชนผู้บริสุทธิ์อีกจำนวนไม่น้อยที่ถูกจับกุมในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และขณะนี้ยังในคุก เช่น

นางสาวดารณี ชาญเชิงศิลป์กุล ถูกจับกุมตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงขณะนี้ (๒๕๕๕) ถูกคุมขังมาแล้วเกือบ ๔ ปี

นายสุรชัย ตำนวนานานุสรณ์ ถูกจับกุมตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ขณะนี้ติดคุกมาแล้ว ๑๔ เดือน นายสุรชัยถูกฟ้องคดี ๑๑๒ ทั้งหมด ๗ คดี จึงได้ร้องขอต่อศาลให้รวมคดีเข้าด้วยกัน เพื่อจะได้สารภาพแล้วจบคดีโดยเร็ว

นายเลอพงษ์ วิชัยคำมาตย์ หรือ โจ้ กอร์ดอน ชาวอเมริกันสัญชาติไทย ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้แปลหนังสือ King never smile จากภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทยลงในคอมพิวเตอร์เพื่อเผยแพร่ ศาลตัดสินจำคุก ๕ ปี แต่ลดลงเหลือ ๒ ปีครึ่ง

นายอำพล ตั้งนพคุณ หรือ อากง ถูกกล่าวหาว่า ส่งข้อความสั้นทางโทรศัพท์เป็นข้อความหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ถูกศาลตัดสินจำคุก ๒๐ ปี เป็นต้น

ปัญหาห้วงจากความไม่เป็นธรรมของผู้ต้องคดี ๑๑๒ ก็คือ การไม่ได้รับสิทธิประกันตัวในแทบทุกกรณี และการที่ศาลมีแนวโน้มจะตัดสินให้ผู้ต้องหาที่มีความผิดทั้งที่หลักฐานอ่อน เช่น กรณีของคุณอำพล หลักฐานอ่อนมาก และโจทก์ก็ไม่อาจพิสูจน์ได้ด้วยซ้ำว่า คุณอำพลเป็นคนส่งข้อความ ทั้งยังมีเหตุที่อธิบายได้ว่า คุณอำพลอาจจะใช้เอสเอ็มเอสไม่เป็น แต่ศาลก็อ้างว่า กรณีนี้โจทก์ไม่ต้องพิสูจน์เพราะ “ผู้ที่กระทำความผิดลักษณะร้ายแรงดังกล่าว ย่อมจะต้องปกปิดการกระทำของตนไม่ให้ผู้อื่นล่วงรู้” กรณีโจ้ กอร์ดอนซึ่งอยู่ต่างประเทศมานาน และใช้พินมพีดีไทยไม่เป็น คีย์บอร์ดคอมพิวเตอร์ที่ยึดมาเป็นของกลาง ก็ไม่มีอักษรภาษาไทย การจะแปลหนังสือลงอินเทอร์เน็ตคงเป็นเรื่องยาก และยิ่งกว่านั้น หนังสือเรื่อง King never smile ก็เป็นหนังสือวิชาการที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเยล และวางขาย

อย่างเปิดเผยในต่างประเทศ แต่ศาลก็อ้างให้เป็นไปตามคำฟ้อง แล้วก็ตัดสินไปตามที่จำเลยสารภาพ

ปัญหาความไม่เป็นธรรมของคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ที่จะต้องติดคุกทันทีเมื่อถูกกล่าวหา และมีแนวโน้มที่จะต้องอยู่ในคุกนาน จึงทำให้เกิดความสิ้นหวังต่อกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น ผู้ต้องหาหลายคน ตัดสินใจรับสารภาพ ทั้งที่เป็นผู้บริสุทธิ์ เพื่อที่จะไม่สู้คดีแล้วให้การพิจารณาคดีจบ แล้วรอคอยความหวังจากการขอพระราชทานอภัยโทษ แต่เมื่อวันที่ ๕ เมษายนที่ผ่านมา(๒๕๕๖) นายสมยศ พุกษาเกษมสุข ได้แสดงท่าทีต่อกรณีนี้ว่า จะไม่รับสารภาพและจะไม่ขอพระราชทานอภัยโทษ เนื่องจากตนเองเป็นผู้บริสุทธิ์ หากรับสารภาพก็รู้สึกตะขิดตะขวงใจ นายสมยศกล่าวว่า “คนที่เขารับสารภาพเพราะเขาไม่เชื่อมั่น สิ้นหวังกับกระบวนการยุติธรรมแล้ว แค่อสิทธิในการประกันตัวก็ยังมี ฝ่ายผู้เสียหายก็ยังไม่เคยปรากฏตัวในชั้นศาลซักครั้ง ที่เราสู้ เพราะอยากสู้ด้วยตัวเองว่า ความยุติธรรมสำหรับคดี ๑๑๒ ยังหลงเหลืออยู่ไหม” นายสมศยกย้ำว่า ผลการแพ้ชนะคดีสำหรับเขาแล้วมีค่าเท่ากัน เพราะหากได้ออกจากเรือนจำก็ยังคงเจอกรงขังที่ใหญ่กว่า ที่ผ่านมามีถือว่าได้ทำหน้าที่พลเมืองที่ดีของประเทศแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการใช้สิทธิเสรีภาพแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างที่พลเมืองที่ดีควรจะเป็น

ดังนั้น ในโอกาส ๑ ปีในคุกของสมยศ จึงขอสดุดีจิตใจของนักต่อสู้ของสมยศอย่างจริงใจ และฝากใจไปถึงเหยื่อของกรณี ๑๑๒ ทั้งหมดด้วย

quoteprachatai.com

"..สู้ดีกว่า อย่างน้อยให้เขา เป็นฝ่ายพิพากษา"

สมยศ พุกผาษาเกษมสุข, 5 เม.ย. 55

นี่มันน่าจะไม่รับสารภาพและขอพระราชทานอภัยโทษเช่นเดียวกับผู้ต้องขัง
คดีหมิ่นราชอำนาจ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากตนเองเป็นผู้บริสุทธิ์ หากรับสารภาพก็รู้สึกช็อคตะขวงใจ

<http://prachatai.com/journal/2012/04/39973>

จุดเทียนคำ สั่งเวรคำ พิพากษา
เทียนคำใหม่ เปลวไฟ ยังตามลุก
แต่ความกึก นามคน จะดอยดอง
เทียนละลาย เทียนเล่มใหม่ ก็ยังมี

ให้สมยศ พุกผาษาเกษมสุข
เป็น บ.ก. ถูกซังคุก สิบเอ็ดปี
จะเที่ยวท่อง ผ่านเน็ต ไปทุกที่
ไฟต่อไฟ สร้างอ็คคิ ที่ร้อนแรง

มุกดา สุวรรณชาติ
มติชนสุดสัปดาห์ ๑-๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๙๙๒ Sninos บารุงการพิมพ์เน้นหินขาวทางการเมืองในประเทศไทย **PRETTYBOY 80**
GRAPHIC DESIGN

ถึงไผ่ ดาวดิน

ยุคสมัยแห่งความมีอภิมนและอนธการ
ประชาชนมีชีวิตรวดกลัวและยอมจำนน
ภายใต้มายาภาพของความสงบราบคาบ
เพื่อความมั่นคงยั่งยืนของพวกอภิสิทธิ์ชน
ทั้งหลาย ไผ่ ดาวดิน คือแสงเทียนที่ส่อง
สว่างของคืนอันมืดมิด

สมยศ พุกษาเกษมสุข

12 มกราคม 2560

เสรีชน
12-1-2560

บรรพที่สี่ ความยุติธรรมไม่มีในคดีสมยศ

การตัดสินของศาลในคดีนายสมยศ พุกษาเกษมสุข ได้ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวาง และนำมาสู่การตั้งคำถามอย่างยิ่งต่อความยุติธรรมของศาลไทย

ทั้งนี้ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ นี้ ศาลอาญาได้อ่านคำพิพากษาคดีสมยศ พุกษาเกษมสุข บรรณานุกรมนิตยสารเสียงทักษิณ ซึ่งถูกดำเนินคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามมาตรา ๑๑๒ ในที่สุด ศาลพิพากษาให้นายสมยศมีความผิดตามฟ้อง

ลงโทษจำคุก ๑๐ ปี จากความผิด ๒ กรรม บวกกับโทษเดิมเมื่อปี ๒๕๕๒ คดีหมิ่นประมาท พล.อ.สพรั่ง กัลยาณมิตร ซึ่งรอลงอาญาไว้อีก ๑ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๑ ปี

ในคำอธิบายของคำพิพากษาได้อ้างอิงถึงบทความ ๒ บทความในนิตยสาร *เสียงทักษิณ* ฉบับเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม ๒๕๕๓ ชื่อว่า ‘แผนของเลือด ยิ่งข้ามรุ่น’ และ ‘๖ ตุลาแห่งพ.ศ.๒๕๕๓’ ตามลำดับ โดยผู้เขียนใช้นามแฝงว่า ‘จิตร พลจันทร์’ว่า เป็นบทความที่ดีความได้ว่าหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ แม้ว่าตามพ.ร.บ.จดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ.๒๕๕๐ ไม่ได้กำหนดให้บรรณาธิการต้องรับผิดชอบกับบทความที่ผู้อื่นเขียน แต่ความผิดในกรณีมาตรา ๑๑๒ ไม่ได้ถูกยกเลิกไปด้วย ศาลจึงวินิจฉัยว่า แม้ว่าจำเลยจะไม่ได้เขียนบทความก็ถูกลงโทษได้

หลังจากการอ่านคำพิพากษา องค์กรสิทธิมนุษยชนหลาย และกลุ่มต่างประเทศหลายกลุ่ม ได้ออกแถลงการณ์ประณามคำตัดสินโดยระบุว่า คำตัดสินนี้ทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อหลักนิติธรรมของประเทศไทย และจะทำให้เกิดการเซ็นเซอร์ตัวเองในอนาคต และตัวแทนสหภาพยุโรปได้แสดงความกังวลอย่างยิ่งต่อการลงโทษครั้งนี้ โดยระบุว่า คำตัดสินดังกล่าวลิดรอนเสรีภาพในการแสดงออก และเสรีภาพสื่ออย่างรุนแรง และกระทบต่อภาพลักษณ์สังคมที่เป็นประชาธิปไตย และมีเสรีภาพของประเทศไทย

นายสมยศถูกจับกุมตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๔ และถูกขังคุกตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เพราะศาลไม่ยอมให้ประกันตัว แม้ว่านายจะขอประกันตัวถึง ๑๐ ครั้ง แต่ศาลก็ไม่ยอมอนุมัติโดยอ้างเพียงแต่ว่าเป็นคดีที่มีโทษสูง เกรงว่าผู้ต้องหาจะหลบหนี การสืบพยานคดีของนายสมยศสิ้นสุดลงเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๕ แต่ศาลได้เลื่อนการอ่านคำพิพากษามาจนถึงเดือนมกราคมนี้

เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม หลังจากการตัดสินคดี นายทวี ประจบฉลาม ซึ่งเป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญากล่าวถึงกรณีแถลงการณ์ของสหภาพยุโรปต่อกรณีคำพิพากษานายสมยศ พุกกะเวสว่า การพิจารณาคดีของศาลอาญา มีหลักการพิจารณาเป็นสากลเหมือนกับศาลยุติธรรมอื่นทั่วโลก กล่าวคือพิจารณาตามกฎหมายที่บัญญัติเอาไว้ การละเมิดกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ก็เป็นความผิดตามกฎหมายของประเทศไทย การที่นายสมยศนำบทความดูหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ซึ่งแม้จะเป็นบทความของคนอื่นมาลง ก็เข้าข่ายเป็นความผิด เพราะบทความที่เผยแพร่ไม่ใช่การแสดงความคิดเห็นทางวิชาการ แต่เป็นข้อความที่มีลักษณะดูหมิ่นเหยียดหยาม ทำให้สถาบันได้รับความเสียหาย

ก่อนอื่นผู้เขียนต้องขอเห็นแย้งกับนายทวี ประจบฉลาม เนื่องจากการตัดสินของศาลไทยกรณีของนายสมยศครั้งนี้ ไม่ได้เป็นแบบมาตรฐานสากล นับตั้งแต่การตัดสินเรื่องคดีหมิ่นประมาท พล.อ.สพรั่ง ก็ไม่ถูกต้อง เพราะ พล.อ.สพรั่งขณะนั้นเป็นบุคคลสาธารณะ เป็นนายทหารที่ร่วมก่อการรัฐประหาร และยังมีบทบาทเป็นผู้นำระดับสูงในกองทัพ การวิจารณ์บทบาทในทางสาธารณะย่อมเป็นสิ่งทำได้ การตัดสินลงโทษถึงขั้นติดคุกในคดีหมิ่นประมาทลักษณะนี้ ก็เป็นเรื่องที่ไม่ได้มาตรฐานสากลอยู่แล้ว

ต่อมา การตัดสินให้ผู้ต้องหาติดคุกถึง ๑๐ ปี จากบทความที่เขาไม่ได้เขียน จะอธิบายด้วยมาตรฐานอะไร ในต่างประเทศ การเขียนบทความใดก็ตาม ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยเขาก็เขียนบทความมาตอบโต้ ให้ประชาชนพิจารณา ไม่มีที่ใดที่จับคนเขียนบทความที่ตนไม่เห็นด้วยไปติดคุกเช่นในประเทศไทย แต่ปัญหาที่ยิ่งกว่านั้นคือ คนที่ติดคุกไม่ใช่คนเขียน และตามกฎหมายการพิมพ์นั้น บรรณาธิการไม่ต้องรับผิดชอบ การที่ศาลอธิบายว่า แม้จะไม่ผิดกฎหมายการพิมพ์แต่ยังผิดตามมาตรา ๑๑๒ นั้น

ศาลได้กระทำการเขียนกฎหมายขึ้นเอง เพราะถ้าหากกฎหมายมาตรา ๑๑๒ เป็นข้อยกเว้น ตามหลักการทางด้านนิติศาสตร์ เขาต้องระบุข้อยกเว้นไว้ในกฎหมายการพิมพ์ด้วย เมื่อไม่มีระบุข้อยกเว้นเช่นนี้ โดยทั่วไปต้องยกประโยชน์ให้จำเลย

ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องคือ บทความที่ศาลอ้างทั้ง ๒ เรื่องไม่ได้เข้าข่ายการหมิ่นตามมาตรา ๑๑๒ เพราะตามกฎหมายมาตรานี้ ได้ระบุการคุ้มครองพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชินี องค์รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการ แต่บทความทั้งสองที่อ้าง ล้วนเป็นเรื่องทางประวัติศาสตร์ และไม่มีข้อความหมิ่นบุคคลคนใดตามมาตรา ๑๑๒ เลย ไม่ได้เอ่ยถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบันเลยเสียด้วยซ้ำ เช่น ในส่วนที่ศาลตัดสินจากข้อความจากบทความที่อ้างถึง “โคตรตระกูล” ว่า “พอได้ดีก็โค่นนายตัวเอง จับนายไปจองจำ ชัดว่าสติไม่ดี ดูแลบ้านเมืองไม่ได้ แล้วก็จับลงตุงแดง ฆ่าทิ้งอย่างทารุณ” ข้อความนี้อธิบายไม่ได้เลยว่าเป็นความผิดตามกฎหมายดังกล่าว แม้จะอ้างตามนัยคำตัดสินของศาล กล่าวคือตีความว่า เป็นเรื่องสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี แต่กรณีนี้ก็มีปัญหาในการตีความ เพราะจิตร พลจันทร์อธิบายว่า เหตุการณ์นี้เกิดขึ้น “ตั้งสองร้อยกว่าปีมาแล้ว” แต่บทความดังกล่าวเขียนเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๓ ระยะเวลาสองร้อยปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๓๕๓ ล่วงพ้นจากสมัยรัชกาลที่ ๑ มาแล้วมาถึงต้นรัชกาลที่ ๒ จึงอาจจะตีความได้ด้วยซ้ำว่า ไม่เกี่ยวข้องกับพระเจ้ากรุงธนบุรี ยิ่งกว่านั้น ก็เป็นที่ทราบกันดีว่า พระเจ้ากรุงธนบุรีถูกประหารชีวิตโดยการตัดศีรษะ ผู้ที่ถูก “จับลงตุงแดง” จึงไม่น่าจะหมายถึงพระเจ้ากรุงธนบุรี แต่กระนั้น สมมติว่า เรื่องนี้กล่าวถึงเรื่องพระเจ้ากรุงธนบุรีจริง มาตรา ๑๑๒ ก็ไม่ได้มีบทบัญญัติคุ้มครองไปถึงพระมหากษัตริย์ในอดีตแต่อย่างใด การอ้างเอาความผิดแก่นายสมยศจึงไม่น่าจะเป็นไปได้

กรณีต่อมา การกล่าวถึงหลวงนฤपालแห่งโรงแรมผี ที่ออกกฎหมายตั้ง
ทรัพย์สินส่วนตัว พ.ศ.๒๔๙๑ หนุนอำนาจเผด็จการของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ โคน
รัฐบาลถนอม-ประภาส และอยู่เบื้องหลังการสังหารฝ่ายซ้าย การมีส่วนในการลอบ
สังหาร พ.ต.ท.ทักษิณ เป็นต้น ก็ไม่สามารถตีความตามคำพิพากษาของศาลได้
เลยว่า หมายถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อย่างน้อยที่สุด การเอ่ยถึงการออก
กฎหมาย พ.ศ.๒๔๙๑ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังประทับ
อยู่ต่างประเทศ ดังนั้น เรื่องหลวงนฤपालจึงเป็นการตีความโดยความไม่รู้ข้อมูล
ประวัติศาสตร์ของศาลเอง อาจจะพิจารณาได้ด้วยซ้ำว่า คำพิพากษาของศาลที่
ตีความเช่นนี้ เป็นการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ แต่กรณีนี้จะเห็นได้ชัดว่าเป็นการมุ่ง
ตีความเพื่อหาเรื่องที่จะให้นายสมยศเป็นผู้กระทำความผิดให้จงได้

สรุปแล้ว การดำเนินการของศาล เช่น การห้ามประกันตัว และการ
ตัดสินคดีในลักษณะตีความเอาเองเช่นนี้ มีแต่จะสร้างความเสื่อมเสียในเชิง
ภาพลักษณ์ของศาลเอง และยังเป็นการชี้ให้เห็นด้วยว่า กฎหมายมาตรา
๑๑๒ นั้น ขัดกับหลักนิติธรรมและหลักความยุติธรรม ทั้งยังเป็นการละเมิด
หลักสิทธิมนุษยชน ทำให้ประชาชนไม่ได้รับเสรีภาพอย่างแท้จริง โดยเฉพาะ
เสรีภาพในด้านความคิด ที่มุ่งจะบังคับให้คนคิดและเชื่อในแบบเดียวกัน ซึ่ง
ไม่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย

บรรพที่ ๕ บัวใบนิดฤจะปิดข้างล้ม

โคลงสี่สุภาพของเกาบทหนึ่ง ได้อธิบายไว้ว่า

ข้างใดตายกลิ้งอยู่ ทั้งตัว

อุตริเก็บใบบัว

ปิดไว้

ความร้ายกาจน่ากลัว

ฟังเพื่อ

เสียทรัพย์เพื่อไฟให้

สงบฟังฤาฟัง

สุภาสิตของไทยโบราณบทนี้ แสดงให้เห็นว่า การทำความผิดและคิดร้าย ย่อมไม่สามารถที่จะปกปิดได้มิด ซึ่งถ้าจะเปรียบเทียบให้เห็นได้ก็คือกรณีศาลไทย ได้ใช้คำตัดสินลงโทษประชาชนอันขัดกับหลักแห่งความยุติธรรมในกรณีกฎหมาย อาญา มาตรา ๑๑๒ หรือกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ความร้ายอันนี้แม้จะ พยายามซ่อนเร้นแต่ก็ไม่อาจกระทำได้ เรื่องจึงเผยแพร่ไปทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ ความพยายามในการปกปิดจึงเป็นไปไม่ได้ เนื่องจากเป็นเรื่องของการ ใช้อำนาจศาลละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งโลกอารยะถือว่าเป็นเรื่องเสียหายและน่าอัป หมาย

กรณีนี้เห็นได้จากการที่กระทรวงการต่างประเทศไทย ต้องออกคำแถลง และส่งไปประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ว่า การที่ศาลไทยพิพากษา ความผิดนายสมยศ พุกฆาเกษมสุข ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ฐานที่แพร่กระจายข่าวสารอันเป็นเท็จ ที่กระตุ้นให้เกิดความเกลียดชังต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ จึงให้ลงโทษจำคุกถึง ๑๐ ปีนั้น คำพิพากษายังไม่เป็นที่สุด ตาม ระเบียบวิธีพิจารณาความคดีอาญาของไทย จำเลยยังมีสิทธิได้รับการพิจารณาคดี อย่างเที่ยงธรรม เช่นการปฏิเสธคำฟ้อง และยังสามารถอุทธรณ์ได้ ส่วนเรื่องการห้าม ประกันตัวนั้น เป็นเพราะนายสมยศไม่ได้ไปรายงานตัวตามหมายที่เรียก และเขาถูก จับกุมขณะพยายามจะข้ามเขตแดน การปล่อยตัวชั่วคราวจะเป็นการเสี่ยงที่เขาจะ พยายามแทรกแซงพยาน หรือหลักฐาน และย้ำว่า กฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ มี ความสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศเรื่องสิทธิพลเมือง และเสรีภาพในการ แสดงความคิดเห็น

กรณีนี้ จะเห็นได้ว่า คำแถลงของกระทรวงต่างประเทศยกข้ออ้างเพื่อปกป้องศาลนั้นไม่สมเหตุผล เช่น การกล่าวว่าการให้ประกันตัวสมยศจะเป็นเหตุให้เกิดการแทรกแซงพยานหรือหลักฐาน ก็ในเมื่อหลักฐานสำคัญที่ใช้ฟ้อง คือบทความในนิตยสารที่ตีพิมพ์ออกวางจำหน่ายแล้ว นายสมยศจะไปแทรกแซงได้อย่างไร นอกจากนี้ ข้ออ้างที่ว่า บทความที่นายสมยศไม่ได้เขียน แต่ศาลเห็นว่านายสมยศมีความผิดเพราะเป็นการเผยแพร่ข่าวสารอันเป็นเท็จ ที่กระตุ้นให้เกิดความเกลียดชังต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล ได้อธิบายไว้ว่า กฎหมายมาตรา ๑๑๒ ไม่ได้เปิดทางให้มีการพิสูจน์เลยว่า ข้อความที่อ้างว่าหมิ่นนั้นจริงหรือเท็จ ยิ่งกว่านั้นคำอธิบายของกระทรวงต่างประเทศยังปกปิดข้อเท็จจริงว่า นายสมยศถูกดำเนินคดีอย่างไม่ยุติธรรม โดยเฉพาะเรื่องที่ถูกนำตัวไปพิจารณาคดีในศาลต่างจังหวัดหลายแห่ง ซึ่งเป็นการมุ่งสร้างความยากลำบากแก่จำเลย

นอกจากกระทรวงต่างประเทศ ศาลเองก็เก็บอาการพิรุณไม่อยู่เช่นกัน ดังจะเห็นได้จากนายทวิ ประจวบลาภ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา แถลงผลงานของศาลอาญาประจำปี ๒๕๕๕ ตามโครงการศาลอาญาพบสื่อมวลชน ในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ก็ได้อธิบายว่า การพิจารณาของศาลเป็นไปตามพยานหลักฐานและเป็นกลางไม่

ฝักใฝ่ฝ่ายใด จึงอยากให้ผู้วิพากษ์วิจารณ์อย่าใช้อคติ อย่าใช้ถ้อยคำเสียดสีที่มแทงศาล และโดยเฉพาะผู้ที่นำเอาชาวต่างชาติมาวิพากษ์วิจารณ์ศาลไทยโดยปราศจากข้อมูลอันสมบูรณ์ นายทวีเห็นว่า การกดดันศาลไทยถือเป็นการกดดันประเทศไทย จึงต้องอธิบายคนไทยให้เข้าใจ

จะเห็นได้ว่า การแถลงของศาลพยายามอ้างถึงหลักความยุติธรรมอันเป็นนามธรรม ซึ่งศาลไม่ได้ปฏิบัติจริงในกรณีกฎหมายมาตรา ๑๑๒ ศาลไทยไม่เคยรับและพิจารณาว่า กฎหมายนี้เป็นมรดกเผด็จการ เพราะมาจากประกาศของคณะรัฐประหารเมื่อหลัง ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ นอกจากนี้ ศาลยังไม่อนุมัติการประกันตัวผู้ต้องหาดี ๑๑๒ เสมอ ทำให้จำเลยถูกขังยาว ทั้งที่ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๙ ถือว่า ผู้ต้องหายังเป็นผู้บริสุทธิ์ ศาลจะต้องให้ประกันตัวระหว่างการศึกษาคดี และที่สำคัญ ศาลมักจะตัดสินใจให้จำเลยมีความผิดโดยการละเมิดหลักวิธีการพิจารณาคความอาญาเสมอ เช่น หลักการพิจารณาคความอาญาเสนอให้การตัดสินใจโทษผู้กระทำผิด ต้องมีการพิสูจน์อย่างสิ้นสงสัยว่าจำเลยได้ทำความผิดจริง ถ้ามีเหตุอันไม่ชัดเจนหรือไม่แน่ใจแล้ว ให้ยกประโยชน์ให้จำเลย แต่กรณีของนางสาวดารณี ชาญเชิงศิลป์กุล กรณีนายสมยศ พุกษาเกษมสุข หรือแม้กระทั่งกรณีนายยศวริศ ชูกล่อม(แจ่ง ดอกจิก)ศาลตัดสินใจให้จำเลยมีความผิดตามมาตรา ๑๑๒ โดยการตีความด้วยแบบฉบับของศาลเอง

ด้วยเหตุนี้ เมื่อ นายฌอง-มาร์ค เอโรลท์ (Jean-Marc Ayrault) นายกรัฐมนตรีฝรั่งเศส ที่เยือนประเทศไทย และได้เข้าพบ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ และได้แสดงความห่วงใยเกี่ยวกับปัญหาด้านเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองไทยโดยเฉพาะการเอาผิดกับผู้ละเมิดกฎหมายมาตรา ๑๑๒ โดยกล่าวว่า การแสดงออกทางความคิดเห็นจะต้อง

อยู่ภายใต้กฎหมาย ในขณะเดียวกัน ผู้ที่มีอำนาจก็ไม่ควรใช้กฎหมายในการกีดกัน เสรีภาพทางความคิดเห็นตามระบอบประชาธิปไตยเช่นกัน

ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ นายเควิน เฮวีสัน ศาสตราจารย์ด้านเอเชียของ มหาวิทยาลัยคาโรไลนาเหนือ ได้เขียนบทความเรื่อง “กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพกีดกร่อนความน่าเชื่อถือของทางฝ่ายตุลาการ” มีสาระสำคัญว่า กลุ่มที่อ้างตนเองว่าเป็นผู้ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์นั้น กำลังเป็นผู้บ่อนทำลายระบบทางกฎหมายเสียเอง โดยรายงานถึง แนวโน้มของคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในประเทศไทยหลังการรัฐประหาร พ.ศ.๒๕๕๙ และชี้ว่า การที่ศาลตัดสินลงโทษจำเลยในหลายกรณี เป็นการกระทำที่ป่าเถื่อนอย่างยิ่ง และกรณีนี้เป็นเรื่องการเมือง เพราะทุกคนที่ถูกศาลตัดสินลงโทษ เป็นผู้อยู่ฝ่ายต่อต้านรัฐประหาร และคัดค้านรัฐบาลที่ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายทหาร โดยเฉพาะในสมัยที่นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี มีการดำเนินคดีประชาชนตามมาตรา ๑๑๒ มากเป็นประวัติการณ์ เพราะมีการบังคับใช้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเพื่อกลบเสียงของฝ่ายสื่อมวลชนเสื้อแดงที่เป็นฝ่ายตรงข้าม และรวมไปถึงใช้ในการทำลายการเคลื่อนไหวทางการเมืองของฝ่ายคนเสื้อแดงด้วย ทั้งที่มีหลักฐานเพียงน้อยนิดเพื่อลงโทษราวกับกระทำผิดอุกฉกรรจ์ ในคู่มือร่างจึงเต็มไปด้วยนักโทษทางการเมืองที่มีความคิดเห็นแตกต่างจากรัฐบาล เป็นเรื่องหดหู่และน่าเศร้าใจยิ่งนัก

เฮวีสันเห็นว่า การใช้กฎหมายมาตรา ๑๑๒ มาจำคุกประชาชนนั้น ไม่ได้ช่วยฝ่ายอนุรักษ์นิยมในการรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ แต่เป็นการทำลายประชาธิปไตย และยังเป็นการทำลายความน่าเชื่อถือของกระบวนการศาลไทย เพราะการตัดสินหลายครั้งเป็นการตั้งธงล่วงหน้าแล้วตีความให้จำเลยมีความผิด

และเมื่อมีการวิพากษ์วิจารณ์ถึงความผิดพลาดในการตัดสินใจคดีเหล่านี้ เจ้าหน้าที่ทางฝ่ายศาลก็ออกมาข่มขู่ว่าจะดำเนินการตามข้อหาหมิ่นศาล ซึ่งเป็นการไม่ถูกต้อง

สรุปแล้วจะเห็นได้ว่า ระบบตุลาการของประเทศจะหมดความเชื่อถือจากนานาอารยประเทศ เพราะมีกระบวนการอันล้าหลังในกรณีของ มาตรา ๑๑๒ และยิ่งโยงถึงข่าวเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ว่าศาลไทย อนุมัติการเลื่อนสั่งฟ้องเป็นครั้งที่ ๑๘ กรณีที่กลุ่มพันธมิตรที่ยึดสนามบิน เนื่องจากฝ่ายผู้ต้องหา ยังเตรียมหลักทรัพย์มาประกันตัวในชั้นศาลยังไม่พร้อม ก็ยิ่งแสดงถึงความสิ้นหวังของประชาชนไทยต่อมาตรฐานการตัดสินใจคดีของสถาบันยุติธรรมไทย

บรรพที่หก ๑๐๙๕ วันลงทัณฑ์สมยศ

เดือนเมษายน(๒๕๕๗)นี้ ก็กักขังจองจำนายสมยศ พุกษาเกษมสุขอย่าง ไม่เป็นธรรมก็จะครบ ๓ ปี (๑๐๙๕ วัน) กรณีสมยศนี้ชี้ให้เห็นถึงความไร้หลักการ และความอยุติธรรมของศาลไทย และตอกย้ำถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชนของ กฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และยังสะท้อนถึงความอำมหิตของ “คนดี” ในสังคมไทย ที่สามารถเพิกเฉยและยอมรับได้กับการที่ผู้บริสุทธิ์จะต้องติดคุกในเวลานาน เช่นนี้

ขอทบทวนประวัติชีวิตของสามัญชนที่ชื่อสมยศ พุกษาเกษมสุขอีกครั้งว่า เขาเกิดวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๐๔ สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง แล้วดำเนินชีวิตเป็นนักหนังสือพิมพ์และนักกิจกรรมด้านแรงงานมาเป็นเวลานาน การที่ คุณสมยศเลือกเส้นทางชีวิตดังนี้ ส่วนหนึ่งก็มาจากการรับอุดมการณ์ที่ต้องการต่อสู้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม เพื่อยกระดับชีวิตแรงงาน เช่นเดียวกับนักต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมจำนวนมากของยุคสมัยที่ไผ่ฝั้นถึง

สังคมใหม่ที่ดิงาม ปราศจากการกดขี่ เป็นสังคมแห่งความเสมอภาพเท่าเทียมกัน ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพและประชาธิปไตย ดังนั้น การต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยในสังคมไทยก็เป็นอีกเป้าหมายหนึ่ง ทำให้นายสมยศเข้าร่วมกับฝ่ายประชาชนต่อต้านเผด็จการในการเคลื่อนไหวพฤษภาประชาธรรม เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๕

เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริง ไม่มีข้อมูลอันใดที่จะเชื่อมโยงว่า นายสมยศเป็นคนของฝ่าย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ก่อนการรัฐประหาร ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ นายสมยศไม่เคยรู้จักกับ พ.ต.ท.ทักษิณเป็นการส่วนตัว อีกทั้งยังเคยเข้าร่วมการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลทักษิณเสียด้วยซ้ำ เคยเขียนบทความเรื่อง "พฤติกรรมเผด็จการรัฐบาลทักษิณ" ลงใน "ไทยเอ็นจีโอ." ประมาณ พ.ศ.๒๕๔๗

อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดการรัฐประหาร นายสมยศก็เป็นหนึ่งในกลุ่มคนแรก ๆ ที่เคลื่อนไหวต่อต้านรัฐประหาร และเรียกร้องให้บ้านเมืองกลับคืนมาสู่ประชาธิปไตย โดยการตั้ง "กลุ่ม ๒๔ มิถุนาประชาธิปไตย" มาเป็นองค์กรเคลื่อนไหว นายสมยศได้ผลักดันให้ตีพิมพ์นิตยสาร "สยามปริทัศน์" เพื่อสนับสนุนการเคลื่อนไหวประชาธิปไตย แต่ไม่ประสบความสำเร็จเพราะขาดเงินทุน ในระหว่างนั้นก็ได้เข้าร่วมการเคลื่อนไหวเรื่องร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย และคัดค้านรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๕๐ และเข้าร่วมการก่อตั้ง นปก.(แนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ)เมื่อ พ.ศ.๒๕๕๑ ซึ่งเป็นจังหวะก้าวสำคัญที่พัฒนามาสู่ขบวนการคนเสื้อแดงในปัจจุบัน

เมื่อแกนนำของ นปก. ถูกจับกุมหลังการเคลื่อนไหวสงกรานต์เลือด เมษายน พ.ศ.๒๕๕๒ นายสมยศและกลุ่ม ๒๔ มิถุนายน ก็เป็นกลุ่มแรก ที่จัดการชุมนุมประชาชนที่ท้องสนามหลวงเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๒ เพื่อทำลายบรรยากาศอึดอัดแห่งเผด็จการ และในปีเดียวกันนั้น นายสมยศก็ได้ร่วมกับเพื่อน

หลายคน รวมทั้งนายประแสร์ มงคลศิริ และผู้เขียน ก่อตั้งนิตยสาร*เสียงทักษิณ* ที่มุ่งจะเป็นกระบอกเสียงให้กับคนเสื้อแดง นิตยสารนี้มีความโดดเด่นที่การใช้รูปของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นปกหน้า หรือไม่ก็ปกหลังแทบทุกฉบับเพื่อหวังผลในด้านการขาย นิตยสาร*เสียงทักษิณ*นี้ถูกปิดโดยรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์เมื่อเดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓ พร้อมกับกรณีที่นายสมยศซึ่งเป็นบรรณาธิการ ต้องถูกคุมตัวไปขังไว้ที่ค่ายอติศร กองพันทหารม้า สระบุรี เป็นเวลา ๓ สัปดาห์ และเมื่อพ้นจากที่คุมขัง นายสมยศได้ออกหนังสือใหม่ ชื่อ *เรดพาวเวอร์* ซึ่งยังคงอยู่มาจนถึงเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๖ ที่ผ่านมา จึงได้ยุติเพราะตีพิมพ์เผยแพร่เพราะประสพภาวะการขาดทุน

ในช่วงเวลาที่รัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะบริหารประเทศ นายสมยศถูกจับกุมอีกครั้ง เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๔ โดยถูกควบคุมตัวที่ด่านอรัญประเทศ ในขณะที่จัดคณะทัวร์นำเที่ยวประเทศกัมพูชา ข้อหาที่ได้รับแจ้งคือ กระทำ ความผิดตามกฎหมายหมิ่นพระบรมราชานุภาพ มาตรา ๑๑๒ หลังจากนั้น นายความได้ยื่นประกันตัวถึง ๑๓ ครั้ง(๒๕๕๖) แต่ไม่ได้รับการประกันตัว

การจับกุมนายสมยศและคณะเป็นส่วนหนึ่งของกระแสการกวาดล้าง ประชาชนด้วยมาตรา ๑๑๒ ของรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ดังจะเห็นได้ว่า มีการจับกุมฝ่ายคนเสื้อแดง หรือผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นฝ่ายเสื้อแดงจำนวนมาก และถูกฟ้องดำเนินคดีด้วยมาตรา ๑๑๒ การจับกุมเป็นส่วนหนึ่งก็เป็นการสกัดกั้นการ เคลื่อนไหวของนายสมยศ เพราะขณะที่ถูกจับกุม นายสมยศกำลังรวบรวมรายชื่อ ประชาชนเพื่อเสนอให้ยกเลิกมาตรา ๑๑๒ โดยมุ่งหวังว่าวิธีนี้จะลดทอนเครื่องมือ ของรัฐเผด็จการที่จะใส่ร้ายป้ายสี และนำประชาชนเข้าคุกอย่างขาดความชอบธรรม คดีที่เป็นตัวอย่างของความไม่เป็นธรรมนี้มากที่สุด คือ กรณีอากงหรือนายอำพล ตั้งนพคุณ ที่ถูกจับกุมอย่างไร้เหตุผลตามมาตรา ๑๑๒ แล้วถูกศาลตัดสินจำคุกทั้งที่

ไม่มีหลักฐานชัดเจนว่ากระทำความผิด สุดท้ายก็ต้องเสียชีวิตในคุก ซึ่งกลายเป็นกรณีประจานความอยุติธรรมโดยศาลไทยไปทั่วโลก

ข้อหาที่กล่าวร้ายนายสมยศ มาจากบทความ ๒ เรื่องที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร *เสียงทักษิณ* และถูกตีความว่าเป็นบทความที่หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ทั้ง ๆ ที่บทความ ๒ เรื่องนั้นไม่มีข้อความใดเลยที่จะกล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือพระบรมวงศานุวงศ์ และเป็นบทความที่อ่านไม่รู้เรื่อง แต่ต่อมาวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๖ ศาลก็ตัดสินให้นายสมยศมีความผิด และตัดสินจำคุก ๑๐ ปี โดยการตีความว่า บทความมีลักษณะที่เรียกว่าหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

แต่กระนั้น ก็เป็นที่ทราบข้อเท็จจริงว่า บทความทั้ง ๒ เรื่อง นายสมยศไม่ได้เป็นผู้เขียน ผู้เขียนคือผู้ใช้นามปากกาว่า “จิตร พลจันทร์” แต่ศาลก็อ้างว่า นายสมยศต้องรับผิดชอบในฐานะที่เป็นบรรณาธิการ แต่ปัญหาก็คือ กฎหมายที่เอาผิดบรรณาธิการคือ กฎหมายการพิมพ์ พ.ศ.๒๕๔๔ สมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ซึ่งเป็นกฎหมายที่ยกเลิกแล้ว กฎหมายการพิมพ์ฉบับใหม่ พ.ศ.๒๕๕๐ บัญญัติว่า ความรับผิดชอบเป็นของผู้เขียน บรรณาธิการและผู้จัดพิมพ์ไม่ต้องรับผิดชอบ คำพิพากษาของศาลจึงตัดสินโดยการ “ให้ความเห็น” กล่าวคือ “ศาลเห็นว่า การที่จำเลยจะพ้นผิดย่อมหมายความว่าจำเลยพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด ตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ.๒๕๔๔ เท่านั้น ส่วนการกระทำของจำเลยจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ตามฟ้องนั้นไม่ได้ถูกยกเลิกโดยผลของกฎหมายดังกล่าวด้วย” จึงตีความคำพิพากษาได้ว่า ไม่ว่าจะกฎหมายจะยกเลิกความผิดอย่างไร ศาลก็สามารถเสนอความเห็นให้มีความผิด และตัดสินตามความเห็นนั้นได้ โดยไม่ต้องอ้างหลักกฎหมายอีกต่อไป

ด้วยความมั่นใจว่า ตนเองไม่ได้กระทำความผิด นายสมยศจึงตัดสินใจสู้คดี โดยต่อสู้ในชั้นศาลอุทธรณ์ ทั้งที่นายสุรัชย์ ด้านวัฒนานุสรณ์ ซึ่งถูกจับกุมด้วยข้อหา หมิ่นพระบรมเดชานุภาพเช่นกัน แนะนำให้นายสมยศรับสารภาพ แล้วขอพระราชทานอภัยโทษ เพราะการต่อสู้คดีเช่นนี้ในสังคมไทย ไม่มีวันได้รับความเป็นธรรมจากศาล แม้กระทั่งสิทธิประกันตัวยังไม่ได้รับ ตัวอย่างก็คือ นางสาวดารณี ชาญเชิงศิลปกุล ที่ติดคุกมานานเกือบ ๖ ปี และไม่เคยได้รับความเป็นธรรมจากศาล ในด้านสิทธิการประกันตัว แต่นายสมยศก็ยังยืนยันที่จะต่อสู้ต่อไป

คดีสมยศรวมถึงกรณีผู้ต้องหาคดี ๑๑๒ รายอื่น ซึ่งขณะนี้รวมถึงคดีปัทมา นันท์ญ์ ชิงอินทร์ ซึ่งติดคุกที่นครราชสีมา ในคดี “พระองค์ท่าน” คดีเอกชัย หงส์กังวาน ซึ่งติดคุกเพราะขายซีดี คดีกิตติธิน แย้มสมัยหรือเคนจิที่ถูกกล่าวหาว่าเปิดเว็บไซต์หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และคดีดารณี ชาญเชิงศิลปกุล เป็นต้น ล้วนเป็นตัวอย่างสะท้อนถึงปัญหาของกระบวนการยุติธรรมในสังคมไทย คดีเหล่านี้เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างมากในต่างประเทศ แต่เป็นที่เพิกเฉยของขบวนการสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

ประเด็นที่อยากจะพูดถึงในที่นี่ก็คือ ความไม่เป็นธรรมเช่นนี้ แม้ว่า จะเปลี่ยนจากรัฐบาลประชาธิปไตยมาเป็นรัฐบาลพรรคเพื่อไทย สถานะแห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกรณี ๑๑๒ ก็ยังดำเนินต่อไป นี่คือการสิ้นหวังของสังคมไทยอีกวาระหนึ่ง นอกเหนือจากความชั่วร้ายที่กระทำโดยศาลรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นแล้ว

ที่มา

- บรรพ ๑ โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓๐๙ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔
- บรรพ ๒ โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓๔๗ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- บรรพ ๓ โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓๕๗ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๕
- บรรพ ๔ โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๙๗ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- บรรพ ๕ โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๙๙ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- บรรพ ๖ โลกวันนี้วันสุข ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๔๕๗ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗